

Vlaams
Parlement

ingediend op **13** (2018-2019) – Nr. 2-Q
31 oktober 2018 (2018-2019)

Toelichtingen

bij de middelenbegroting
en de algemene uitgavenbegroting
van de Vlaamse Gemeenschap
voor het begrotingsjaar 2019

Toelichting per programma

Beleidsdomein Q:
Omgeving

Inhoudstafel**BELEIDSDOMEIN OMGEVING**

DEEL 1: OMSCHRIJVING INHOUDELIJKE STRUCTUURELEMENTEN	4
DEEL 2: GECONSOLIDEERDE BELEIDS- EN BETAALKREDIETEN	14
DEEL 3: TOELICHTING BIJ DE TOTALEN VAN DE PROGRAMMA'S	17
PROGRAMMA QA – QB0 - DEPARTEMENT OMGEVING	17
PROGRAMMA QA – QC0 - INSTITUUT VOOR NATUUR EN BOSONDERZOEK	17
PROGRAMMA QA – QD0 - AGENTSCHAP VOOR NATUUR EN BOS	18
PROGRAMMA QA – QE0 - VLAAMS ENERGIEAGENTSCHAP	18
PROGRAMMA QA – QF0 - AGENTSCHAP WONEN	19
PROGRAMMA QA – QG0 - AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED	19
PROGRAMMA QC – RUIMTELIJKE ORDENING, MILIEU EN NATUUR	20
PROGRAMMA QD – WONEN	20
PROGRAMMA QE – ENERGIE	21
PROGRAMMA QF – DIERENWELZIJN	21
PROGRAMMA QG – ONROEREND ERFGOED	22
DEEL 4: INHOUDELIJKE TOELICHTING BIJ ELK VAN DE ENTITEITEN	23
A. DEPARTEMENT EN IVA'S ZONDER RECHTSPERSOONLIJKHEID (EXCL. DAB's)	23
B. DAB's	151
B.1. VLAAMS INSTITUUT VOOR HET ONROEREND ERFGOED (VIOE)	151
B.2. FONDS TER BESTRIJDING VAN DE UITHUISZETTINGEN	152
B.3. FONDS VOOR DE FINANCIERING VAN HET URGENTIEPLAN VOOR DE SOCIALE HUISVESTING	153
B.4. GRONDFONDS	154
B.5. FONDS VOOR PREVENTIE EN SANERING INZAKE LEEFMILIEU EN NATUURBEHOUD (MINAFONDS)	157
C. IVA'S MET RECHTSPERSOONLIJKHEID	182
C.1. OPENBARE VLAAMSE AFVALSTOFFENMAATSCHAPPIJ (OVAM)	182
C.2. VLAAMSE MILIEUMAATSCHAPPIJ (VMM)	190
D. VLAAMSE INSTELLINGEN VAN OPENBAAR NUT, CATEGORIE A	197
D.1. GRONDFONDS	197
D.2. RUBICONFONDS	199
D.3. GARANTIEFONDS VOOR HUISVESTING	200
D.4. VLAAMS FINANCIERINGSFONDS VOOR GROND- EN WOONBELEID VOOR VLAAMS-BRABANT	201
E. EVA's	202
E.1. VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ (VLM)	202

E.2. VLAAMSE REGULATOR VAN DE ELEKTRICITEITS- EN GASMARKT (VREG)	209
G. STRATEGISCHE ADVIESRADEN	210
G.1. SAR MINARAAD	210
G.2. SAR RUIMTELIJKE ORDENING EN ONROEREND ERFGOED (SARO)	211
H. EIGEN VERMOGENS	212
H.1. EIGEN VERMOGEN VAN HET INSTITUUT VOOR NATUUR- EN BOSONDERZOEK (EV INBO)	212
K. TOT DE VLAAMSE CONSOLIDATIEPERIMETER BEHORENDE RECHTSPERSONEN	215
K.1. VLAAMSE MILIEUHOLDING (VMH)	215
K.2. DOMUS FLANDRIA NV	216
K.3. VITARE	217
K.4. VLAAMSE MAATSCHAPPIJ VOOR SOCIAAL WONEN (VMSW)	218
K.5. VLAAMS WONINGFONDS (VWF)	225
K.6. ERKENDE KREDIETMAATSCHAPPIJEN (EKM)	228
DEEL 5: GECONSOLIDEERDE BELEIDS- EN BETAALKREDIETEN PER INHOUDELIJK STRUCTUURELEMENT	230

BELEIDSDOMEIN Q OMGEVING

DEEL 1: OMSCHRIJVING INHOUDELIJKE STRUCTUURELEMENTEN

PROGRAMMA QG – ONROEREND ERFGOED

A   THEMA-OVERSCHRIJDEND INSTRUMENTARIUM ONROEREND ERFGOED

Korte inhoud:

Aan de ISE 'thema-overschrijdend instrumentarium onroerend erfgoed' worden twee begrotingsartikels verbonden:

- De zorg voor onroerend erfgoed voor iedereen vanzelfsprekend maken: hieronder rekenen we specifieke werkingskosten aan inzake beleid, studiekosten inzake onroerenderfgoedbeleid en ICT kosten voor toepassingen voor derden (QG0-1QGA2AA-WT);
- De zorg voor onroerend erfgoed voor iedereen vanzelfsprekend maken (Fonds Onroerend Erfgoed, artikel 25, decreet van 21 december 1990 houdende begrotingstechnische bepalingen alsmede de bepalingen tot begeleiding van de begroting 1991): hierop worden ontvangsten en uitgaven van het Fonds Onroerend Erfgoed aangerekend (QG0-1QGA4AB-WT met als ontvangstenartikel QG0-9QGATAB-OW). Het betreft momenteel overwegend uitgaven voor inspectiedossiers. Decretaal zijn ook de toekenning van subsidies en premies mogelijk op basis van hoofdstuk 10 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 (artikel 25, §3, 3°, decreet 21 december 1990).

B   PARTNERSCHAPPEN ROND ERFGOEDZORG

Korte inhoud:

Onder de ISE 'partnerschappen rond onroerenderfgoedzorg' staat *het partnerschap centraal*. Onder deze ISE verzamelen we zowel punctuele decretale, facultatieve en semi-gereguleerde subsidies voor de algemene werking of voor de projectwerking van verschillende partners. De ISE 'partnerschappen rond onroerenderfgoedzorg' omvat vier 'begrotingsartikels':

- De zorg voor onroerend erfgoed voor iedereen vanzelfsprekend maken (QG0-1QGA2BA-WT). Onder meer kosten verbonden aan de toekenning en de opvolging van erfgoedleningen rekenen we aan op dit artikel;
- Ondersteunen van onroerenderfgoedinitiatieven: hieronder vallen punctuele decretale, facultatieve algemene werkingsubsidies en facultatieve projectsubsidies aan partners (QG0-1QGA2BB-WT);
- Ondersteunen van de werking van prioritaire onroerenderfgoedpartners (QG0-1QGA2BC-WT). Onder dit artikel bundelen we de algemene werkingsubsidies aan *prioritaire* partners;
- Stimuleren van interlokale samenwerking, depotwerking en archeologiefondsen en van projecten voor onderzoek en voor educatie en publiekswerking (QG0-1QGA2BD-WT). Dit betreft semi-gereguleerde subsidies voor de ondersteuning van de algemene werking of een projectwerking.

C KWALITEIT VAN ONROERENDERFGOED(ZORG)

Korte inhoud:

Onder de ISE 'kwaliteit van onroerendergoed(zorg)' staat het beheer van het onroerend erfgoed centraal. Onder deze ISE bundelen we premies, erfgoedleningen en investeringssubsidies. De ISE 'kwaliteit van onroerendergoed(zorg)' bevat vier begrotingsartikels:

- Ondersteunen van onroerendergoedinitiatieven: hieronder rekenen we punctuele decretale en facultatieve investeringssubsidies aan (QG0-1QGA2CA-WT);
- Ondersteunen van een kwaliteitsvol onroerendergoedbeheer (werking en toelagen: concreet vertaald in de toekenning van verschillende premiesoorten behalve premies aan hoger onderwijs) (QG0-1QGA2CB-WT);
- Ondersteunen van een kwaliteitsvol onroerendergoedbeheer (interne stromen binnen de ESR-consolidatie: concreet vertaald in de toekenning van premies aan hoger onderwijs) (QG0-1QGA2CH-IS);
- Ondersteunen van een kwaliteitsvol onroerendergoedbeheer (participaties: concreet vertaald in de toekenning van erfgoedleningen) (QG0-1QGA2CB-PA).

PROGRAMMA QC – RUIMTELIJKE ORDENING, MILIEU EN NATUUR

D WATER

Onder dit ISE vallen alle taken, doelstellingen en budgetten die verband houden met het beleidsthema Water.

Concreet worden voornamelijk volgende doelstellingen ondersteund binnen dit ISE:

- DA en DY. De milieukwaliteit van de leefomgeving verhogen inzake water via:
  - het onderbouwen en afstemmen van het milieu- en waterbeleid en de actieve verspreiding van de hieraan gerelateerde informatie;
  - het inventariseren, meten en rapporteren over de verontreiniging en de kwaliteit van water, over de toestand van het grondwater en de onbevaarbare waterlopen in Vlaanderen;
  - het sturen van de verbetering van de kwaliteit van het water, van de toestand van het grondwater en van de waterhuishouding langs onbevaarbare waterlopen 1e cat. via adviesverlening en de aflevering van erkenningen voor boorbedrijven;
  - het vestigen en innen van de heffingen waterverontreiniging en grondwaterwinning;
  - het plannen en subsidiëren van de verdere uitbouw van de infrastructuur voor sanering afvalwater en voor het beheer van de infrastructuur van Polders en Wateringen;
  - het verminderen van het risico op wateroverlast, verbeteren van de ecologische toestand en zorgen voor een passende integratie in de omgeving door het beheer van de onbevaarbare waterlopen 1e categorie;
  - het verzekeren als Waterregulator en als toezichthouder op de waterketen dat Vlaanderen beschikt over een kwalitatief hoogstaande en efficiënte drinkwatervoorziening en afvalwatersanering en bewaken van de doelmatige besteding van de middelen;
  - het uitvoeren van de kerntaken middels een efficiënt informatiesysteem, kwaliteits-, kennis- en organisatiebeheer;

- het ondersteunen van de uitbouw en exploitatie van de bovengemeentelijke saneringsinfrastructuur via de ter beschikking stelling van medewerkers aan de NV Aquafin;
- het besturen van de organisatie en organiseren van de interne werking met het oog op een efficiënte uitvoering van de kerntaken.
- DB en DY. Kiezen voor een gebiedsgerichte aanpak van de mestproblematiek in het nieuwe MAP;
- DC. Zorgen voor een sluitende financiering van het waterbeleid op lange termijn.

De beleidskredieten onder dit ISE hebben in hoofdzaak betrekking op:

- de werking van de VMM en VLM (inclusief de lonen) toe te wijzen aan het ISE Water;
- de VMM-uitgaven:
  - gericht op het operationeel beheer van watersystemen; het gaat hierbij om taken die noodzakelijk zijn voor de veiligheid (beheer onbevaarbare waterlopen, slibruiming, rattenbestrijding, exotenbestrijding), voor de bewaking en waarschuwing bij overstromingen, en tevens voor de bewaking van de grondwaterkwaliteit door meting en concrete acties;
  - voor het meten, inventariseren, rapporteren en modelleren van de afvalwater-, oppervlaktewater- en waterbodempkwaliteit, evenals de werking van het analytisch VMM-laboratorium;
  - in het kader van de vestiging en de inning van de milieuheffing;
  - in het kader van het economisch toezicht op de (boven)gemeentelijke sanering en de WaterRegulator;
  - in het kader van het ecologisch toezicht op de uitbouw en het beheer van de saneringsinfrastructuur, inclusief het gegevensbeheer;
  - voor het adviseren over omgevingsvergunningaanvragen afvalwaterlozingen;
  - in het kader van de coördinatie en de organisatie van de planning van het integraal waterbeleid;
  - voor het rapporteren over de toestand van het Vlaams Leefmilieu met het Milieurapport Vlaanderen (MIRA);
- de VLM-uitgaven:
  - gericht op de aanpak van de mestproblematiek en de uitvoering van de mestactieplannen (inclusief de werking van de Mestbank),
  - gericht op ondersteuning in het kader van flankerende maatregelen MAP (aan praktijkcentra, watergroeperingen en andere actoren);
  - inzake grondenbanken met de focus op het thema Water;
- het uitkeren van het dividend van de NV Aquafin door de VMH.

E BODEM EN ONDERGROND

Onder dit ISE vallen alle maatregelen, taken, doelstellingen en budgetten van het bodembeleid, in hoofdzaak vervat of gelinkt aan het bodemdecreet en VLAREBO. Dit bodembeleid dient de kwaliteit van de bodem door bodemsanering en bodembescherming te verzekeren, te behouden en te herstellen, zodat onze bodems in de toekomst nog zoveel mogelijk functies kunnen uitoefenen en er nog verschillende types landgebruik mogelijk blijven.

Voornamelijk volgende doelstellingen worden ondersteund binnen dit ISE. De milieukwaliteit van de leefomgeving verhogen inzake bodem en ondergrond via:

- het richten van het bodembeleid op een duurzaam bodem- en ondergrondbeheer;
- het richten van het beleid inzake bodemsanering op zoveel mogelijk de richtwaarden voor bodemkwaliteit te realiseren;

- het richten van het beleid inzake bodembescherming op de bescherming van de bodem tegen erosie, verontreiniging en verstoring, en het vrijwaren van de waardevolle bodems;
- duurzaam gebruik van uitgegraven bodem;

De beleidskredieten onder dit ISE hebben in hoofdzaak betrekking op:

- de werking van OVAM (inclusief de lonen) toe te wijzen aan het ISE Bodem en Ondergrond;
- de beleidsuitgaven van OVAM gericht op:
  - o de uitvoering en verdere uitbouw van een doeltreffend bodembeleid en –instrumentarium;
  - o het (ambtshalve) saneren van de historische en nieuwe bodemverontreiniging, met inbegrip van de zorg om verlaten terreinen waar mogelijk opnieuw een nuttige functie te geven;
  - o het ondersteunen van onze partners met het oog op genoemde doelstellingen;
- de specifieke werking van het departement Omgeving inzake:
  - o beleidsvoorbereidend onderzoek op het vlak van bodem en ondergrond, de Databank Ondergrond Vlaanderen en de Vlaamse geotheek;
  - o de subsidiëring van erosiebestrijdingsmaatregelen en –instrumenten;
  - o het Grindfonds.

F NATUUR EN BIODIVERSITEIT

Onder dit ISE vallen taken, doelstellingen en budgetten die alle verband houden met het beleidsveld Leefmilieu en Natuur, en dan meer bepaald met het thema Natuur en biodiversiteit.

Concreet worden voornamelijk volgende doelstellingen ondersteund binnen dit ISE:

- FA en FD. de milieukwaliteit van de leefomgeving verhogen inzake natuur via het behoud en het stimuleren van de ontwikkeling van meer en betere natuur in de nabije buurt van alle Vlamingen;
- FA, FB, FC, FE en FY. de milieukwaliteit van de leefomgeving verhogen inzake natuur via het werken aan het behoud, het herstel en de versterking van biodiversiteit en ecosystemen;
- FF en FG. het versterken van de kennisbasis voor het natuurbeleid.

De beleidskredieten onder dit ISE hebben in hoofdzaak betrekking op:

- het aankopen, inrichten en beheren van openbare natuurdomeinen en bossen;
- de werking van het Visserijfonds, het Fonds voor EU-financiering, het Boscompensatiefonds en het Jachtfonds;
- het ondersteunen van partners met het oog op het behouden en versterken van biodiversiteit en ecosystemen;
- de beleidsondersteunende werking van ANB, INBO en het EV INBO;
- de beleidsondersteunende werking van VLM (incl. lonen) inzake natuurinrichting en de Grondenbanken gericht op natuur en biodiversiteit.

G PLATTELANDSBELEID

Onder dit ISE vallen alle taken, doelstellingen en budgetten die verband houden met het beleidsveld Plattelandsbeleid.

Concreet wordt voornamelijk volgende doelstelling ondersteund binnen dit ISE:

- GA en GY. het plattelandsbeleid legt de basis voor de duurzame ontwikkeling van het Vlaams platteland.

De beleidskredieten onder dit ISE hebben in hoofdzaak betrekking op:

- cofinanciering Vlaams Gewest voor plattelandsprojecten en leedergroepen ingevolge het plattelandsontwikkelingsprogramma voor Vlaanderen;
- subsidies platteland Plus;
- de werking van de VLM inzake plattelandsbeleid (inclusief lonen);
- de beleidsondersteunende werking van de VLM inzake plattelandsbeleid.

H LUCHT

Onder dit ISE vallen taken, doelstellingen en budgetten die alle verband houden met het beleidsveld Leefmilieu en Natuur, en dan meer bepaald met het thema Lucht.

Concreet worden voornamelijk volgende doelstellingen ondersteund binnen dit ISE:

- HA. de milieukwaliteit van de leefomgeving verhogen inzake lucht via:
  - o het onderbouwen en afstemmen van het milieu- en luchtbeleid en de actieve verspreiding van de hieraan gerelateerde informatie;
  - o het inventariseren, meten en rapporteren over de verontreiniging en de kwaliteit van de lucht;
  - o het sturen van de verbetering van de kwaliteit van de lucht;
  - o het uitvoeren van de kerntaken middels een efficiënt informatiesysteem, kwaliteits-, kennis- en organisatiebeheer;
  - o het besturen van de organisatie en organiseren van de interne werking met het oog op een efficiënte uitvoering van de kerntaken;
  - o het ondersteunen van maatregelen gericht op de uitrol van emissieverminderende systemen.

De beleidskredieten onder dit ISE hebben in hoofdzaak betrekking op:

- de uitgaven van VMM:
  - o toe te wijzen aan het ISE Lucht (inclusief de lonen);
  - o voor het meten, inventariseren, rapporteren en modelleren van de emissies in lucht, en adviseren over milieuvergunningaanvragen lucht;
  - o voor het meten, modelleren en rapporteren van de luchtkwaliteit, en voorspellen en opvolgen van smogperiodes.
- de uitgaven van het departement Omgeving:
  - o voor beleidsvoorbereidend onderzoek, monitoring en evaluatie op het vlak van het luchtbeleid;
  - o aan subsidies voor de aankoop en installatie van emissieverminderende systemen.

I KLIMAAT

Onder dit ISE vallen taken, doelstellingen en budgetten die alle verband houden met het beleidsveld Leefmilieu en Natuur, en dan meer bepaald met het thema Klimaat.

Concreet wordt voornamelijk volgende doelstelling ondersteund binnen dit ISE:

- IA. Evolutie naar een klimaatvriendelijke samenleving via het uitvoeren en versterken van het korte termijn klimaatbeleid.

De beleidskredieten onder dit ISE hebben betrekking op:

- de uitgaven gefinancierd vanuit het Vlaams Klimaatfonds (VKF).

J AFVAL EN MATERIALEN

Onder dit ISE vallen alle maatregelen, taken, doelstellingen en budgetten van het duurzaam afval – en materialenbeleid, in hoofdzaak vervat of gelinkt aan het materialendecreet en VLAREMA.

Concreet worden binnen OVAM voornamelijk volgende doelstellingen ondersteund binnen dit ISE:

- het afval – en materialendecreet is gericht op het tot stand brengen van materiaalkringlopen;
- het bevorderen van de kwaliteit van producten en productieprocessen, en een duurzaam consumptiegedrag, op het vlak van de kwalitatieve en kwantitatieve preventie van het gebruik van grondstoffen en materialen.
- waarbij de gezondheid van de mens en het milieu gevrijwaard worden tegen de schadelijke invloed van de productie en het beheer van afvalstoffen;
- en waarbij de uitputting van hernieuwbare en niet-hernieuwbare hulpbronnen, de verspilling van materialen en energie in het algemeen en de schadelijke gevolgen voor mens en milieu, verbonden aan materiaalgebruik en -verbruik, worden tegengegaan.

De beleidskredieten onder dit ISE hebben bij OVAM in hoofdzaak betrekking op:

- de beleidsuitgaven gericht op de uitvoering en verdere uitbouw van een doeltreffend afvalstoffen – en materialenbeleid en -instrumentarium;
- de beleidsuitgaven gericht op de totstandkoming van de circulaire economie in Vlaanderen;
- de sturing en coördinatie van het veilig beheer, de inzameling en de veilige verwijdering van gevaarlijke stoffen en afvalstoffen, alsmede de ambtshalve verwijdering ervan;
- het ondersteunen van onze partners met het oog op genoemde doelstellingen.

N OMGEVINGSBELEID VOOR RUIMTE EN MILIEU

Onder dit ISE vallen taken, doelstellingen en budgetten die in het raakvlak liggen tussen de beleidsvelden Leefmilieu en Natuur en Ruimtelijke Ordening.

Concreet worden voornamelijk volgende doelstellingen ondersteund binnen dit ISE:

- NA. de milieukwaliteit van de leefomgeving verhogen op het vlak van hinder;
- NB. de uitvoering van gebieds- en projectwerking;
- NC. de uitbouw van kennis en expertise inzake ruimtelijk en omgevingsbeleid;

- ND, NE en NR. de Vlaamse overheid als een betrouwbare partner voor onze belanghebbenden op het vlak van ruimte en milieu;
- NJ en NY. Landbouw en natuur als sterke partners in een multifunctioneel landelijk gebied.

De beleidskredieten onder dit ISE hebben in hoofdzaak betrekking op:

- de werkingsuitgaven van VLM:
  - o inzake beleidsondersteunende werking toe te wijzen aan het ISE Omgevingsbeleid voor ruimte en Milieu (inclusief de lonen);
  - o voor vergoedingen (inclusief beheerovereenkomsten) ingevolge gebiedsgerichte verscherpingen in uitvoering van het mestdecreet en ingevolge het plattelandsontwikkelingsprogramma voor Vlaanderen;
  - o voor gebruikersschade en kapitaalschade;
  - o inzake ruilverkaveling, landinrichting en de grondenbanken toewijsbaar aan de ISE N;
- de uitgaven van het departement Omgeving:
  - o voor de beleidsondersteuning inzake ruilverkaveling en landinrichting;
  - o in het kader van de werking van het Vernieuwingsfonds, het Rubiconfonds en het Grondfonds.

O   THEMA-OVERSCHRIJDEND INSTRUMENTARIUM OMGEVING

Onder dit ISE vallen alle taken, doelstellingen en budgetten die verband houden met de beleidsvelden Leefmilieu en Natuur, en Ruimtelijke Ordening, en die niet eenduidig toe te wijzen zijn aan een ander ISE binnen het beleidsdomein Omgeving.

Concreet worden voornamelijk volgende doelstellingen ondersteund binnen dit ISE:

- OA. het omgevingsbeleid werkt met eenvoudige en doeltreffende instrumenten, wordt wetenschappelijk onderbouwd en stimuleert doorwerking in relevante beleidsvelden en sectoren;
- OB. een doelgerichte deelname aan het internationaal beleid;
- OC. vergroening van de economie.

De beleidskredieten onder dit ISE hebben in hoofdzaak betrekking op:

- de beleidsuitgaven gericht op de uitbouw van een doeltreffend omgevingsbeleid en -instrumentarium;
- het honoreren van internationale verdragen en samenwerkingsakkoorden;
- de werking van het Vlarelfonds, het Fonds voor EU-financiering en het Omgevingsfonds;
- het ondersteunen van onze partners met het oog op het vergroenen van onze maatschappij en economie.

PROGRAMMA QE – ENERGIE

K   ENERGIE

Onder dit ISE vallen alle taken, doelstellingen en budgetten die verband houden met het beleidsveld Energie.

Concreet worden voornamelijk volgende doelstellingen ondersteund binnen dit ISE:

- KA. de energieopwekking uit hernieuwbare energiebronnen bevorderen
- KB. het eindenergieverbruik efficiënter maken

- KC. het uitwerken en uitvoeren van een actieplan clean power for transport
- KE en KF. het financieren van impulsprojecten energiebeleid
- KG. het financieren van de groene stroomdoelstellingen
- KJ. Het financieren van impulsprojecten energiebeleid ter ondersteuning van het klimaatbeleid

De beleidskredieten onder dit ISE hebben in hoofdzaak betrekking op:

- de energie-gerelateerde beleidsuitgaven van VEA, VREG en het departement Omgeving;
- de werking van het Energiefonds en het Fonds voor EU-financiering;
- het ondersteunen van projecten en initiatieven die passen binnen het Actieplan Clean Power for Transport, zoals de Zero Emission Bonus;
- het verlenen van energieleningen;
- het ondersteunen van maatregelen in het kader van de openbardienstverplichtingen van de netbeheerders;
- het ondersteunen van impulsprojecten binnen het Energiefonds, inclusief projecten ter ondersteuning van het Klimaatbeleid;
- het reduceren van de overschotten aan groenestroom- en warmtekrachtcertificaten.

PROGRAMMA QF – DIERENWELZIJN

M DIERENWELZIJN

Korte inhoud:

Onder dit ISE vallen alle taken en budgetten die verband houden met het beleidsveld Dierenwelzijn.

Concreet wordt voornamelijk volgende doelstelling ondersteund binnen dit ISE:

- MA. Vlaanderen als voorloper in Europa: naar een sterk en doordacht dierenwelzijnsbeleid.

De beleidskredieten onder dit ISE hebben in hoofdzaak betrekking op:

- de werking van het Dierenwelzijnsfonds;
- de beleids- en onderzoeksuitgaven inzake dierenwelzijn;
- de verdere uitbouw van de inspectie in de Vlaamse slachthuizen;
- de compensatievergoeding voor de pelsdierhouderijen en de foiegrasproducenten.

PROGRAMMA QD – WONEN

P ONDERSTEUNING VRAAGZIJDDE WONINGMARKT

Korte inhoud:

Onder dit ISE vallen alle taken en budgetten die verband houden met het beleidsveld Wonen.

Concreet worden vooral volgende doelstellingen ondersteund binnen dit ISE:

- We maken het mogelijk om betaalbaar en woonzeker te huren op de markt van sociale en bescheiden woningen;
- We maken het mogelijk om betaalbaar en woonzeker te huren op de private huurmarkt;
- We maken het mogelijk om te wonen in eigen woning.

De beleidskredieten onder dit ISE hebben in hoofdzaak betrekking op:

- de huurpremie en huursubsidie;
- de verzekering gewaarborgd wonen;
- de ondersteuning van huurdersorganisaties en het Vlaams Huurdersplatform;
- het Fonds ter bestrijding van de uithuiszettingen;
- het verstrekken van bijzondere sociale leningen.

Q ONDERSTEUNING AANBODZIJDE WONINGMARKT

Korte inhoud:

Onder dit ISE vallen alle taken en budgetten die verband houden met het beleidsveld Wonen.

Concreet worden vooral de volgende doelstellingen ondersteund binnen dit ISE:

- We zetten ons in voor een aanbod op de markt van sociale en bescheiden woningen;
- We zetten ons in voor een aanbod op de private huurmarkt;
- We ondersteunen de werking van actoren in de private huurmarkt.

De beleidskredieten onder dit ISE hebben in hoofdzaak betrekking op:

- de ondersteuning van sociale verhuurkantoren;
- de ondersteuning van verhuurdersorganisaties;
- projectsubsiëring van SHM's via de VMSW;
- waarborgverlening EKM's;
- het Garantiefonds voor de Huisvesting;
- het Urgentieprogramma voor de Sociale Huisvesting;
- het Vlaams Financieringsfonds voor grond- en woonbeleid Vlaams-Brabant.

R WONINGKWALITEIT

Korte inhoud:

Onder dit ISE vallen alle taken en budgetten die verband houden met het beleidsveld Wonen.

Concreet worden vooral de volgende doelstellingen ondersteund binnen dit ISE:

- We stimuleren particulieren om hun woningen kwaliteitsvol te maken;
- We bewaken en handhaven de kwaliteit van het woningpatrimonium en dragen bij tot de bestraffing van krotverhuurders;
- Een rechtsherstel verzekeren binnen een zo kort mogelijke termijn.

De beleidskredieten die aan dit ISE zijn toegewezen hebben voornamelijk betrekking op de renovatie- en VAP-premie, en de inkomsten en uitgaven van het Fonds voor de Wooninspectie.

S LOKAAL WOONBELEID

Korte inhoud:

Onder dit ISE vallen alle taken en budgetten die verband houden met het beleidsveld Wonen.

Concreet wordt vooral de volgende doelstelling ondersteund binnen dit ISE:

- We werken samen met onze partners en ondersteunen het lokaal woonbeleid en vergroten daartoe de gemeentelijke autonomie binnen een op hoofdlijnen genormeerd kader

De beleidskredieten die aan dit ISE zijn toegewezen hebben betrekking op de subsidiëring van IGS-projecten.

T THEMA-OVERSCHRIJDEND INSTRUMENTARIUM WONEN

Korte inhoud:

Onder dit ISE vallen alle taken, doelstellingen en budgetten die verband houden met het beleidsveld Wonen, en die niet eenduidig toe te wijzen zijn aan een ander ISE binnen het beleidsdomein Omgeving.

Concreet worden vooral de volgende doelstellingen ondersteund binnen dit ISE:

- We ondersteunen het aanbod voor specifieke doelgroepen;
- We zetten ons in voor de professionalisering en de verbetering van de prestaties van SHM's;
- We houden toezicht op de doelmatige en efficiënte aanwending van de huisvestingsmiddelen;
- We onderbouwen en ontwikkelen het woonbeleid;
- We ontwikkelen een langetermijnvisie voor het toekomstige woonbeleid;

De beleidskredieten die aan dit ISE zijn toegewezen hebben betrekking op:

- De visitatieraad
- De subsidiëring van woonwagenterreinen;
- Het Fonds voor de Huisvesting;
- Onderzoek en het Steunpunt Wonen;
- De werking van de woonraad.

DEEL 2: GECONSOLIDEERDE BELEIDS- EN BETAALKREDIETEN
--

In dit deel wordt, naar analogie met de uitleg in de algemene toelichting over de beleids- en betaalkredieten, aangegeven hoe de geconsolideerde beleids- en betaalkredieten van het beleidsdomein berekend worden. De geconsolideerde beleidskredieten zoals opgenomen in tabel 1-3 en de geconsolideerde betaalkredieten zoals opgenomen in tabel 2-3 komen overeen met de bedragen die opgenomen zijn in deel 4.3 van de algemene toelichting.

1. Beleidskredieten

De geconsolideerde beleidskredieten worden bekomen door de beleidskredieten van het ministerie en van de te consolideren instellingen binnen het beleidsdomein samen te tellen.

Eerst worden de beleidskredieten van het ministerie berekend.

Tabel 1-1: Beleidskredieten Ministerie (in duizend euro)

Omgeving		BO 2019
Vastleggingskredieten (VAK)	+	3.260.467
Voorziene ontvangsten uit begrotingsfondsen (TO)	+	369.620
Voorziene aanwending van overgedragen VAK voorgaande jaren	+	0
<i>Correcties voor:</i>		
Deelnemingen en kredietverleningen (esr code 8)	-	62.800
Aflossingen overheidsschuld (esr code 9)	-	0
Dotaties aan instellingen behorende tot de consolidatiekring & correcties	-	2.787.364
TOTAAL Beleidskredieten ministerie (1)	=	779.923

Daarna worden de beleidskredieten van de te consolideren instellingen berekend. Er wordt daarbij een onderscheid gemaakt tussen instellingen met zowel beleids- als betaalkredieten en instellingen met enkel betaalkredieten. Bij de eerste categorie vertrekt men van de vastleggingskredieten waarop men de gebruikelijke correcties maakt (zie deel 4.2 van de algemene toelichting). Bij de tweede categorie past men deze correcties toe op de vereffeningskredieten, waarna het verschil tussen vastleggingskrediet en het vereffeningskrediet van de toelage die deze instelling ontvangt, wordt toegevoegd. In bepaalde gevallen wordt hier nog een bijkomende correctie gemaakt, bijvoorbeeld indien opgebouwde begrotingssaldi uit het verleden aangewend worden.

De totaliteit van de beleidskredieten van de instellingen binnen dit beleidsdomein wordt bekomen door beide subtotalen op te tellen.

Tabel 1-2: Beleidskredieten Instellingen (in duizend euro)

Omgeving		BO 2019
Instellingen met beleids- en betaalkredieten		
Gesplitste vastleggingskredieten	+	836.147
<i>Correcties voor:</i>		
Deelnemingen en kredietverleningen (esr code 8)	-	917
Aflossingen overheidsschuld (esr code 9)	-	0
Toelagen aan Vlaamse ministeries en andere te consolideren instellingen	-	64.498
Interne verrichtingen	-	34.633
SUBTOTAAL (2)		736.099
Instellingen met enkel betaalkredieten		
Vereffeningskredieten	+	4.550.994
<i>Correcties voor:</i>		
Deelnemingen en kredietverleningen (esr code 8)	-	2.052.484
Aflossingen overheidsschuld (esr code 9)	-	1.482.140
Toelagen aan Vlaamse ministeries en andere te consolideren instellingen	-	0
Interne verrichtingen	-	415.879
Verschil tussen VAK-toelage en VEK-toelage en beleidsintering	+	-5.411
SUBTOTAAL (3)	=	595.080
TOTAAL Beleidskredieten instellingen (4=2+3)	=	1.331.179

Door het maken van de optelsom van de beleidskredieten van de ministeries en de te consolideren instellingen, bekomt men de geconsolideerde beleidskredieten van het beleidsdomein, zoals ook opgenomen in de algemene toelichting.

Tabel 1-3: Geconsolideerde beleidskredieten (in duizend euro)

Omgeving		BO 2019
Geconsolideerde beleidskredieten (5=1+4)	=	2.111.102

2. Betaalkredieten

Voor de berekening van de geconsolideerde betaalkredieten wordt eenzelfde methode gehanteerd. Bij de instellingen wordt echter geen onderscheid meer gemaakt tussen de twee categorieën van instellingen gezien het betaalkrediet rechtstreeks afgeleid kan worden uit de begroting van de instellingen.

Tabel 2-1: Betaalkredieten Ministerie (in duizend euro)

Omgeving		BO 2019
Vereffeningskredieten (VEK)	+	1.274.511
Variabele kredieten (VRK)	+	367.668
<i>Correcties voor:</i>		
Deelnemingen en kredietverleningen (esr code 8)	-	64.895
Aflossingen overheidsschuld (esr code 9)	-	2.342
Dotaties aan instellingen behorende tot de consolidatiekring & correcties	-	822.457
TOTAAL Betaalkredieten ministerie (1)	=	752.485

Tabel 2-2: Betaalkredieten Instellingen (in duizend euro)

Omgeving		BO 2019
Vereffeningskredieten	+	5.757.888
<i>Correcties voor:</i>		
Deelnemingen en kredietverleningen (esr code 8)	-	2.053.401
Aflossingen overheidsschuld (esr code 9)	-	1.482.140
Toelagen aan Vlaamse ministeries en andere te consolideren instellingen	-	59.086
Interne verrichtingen	-	904.459
TOTAAL Betaalkredieten instellingen (2)	=	1.258.802

Tabel 2-3: Geconsolideerde betaalkredieten (in duizend euro)

Omgeving		BO 2019
Geconsolideerde betaalkredieten (3=1+2)	=	2.011.287

DEEL 3: TOELICHTING BIJ DE TOTALEN VAN DE PROGRAMMA'S
--

PROGRAMMA QA – QB0 - DEPARTEMENT OMGEVING

1.1. EVOLUTIE VAN DE TOTALEN VOOR DE ONTVANGSTEN

	(duizend euro)		
	ALGEMENE ONTVANGST	TOEGEWEEZEN ONTVANGST	LENINGS- OPBRENGSTEN
BA 2018	138	280	0
Bijstelling BO 2019	0	- 85	0
BO 2019	138	195	0

1.2. EVOLUTIE VAN DE TOTALEN VOOR DE UITGAVEN

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	69.568	69.754	280
Bijstelling BO 2019	- 112	- 298	- 85
BO 2019	69.456	69.456	195

PROGRAMMA QA – QC0 - INSTITUUT VOOR NATUUR EN BOSONDERZOEK

1.1. EVOLUTIE VAN DE TOTALEN VOOR DE ONTVANGSTEN

	(duizend euro)		
	ALGEMENE ONTVANGST	TOEGEWEEZEN ONTVANGST	LENINGS- OPBRENGSTEN
BA 2018	1.452	0	0
Bijstelling BO 2019	0	0	0
BO 2019	1.452	0	0

1.2. EVOLUTIE VAN DE TOTALEN VOOR DE UITGAVEN

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	14.767	14.187	0
Bijstelling BO 2019	20	20	0
BO 2019	14.787	14.207	0

PROGRAMMA QA – QD0 - AGENTSCHAP VOOR NATUUR EN BOS**1.1. EVOLUTIE VAN DE TOTALEN VOOR DE ONTVANGSTEN**

(duizend euro)

	ALGEMENE ONTVANGST	TOEGEWENZEN ONTVANGST	LENINGS- OPBRENGSTEN
BA 2018	0	0	0
Bijstelling BO 2019	0	0	0
BO 2019	0	0	0

1.2. EVOLUTIE VAN DE TOTALEN VOOR DE UITGAVEN

(duizend euro)

	VAK	VEK	VRK
BA 2018	39.845	39.845	825
Bijstelling BO 2019	- 42	- 42	- 325
BO 2019	39.803	39.803	500

PROGRAMMA QA – QE0 - VLAAMS ENERGIEAGENTSCHAP**1.1. EVOLUTIE VAN DE TOTALEN VOOR DE ONTVANGSTEN**

(duizend euro)

	ALGEMENE ONTVANGST	TOEGEWENZEN ONTVANGST	LENINGS- OPBRENGSTEN
BA 2018	0	0	0
Bijstelling BO 2019	0	0	0
BO 2019	0	0	0

1.2. EVOLUTIE VAN DE TOTALEN VOOR DE UITGAVEN

(duizend euro)

	VAK	VEK	VRK
BA 2018	6.072	6.123	0
Bijstelling BO 2019	164	140	0
BO 2019	6.236	6.263	0

PROGRAMMA QA – QF0 - AGENTSCHAP WONEN**1.1. EVOLUTIE VAN DE TOTALEN VOOR DE ONTVANGSTEN**

(duizend euro)

	ALGEMENE ONTVANGST	TOEGEWEEZEN ONTVANGST	LENINGS- OPBRENGSTEN
BA 2018	0	46	0
Bijstelling BO 2019	0	1	0
BO 2019	0	47	0

1.2. EVOLUTIE VAN DE TOTALEN VOOR DE UITGAVEN

(duizend euro)

	VAK	VEK	VRK
BA 2018	20.980	20.982	46
Bijstelling BO 2019	- 9	- 9	1
BO 2019	20.971	20.973	47

PROGRAMMA QA – QG0 - AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED**1.1. EVOLUTIE VAN DE TOTALEN VOOR DE ONTVANGSTEN**

(duizend euro)

	ALGEMENE ONTVANGST	TOEGEWEEZEN ONTVANGST	LENINGS- OPBRENGSTEN
BA 2018	740	0	0
Bijstelling BO 2019	0	85	0
BO 2019	740	85	0

1.2. EVOLUTIE VAN DE TOTALEN VOOR DE UITGAVEN

(duizend euro)

	VAK	VEK	VRK
BA 2018	18.227	18.496	0
Bijstelling BO 2019	260	- 1	85
BO 2019	18.487	18.495	85

PROGRAMMA QC – RUIMTELIJKE ORDENING, MILIEU EN NATUUR**1.1. EVOLUTIE VAN DE TOTALEN VOOR DE ONTVANGSTEN**

(duizend euro)

	ALGEMENE ONTVANGST	TOEGEWENZEN ONTVANGST	LENINGS- OPBRENGSTEN
BA 2018	1.360	115.651	0
Bijstelling BO 2019	- 800	106.160	0
BO 2019	560	221.811	0

1.2. EVOLUTIE VAN DE TOTALEN VOOR DE UITGAVEN

(duizend euro)

	VAK	VEK	VRK
BA 2018	519.875	518.713	160.401
Bijstelling BO 2019	- 8.369	10.911	65.744
BO 2019	511.506	529.624	226.145

PROGRAMMA QD – WONEN**1.1. EVOLUTIE VAN DE TOTALEN VOOR DE ONTVANGSTEN**

(duizend euro)

	ALGEMENE ONTVANGST	TOEGEWENZEN ONTVANGST	LENINGS- OPBRENGSTEN
BA 2018	0	1.150	0
Bijstelling BO 2019	0	- 50	0
BO 2019	0	1.100	0

1.2. EVOLUTIE VAN DE TOTALEN VOOR DE UITGAVEN

(duizend euro)

	VAK	VEK	VRK
BA 2018	2.340.814	358.939	1.535
Bijstelling BO 2019	36.990	17.877	- 588
BO 2019	2.377.804	376.816	947

PROGRAMMA QE – ENERGIE**1.1. EVOLUTIE VAN DE TOTALEN VOOR DE ONTVANGSTEN**

(duizend euro)

	ALGEMENE ONTVANGST	TOEGEWENZEN ONTVANGST	LENINGS- OPBRENGSTEN
BA 2018	23.850	221.312	0
Bijstelling BO 2019	1.550	- 75.942	0
BO 2019	25.400	145.370	0

1.2. EVOLUTIE VAN DE TOTALEN VOOR DE UITGAVEN

(duizend euro)

	VAK	VEK	VRK
BA 2018	94.539	97.052	206.930
Bijstelling BO 2019	- 10.415	- 6.426	- 68.193
BO 2019	84.124	90.626	138.737

PROGRAMMA QF – DIERENWELZIJN**1.1. EVOLUTIE VAN DE TOTALEN VOOR DE ONTVANGSTEN**

(duizend euro)

	ALGEMENE ONTVANGST	TOEGEWENZEN ONTVANGST	LENINGS- OPBRENGSTEN
BA 2018	0	756	0
Bijstelling BO 2019	0	0	0
BO 2019	0	756	0

1.2. EVOLUTIE VAN DE TOTALEN VOOR DE UITGAVEN

(duizend euro)

	VAK	VEK	VRK
BA 2018	3.704	3.500	756
Bijstelling BO 2019	0	204	0
BO 2019	3.704	3.704	756

PROGRAMMA QG – ONROEREND ERFGOED**1.1. EVOLUTIE VAN DE TOTALEN VOOR DE ONTVANGSTEN**

(duizend euro)

	ALGEMENE ONTVANGST	TOEGEWEEZEN ONTVANGST	LENINGS- OPBRENGSTEN
BA 2018	251	256	0
Bijstelling BO 2019	108	0	0
BO 2019	359	256	0

1.2. EVOLUTIE VAN DE TOTALEN VOOR DE UITGAVEN

(duizend euro)

	VAK	VEK	VRK
BA 2018	104.097	106.779	342
Bijstelling BO 2019	9.492	- 2.235	- 86
BO 2019	113.589	104.544	256

DEEL 4: INHOUDELIJKE TOELICHTING BIJ ELK VAN DE ENTITEITEN**A. DEPARTEMENT EN IVA'S ZONDER RECHTSPERSOONLIJKHEID (EXCL. DAB's)****1. ONTVANGSTENARTIKELEN****1.1. PROGRAMMA QA – APPARAATSKREDIETEN****1.1.1. DEPARTEMENT OMGEVING****QB0-9QAHAZZ-OW – ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Er worden kleine diverse ontvangsten geboekt op dit artikel. Concreet zal het bijvoorbeeld gaan over ontvangsten uit ad hoc verkopen en terugbetalingen die te linken zijn aan de apparaatsbudgetten van het departement Omgeving.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	ALGEMENE ONTVANGST	TOEGEWENZEN ONTVANGST	LENINGS- OPBRENGSTEN
BA 2018	138	0	0
Bijstelling BO 2019	0	0	0
BO 2019	138	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Geen wijzigingen.

QB0-9QAHTZZ-OW – ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit artikel omvat, naast terugvorderingen bij de huidige werkgevers van personeelsleden van het departement Omgeving met verlof voor opdracht, de loonbijdragen vanuit de EU in het kader van de cofinanciering van Europese projecten van het departement Omgeving.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	ALGEMENE ONTVANGST	TOEGEWENZEN ONTVANGST	LENINGS- OPBRENGSTEN
BA 2018	0	280	0
Bijstelling BO 2019	0	- 85	0
BO 2019	0	195	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Het krediet wordt verminderd met 85 keuro omwille van het verschuiven van de aanrekening van een personeelslid van het Agentschap Onroerend Erfgoed naar een nieuw VRK binnen beleidsveld OE (QG0-9QAATZZ-OW).

1.1.2. INSTITUUT VOOR NATUUR EN BOSONDERZOEK**QC0-9QAHZZ-OW – ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel werd opgenomen om tegemoet te komen aan het advies van de Algemene Gegevensbank (AGB) aangaande de boekhoudkundige verwerking van de niet doorgestorte bedrijfsvoorheffing voor kenniswerkers. De omzendbrief begrotingsinstructies BA 2018 schreef voor dat een algemene ontvangst (AO) moet ingeschreven worden op een nieuw te creëren ontvangstenartikel met ESR-aggregaat OW.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	ALGEMENE ONTVANGST	TOEGEWEEZEN ONTVANGST	LENINGS- OPBRENGSTEN
BA 2018	1.452	0	0
Bijstelling BO 2019	0	0	0
BO 2019	1.452	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Geen wijzigingen.

1.1.3. AGENTSCHAP WONEN

Het agentschap Wonen-Vlaanderen bevordert samen met haar partners kwaliteitsvol, woonzeker en betaalbaar wonen als grondrecht voor alle inwoners van Vlaanderen, in het bijzonder de meest kwetsbaren.

De beleidsinstrumenten die door het agentschap worden ingezet, hebben tot doel bij te dragen tot 7 strategische doelstellingen:

- Strategische doelstelling 1: Een actief grond- en pandenbeleid voeren;
- Strategische doelstelling 2: Eigendomsverwerving wordt verder gestimuleerd;
- Strategische doelstelling 3: De private huurmarkt versterken;
- Strategische doelstelling 4: De sociale huurmarkt optimaliseren;
- Strategische doelstelling 5: Een woonaanbod op maat van iedere Vlaming;
- Strategische doelstelling 6: Duurzaam en kwaliteitsvol (ver)bouwen en wonen;
- Strategische doelstelling 7: Efficiënt en doeltreffend Vlaams bestuur;

De uitwerking van de prestatiebegroting voor Wonen heeft tot 5 inhoudelijke structurelementen (ISE) geleid, waaraan doelstellingen en begrotingsartikels zijn gekoppeld. Vier ISE's hebben een duidelijke inhoudelijke cluster:

- Ondersteuning aanbodzijde van de woningmarkt;
- Ondersteuning vraagzijde van de woningmarkt;

- Woningkwaliteit;
- Lokaal Woonbeleid.

Eén ISE is voorzien om alles wat niet onder deze 4 bovenstaande clusters valt te capteren:

- Thema-overschrijdend instrumentarium wonen.

QF0-9QACAZZ-OW – ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel wordt voorzien omwille van de generieke regeling inzake mogelijke ontvangsten die voortvloeien uit de terugvordering van wedden en andere ten onrechte uitgevoerde betalingen.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	ALGEMENE ONTVANGST	TOEGEWENZEN ONTVANGST	LENINGS- OPBRENGSTEN
BA 2018	0	0	0
Bijstelling BO 2019	0	0	0
BO 2019	0	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Constant beleid.

QF0-9QACTZZ-OW – ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit variabel loonkrediet wordt gespijsd door de terugvordering van lonen van gedetacheerde werknemers van het IVA Wonen-Vlaanderen. De inkomsten kunnen aangewend voor de betaling van lonen. Uitgaven worden aangerekend op begrotingsartikel QF0-1QAC4ZZ-LO.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	ALGEMENE ONTVANGST	TOEGEWENZEN ONTVANGST	LENINGS- OPBRENGSTEN
BA 2018	0	46	0
Bijstelling BO 2019	0	1	0
BO 2019	0	47	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

De bijstelling van 1 keuro betreft de indexering van het weddekrediet van één gedetacheerde werknemer.

1.1.4. AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED**QG0-9QAAZZ-OW – ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit begrotingsartikel worden de ontvangsten geregistreerd verbonden met de interne werking (apparaat) van het agentschap Onroerend Erfgoed, waaronder teruggestorte verkeerd uitbetaalde lonen en vergoedingen of verkoop van werkingsmiddelen.

Op dit begrotingsartikel wordt ook de niet doorgestorte bedrijfsvoorheffing voor kenniswerkers aangerekend.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	ALGEMENE ONTVANGST	TOEGEWENZ ONTVANGST	LENINGS- OPBRENGSTEN
BA 2018	740	0	0
Bijstelling BO 2019	0	0	0
BO 2019	740	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

We ramen de (fictieve) ontvangsten voor de niet doorgestorte bedrijfsvoorheffing op hetzelfde bedrag als in 2018 (dezelfde 740.000 euro wordt langs uitgavenzijde toegevoegd aan de loonuitgaven – begrotingsartikel QG0-1QAA2ZZ-LO – zodat het geheel van deze ontvangsten en uitgaven neutraal is). We verwachten geen andere ontvangsten verbonden met de interne werking van het agentschap.

QG0-9QAATZZ-OW – ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit variabel loonkrediet wordt gespijsd door de terugvordering van lonen van gedetacheerde werknemers van het agentschap Onroerend Erfgoed naar een andere overheid of vakorganisaties (bijvoorbeeld een detachering naar een lokaal bestuur voor een politiek mandaat). De inkomsten kunnen aangewend worden voor de betaling van lonen van tijdelijke vervangers via begrotingsartikel QG0-1QAA4ZZ-LO.

Dit betreft de ontvangstenzijde van het begrotingsfonds 'Fonds Personeelsleden verlof met opdracht', artikel 33, decreet van 6 juli 2001 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2001.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	ALGEMENE ONTVANGST	TOEGEWENZ ONTVANGST	LENINGS- OPBRENGSTEN
BA 2018	0	0	0
Bijstelling BO 2019	0	85	0
BO 2019	0	85	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Voor het agentschap Onroerend Erfgoed betreft het de detachering van 1 werknemer met een politiek mandaat voor de stad Gent. De budgetlast bedraagt 85 keuro. Tot nu toe gebeurde de aanrekening op het begrotingsfonds van het departement Omgeving (QB0-9QAHTZZ-OW + QB0-1QAX4ZZ-LO). Vanaf 2019 worden terugbetalingen voor detacheringen vanuit het agentschap Onroerend Erfgoed afzonderlijk geboekt en besteed.

1.2. PROGRAMMA QC – RUIMTELIJKE ORDENING, MILIEU EN NATUUR**1.2.1. WATER****QB0-9QCHADW-OI – VLAAMSE MILIEUMAATSCHAPPIJ (VMM)****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit artikel kwam in 2010 (eerste fase), 2011 (tweede fase) en 2012 (derde fase) de doorstorting binnen vanuit de VMM van de inkomsten uit de verkoop van rioolwaterzuiveringsinstallaties (RWZI's) die nu in eigendom zijn van de VMM, aan de NV Aquafin die ze nu reeds beheert. De vierde fase werd afgerond in 2015.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	ALGEMENE ONTVANGST	TOEGEWENZEN ONTVANGST	LENINGS- OPBRENGSTEN
BA 2018	0	0	0
Bijstelling BO 2019	0	0	0
BO 2019	0	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Pro memorie.

1.2.2. BODEM EN ONDERGROND

QB0-9QCHAEA-OW – DE MILIEUKWALITEIT VAN DE LEEFOMGEVING VERHOGEN: BODEM EN ONDERGROND

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit ontvangstenartikel dient ter uitvoering van de ingevoerde garantieregeling voor projecten met betrekking tot de diepe aardwarmte. Op dit artikel wordt na een goedgekeurde aanvraag tot garantie de door de aanvrager verschuldigde premie ontvangen.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	ALGEMENE ONTVANGST	TOEGEWENZEN ONTVANGST	LENINGS- OPBRENGSTEN
BA 2018	800	0	0
Bijstelling BO 2019	- 800	0	0
BO 2019	0	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Er zijn op dit moment geen lopende dossiers met een begrotingsimpact in 2019.

1.2.3. NATUUR EN BIODIVERSITEIT

QD0-9QCHAF A-OW – DE MILIEUKWALITEIT VAN DE LEEFOMGEVING VERHOGEN: NATUUR

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft enerzijds diverse ontvangsten, zoals terugbetalingen, schade voor ongevallen en advocaatkosten, die niet vooraf geprogrammeerd kunnen worden en waarvan derhalve vooraf ook geen exacte bedragen gekend zijn. Een ander deel van de ontvangsten komt voort uit de verkoop van investeringsgoederen, voornamelijk uit de verkoop van wagens die uit gebruik genomen worden.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	ALGEMENE ONTVANGST	TOEGEWENZEN ONTVANGST	LENINGS- OPBRENGSTEN
BA 2018	115	0	0
Bijstelling BO 2019	0	0	0
BO 2019	115	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Geen wijzigingen.

QD0-9QCHTFB-OW – DE MILIEUKWALITEIT VAN DE LEEFOMGEVING
VERHOGEN: NATUUR (VISSERIJFONDS)

Korte inhoud begrotingsartikel:

De ontvangsten van de verkoop van visverloven zijn een uitvoering van artikel 9 van de wet van 1 juli 1954 op de riviervisserij. Naast het gratis jeugdvisverlof zijn er twee soorten betalende visverloven, nl. een gewoon visverlof en een groot visverlof. De inkomsten van de visverloven komen integraal ten goede aan het Visserijfonds.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	ALGEMENE ONTVANGST	TOEGEWEEZEN ONTVANGST	LENINGS- OPBRENGSTEN
BA 2018	0	1.140	0
Bijstelling BO 2019	0	100	0
BO 2019	0	1.240	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

De aanleiding voor de bijstelling is het voorstel voor aanpassing van de tarieven en voorwaarden van de visverloven. Er is immers een decreet in procedure dat wijzigingen aanbrengt in de wet van 1 juli 1954 op de riviervisserij. De inschatting is dat dit decreet nog in 2018 door het Vlaamse Parlement zal goedgekeurd worden. Deze inhoudelijke en financiële aanpassingen zullen naar verwachting leiden tot een verhoging van de ontvangsten met 100 keuro tot 1.240 keuro.

QD0-9QCHTFC-OW – DE MILIEUKWALITEIT VAN DE LEEFOMGEVING
VERHOGEN: NATUUR (FONDS EU COFINANCIERING)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Onderhavig artikel omvat tevens de inkomsten van de EU cofinanciering van LIFE en andere EU projecten. Deze inkomsten mogen aangewend worden voor uitgaven voor diensten, werking, exploitatie en uitrusting van de door de EU mede gefinancierde projecten. De inkomsten worden in schijven toegekend afhankelijk van de voortgang van de werken. In de optiek om maximaal alternatieve financieringsbronnen aan te spreken voor de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen, wordt door het Agentschap voor Natuur en Bos samen met haar partners zeer intensief ingezet op de cofinancieringsmogelijkheden door de EU in het kader van Life, INTERREG, PDPO en andere programma's.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	ALGEMENE ONTVANGST	TOEGEWEEZEN ONTVANGST	LENINGS- OPBRENGSTEN
BA 2018	0	2.025	0
Bijstelling BO 2019	0	- 775	0
BO 2019	0	1.250	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Door het aflopen van enkele projecten zullen de ontvangsten in 2019 lager uitvallen dan in 2018.

QD0-9QCHTFC-OP – DE MILIEUKWALITEIT VAN DE LEEFOMGEVING VERHOGEN: NATUUR (FONDS EU COFINANCIERING)**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit artikel worden voor Europese subsidieprojecten van ANB de ontvangen EU-afrekeningen (als ESR-neutrale participatie) gebudgetteerd die betrekking hebben op de subsidiabele uitgaven van vorige jaren.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	ALGEMENE ONTVANGST	TOEGEWEEZEN ONTVANGST	LENINGS- OPBRENGSTEN
BA 2018	0	0	0
Bijstelling BO 2019	0	0	0
BO 2019	0	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Pro memorie.

QD0-9QCHTFC-OL – DE MILIEUKWALITEIT VAN DE LEEFOMGEVING VERHOGEN: NATUUR (FONDS EU COFINANCIERING)**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit artikel worden voor Europese subsidieprojecten van ANB de ontvangen EU-voorschotten (als ESR-neutrale lening) gebudgetteerd die betrekking hebben op de subsidiabele uitgaven vanaf volgend jaar.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	ALGEMENE ONTVANGST	TOEGEWEEZEN ONTVANGST	LENINGS- OPBRENGSTEN
BA 2018	0	0	0
Bijstelling BO 2019	0	0	0
BO 2019	0	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Pro memorie.

QD0-9QCHTFD-OW – DE MILIEUKWALITEIT VAN DE LEEFOMGEVING
VERHOGEN: NATUUR (BOSSENCOMPENSATIEFONDS)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Art.90bis van het Bosdecreet van 13 juni 1990 en het Besluit van de Vlaamse Regering van 16 februari 2001 tot vaststellen van nadere regels inzake compensatie van ontbossing en ontheffing van het verbod op ontbossing, omvatten de nadere regels inzake compensatie van ontbossing en ontheffing van het verbod op ontbossing. De ontvangsten binnen dit Bossencompensatiefonds zijn afhankelijk van het aantal afgeleverde stedenbouwkundige vergunningen tot ontbossing en de wijze waarop compensatie wordt gerealiseerd.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	ALGEMENE ONTVANGST	TOEGEWEEZEN ONTVANGST	LENINGS- OPBRENGSTEN
BA 2018	0	3.430	0
Bijstelling BO 2019	0	0	0
BO 2019	0	3.430	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Geen wijzigingen.

QD0-9QCHTFD-OI – DE MILIEUKWALITEIT VAN DE LEEFOMGEVING
VERHOGEN: NATUUR (BOSSENCOMPENSATIEFONDS)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel omvat de ontvangsten van bosbehoudbijdragen van andere entiteiten van de Vlaamse overheid.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	ALGEMENE ONTVANGST	TOEGEWEEZEN ONTVANGST	LENINGS- OPBRENGSTEN
BA 2018	0	70	0
Bijstelling BO 2019	0	0	0
BO 2019	0	70	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Geen wijzigingen.

QD0-9QCHTFE-OW – DE MILIEUKWALITEIT VAN DE LEEFOMGEVING
VERHOGEN: NATUUR (JACHTFONDS)

Korte inhoud begrotingsartikel:

De ontvangsten op het Jachtfonds zijn afkomstig uit de aankopen van jachtverloven, jachtvergunningen en deelnames aan het jachtexamen. Via het Jachtfonds is het de bedoeling om deze middelen terug aan te wenden te bate van het beleid inzake jacht in ruime zin. De reglementaire basis voor deze ontvangsten zijn artikel 17 van het Jachtdecreet en artikel 50 van het Jachtadministratiebesluit van 25 april 2014.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	ALGEMENE ONTVANGST	TOEGEWEEZEN ONTVANGST	LENINGS- OPBRENGSTEN
BA 2018	0	1.988	0
Bijstelling BO 2019	0	0	0
BO 2019	0	1.988	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Geen wijzigingen.

QC0-9QCHTFG-OW – VERSTERKEN VAN DE KENNISBASIS VOOR HET
NATUURBELEID (FONDS INBO)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Via dit artikel kan het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek de kosten die het maakt voor de ondersteuning van het Eigen Vermogen van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek terugvorderen.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	ALGEMENE ONTVANGST	TOEGEWEEZEN ONTVANGST	LENINGS- OPBRENGSTEN
BA 2018	0	39	0
Bijstelling BO 2019	0	0	0
BO 2019	0	39	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Geen wijzigingen.

1.2.4. KLIMAAT

QB0-9QCHTIB-OI – ONTVANGSTEN INTERNE STROMEN - KLIMAAT - NAAR EEN KLIMAATVRIENDELIJKE SAMENLEVING: UITVOEREN EN VERSTERKEN KORTE TERMIJN KLIMAATBELEID - KLIMAATFONDS

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit nieuwe ontvangstenartikel werd opgezet om de overschotten op de uitgekeerde dotaties voor het interne klimaatbeleid aan de verschillende instellingen van de Vlaamse overheid in voorkomend geval te kunnen recupereren.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	ALGEMENE ONTVANGST	TOEGEWEEZEN ONTVANGST	LENINGS- OPBRENGSTEN
BA 2018	0	0	0
Bijstelling BO 2019	0	0	0
BO 2019	0	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Pro memorie.

QB0-9QCHTIB-OW – NAAR EEN KLIMAATVRIENDELIJKE SAMENLEVING: UITVOEREN EN VERSTERKEN KORTE TERMIJN KLIMAATBELEID (KLIMAATFONDS)

Korte inhoud begrotingsartikel:

De Federale Overheid fungeert in het kader van het Europees systeem van emissierechten (EU ETS) als veiler van de Belgische emissierechten en ontvangt de Belgische veilinginkomsten. Overeenkomstig het Samenwerkingsakkoord betreffende de verdeling van de Belgische klimaat- en energiedoelstellingen voor de periode 2013-2012 wordt hiervan jaarlijks 52,76% overgedragen aan Vlaanderen, waar ze in het Vlaams Klimaatfonds worden opgenomen. Via dit artikel wordt het Vlaams deel van de betrokken veilinginkomsten ontvangen.

Hiernaast worden via dit artikel op termijn ook de terugbetalingen ontvangen van de (onbenut gebleven) subsidies die uitgekeerd werden aan niet-geconsolideerde actoren in het kader van de uitvoering van goedgekeurde projecten binnen het Vlaams Klimaatfonds.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	ALGEMENE ONTVANGST	TOEGEWEEZEN ONTVANGST	LENINGS- OPBRENGSTEN
BA 2018	0	94.038	0
Bijstelling BO 2019	0	112.281	0
BO 2019	0	206.319	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

De inkomsten 2019 nemen toe naar aanleiding van de aanzienlijke prijsstijgingen van de geveilde emissierechten, en dit a rato van de verdeelsleutel voor Vlaanderen (52,76%). Voor de periode 1/5/2018-30/4/2019 gaat het in totaal om 21.076.000 EUAs.

1.2.5. OMGEVINGSBELEID VOOR RUIMTE EN MILIEU**QB0-9QCHANA-OW – DE MILIEUKWALITEIT VAN DE LEEFOMGEVING
VERHOGEN: HINDER****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit ontvangstenartikel worden de inkomsten geïnd van de retributies die moeten betaald worden door de aanvragers van conformiteitsattesten voor zendantennes. Met deze inkomsten zullen de uitgaven gefinancierd worden in het kader van diverse taken binnen het departement Omgeving m.b.t. de normering van zendantennes (o.a. kosten m.b.t. de beoordeling van aanvragen van conformiteitsattesten, ICT aanpassingen om aanvragen van conformiteitsattesten te verwerken, expertadvies en onderzoek nodig voor de beoordeling van aanvragen voor een attest, het opstellen en bijhouden van een kadaster en het regelen van het online betalingsverkeer voor het innen van de retributies).

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	ALGEMENE ONTVANGST	TOEGEWEEZEN ONTVANGST	LENINGS- OPBRENGSTEN
BA 2018	440	0	0
<i>Compensaties</i>	<i>0</i>		
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
BO 2019	440	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Geen wijzigingen.

QB0-9QCHTNE-OW – VERNIEUWINGSFONDS**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Ontvangstartikel binnen het VRK vernieuwingsfonds, gelinkt aan uitgavenartikel QB0-1QCH4NE-WT. Leegstaande en verwaarloosde bedrijfsruimten in Vlaanderen worden opgenomen in een inventaris die jaarlijks wordt bijgewerkt. De heffing moet worden betaald in het kalenderjaar dat volgt op de derde registratie in de inventaris. Deze heffingen komen terecht in het vernieuwingsfonds samen met ontvangen intresten en terugontvangen subsidies. Vanuit dit fonds wordt dan steun gegeven aan projecten die leegstaande sites nieuw leven willen inblazen.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	ALGEMENE ONTVANGST	TOEGEWEEZEN ONTVANGST	LENINGS- OPBRENGSTEN
BA 2018	0	5.834	0
Bijstelling BO 2019	0	0	0
BO 2019	0	5.834	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Geen wijzigingen.

QB0-9QCHTNI-OW – UITVOERING GEBIEDS- EN PROJECTWERKING (FONDS VOOR LANDINRICHTING EN NATUURLIJKE RIJKDOMMEN)**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het betreft hoofdzakelijk de toegewezen ontvangsten m.b.t. intresten op het kostenaandeel ten laste van de grondeigenaars in ruilverkavelingsprojecten en de toegewezen ontvangsten m.b.t. pachtopbrengsten van de gronden aangekocht met terugvorderbare voorschotten in ruilverkavelingsprojecten. Voorts zijn er nog andere toegewezen ontvangsten in het kader van de ruilverkavelingsprojecten, onder meer ingevolge positieve eindsaldo's van rekeningen van ontbonden ruilverkavelingscomités. Voor het globale Fonds zijn de geraamde uitgaven (artikels QB0-1QCH4NI-PA, QB0-1QCH4NY-IS en QB0-1QCH4NI-WT) gelijk aan de raming van de toegewezen ontvangsten (QB0-9QCHTNI-OP en dit artikel).

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	ALGEMENE ONTVANGST	TOEGEWEEZEN ONTVANGST	LENINGS- OPBRENGSTEN
BA 2018	0	390	0
Bijstelling BO 2019	0	0	0
BO 2019	0	390	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Geen wijzigingen.

QB0-9QCHTNI-OP – UITVOERING GEBIEDS- EN PROJECTWERKING (FONDS VOOR LANDINRICHTING EN NATUURLIJKE RIJKDOMMEN)**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Deze toegewezen ontvangsten omvatten de terugvorderbare voorschotten die terugbetaald worden na de beëindiging van ruilverkavelingsprojecten of bij verkoop van gronden die door de VLM werden aangekocht in ruilverkavelingsprojecten. Voor het globale Fonds zijn de geraamde uitgaven (artikels QB0-1QCH4NI-PA, QB0-1QCH4NY-IS en QB0-1QCH4NI-WT) gelijk aan de raming van de toegewezen ontvangsten (QB0-9QCHTNI-OW en dit artikel).

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	ALGEMENE ONTVANGST	TOEGEWEEZEN ONTVANGST	LENINGS- OPBRENGSTEN
BA 2018	0	4.943	0
Bijstelling BO 2019	0	- 4.443	0
BO 2019	0	500	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

De toegewezen ontvangen in BO 2019 worden 4.443 keuro lager geraamd dan in BA 2018 omdat er geen projectbeëindigingen in 2019 zullen plaatsvinden, hetgeen dus ook zal resulteren in minder terugstortingen.

1.2.6. THEMA-OVERSCHRIJDEND INSTRUMENTARIUM OMGEVING

QB0-9QCHAOA-OW – HET OMGEVINGSBELEID WERKT MET EENVOUDIGE EN DOELTREFFENDE INSTRUMENTEN, WORDT WETENSCHAPPELIJK ONDERBOUWD EN STIMULEERT DOORWERKING IN RELEVANTE BELEIDSVELDEN EN SECTOREN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Er worden in 2019 diverse kleine verkoopopbrengsten verwacht op dit artikel. Deze zijn te linken aan de beleidsprocessen van het departement Omgeving.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	ALGEMENE ONTVANGST	TOEGEWEEZEN ONTVANGST	LENINGS- OPBRENGSTEN
BA 2018	5	0	0
Bijstelling BO 2019	0	0	0
BO 2019	5	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Geen wijzigingen.

QB0-9QCHTOD-OL – HET OMGEVINGSBELEID WERKT MET EENVOUDIGE DOELTREFFENDE INSTRUMENTEN, WORDT WETENSCHAPPELIJK ONDERBOUWD EN STIMULEERT DOORWERKING IN RELEVANTE BELEIDSVELDEN EN SECTOREN (FONDS EU FINANCIERING)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel dient pro memorie voorzien te worden binnen de Omgeving-begroting om invulling te geven aan de begrotingsinstructies mbt. het ESR-neutraal maken van EU-subsidies. Dit artikel (met een onderliggende basisallocatie met ESR-code 96.10) dient voorzien te worden ter boeking van EU-voorschotten (als lening).

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	ALGEMENE ONTVANGST	TOEGEWEEZEN ONTVANGST	LENINGS- OPBRENGSTEN
BA 2018	0	750	0
Bijstelling BO 2019	0	- 750	0
BO 2019	0	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Er worden in 2019 (in tegenstelling tot 2018) geen voorschotten voor EU-projecten binnen de beleidsvelden LN en RO verwacht.

QB0-9QCHTOD-OP – HET OMGEVINGSBELEID WERKT MET EENVOUDIGE DOELTREFFENDE INSTRUMENTEN, WORDT WETENSCHAPPELIJK ONDERBOUWD EN STIMULEERT DOORWERKING IN RELEVANTE BELEIDSVELDEN EN SECTOREN (FONDS EU FINANCIERING)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel dient pro memorie voorzien te worden binnen de Omgevingbegroting. Dit artikel geeft invulling aan de begrotingsinstructies mbt. het ESR-neutraal maken van EU-subsidies. Dit artikel (met een onderliggende basisallocatie met ESR-code 88.11) dient voorzien te worden ter boeking van EU-afrekeningen.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	ALGEMENE ONTVANGST	TOEGEWEEZEN ONTVANGST	LENINGS- OPBRENGSTEN
BA 2018	0	0	0
Bijstelling BO 2019	0	0	0
BO 2019	0	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Pro memorie.

QB0-9QCHTOD-OW – HET OMGEVINGSBELEID WERKT MET EENVOUDIGE DOELTREFFENDE INSTRUMENTEN, WORDT WETENSCHAPPELIJK ONDERBOUWD EN STIMULEERT DOORWERKING IN RELEVANTE BELEIDSVELDEN EN SECTOREN (FONDS EU FINANCIERING)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel dient pro memorie voorzien te worden binnen de Omgeving-begroting om invulling te geven aan de begrotingsinstructies mbt. het ESR-neutraal maken van EU-subsidies.

Het gebruik van dit artikel (met een onderliggende basisallocatie met ESR-code 39.10) is afhankelijk van de EU-gecofinancierde projecten die het departement kan binnenhalen.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	ALGEMENE ONTVANGST	TOEGEWEEZEN ONTVANGST	LENINGS- OPBRENGSTEN
BA 2018	0	0	0
Bijstelling BO 2019	0	0	0
BO 2019	0	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Pro memorie.

QB0-9QCHTOE-OW – HET OMGEVINGSBELEID WERKT MET EENVOUDIGE EN DOELTREFFENDE INSTRUMENTEN, WORDT WETENSCHAPPELIJK ONDERBOUWD EN STIMULEERT DOORWERKING IN RELEVANTE BELEIDSVELDEN EN SECTOREN (VLARELFONDS)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op het "Fonds voor de behandeling van de erkenningsaanvragen en de uitoefening van het toezicht op de erkenningen met betrekking tot het leefmilieu", worden inkomsten geboekt via de betaling van retributies voor erkenningsaanvragen en toezicht op erkenningen leefmilieu.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	ALGEMENE ONTVANGST	TOEGEWEEZEN ONTVANGST	LENINGS- OPBRENGSTEN
BA 2018	0	584	0
Bijstelling BO 2019	0	- 253	0
BO 2019	0	331	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

De inkomsten aan retributies worden geschat op **331 k euro** voor 2019. Het retributiesysteem wordt gewijzigd vanaf 2019 naar jaarlijkse inning ipv. vijfjaarlijkse betaling. Dit leidt de eerste jaren tot lagere inkomsten wegens de overgangsregeling.

QB0-9QCHTOF-OW – HET OMGEVINGSBELEID WERKT MET EENVOUDIGE EN DOELTREFFENDE INSTRUMENTEN, WORDT WETENSCHAPPELIJK ONDERBOUWD EN STIMULEERT DOORWERKING IN RELEVANTE BELEIDSVELDEN EN SECTOREN (OMGEVINGSFONDS)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Bij het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning werd het Omgevingsfonds opgericht (artikel 11). Het Omgevingsfonds start op 23/02/2017 in het kader van de inwerkingtreding van het uitvoeringsbesluit bij het Omgevingsdecreet.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	ALGEMENE ONTVANGST	TOEGEWENZ ONTVANGST	LENINGS- OPBRENGSTEN
BA 2018	0	420	0
Bijstelling BO 2019	0	0	0
BO 2019	0	420	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Geen wijzigingen.

1.3. PROGRAMMA QD – WONEN**1.3.1. ONDERSTEUNING AANBODZIJDE WONINGMARKT****QF0-9QDCTQB-OW – BEVORDERING VAN DE EIGENDOMSVERWERVING
(WAARBORGFONDS SOCIALE LENINGEN)****Korte inhoud begrotingsartikel:**

De op dit begrotingsartikel ingeschreven ontvangsten bevatten de waarborgvergoedingen verschuldigd aan het Waarborgfonds sociale leningen (BVR 29/06/2007 houdende de voorwaarden betreffende sociale leningen met Gewestwaarborg voor het bouwen, kopen, verbouwen en behouden van woningen). Aan de erkende kredietmaatschappijen wordt een Gewestwaarborg verleend voor de leningen van erkende kredietmaatschappijen aan particulieren voor de verwerving van een eigen woning. De kredietmaatschappijen betalen hiervoor een vergoeding van 0,20% op de geleende bedragen die aan het Waarborgfonds wordt toegewezen en een buffer vormt tegen verliezen ingevolge insolventie van de kredietnemer. Naast de waarborgvergoedingen worden op dit fonds de bij de particulier ingevolge indeplaatsstelling teruggevorderde uitgekeerde bedragen gestort. De uitgaven van het Waarborgfonds Sociale Leningen worden aangerekend op begrotingsartikel QF0-1QDC4QB-WT.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	ALGEMENE ONTVANGST	TOEGEWENZ ONTVANGST	LENINGS- OPBRENGSTEN
BA 2018	0	400	0
Bijstelling BO 2019	0	0	0
BO 2019	0	400	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Het totaal aan waarborgmachtiging voor 2019 bedraagt 200 MIO euro. Dit genereert een maximale ontvangst van $200.000 \text{ keuro} \times 0.20\% = 400 \text{ keuro}$. Deze hypothese is echter onderhevig aan het productieniveau van elk van de 16 erkende maatschappijen. Naast de waarborgvergoedingen worden op dit fonds de bij de particulier ingevolge indeplaatsstelling teruggevorderde uitgekeerde bedragen gestort. Het effect van deze terugvordering is zeer klein.

QF0-9QDCAQK-OI – VLAAMSE MAATSCHAPPIJ VOOR SOCIAAL WONEN (VMSW)**Korte inhoud begrotingsartikel:**

De financiering van de VMSW wordt geregeld door het BVR van 6/9/2016. Het systeem van kapitaal- en rentesubsidies voor huur-en koopactiviteiten werd vervangen door een jaarlijkse afrekening van alle fondsen binnen de VMSW, waarvan de modaliteiten worden vastgesteld in een protocol. Als de afrekening positief is, dan stort VMSW het verschil aan het Vlaamse Gewest via dit begrotingsartikel. Als de afrekening negatief is, dan past het Vlaamse Gewest het verschil bij via begrotingsartikel QF0-1QDC2QK-IS.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	ALGEMENE ONTVANGST	TOEGEWENZEN ONTVANGST	LENINGS- OPBRENGSTEN
BA 2018	0	0	0
Bijstelling BO 2019	0	0	0
BO 2019	0	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Zie toelichting bij begroting Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen.

1.3.2. WONINGKWALITEIT**QF0-9QDCTRB-OW – BEWAKING EN VERBETERING VAN DE WOONKWALITEIT, DE VEILIGHEID EN DE GEZONDHEID VAN DE WONINGEN (FONDS VOOR DE WOONINSPECTIE)****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit middelenartikel bevat de toegewezen ontvangsten voor het Fonds voor de Wooninspectie. Het gaat om ontvangsten die gerealiseerd worden op grond van artikel 20bis tot en met 20quater, artikel 29bis en 102bis van het decreet van 15 juli 1997 houdende de Vlaamse Wooncode. Deze ontvangsten mogen enkel aangewend worden voor het verrichten van uitgaven die betrekking hebben op de handhaving en het toezicht op de naleving van de Vlaamse Wooncode (bijv. juridische bijstand bij geschillen). De uitgaven van het Fonds voor de Wooninspectie worden aangerekend op begrotingsartikel QF0-1QDC4RB-WT.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	ALGEMENE ONTVANGST	TOEGEWENZEN ONTVANGST	LENINGS- OPBRENGSTEN
BA 2018	0	350	0
Bijstelling BO 2019	0	- 50	0
BO 2019	0	300	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Op basis van de lopende dossiers worden in begrotingsjaar 2019 de ontvangsten naar beneden bijgesteld op 300 keuro; de uitgaven volgen dezelfde tendens (zie verantwoording begrotingsartikel QF0-1QDC4RB-WT).

1.3.3. THEMA-OVERSCHRIJDEND INSTRUMENTARIUM WONEN**QF0-9QDCTTB-OW – GENERIEKE BELEIDSDOELSTELLINGEN VAN HET BELEIDSVELD WONEN (FONDS VOOR DE HUISVESTING)****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit middelenartikel bevat de toegewezen ontvangsten voor het Fonds voor de Huisvesting (decreet van 15 juli 1997, Vlaamse Wooncode, artikel 59). De ontvangsten op het Fonds voor de Huisvesting bestaan uit terugvorderingen van ten onrechte genoten subsidies. De uitgaven van het Fonds voor de Huisvesting worden aangerekend op begrotingsartikel QF0-1QDC4TB-WT.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	ALGEMENE ONTVANGST	TOEGEWENZEN ONTVANGST	LENINGS- OPBRENGSTEN
BA 2018	0	400	0
Bijstelling BO 2019	0	0	0
BO 2019	0	400	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Constant beleid. De raming is in lijn met de uitvoering van de voorbije jaren.

1.4. PROGRAMMA QE – ENERGIE**QE0-9QEBAKB-OW – HET EINDENERGIEVERBRUIK EFFICIENTER MAKEN****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit artikel kunnen in principe renteontvangsten worden ontvangen aangaande de energieleningen die zijn toegekend via het toenmalige FRGE (tot 31/12/2014) of door het Vlaamse Gewest zijn toegekend na de zesde staatshervorming (vanaf 1/1/2015).

Met het wijzigingsbesluit van de Vlaamse Regering van 19 mei 2017 (wijziging Energiebesluit) werd een administratieve vereenvoudiging doorgevoerd van de verwerking van de energieleningen via de energiehuizen en de centrale diensten van de Vlaamse overheid waardoor er op dit artikel vanaf 1 oktober 2017 geen interesten meer worden ontvangen.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	ALGEMENE ONTVANGST	TOEGEWENZEN ONTVANGST	LENINGS- OPBRENGSTEN
BA 2018	0	0	0
Bijstelling BO 2019	0	0	0
BO 2019	0	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Pro memorie.

QE0-9QEBAKB-OP – HET EINDENERGIEVERBRUIK EFFICIENTER MAKEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit artikel wordt het aandeel kapitaal gebudgetteerd van terugbetaalde energieleningen die zijn toegekend via het toenmalige FRGE (tot 31/12/2014) of door het Vlaamse Gewest zijn toegekend na de zesde staatshervorming (vanaf 1/1/2015).

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	ALGEMENE ONTVANGST	TOEGEWENZEN ONTVANGST	LENINGS- OPBRENGSTEN
BA 2018	23.850	0	0
Bijstelling BO 2019	1.550	0	0
BO 2019	25.400	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

De raming van de in 2019 terugbetaalde energieleningen bedraagt 25.400 duizend euro, wat 1.550 duizend euro hoger ligt dan bij BA2018. Deze raming werd door het Participatiefonds Vlaanderen aangeleverd op basis van het aantal verstrekte leningen en de nog toe te kennen leningen in 2018 en 2019.

QE0-9QEBTKE-OW – IMPULSPROJECTEN ENERGIEBELEID (ENERGIEFONDS)**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het Energiefonds is een begrotingsfonds met eigen inkomsten (Energiedecreet van 8 mei 2009) in de zin van artikel 12 van het Rekendecreet. Uitgaven op basis van een begrotingsfonds zijn mogelijk op basis van de inkomsten die dergelijk fonds realiseert. Het VEA is beheerder van het Energiefonds (toewijzing inkomsten en spijziging van de energieheffing over de verschillende uitgaven van het Energiefonds).

Het Energiefonds (en meer specifiek deze ingang) wordt hoofdzakelijk gefinancierd door de energieheffing. Op deze ingang van het Energiefonds worden daarnaast ontvangsten gebudgetteerd van de supercapregeling, Europese subsidies en administratieve geldboetes.

Voor de overeenkomstige uitgaven op het Energiefonds, zie:

- financiering groenestroomdoelstellingen op QE0-1QEB4KG-WT;
- dotatie aan de VREG op QE0-1QEB4KS-IS;
- impulsprojecten op QE0-1QEB4KE-WT (inclusief werking BE-REEL!-project);
- lonen BE-REEL!-project op QE0-1QEB4KE-LO.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	ALGEMENE ONTVANGST	TOEGEWENZEN ONTVANGST	LENINGS- OPBRENGSTEN
BA 2018	0	213.674	0
Bijstelling BO 2019	0	- 84.341	0
BO 2019	0	129.333	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

De bijstelling is vooral het gevolg van de lagere energieheffing die in voege is sinds 1 januari 2018.

De ontvangstenramingen zijn als volgt:

- De laatste ESR-ontvangsten uit de oude energieheffing (in voege tot eind 2017) worden verwacht in 2019. Deze worden geraamd op 8.775 duizend euro.
- De ontvangsten uit de herziene energieheffing (ingegaan op 1.1.2018) liggen in 2019 quasi op kruissnelheid en worden geraamd op 114.033 duizend euro. Dit is inclusief een geschatte indexatie in 2019 (artikel 14.1.3 van het Energiebesluit) van 1,75%.
- Supercapregeling (nieuw vanaf 2019: titel VI, hoofdstuk VI van het Energiebesluit). Op 23 februari 2018 besliste de Vlaamse Regering om de mogelijkheid te voorzien voor bedrijven van elektro-intensieve sectoren om het op ondernemingsniveau verschuldigde bedrag van de door financieringssteun voor hernieuwbare energie ontstane kosten, te beperken tot een in het Energiebesluit vastgesteld percentage van de bruto toegevoegde waarde van de betrokken onderneming. Dit met als doel de concurrentiepositie van de meest elektro-intensieve bedrijven te bewaken. Het betreft met name een beperking van de impact van het groenestroomcertificatenquotum op die elektro-intensieve verbruikers binnen de contouren van de Europese staatssteunregels. Hiervoor moet de aanvragende onderneming of vestigingseenheid voldoen aan alle in het Energiebesluit opgelegde voorwaarden en een bepaald percentage van haar bruto toegevoegde waarde storten in het Energiefonds. De ontvangsten uit de supercapregeling worden in 2019 geraamd op 4.000 duizend euro.
- De ontvangsten van Europese subsidies voor het BE-REEL!-project die effectief ook zouden worden uitgegeven in 2019, worden geraamd op 700 duizend euro.
- Er worden 1.800 duizend euro ontvangsten verwacht uit administratieve boetes in het kader van energieprestaties van gebouwen.
- Ten slotte worden er (nieuw vanaf 2019) 25 duizend euro ontvangsten geraamd voor boetes uit de handhaving van energiefraude.

QE0-9QEBTKE-OI – IMPULSPROJECTEN ENERGIEBELEID (ENERGIEFONDS)**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit artikel worden inkomsten (interne stromen) voor het Energiefonds gebudgetteerd die afkomstig zijn van entiteiten binnen de consolidatiekring Vlaamse overheid. In het bijzonder kunnen in afwijking van het Rekendecreet middelen uit het Klimaatfonds worden gestort naar andere begrotingsfondsen binnen de Vlaamse overheid.

Voor de overeenkomstige uitgaven 2019 aangaande de eenmalige ontvangst 2018 uit het Klimaatfonds: zie QE0-1QEB4KJ-WT (impulsprojecten ondersteuning klimaatbeleid).

Voor de overeenkomstige uitgaven 2019 aangaande de eenmalige ontvangst 2019 uit het Klimaatfonds: zie QE0-1QEB4KE-WT (impulsprojecten energiebeleid).

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	ALGEMENE ONTVANGST	TOEGEWEEZEN ONTVANGST	LENINGS- OPBRENGSTEN
BA 2018	0	6.516	0
Bijstelling BO 2019	0	8.584	0
BO 2019	0	15.100	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

De ontvangst in 2018 van 6.516 duizend euro uit het Klimaatfonds voor de realisatie van lokale energieprojecten gekoppeld aan de burgeruitdagingen in het kader van het proces Stroomversnelling was eenmalig en wordt teruggedraaid.

In 2019 wordt een eenmalige ontvangst gebudgetteerd uit het Klimaatfonds van 15.100 duizend euro als volgt:

- 11.100 duizend euro voor de uitbreiding van het warmtenet in Oostende. Het warmtenet vertrekt vanuit de industriezone Plassendale en krijgt vertakkingen naar bijna het volledige grondgebied van de stad.
- 4.000 duizend euro ter vergoeding aan de netbeheerders voor de nieuwe premie voor warmtepompboilers. Vanaf 1 januari 2019 wordt voor de installatie van een warmtepompboiler voor sanitair warm water een premie van 400 euro toegekend. Een warmtepompboiler is tot zeventig procent zuiniger in verbruik dan een klassieke elektrische boiler. In principe loopt de premie vijf jaar en dooft langzaam uit.

QE0-9QEBTKE-OP – IMPULSPROJECTEN ENERGIEBELEID (ENERGIEFONDS)**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit artikel worden voor Europese subsidieprojecten van VEA de ontvangen EU-afrekeningen (als ESR-neutrale participatie) gebudgetteerd die betrekking hebben op de subsidiabele uitgaven van vorige jaren.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	ALGEMENE ONTVANGST	TOEGEWENZEN ONTVANGST	LENINGS- OPBRENGSTEN
BA 2018	0	0	0
Bijstelling BO 2019	0	0	0
BO 2019	0	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Pro memorie. Voor 2019 worden geen dergelijke ontvangsten gebudgetteerd. EU-afrekeningen voor het BE-REELI-project worden pas verwacht na 2019.

QE0-9QEBTKE-OL – IMPULSPROJECTEN ENERGIEBELEID (ENERGIEFONDS)**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit artikel worden voor Europese subsidieprojecten van VEA de ontvangen EU-voorschotten (als ESR-neutrale lening) gebudgetteerd die betrekking hebben op de subsidiabele uitgaven vanaf volgend jaar.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	ALGEMENE ONTVANGST	TOEGEWENZEN ONTVANGST	LENINGS- OPBRENGSTEN
BA 2018	0	105	0
Bijstelling BO 2019	0	- 105	0
BO 2019	0	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Pro memorie. Voor 2019 worden geen dergelijke ontvangsten gebudgetteerd.

QB0-9QEBTKF-OW – IMPULSPROJECTEN ENERGIEBELEID (FONDS EU COFINANCIERING)**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit artikel maakt deel uit van het Fonds voor de uitvoering van EU-projecten. Concreet zal dit artikel gebruikt worden ter correcte ESR-matige boeking van EU-cofinancieringsmiddelen binnen het departement Omgeving, waarbij de betrokken kredieten in hetzelfde jaar ontvangen en uitgegeven worden.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	ALGEMENE ONTVANGST	TOEGEWEEZEN ONTVANGST	LENINGS- OPBRENGSTEN
BA 2018	0	1.017	0
Bijstelling BO 2019	0	- 80	0
BO 2019	0	937	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

In het kader van het EU-project BENEFIC slaagde het departement Omgeving er in om omvangrijke EU-cofinancieringsmiddelen binnen te halen. In het kader van de uitvoering van dit project wordt er vanuit de EU in 2019 937 duizend euro ontvangen, die in 2018 ook integraal aan uitgavenzijde (QB0-1QEB4KF-WT) ingezet zal worden voor het project.

QB0-9QEBTKF-OP – IMPULSPROJECTEN ENERGIEBELEID (FONDS EU COFINANCIERING)**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit artikel worden voor Europese subsidieprojecten van het departement Omgeving de ontvangen EU-afrekeningen (als ESR-neutrale participatie) gebudgetteerd die betrekking hebben op de subsidiabele uitgaven van vorige jaren.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	ALGEMENE ONTVANGST	TOEGEWEEZEN ONTVANGST	LENINGS- OPBRENGSTEN
BA 2018	0	0	0
Bijstelling BO 2019	0	0	0
BO 2019	0	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Pro memorie. Voor 2019 worden geen dergelijke ontvangsten gebudgetteerd.

QB0-9QEBTKF-OL – IMPULSPROJECTEN ENERGIEBELEID (FONDS EU COFINANCIERING)**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit artikel worden voor Europese subsidieprojecten van het departement Omgeving de ontvangen EU-voorschotten (als ESR-neutrale lening) gebudgetteerd die betrekking hebben op de subsidiabele uitgaven vanaf volgend jaar.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	ALGEMENE ONTVANGST	TOEGEWENZEN ONTVANGST	LENINGS- OPBRENGSTEN
BA 2018	0	0	0
Bijstelling BO 2019	0	0	0
BO 2019	0	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Pro memorie. Voor 2019 worden geen dergelijke ontvangsten gebudgetteerd.

1.5. PROGRAMMA QF – DIERENWELZIJN**1.5.1. DIERENWELZIJN**

QB0-9QFFTMB-OW – VLAANDEREN ALS VOORLOPER IN EUROPA: NAAR EEN STERK EN DOORDACHT DIERENWELZIJSBELEID (DIERENWELZIJSFONDS)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Met de 6de staatshervorming werd de bevoegdheid Dierenwelzijn overgeheveld naar de Gewesten. Als gevolg hiervan werd bij BO2015 op Vlaams niveau een "Vlaams Dierenwelzijnsfonds" opgericht.

Dit fonds kan worden gespijsd met de retributies voor de aanvragen tot erkenning, de bijdrage voor de identificatie en registratie van honden en de eventuele administratieve boetes.

Daarnaast kan het fonds gespijsd worden met schenkingen, legaten en sponsoring, vrijwillige bijdragen van de proefdiergebruikers voor onderzoek naar en promotie van alternatieven voor dierproeven, rechtsplegingsvergoedingen die in kader van rechtszaken opgelegd kunnen worden en de inning van bij eigenaars teruggevorderde onkosten die voortvloeien uit de inbeslagname van verwaarloosde dieren.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	ALGEMENE ONTVANGST	TOEGEWENZEN ONTVANGST	LENINGS- OPBRENGSTEN
BA 2018	0	756	0
Bijstelling BO 2019	0	0	0
BO 2019	0	756	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Geen wijzigingen.

1.6. PROGRAMMA QG – ONROEREND ERFGOED

1.6.1. THEMA-OVERSCHRIJDEND INSTRUMENTARIUM ONROEREND ERFGOED

QG0-9QGAAA-OW – DE ZORG VOOR ONROEREND ERFGOED VOOR IEDEREEN VANZELFSPREKEND MAKEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel rekenen we beleidsontvangsten aan, die we niet kunnen aanrekenen op het begrotingsfonds Fonds Onroerend Erfgoed (QG0-9QGATAB-OW). Bijvoorbeeld een teruggevorderde premie op basis van het decreet varend erfgoed rekenen we aan op dit begrotingsartikel.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	ALGEMENE ONTVANGST	TOEGEWEEZEN ONTVANGST	LENINGS- OPBRENGSTEN
BA 2018	0	0	0
Bijstelling BO 2019	0	0	0
BO 2019	0	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Geen wijziging tegenover BA 2018: er worden geen ontvangsten verwacht.

QG0-9QGATAB-OW – DE ZORG VOOR ONROEREND ERFGOED VOOR IEDEREEN VANZELFSPREKEND MAKEN (FONDS ONROEREND ERFGOED)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het variabel krediet op dit begrotingsartikel, dat de ontvangstenzijde vormde van het fonds voor de Monumenten en Landschappen, vond zijn oorsprong in artikel 25 van het decreet van 21 december 1990 houdende begrotingstechnische bepalingen alsmede de bepalingen tot begeleiding van de begroting 1991.

Het begrotingsfonds Monumenten en Landschappen werd decretaal aangepast (artikel 19 van het decreet van 4 mei 2016 'houdende wijziging van diverse decreten ingevolge de integratie van de opdrachten van het agentschap Inspectie RWO in het departement Leefmilieu, Natuur en Energie en het agentschap Wonen-Vlaanderen, alsook betreffende de begrotingsfondsen en andere technische aanpassingen' (653 (2015-2016))). Behalve ontvangsten voortkomend van publicaties of uit allerlei initiatieven van het agentschap Vlaams Instituut voor het Onroerend Erfgoed, worden volgende ontvangsten voorzien in het begrotingsfonds, dat voortaan Fonds Onroerend Erfgoed noemt:

- ontvangsten gerealiseerd op grond van hoofdstuk 11 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 en zijn uitvoeringsbesluiten en de handhabingsbepalingen in de decreten, vermeld in artikel 12.2.1 van het Onroerenderfgoeddecreet;
- de teruggevorderde premies en subsidies, die worden toegekend in uitvoering van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, zijn uitvoeringsbepalingen en de decreten, vermeld in artikel 12.2.1 van dit decreet.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	ALGEMENE ONTVANGST	TOEGEWENZEN ONTVANGST	LENINGS- OPBRENGSTEN
BA 2018	0	256	0
Bijstelling BO 2019	0	0	0
BO 2019	0	256	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:1 Luik agentschap Onroerend Erfgoed

In 2016 sloten die Keure en het agentschap Onroerend Erfgoed een contract voor de overname van het tijdschrift M&L en de wetenschappelijke publicatie Relicta. Men kan alleen nog maar losse exemplaren (en dus geen abonnementen meer) bestellen bij het agentschap Onroerend Erfgoed; vandaar de beperkte ontvangst, geraamd op 6 keuro voor 2019.

2 Luik departement Omgeving (Inspectie Onroerend Erfgoed)

Dit betreft ontvangsten uit dwangsommen, bestuurlijke beboeting en minnelijke schikkingen. De dwangsommen zijn inkomsten die ontstaan op het ogenblik dat een herstelmaatregel, die werd uitgesproken bij vonnis of arrest, niet wordt uitgevoerd binnen de door de rechter voorziene termijn. Deze herstellvorderingen worden ingeleid bij de rechter overeenkomstig artikel 11.4.1 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013.

De mogelijkheid voor beboeting is toegenomen sedert de inwerkingtreding van het Onroerenderfgoeddecreet. Er is echter een vertragend effect door de beslissingen die het parket eerst moet nemen om al dan niet strafrechtelijk te vervolgen.

De inkomsten zijn sterk dossiergevoelig.

We houden de raming van de ontvangsten aan op constant beleid: 250 keuro.

1.6.2. KWALITEIT VAN ONROERENDERFGOED(ZORG)**QG0-9QGAACB-OP – ONDERSTEUNEN VAN EEN KWALITEITSVOL ONROERENDERFGOEDBEHEER****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit begrotingsartikel boeken we de kapitaalontvangsten (geen ESR ontvangsten), die voortvloeien uit terugbetalingen van erfgoedleningen, toegekend op grond van het krediet ingeschreven onder QG0-1QGA2CB-PA 'Kwaliteit van onroerend-erfgoedzorg – ondersteunen van een kwaliteitsvol onroerenderfgoedbeheer'.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	ALGEMENE ONTVANGST	TOEGEWEEZEN ONTVANGST	LENINGS- OPBRENGSTEN
BA 2018	217	0	0
Bijstelling BO 2019	79	0	0
BO 2019	296	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Voor 2019 ramen we de kapitaalontvangsten op 296 keuro. We verwachten dat de toekenning van erfgoedleningen pas in 2019 op kruissnelheid komt. Bovendien accumuleren de kapitaalontvangsten jaar na jaar.

QG0-9QGAACB-OW – ONDERSTEUNEN VAN EEN KWALITEITSVOL ONROENDERFGOEDBEHEER**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit begrotingsartikel boeken we de renteontvangsten (ESR ontvangsten), die voortvloeien uit rentebetalingen bij erfgoedleningen, toegekend op grond van het krediet ingeschreven onder QG0-1QGA2CB-PA 'Kwaliteit van onroenderfgoedzorg – ondersteunen van een kwaliteitsvol onroenderfgoedbeheer'.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	ALGEMENE ONTVANGST	TOEGEWEEZEN ONTVANGST	LENINGS- OPBRENGSTEN
BA 2018	34	0	0
Bijstelling BO 2019	29	0	0
BO 2019	63	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Voor 2019 schatten we de renteontvangsten op 63 keuro. We verwachten dat de toekenning van erfgoedleningen pas in 2019 op kruissnelheid komt. Bovendien accumuleren de renteontvangsten jaar na jaar.

Conform de met Begroting gemaakte afspraak, kunnen we deze renteontvangsten eerst verrekenen met de beheerskosten van de erfgoedleningen die als uitgaven aangerekend worden op het begrotingsartikel QG0-1QA2BA-WT. Met andere woorden, enkel het netto-surplus aan ESR-matig aanrekenbare renteontvangsten (na aftrek van de beheerskosten) komt ten goede van de 'algemene middelen'. Echter, pas eind 2018 zullen we daarover voor het eerst een goed beeld hebben.

2. UITGAVENARTIKELEN**2.1. PROGRAMMA QA – APPARAATSKREDIETEN****2.1.1. THEMA-OVERSCHRIJDEND INSTRUMENTARIUM OMGEVING****QB0-1QAX2OW-IS – SAR RUIMTELIJKE ORDENING****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Via dit artikel verloopt de dotatie van het departement Omgeving aan de strategische adviesraad Ruimtelijke Ordening – Onroerend Erfgoed, en dit ter financiering van de loon- en werkingskosten.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	366	366	0
<i>Index</i>	5	5	0
<i>Compensaties</i>	0	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	- 8	- 8	0
BO 2019	363	363	0

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
Opstap 2019 in kader van de koppenbesparing 2014-2019	-8	-8	
TOTAAL	-8	-8	

Voor de bespreking van interne stromen wordt generiek verwezen naar de bespreking van de begrotingen van de betrokken Vlaamse rechtspersonen.

QB0-1QAH2OY-IS – SAR MINARAAD**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Via dit artikel verloopt de dotatie van het departement Omgeving aan de strategische adviesraad MINARaad, en dit ter financiering van de loon- en werkingskosten.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	1.099	1.099	0
<i>Index</i>	14	14	0
<i>Compensaties</i>	0	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	- 20	- 20	0
BO 2019	1.093	1.093	0

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
Opstap 2019 in kader van de koppenbesparing 2014-2019	-20	-20	
TOTAAL	-20	-20	

Voor de bespreking van interne stromen wordt generiek verwezen naar de bespreking van de begrotingen van de betrokken Vlaamse rechtspersonen.

2.1.2. GEEN INHOUDELIJKE TOEWIJZING (ZZ)**2.1.2.1. DEPARTEMENT OMGEVING****QB0-1QAX2ZZ-LO – LONEN****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Vanuit dit budget worden de personeelsuitgaven van het departement Omgeving gefinancierd.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	59.780	59.780	0
<i>Index</i>	<i>1.195</i>	<i>1.195</i>	<i>0</i>
<i>Compensaties</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>- 1.276</i>	<i>- 1.276</i>	<i>0</i>
BO 2019	59.699	59.699	0

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
Index	1.195	1.195	
Opstap 2019 in kader van de koppenbesparing 2014-2019	-1.276	-1.276	
TOTAAL	-81	-81	

- Toelichting bijstelling opstap 2019 in kader van de koppenbesparing:

- Beleids- en betaalkrediet: het krediet wordt verminderd met 1.276 keuro ingevolge de opstap 2019 in kader van de koppenbesparing 2014-2019.

QB0-1QAX2ZZ-WT – WERKING EN TOELAGEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Vanuit dit artikel worden de algemene apparaatskosten van het departement Omgeving gefinancierd.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	8.323	8.509	0
<i>Index</i>	0	0	0
<i>Compensaties</i>	- 22	- 22	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	- 186	0
BO 2019	8.301	8.301	0

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	VRK
<i>Naar PH0-1PKC2RY-IS</i>	-61	-61	
<i>Vanuit QD0-1QAH2ZZ-WT</i>	7	7	
<i>Vanuit PG0-1PAC2ZZ-WT</i>	22	22	
<i>Vanuit PH0-1PKC2SA-WT</i>	10	10	
TOTAAL	-22	-22	

- Er wordt 61 keuro VAK en VEK gecompenseerd naar *PH0-1PKC2RY-IS* voor het terugdraaien van de eenmalige overdracht vanuit DAB ICT voor de headsets voor Skype for Business (-79 keuro) en het op kruissnelheid brengen van de decentralisatie van het budget voor licenties Enterprise Voice (+18 keuro).
- Er wordt 7 keuro VAK en VEK gecompenseerd vanuit *QD0-1QAH2ZZ-WT* voor het terugdraaien van de overdracht van het eenmalige deel van de rugzak van 2 aan ANB overgedragen personeelsleden.
- Er wordt 22 keuro VAK en VEK gecompenseerd vanuit *PG0-1PAC2ZZ-WT* voor het terugdraaien van de overdracht van het eenmalige deel van de rugzak van een aantal aan AGO overgedragen personeelsleden.
- Er wordt 10 keuro VAK en VEK gecompenseerd vanuit *PH0-1PKC2SA-WT* als teruggave van de bijdrage voor e-Delta.

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
Bijstelling in functie van de betaalkalender		-186	
TOTAAL		-186	

- Toelichting bijstelling in functie van de betaalkalender:
  - Betaalzijde: na analyse van de betaalkalender werd het VEK bijgesteld met 186 keuro.

QB0-1QAX4ZZ-LO – LONEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit artikel maakt deel uit van de uitgavenzijde van het Fonds voor de uitvoering van EU-projecten. Vanuit dit begrotingsfonds worden de lonen betaald van de personeelsleden die ingezet worden ter uitvoering van door de EU gefinancierde projecten.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	0	0	280
<i>Index</i>	0	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0	- 85
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0	0
BO 2019	0	0	195

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	VRK
Naar QG0-1QAA4ZZ-LO			-85
TOTAAL			-85

- Er wordt vanaf 2019 85 keuro VRK aangerekend op artikel QG0-1QAA4ZZ-LO zodat de aanrekening van een personeelslid van het Agentschap Onroerend Erfgoed op een nieuw VRK binnen het beleidsveld Onroerend Erfgoed kan gebeuren.

2.1.2.2. INSTITUUT VOOR NATUUR EN BOSONDERZOEK**QC0-1QAH2ZZ-LO – LONEN****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Met de kredieten op dit begrotingsartikel worden de salarissen en de sociale lasten betaald van de personeelsleden in dienst bij het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	12.818	12.818	0
<i>Index</i>	256	256	0
<i>Compensaties</i>	0	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	- 236	- 236	0
BO 2019	12.838	12.838	0

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
Opstap 2019 in kader van koppenbesparing 2014-2019	-236	-236	
TOTAAL	-236	-236	

- Toelichting bijstelling opstap 2019 in kader van de koppenbesparing:
  - Beleids- en betaalkrediet: het krediet wordt verminderd met 236 keuro ingevolge de opstap 2019 in kader van de koppenbesparing 2014-2019.

QC0-1QAH2ZZ-WT – WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Vanuit dit artikel worden de algemene werkings- en investeringsuitgaven van het INBO gefinancierd.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	1.949	1.369	0
<i>Index</i>	0	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0	0
BO 2019	1.949	1.369	0

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Geen wijzigingen.

2.1.2.3. AGENTSCHAP VOOR NATUUR EN BOS

QD0-1QAH2ZZ-LO – LONEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de lonen, een aantal toelagen en vergoedingen en het woon-werkverkeer van de personeelsleden van het Agentschap voor Natuur en Bos aangerekend.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	35.861	35.861	0
<i>Index</i>	717	717	0
<i>Compensaties</i>	0	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	- 748	- 748	0
BO 2019	35.830	35.830	0

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
Opstap 2019 in kader van koppenbesparing 2014-2019	-748	-748	
TOTAAL	-748	-748	

- Toelichting bijstelling opstap 2019 in kader van de koppenbesparing:

- Beleids- en betaalkrediet: het krediet wordt verminderd met 748 keuro ingevolge de opstap 2019 in kader van de koppenbesparing 2014-2019.

QD0-1QAH4ZZ-LO – LONEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit begrotingsartikel worden de lonen, een aantal toelagen en vergoedingen en het woon-werkverkeer van de personeelsleden van het Agentschap voor Natuur en Bos aangerekend die werken op projecten die gefinancierd worden door Europese subsidies.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	0	0	825
<i>Index</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Compensaties</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>- 325</i>
BO 2019	0	0	500

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
Aflopende projecten			-325
TOTAAL			-325

- Toelichting bijstelling aflopende projecten:

- Beleids- en betaalkrediet: door het aflopen van enkele Europese projecten lopen ook de contracten van enkele projectmedewerkers af en wordt het budget bijgesteld met 325 keur.

QD0-1QAH2ZZ-WT – WERKING EN TOELAGEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel wordt aangewend voor de financiering van de algemene werkings- en investeringskosten van het Agentschap voor Natuur en Bos. Dit omvat onder andere kosten voor IT-infrastructuur, investeringskosten zoals meubilair en dienstvoertuigen en werkingskosten zoals kosten voor vorming, energie en telefonie.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	3.984	3.984	0
<i>Index</i>	0	0	0
<i>Compensaties</i>	-7	-7	0
<i>Andere bijstellingen</i>	-4	-4	0
BO 2019	3.973	3.973	0

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	VRK
Naar QB0-1QAX2ZZ-WT	-7	-7	
TOTAAL	-7	-7	

- Er wordt 7 keuro gecompenseerd naar QB0-1QAX2ZZ-WT wegens het terugzetten van de eenmalige rugzak voor overdracht 2vte naar ANB bij BA2018;

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
Afroming actieplan Energie-Efficiëntie	-4	-4	
TOTAAL	-4	-4	

- Toelichting bijstelling afroming actieplan Energie-Efficiëntie:
  - Beleids- en betaalzijde: in het kader van de uitrol van het Actieplan Energie-Efficiëntie wordt het budget op dit artikel verminderd met 4 keuro.

2.1.2.4. VLAAMS ENERGIEAGENTSCHAP**QE0-1QAB2ZZ-LO – LONEN****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Vanuit dit artikel worden de personeelsuitgaven van het Vlaams Energieagentschap (VEA) gefinancierd. Het VEA is een IVA zonder rechtspersoonlijkheid.

Vooraf omwille van verschillende nieuwe Europese richtlijnen die sinds het begin van deze eeuw werden uitgevaardigd (richtlijn energieprestaties van gebouwen, richtlijn hernieuwbare energie, richtlijn energie-efficiëntie), is het takenpakket van het VEA sterk toegenomen.

Het VEA geeft mee invulling aan een energiebeleid dat de komende jaren grote stappen vooruit moet zetten om het energiesysteem koolstofarm, betrouwbaar en betaalbaar te maken. De uitdagingen voor het energiebeleid zijn groot en urgent (klimaatverandering, energiearmoede, betaalbaarheid voor de bedrijven, betrouwbaarheid energiesysteem, digitalisering ...).

De Energievisie 2030-2050 met daarin de essentiële bouwstenen van deze energietransitie werd goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 19 mei 2017.

Op 30 maart 2018 heeft de Vlaamse Regering het Energiepact als een belangrijke ambitienota voor de verdere implementatie van de energietransitie verwelkomd. Deze nota vormde een belangrijke insteek voor het ontwerp van Vlaams Energieplan 2021-2030 dat op 20 juli door de Vlaamse Regering werd goedgekeurd met het oog op het halen van de Europese energiedoelstellingen in 2030.

De concrete uitwerking van de energietransitie en invulling van Europese doelstellingen heeft een impact op alle kerntaken en de personeelsinzet van het VEA. Voldoende beleidsondersteunende en -uitvoerende capaciteit is een blijvend aandachtspunt in 2019 en volgende jaren.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	5.743	5.743	0
<i>Index</i>	<i>115</i>	<i>115</i>	<i>0</i>
<i>Compensaties</i>	<i>55</i>	<i>55</i>	<i>0</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
BO 2019	5.913	5.913	0

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	VRK
Van CB0-1CBB2AB-PR	55	55	0
TOTAAL	55	55	0

- Op 25 mei 2018 heeft de Vlaamse Regering er zich mee akkoord verklaard om het personeelsbestand van het VEA dat onder het toepassingsgebied van de personeelsbesparingsdoelstelling valt niet verder te laten dalen, mits de gerealiseerde koppenbesparing wordt gecompenseerd binnen het beleidsdomein Financiën en Begroting. Teneinde de handhaving op de indiening van de EPB-aangiftes te versterken, heeft het VEA bovendien tijdelijk en via interne mobiliteit twee bijkomende personeelsleden mogen aanwerven vanaf midden 2018 (en waarvoor 55 duizend euro werd uitgetrokken met de begrotingsaanpassing 2018). De resterende 55 duizend euro VAK en VEK (opstap kruissnelheid 2019) wordt gecompenseerd vanuit CB0-1CBB2AB-PR (provisie F&B).

QE0-1QAB2ZZ-WT – WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Vanuit dit artikel worden alle apparaatskredieten (behoudens de lonen, zie vorige post) van het VEA gefinancierd.

Het betreft een beperkt budget met de algemene werkingskosten van het VEA, een beperkt aantal persoonsgebonden ICT-middelen voor de personeelsleden en een zeer beperkt budget voor investeringen in het apparaat.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	329	380	0
<i>Index</i>	0	0	0
<i>Compensaties</i>	- 6	- 6	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	- 24	0
BO 2019	323	350	0

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	VRK
Van PH0-1PKC2RY-IS	2	2	0
Naar PH0-1PKC2RY-IS	-8	-8	0
TOTAAL	-6	-6	0

- Er wordt 2 duizend euro gecompenseerd vanuit PH0-1PKC2RY-IS omwille van het terugdraaien van het eenmalig toegekende budget voor headsets in het kader van het project 'Unified Communications' (Skype voor bedrijven).
- Er wordt 8 duizend euro gecompenseerd naar PH0-1PKC2RY-IS omwille van het op kruissnelheid brengen van het extra budget voor de licenties 'Entreprise Voice' (Skype voor bedrijven).

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
Bijstelling in functie van de betaalkalender	0	-24	0
TOTAAL	0	-24	0

- Toelichting bijstelling in functie van de betaalkalender
  - Betaalzijde: na analyse van de betaalkalender werd het VEK bijgesteld met 24 duizend euro.

2.1.2.5. AGENTSCHAP WONEN**UITGAVENARTIKELN****QF0-1QAC2ZZ-LO – LONEN****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit begrotingsartikel worden de lonen van het personeel van het Agentschap Wonen-Vlaanderen aangerekend.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	16.355	16.355	0
<i>Index</i>	327	327	0
<i>Compensaties</i>	0	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	- 336	- 336	0
BO 2019	16.346	16.346	0

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
Opstap 2019 kopenbesparing	-336	-336	
TOTAAL	-336	-336	

Betaal- en beleidszijde: Het budget wordt verminderd met 336 keuro VAK en VEK ter uitvoering van de opstap 2019 van de opgelegde kopenbesparing 2014-2019.

QF0-1QAC4ZZ-LO – LONEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit variabel loonkrediet wordt gespijsd door de terugvordering van lonen van gedetacheerde werknemers van het agentschap Wonen-Vlaanderen. De inkomsten kunnen aangewend worden voor de betaling van lonen en worden aangerekend op begrotingsartikel QF0-9QACTZZ-OW.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	0	0	46
<i>Index</i>	0	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0	1
BO 2019	0	0	47

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
Indexatie			1
TOTAAL			1

De uitgaven worden verhoogd met 1 keuro ten gevolge van de indexatie van het loon van een gedetacheerde werknemer.

QF0-1QAC2ZZ-WT – WERKING EN TOELAGEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel omvat de werkings- en investeringsuitgaven van het agentschap Wonen-Vlaanderen.

Kredietevolucie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	4.625	4.627	0
<i>Index</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Compensaties</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
BO 2019	4.625	4.627	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolucies:

Constant beleid.

2.1.2.6. AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED

QG0-1QAAZZZ-LO – LONEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel dient voor de betaling van lonen van de personeelsleden van het agentschap Onroerend Erfgoed. Het agentschap:

- bereidt het onroerenderfgoedbeleid in Vlaanderen voor, evalueert het en voert het uit;
- beschermt gebouwen, landschappen, archeologische sites en varend erfgoed;
- ondersteunt burgers, lokale overheden, ontwerpers, ontwikkelaars en andere instanties met adviezen, premies en subsidies;
- draagt ten slotte de kwaliteitsvolle omgang met onroerend erfgoed uit, met beleidsgericht onderzoek en een gerichte communicatie daarover.

Samen met haar partners zorgt het agentschap dat onroerend erfgoed een zaak is van en voor iedereen. Hier zijn steden en gemeenten de partner bij uitstek om het onroerenderfgoedbeleid uit te dragen en te vertalen naar burgers. Het agentschap onderhoudt nauwe relaties met andere beleidsvelden zoals ruimtelijke ordening, natuur, landbouw, toerisme, onderwijs enz. Daarnaast betoelaagt het agentschap de werking van een aantal erfgoedpartners. Deze verenigingen zetten elke dag het erfgoed op de kaart.

Met ingang van BA 2018 wordt op dit begrotingsartikel ook het bedrag aangerekend van het voordeel van de verminderde bedrijfsvoorheffing voor kenniswerkers (wetenschappelijke functies) als een (loon)uitgave als budgettair spiegelbeeld van de boeking van hetzelfde bedrag als een ontvangst (subsidie) op het ontvangstenartikel QG0-9QAAZZ-OW. Zie ook ontvangstenartikel QG0-9QAAZZ-OW.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	16.447	16.447	0
<i>Index</i>	329	329	0
<i>Compensaties</i>	0	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	- 331	- 331	0
BO 2019	16.445	16.445	0

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
Opstap generieke besparing BO 2019	-331	-331	
TOTAAL	-331	-331	

Voor het agentschap Onroerend Erfgoed betekent de volgende opstap in de generieke personeelsbesparing 331 keuro minder personeelskredieten in 2019.

QG0-1QAA2ZZ-WT – WERKING EN TOELAGEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Via dit begrotingsartikel doet het agentschap Onroerend Erfgoed uitgaven voor haar interne werking. Het betreft uitgaven voor HR, logistiek (waaronder drukwerk voor intern gebruik), dienstverplaatsingen, interne communicatie en ICT voor interne toepassingen.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	1.686	1.955	0
<i>Index</i>	0	0	0
<i>Compensaties</i>	261	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0	0
BO 2019	1.947	1.955	0

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	VRK
Van QG0-1QGA2BB-WT (+)	128		
Van QG0-1QGA2CA-WT (+)	60		
Van QG0-1QGA2CB-WT (+)	73		
TOTAAL	261		

- Er wordt 128 keuro (vrijgekomen) VAK gecompenseerd vanuit begrotingsartikel QG0-1QGA2BB-WT (ondersteunen van onroerendergoedinitiatieven) naar QGA-1QAA2ZZ-WT.
- Er wordt 60 keuro (vrijgekomen) VAK gecompenseerd vanuit begrotingsartikel QG0-1QGA2CA-WT (ondersteunen van punctuele onroerendergoedinitiatieven) naar QGA-1QAA2ZZ-WT.
- Er wordt 73 Keuro VAK gecompenseerd vanuit begrotingsartikel QG0-1QGA2CB-WT (premiëkrediet) naar QGA-1QAA2ZZ-WT.

In het kader van de verdere digitalisering verhogen we het VAK met 261 keuro via compensatie om tegemoet te komen aan tijdelijke, bijkomende investeringen in IT, zowel in onderhoud van bestaande toepassingen, als in ontwikkeling van nieuwe toepassingen (digitalisering intern proces 'premies', ontwikkeling toepassing digitale indiening beheersplannen, analyse intern proces 'beschermen' met het oog op digitalisering).

QG0-1QAA4ZZ-LO – LONEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit is een nieuw begrotingsartikel dat we met ingang van BO 2019 inschrijven voor de betaling van lonen van personeelsleden die personeelsleden vervangen van het agentschap Onroerend Erfgoed die tijdelijk werken voor andere overheden of vakorganisaties (verlof voor opdracht). Dit is een variabel loonkrediet waarvan we de inkomsten aanrekenen op het ontvangstenartikel QG0-9QAATZZ-OW.

Dit betreft de uitgavenzijde van het begrotingsfonds 'Fonds Personeelsleden verlof met opdracht', artikel 33, decreet van 6 juli 2001 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2001.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	0	0	0
<i>Index</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Compensaties</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	85
BO 2019	0	0	85

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
Eigen begrotingsartikel agentschap Onroerend Erfgoed			85
TOTAAL			85

Tot 2018 gebeurde de aanrekening op begrotingsartikels van het begrotingsfonds van het departement Omgeving (QB0-9QAHTZZ-OW + QB0-1QAX4ZZ-LO). Vanaf BO 2019 beschikt het agentschap Onroerend Erfgoed over aparte begrotingsartikels voor de aanrekening van de betaling van vervangers van personeelsleden die tijdelijk werken voor andere overheden of vakorganisaties.

2.2. PROGRAMMA QC – RUIMTELIJKE ORDENING, MILIEU EN NATUUR**2.2.1. WATER****QB0-1QCH2DA-WT – DE MILIEUKWALITEIT VAN DE LEEFOMGEVING
VERHOGEN: WATER****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Via dit artikel wordt uitvoering gegeven aan de strategische doelstelling om de milieukwaliteit van de leefomgeving voor het thema water te verhogen. Er wordt ter ondersteuning van de Internationale Scheldecommissie en de Internationale Maascommissie 174 keuro VAK en VEK voorzien. Bedrag is ongewijzigd ten opzichte van BA 2018.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	174	488	0
<i>Index</i>	0	0	0
<i>Compensaties</i>	0	- 314	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0	0
BO 2019	174	174	0

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	VRK
Naar QBX-3QCH2DA-WT	-314	-314	
TOTAAL	-314	-314	

- Er wordt 314 keuro VEK gecompenseerd naar QBX-3QCH2DA-WT. In 2004 werd bij uitzonderingsmaatregel eenmalig op de algemene uitgavenbegroting 50.000 keuro vastgelegd voor subsidiedossiers ressorterend onder het subsidiebesluit van de Vlaamse Regering van 1 februari 2002. Voor de vereffening van hogergenoemde (aflopende) dossiers wordt 314 keuro VEK voorzien. Bedrag is ongewijzigd ten opzichte van BA 2018. Bij overheveling naar QBX-3QCH2DA-WT staan alle kredieten met betrekking tot riool-subsidiedossiers onder hetzelfde artikel op het Minafonds.

QB0-1QCH2DW-IS – VLAAMSE MILIEUMAATSCHAPPIJ (VMM)**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Via dit artikel ontvangt de VMM een werkingsdotatie van het departement Omgeving ter financiering van haar algemene taken, en haar specifieke taken op het vlak van het operationeel beheer van watersystemen, integraal waterbeleid, uitbouw van meetnetten water en lucht, milieurapportering, economisch en ecologisch toezicht.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	95.004	95.004	0
<i>Index</i>	1.094	1.094	0
<i>Compensaties</i>	- 1.379	- 1.379	0
<i>Andere bijstellingen</i>	- 1.388	15.239	0
BO 2019	93.331	109.958	0

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	VRK
Naar QB0-1QCH5DW-IS	-1.300	-1300	
Naar KD0-1KAH2ZZ-LO	-44	-44	
Naar KD0-1KAH2ZZ-WT	-5	-5	
Naar CB0-1CBX2AC-PR	-30	-30	
TOTAAL	-1.379	-1.379	

Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
Opstap 2019 in kader van koppenbesparing 2014-2019	-1.225	-1.225	
Bijdrage Pool der Parastatalen	-13	-13	
Overdracht personeel aan NV Aquafin	-150	-150	
Technische bijstelling n.a.v. opmerking Rekenhof bij BA 2018 mbt VABN advies 2017/6		16.627	
TOTAAL	-1.388	15.239	

Voor de bespreking van interne stromen wordt generiek verwezen naar de bespreking van de begrotingen van de betrokken Vlaamse rechtspersonen.

QB0-1QCH5DW-IS – VLAAMSE MILIEUMAATSCHAPPIJ (VMM)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Via dit artikel ontvangt de VMM een investeringsdotatie van het departement Omgeving ter financiering van haar algemene en specifieke taken.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	18.890	16.472	0
<i>Index</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Compensaties</i>	<i>1.850</i>	<i>1.300</i>	<i>0</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>0</i>	<i>3.418</i>	<i>0</i>
BO 2019	20.740	21.190	0

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	VRK
Van QB0-1QCH2DW-IS	1.300	1.300	
Van QBX-3QCH2DA-WT	550		
TOTAAL	1.850	1.300	

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
Terugdraaien eenmalige inhouding correlatief krediet n.a.v. aanwending overgedragen saldi in 2018		3.418	
TOTAAL	0	3.418	

Voor de bespreking van interne stromen wordt generiek verwezen naar de bespreking van de begrotingen van de betrokken Vlaamse rechtspersonen.

2.2.2. BODEM EN ONDERGROND

QB0-1QCH2EA-WT – DE MILIEUKWALITEIT VAN DE LEEFOMGEVING VERHOGEN: BODEM EN ONDERGROND

Korte inhoud begrotingsartikel:

Vanuit dit artikel financiert het departement Omgeving uitgaven die betrekking hebben op de strategische doelstellingen omtrent het verhogen van de milieukwaliteit van de leefomgeving voor het thema bodem en ondergrond. Concreet wendt het departement Omgeving dit budget aan ter subsidiëring van erosiebestrijdingsmaatregelen (1.653 keuro) en voor haar specifieke werkingsuitgaven inzake bodembescherming en valorisatie van de ondergrond in BO 2019 (694 keuro).

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	2.347	2.280	0
<i>Index</i>	0	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	- 115	0
BO 2019	2.347	2.165	0

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
Bijstelling in functie van de betaalkalender	0	-115	
TOTAAL	0	-115	

- Toelichting bijstelling in functie van de betaalkalender:

- Betaalzijde: het VEK wordt met 115 keuro verlaagd na analyse van de betaalkalender.

2.2.3. NATUUR EN BIODIVERSITEIT

QD0-1QCH2FA-WT – DE MILIEUKWALITEIT VAN DE LEEFOMGEVING VERHOGEN: NATUUR

Korte inhoud begrotingsartikel:

Onder dit begrotingsartikel ressorteren een brede waaier van subsidies ter ondersteuning van de burger, lokale besturen en verenigingen, naast een aantal specifieke werkingskosten van het ANB. Deze middelen worden ingezet onder de grote noemer van biodiversiteitsbeleid. De focus van inzet van de middelen wordt gelegd bij de implementatie van de Europese natuurdoelen op eigen terreinen en in samenwerking met de partners. Daarnaast wordt ingezet op de verdere uitbouw van groen-blauwe netwerken, van stadsrandbossen en van toegankelijk (rand)stedelijk groen, onder meer in de Vlaamse Rand, conform strategische doelstelling 6 in de Beleidsnota Omgeving 2014-2019, nl. de milieukwaliteit van de leefomgeving verhogen.

De grote pijlers waarvoor deze middelen ingezet worden zijn de volgende:

- Toekenning van een subsidie aan verenigingen die actief zijn op het gebied van natuurbeheer en bosbouw en die met hun werking een wezenlijke bijdrage leveren aan het verhogen van de biodiversiteit. De focus van deze bijdrage wordt voor een groot deel ge(her)oriënteerd naar de realisatie van de Europese natuurdoelen.
- Het bevorderen van de toestand van kritische soorten en soortengroepen door via een bepaalde ondersteuning partners zoals de Vlaamse Vogelopvangcentra te faciliteren een bijdrage te leveren aan het soortenbeleid;
- De ondersteuning van de talrijke initiatieven van privé eigenaars en openbare besturen gericht op het verhogen van de biodiversiteit, de realisatie van de natuurdoelen en de toegankelijkheid van natuur-, bos- en groengebieden.
- Ondersteuning van innoverende, voorbeeld stellende projecten van openbare besturen inzake de uitbouw van (rand)stedelijk groen. Een deel van de middelen wordt gereserveerd voor de flankerende maatregelen voor het Vlaams Strategisch Gebied rond Brussel.
- Specifieke (meerjarige) onderzoekopdrachten ten behoeve van kennisopbouw binnen de thema's van (rand) stedelijk groen en natuur in de buurt, beleving en ecosysteemdiensten, voor opdrachten inzake beleidsevaluatie en beleidsuitvoering, alsook voor monitoring van het beheer.
- Een waaier aan specifieke werkingskosten van het Agentschap voor Natuur en Bos, waaronder communicatie, beheer van het wagenpark en ICT.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	5.755	6.002	0
<i>Index</i>	0	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	- 240	- 387	0
BO 2019	5.515	5.615	0

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
Terugzetten eenmalige impuls VSGB	-240	-240	
Bijstelling ifv. de betaalkalender		-147	
TOTAAL	-240	-387	

- Toelichting bijstelling in functie van de betaalkalender:
  - Beleids- en betaalzijde: de eenmalige verhoging van 240 keuro voor VSGB bij BO2018 wordt teruggedraaid;
  - Betaalzijde: het VEK wordt met 147 keuro verlaagd na analyse van de betaalkalender.

**QD0-1QCH4FB-WT – DE MILIEUKWALITEIT VAN DE LEEFOMGEVING
VERHOGEN: NATUUR (VISSERIJFONDS)**

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het Visserijfonds is bij wet ingesteld om de riviervisserij te verbeteren, de verontreiniging te bestrijden, het toezicht te verscherpen en het beleid inzake de riviervisserij te ondersteunen. Met de middelen van het Visserijfonds worden verdere initiatieven genomen om rekening houdend met de ecologische draagkracht, de beleefbaarheid en de toegankelijkheid van de natuurgebieden verder te verbeteren. De responsabilisering van de riviervisserij draagt ertoe bij dat de toestand van kritische soorten en soortengroepen en de biodiversiteit in Vlaanderen algemeen sterk verbetert.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	0	0	1.240
<i>Index</i>	0	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0	100
BO 2019	0	0	1.340

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
Aanpassing visverloven			100
TOTAAL			100

- Toelichting bijstelling aanpassing visverloven:

- Beleids- en betaalzijde: cfr. de aanpassing aan de ontvangstenzijde (zie QD0-9QCHTFB-OW) wordt de uitgavenkant bijgesteld met 100 keuro nav. de aanpassing van de voorwaarden en tarieven voor de visverloven.

**QD0-1QCH4FC-WT – DE MILIEUKWALITEIT VAN DE LEEFOMGEVING
VERHOGEN: NATUUR (FONDS EU COFINANCIERING)**

Korte inhoud begrotingsartikel:

De inkomsten uit EU-gecofinancierde projecten mogen aangewend worden voor uitgaven voor diensten, werking, exploitatie en uitrusting van de door de EU mede gefinancierde projecten. Deze projecten worden onder andere ingezet voor de realisatie van de Europese natuurdoelen, door de uitbreiding van gebieden onder effectief natuurbeheer. Waar mogelijk sporen de projecten samen met beveiliging tegen overstromingen en bevaarbaarheid van waterlopen (onder meer Sigmaplan en Zwinproject) en de realisatie van (rand)stedelijke groengebieden. De bestedingen hangen samen met de voortgang van deze projecten.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	0	0	1.200
<i>Index</i>	0	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0	- 450
BO 2019	0	0	750

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
Aflopende projecten			-450
TOTAAL			-450

- Toelichting bijstelling aanpassing visverloven:

- Beleids- en betaalzijde: in 2018 lopen enkele Europese projecten af, waardoor de ontvangsten (QD0-9QCHTFC-OW) in 2019 lager zullen uitvallen. De uitgaven worden op een analoge manier bijgesteld.

**QD0-1QCH4FC-PA – DE MILIEUKWALITEIT VAN DE LEEFOMGEVING
VERHOGEN: NATUUR (FONDS EU COFINANCIERING)**

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel werd opgericht bij BO2019 om de uitgaven van ANB voor door Europa gefinancierde projecten correct te kunnen boeken.

Op dit artikel worden de uitgaven 2019 voor EU-gecofinancierde-projecten van ANB begroot waarvoor na 2019 nog een afrekening moet worden ontvangen vanuit Europa. De bedragen zullen op punt gezet worden bij BA 2019.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	0	0	0
<i>Index</i>	0	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0	0
BO 2019	0	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Pro memorie.

QD0-1QCH4FC-LE – DE MILIEUKWALITEIT VAN DE LEEFOMGEVING VERHOGEN: NATUUR (FONDS EU COFINANCIERING)**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel werd opgericht bij BO2019 om de uitgaven van ANB voor door Europa gefinancierde projecten correct te kunnen boeken.

Op dit artikel worden de opnames van leningen in 2019 voor EU-gecofinancierde projecten van ANB begroot. Dit betreft concreet de opname van eerder ontvangen voorschotten vanuit Europa. De bedragen zullen op punt gezet worden bij BA 2019.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	0	0	0
<i>Index</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Compensaties</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
BO 2019	0	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Geen wijzigingen.

QD0-1QCH4FD-WT – DE MILIEUKWALITEIT VAN DE LEEFOMGEVING VERHOGEN: NATUUR (BOSSENCOMPENSATIEFONDS)**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Volgens Art.90 bis van dit Bosdecreet kan slechts in welbepaalde gevallen een stedenbouwkundige vergunning tot ontbossing worden verleend. De ontbosser moet hier echter voor compenseren op één van de volgende wijzen: in natura (door een compenserende bebossing), door storting van een bosbehoudsbijdrage of door een combinatie van beide. In het Besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van nadere regels inzake compensatie van ontbossing en ontheffing van het verbod op ontbossing wordt het bedrag van de bosbehoudsbijdrage bepaald (Besluit van 26/11/1999). Het is noodzakelijk dat de financiële middelen die gegenereerd worden door deze bosbehoudsbijdrage ook daadwerkelijk worden aangewend om nieuwe bebossingsprojecten te financieren. Deze middelen worden als volgt besteed:

- Projectoproep voor integrale bebossingsprojecten door lokale overheden en particulieren met focus op het ondersteunen van de realisatie van stadsrandbossen en het versterken van lokale bosuitbreidingsinitiatieven.
- Dotatie aan de Vlaamse Landmaatschappij voor de aankopen ten behoeve van compenserende bebossing.
- Aankopen in het kader van bebossing door het ANB.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	0	0	4.650
<i>Index</i>	0	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0	0
BO 2019	0	0	4.650

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Geen wijzigingen.

**QD0-1QCH4FE-WT – DE MILIEUKWALITEIT VAN DE LEEFOMGEVING
VERHOGEN: NATUUR (JACHTFONDS)****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het Jachtfonds wordt ingesteld met het oog op het besteden van de middelen uit het fonds voor de volgende doelstellingen:

1. het stimuleren van een verstandig gebruik van wildsoorten en hun leefgebieden;
2. het stimuleren van de inpassing van het wildbeheer in het bredere kader van natuurbehoud;
3. het realiseren van vastgestelde instandhoudingsdoelstellingen;
4. de bevordering en ondersteuning van de werking van de wildbeheereenheden;
5. de ondersteuning van de praktische organisatie van de jacht, met name de volgende aspecten:
  - de organisatie van jachtexamens;
  - het uitreiken van een jachtverlof;
  - het uitreiken van een jachtvergunning;
  - de opmaak en het indienen van een plan als vermeld in artikel 7 van dit decreet;
  - het bevorderen van de dienstverlening naar de jachtsector;
6. het voorkomen en het inperken van maatschappelijk onaanvaardbare schade en impact door jachtwild, invasieve uitheemse soorten en beschermde soorten;
7. de uitvoering van wetenschappelijk onderzoek in het kader van de voormelde doelstellingen.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	0	0	770
<i>Index</i>	0	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0	780
BO 2019	0	0	1.550

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

			(duizend euro)
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
Instelling Centraal Comité Jachtfonds			780
TOTAAL			780

- Toelichting bijstelling aanpassing visverloven:

- Beleids- en betaalzijde: De bestedingen van het Jachtfonds zullen in 2019 op kruissnelheid geraken. De uitgaven worden bijgesteld met 780 keuro.

QC0-1QCH2FF-WT – VERSTERKEN VAN DE KENNISBASIS VOOR HET NATUURBELEID**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Vanuit dit begrotingsartikel financiert het INBO diverse beleidsondersteunende en -uitvoerende uitgaven, die passen in de uitvoering van de strategische doelstellingen.

Kredietevolutie:

			(duizend euro)
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	2.099	2.679	0
<i>Index</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Compensaties</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>-4</i>	<i>-4</i>	<i>0</i>
BO 2019	2.095	2.675	0

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

			(duizend euro)
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
Afroming actieplan Energie-Efficiëntie	-4	-4	
TOTAAL	-4	-4	

- Toelichting bijstelling afroming actieplan Energie-Efficiëntie:

- Beleids- en betaalzijde: in het kader van de uitrol van het Actieplan Energie-Efficiëntie wordt het budget op dit artikel verminderd met 4 keuro.

QC0-1QCH4FG-WT – VERSTERKEN VAN DE KENNISBASIS VOOR HET NATUURBELEID (FONDS INBO)**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Via dit krediet worden de vaste werkingskosten die het INBO maakt voor het Eigen Vermogen INBO doorgerekend (o.a. energiekosten, kosten aan gebouwen en terreinen,...).

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	0	0	39
<i>Index</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Compensaties</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
BO 2019	0	0	39

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Geen wijzigingen.

QD0-1QCH4FY-IS – VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ (VLM)**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit uitgavenartikel maakt ook deel uit van de besteding van het Bossencompensatiefonds. Meer bepaald wordt er via dit begrotingsartikel voorzien in een dotatie van 850 keuro aan de Vlaamse Landmaatschappij met middelen van het Bossencompensatiefonds. Met deze kredieten treedt de VLM op voor de aankopen ten behoeve van compenserende bebossing.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	0	0	850
<i>Index</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Compensaties</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
BO 2019	0	0	850

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Geen wijzigingen.

QD0-1QCH5FY-IS – VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ (VLM)**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit artikel betreft een vastleggingsmachtiging met bijhorend correlatief krediet toegekend vanuit ANB aan VLM ten behoeve van uitgaven voor natuurinrichting.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	3.603	1.439	0
<i>Index</i>	0	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	1.206	0
BO 2019	3.603	2.645	0

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
Terugzetten technische correctie BA2018		1295	
Bijstelling VEK in functie van de betaalkalender		-89	
TOTAAL		1206	

Voor de bespreking van interne stromen wordt generiek verwezen naar de bespreking van de begrotingen van de betrokken Vlaamse rechtspersonen.

2.2.4. KLIMAAT**QB0-1QCH4IB-WT – NAAR EEN KLIMAATVRIENDELIJKE SAMENLEVING: UITVOEREN EN VERSTERKEN KORTE TERMIJN KLIMAATBELEID (KLIMAATFONDS)****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Via dit artikel draagt het departement Omgeving bij aan de uitvoering van de strategische doelstellingen omtrent het uitvoeren en versterken van het korte termijn klimaatbeleid, om zo te komen tot een klimaatvriendelijke samenleving. Dit artikel maakt deel uit van de uitgavenzijde van het Vlaams Klimaatfonds. De ESR-ontvangsten worden op dit artikel, en op alle andere IS-uitgavenartikels van het Vlaams Klimaatfonds ingezet ter uitvoering van de diverse regeringsbeslissingen in het kader van het Vlaams klimaatbeleid.

Vanuit het klimaatfonds wordt in 2019 voor 91,7 miljoen euro aan verbintenissen voorzien in 2019 in het kader van de afgesproken 324,2 miljoen euro over de periode 2016-2019. Daarnaast wordt voor 2019 bijkomend 114,4 miljoen euro aan verbintenissen voorzien door de bijkomende ontvangsten ingevolge de prijsstijging op de ETS-markt.

Vanuit dit artikel van het Vlaams Klimaatfonds (VKF) worden de klimaatuitgaven vastgelegd en betaald voor interne Vlaamse mitigatiemaatregelen die niet via een dotatie vanuit het Vlaams klimaatfonds aan een andere entiteit betaald worden.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	0	0	5.810
<i>Index</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Compensaties</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>8.373</i>
BO 2019	0	0	14.183

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
Bijstelling in functie van de uitgavenplanning 2019			8.373
TOTAAL			8.373

- Toelichting bijstelling in functie van de uitgavenplanning 2019
  - Beleidszijde: in functie van de uitgavenplanning 2019 binnen dit artikel van het Vlaams Klimaatfonds wordt in totaal 40.222 keuro VRKVAK voorzien op dit artikel.
  - Voor de verbintenissen van 91,7 miljoen euro wordt op dit artikel 2.500 keuro voor internationale klimaatfinanciering en 18.484 keuro voor wijkrenovatie voorzien.
  - Voor de bijkomende verbintenissen in het kader van de 114,4 miljoen euro beleidsimpuls 2019 worden op dit artikel volgende uitgaven voorzien:
    - 4 miljoen euro voor internationale klimaatfinanciering;
    - 5 miljoen euro voor subsidies voor groendaken;
    - 5 miljoen euro voor subsidies voor lokale vergroening;
    - 5 miljoen euro voor subsidies op het vlak van ontharding.

Betaalzijde: in functie van bovenstaande uitgavenplanning 2019 wordt in totaal 14.183 keuro VRKVEK aan betalingen binnen dit artikel van het Klimaatfonds voorzien.

QB0-1QCH4II-IS – DAB ICT**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit artikel maakt deel uit van de uitgavenzijde van het Vlaams Klimaatfonds en via dit dotatieartikel wordt invulling gegeven aan de uitvoering van de strategische doelstellingen omtrent het uitvoeren en versterken van het korte termijn klimaatbeleid.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	0	0	0
<i>Index</i>	0	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0	2.500
BO 2019	0	0	2.500

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
Tabel Netto-beleidsruimte 2019 - beleidsimpulsen DAB ICT			2.500
TOTAAL			2.500

Voor de bespreking van interne stromen wordt generiek verwezen naar de bespreking van de begrotingen van de betrokken Vlaamse rechtspersonen.

QB0-1QCH4IJ-IS – DAB VLAAMS INFRASTRUCTUURFONDS**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit artikel maakt deel uit van de uitgavenzijde van het Vlaams Klimaatfonds en via dit dotatieartikel wordt invulling gegeven aan de uitvoering van de strategische doelstellingen omtrent het uitvoeren en versterken van het korte termijn klimaatbeleid.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	0	0	0
<i>Index</i>	0	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0	2.500
BO 2019	0	0	2.500

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
Toewijzing aandeel VKF aan Het Waterbouwkundig Labo			2.000
Tabel Netto-beleidsruimte 2019 - beleidsimpuls "Energetische renovatie MRCC-gebouw"			500
TOTAAL			2.500

Voor de bespreking van interne stromen wordt generiek verwezen naar de bespreking van de begrotingen van de betrokken Vlaamse rechtspersonen.

QB0-1QCH4IK-IS – ENERGIEFONDS

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel maakt deel uit van de uitgavenzijde van het Vlaams Klimaatfonds en via dit dotatieartikel wordt invulling gegeven aan de uitvoering van de strategische doelstellingen omtrent het uitvoeren en versterken van het korte termijn klimaatbeleid.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	0	0	6.516
<i>Index</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Compensaties</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>8.584</i>
BO 2019	0	0	15.100

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
Terugdraaien budget 2018			-6.516
Tabel Netto-beleidsruimte 2019 - eenmalige beleidsimpuls voor Warmtenet Oostende en subsidies voor warmtepompboilers			+15.100
TOTAAL			8.584

Voor de bespreking van interne stromen wordt generiek verwezen naar de bespreking van de begrotingen van de betrokken Vlaamse rechtspersonen.

QB0-1QCH4IL-IS – DE RAND

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel maakt deel uit van de uitgavenzijde van het Vlaams Klimaatfonds en via dotatieartikel wordt invulling gegeven aan de uitvoering van de strategische doelstellingen omtrent het uitvoeren en versterken van het korte termijn klimaatbeleid.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	0	0	1.000
<i>Index</i>	0	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0	2.500
BO 2019	0	0	3.500

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
Terugdraaien budget 2018			-1.000
Toewijzing aandeel VKF aan De Rand			2.000
Tabel Netto-beleidsruimte 2019 - beleidsimpuls "Energetische renovatie De Rand"			1.500
TOTAAL			2.500

Voor de bespreking van interne stromen wordt generiek verwezen naar de bespreking van de begrotingen van de betrokken Vlaamse rechtspersonen.

QB0-1QCH4IM-IS – EIGEN VERMOGEN INSTITUUT VOOR LANDBOUW- EN VISSERIJONDERZOEK (EV ILVO)**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit artikel maakt deel uit van de uitgavenzijde van het Vlaams Klimaatfonds en via dotatieartikel wordt invulling gegeven aan de uitvoering van de strategische doelstellingen omtrent het uitvoeren en versterken van het korte termijn klimaatbeleid.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	0	0	1.900
<i>Index</i>	0	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0	- 1.900
BO 2019	0	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
Terugdraaien budget 2018			- 1.900
TOTAAL			- 1.900

Voor de bespreking van interne stromen wordt generiek verwezen naar de bespreking van de begrotingen van de betrokken Vlaamse rechtspersonen.

QB0-1QCH4IN-IS – FONDS DEPARTEMENT ONDERWIJS

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel maakt deel uit van de uitgavenzijde van het Vlaams Klimaatfonds en via dit dotatieartikel wordt invulling gegeven aan de uitvoering van de strategische doelstellingen omtrent het uitvoeren en versterken van het korte termijn klimaatbeleid.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	0	0	1.000
<i>Index</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Compensaties</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
BO 2019	0	0	1.000

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
Terugdraaien budget 2018			-1.000
Tabel Netto-beleidsruimte 2019 - beleidsimpuls "Energierenovatiepremie onderwijspatrimonium"			1.000
TOTAAL			0

Voor de bespreking van interne stromen wordt generiek verwezen naar de bespreking van de begrotingen van de betrokken Vlaamse rechtspersonen.

QB0-1QCH4IO-IS – FONDS HOGER ONDERWIJS

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel maakt deel uit van de uitgavenzijde van het Vlaams Klimaatfonds en via dit dotatieartikel wordt invulling gegeven aan de uitvoering van de strategische doelstellingen omtrent het uitvoeren en versterken van het korte termijn klimaatbeleid.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	0	0	6.875
<i>Index</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Compensaties</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>- 2.875</i>
BO 2019	0	0	4.000

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
Terugdraaien budget 2018			-6.875
Tabel Netto-beleidsruimte 2019 - beleidsimpuls "Energierenovatiepremie onderwijspatrimonium"			4.000
TOTAAL			-2.875

Voor de bespreking van interne stromen wordt generiek verwezen naar de bespreking van de begrotingen van de betrokken Vlaamse rechtspersonen.

QB0-1QCH4IP-IS – VLAAMS ENERGIEBEDRIJF (VEB)**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit artikel maakt deel uit van de uitgavenzijde van het Vlaams Klimaatfonds en via dotatieartikel wordt invulling gegeven aan de uitvoering van de strategische doelstellingen omtrent het uitvoeren en versterken van het korte termijn klimaatbeleid.

In 2019 ontvangt de VEB haar middelen vanuit het Klimaatfonds rechtstreeks zonder IS-stroom. De desbetreffende middelen worden vrijgemaakt via desaffectatie, zoals verwerkt in de mantel bij het middelendecreet.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	0	0	0
<i>Index</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Compensaties</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
BO 2019	0	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Pro memorie.

QB0-1QCH4IQ-IS – HET FACILITAIR BEDRIJF (HFB)**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit artikel maakt deel uit van de uitgavenzijde van het Vlaams Klimaatfonds en via dit dotatieartikel wordt invulling gegeven aan de uitvoering van de strategische doelstellingen omtrent het uitvoeren en versterken van het korte termijn klimaatbeleid.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	0	0	13.320
<i>Index</i>	0	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0	19.562
BO 2019	0	0	32.882

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
Terugdraaien budget 2018			-13.320
Toewijzing aandeel VKF aan HFB			22.682
Tabel Netto-beleidsruimte 2019 - beleidsimpuls "Agentschap Facilitair Bedrijf "			10.200
TOTAAL			19.562

Voor de bespreking van interne stromen wordt generiek verwezen naar de bespreking van de begrotingen van de betrokken Vlaamse rechtspersonen.

QB0-1QCH4IR-IS – VLAAMSE MAATSCHAPPIJ VOOR SOCIAAL WONEN (VMSW)**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit artikel maakt deel uit van de uitgavenzijde van het Vlaams Klimaatfonds en via dit dotatieartikel wordt invulling gegeven aan de uitvoering van de strategische doelstellingen omtrent het uitvoeren en versterken van het korte termijn klimaatbeleid.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	0	0	20.000
<i>Index</i>	0	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0	32.000
BO 2019	0	0	52.000

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
Tabel Netto-beleidsruimte 2019 - beleidsimpuls "Sociale huisvesting"			32.000
TOTAAL			32.000

Voor de bespreking van interne stromen wordt generiek verwezen naar de bespreking van de begrotingen van de betrokken Vlaamse rechtspersonen.

QB0-1QCH4IS-IS – FONDS VOOR CULTURELE INFRASTRUCTUUR (FOCI)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel maakt deel uit van de uitgavenzijde van het Vlaams Klimaatfonds en via dotatieartikel wordt invulling gegeven aan de uitvoering van de strategische doelstellingen omtrent het uitvoeren en versterken van het korte termijn klimaatbeleid.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	0	0	5.000
<i>Index</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Compensaties</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
BO 2019	0	0	5.000

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Voor de bespreking van interne stromen wordt generiek verwezen naar de bespreking van de begrotingen van de betrokken Vlaamse rechtspersonen.

QB0-1QCH4IT-IS – VLAAMS LANDBOUWINVESTERINGSFONDS (VLIF)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel maakt deel uit van de uitgavenzijde van het Vlaams Klimaatfonds en via dit dotatieartikel wordt invulling gegeven aan de uitvoering van de strategische doelstellingen omtrent het uitvoeren en versterken van het korte termijn klimaatbeleid.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	0	0	1.100
<i>Index</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Compensaties</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>- 100</i>
BO 2019	0	0	1.000

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(duizend euro)			
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
Terugdraaien budget 2018			-1.100
Toewijzing aandeel VKF landbouw aan VLIF			1.000
TOTAAL			-100

Voor de bespreking van interne stromen wordt generiek verwezen naar de bespreking van de begrotingen van de betrokken Vlaamse rechtspersonen.

QB0-1QCH4IU-IS – VLAAMS INFRASTRUCTUURFONDS VOOR PERSOONSGEBONDEN AANGELEGENHEDEN (VIPA)**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit artikel maakt deel uit van de uitgavenzijde van het Vlaams Klimaatfonds en via dit dotatieartikel wordt invulling gegeven aan de uitvoering van de strategische doelstellingen omtrent het uitvoeren en versterken van het korte termijn klimaatbeleid.

Kredietevolutie:

(duizend euro)			
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	0	0	10.000
<i>Index</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Compensaties</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>- 4.000</i>
BO 2019	0	0	6.000

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(duizend euro)			
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
Terugdraaien budget 2018			-10.000
Toewijzing aandeel VKF aan VIPA			+6.000
TOTAAL			- 4.000

Voor de bespreking van interne stromen wordt generiek verwezen naar de bespreking van de begrotingen van de betrokken Vlaamse rechtspersonen.

QB0-1QCH4IV-IS – VLAAMSE VERVOERMAATSCHAPPIJ DE LIJN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit artikel maakt deel uit van de uitgavenzijde van het Vlaams Klimaatfonds en via dit dotatieartikel wordt invulling gegeven aan de uitvoering van de strategische doelstellingen omtrent het uitvoeren en versterken van het korte termijn klimaatbeleid.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	0	0	7.500
<i>Index</i>	0	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0	7.400
BO 2019	0	0	14.900

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
Terugdraaien budget 2018			-7.500
Toewijzing aandeel VKF aan De Lijn			2.000
Tabel Netto-beleidsruimte 2019 - eenmalige beleidsimpuls "Vergroening bussen "			12.900
TOTAAL			7.400

Voor de bespreking van interne stromen wordt generiek verwezen naar de bespreking van de begrotingen van de betrokken Vlaamse rechtspersonen.

QB0-1QCH4IW-IS – HET GEMEENSCHAPSONDERWIJS (GO!)**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit artikel maakt deel uit van de uitgavenzijde van het Vlaams Klimaatfonds en via dit dotatieartikel wordt invulling gegeven aan de uitvoering van de strategische doelstellingen omtrent het uitvoeren en versterken van het korte termijn klimaatbeleid.

Concreet worden de middelen op dit artikel door GO! ingezet ter uitvoering van klimaatmaatregelen binnen het Gemeenschap Onderwijs.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	0	0	2.247
<i>Index</i>	0	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0	2.224
BO 2019	0	0	4.471

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
Terugdraaien budget 2018			-2.247
Toewijzing aandeel VKF aan GO!			943
Tabel Netto-beleidsruimte 2019 - eenmalige beleidsimpuls ""			3.528
TOTAAL			2.224

Voor de bespreking Energierenovatiepremie onderwijspatrimonium van interne stromen wordt generiek verwezen naar de bespreking van de begrotingen van de betrokken Vlaamse rechtspersonen.

QB0-1QCH4IX-IS – AGENTSCHAP VOOR INFRASTRUCTUUR IN HET ONDERWIJS (AGION)**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit artikel maakt deel uit van de uitgavenzijde van het Vlaams Klimaatfonds en via dit dotatieartikel wordt invulling gegeven aan de uitvoering van de strategische doelstellingen omtrent het uitvoeren en versterken van het korte termijn klimaatbeleid..

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	0	0	7.878
<i>Index</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Compensaties</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>7.351</i>
BO 2019	0	0	15.229

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
Terugdraaien budget 2018			-7.878
Toewijzing aandeel VKF aan AGION			3.057
Tabel Netto-beleidsruimte 2019 - eenmalige beleidsimpuls " Energierenovatiepremie onderwijspatrimonium"			12.172
TOTAAL			7.351

Voor de bespreking van interne stromen wordt generiek verwezen naar de bespreking van de begrotingen van de betrokken Vlaamse rechtspersonen.

**QB0-1QCH4IY-IS – FONDS FLANKEREND ECONOMISCH BELEID
(HERMESFONDS)**

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel maakt deel uit van de uitgavenzijde van het Vlaams Klimaatfonds en via dit dotatieartikel wordt invulling gegeven aan de uitvoering van de strategische doelstellingen omtrent het uitvoeren en versterken van het korte termijn klimaatbeleid.

Concreet worden de middelen op dit artikel door Hermesfonds ingezet ter uitvoering van de bescherming inzake carbon leakage.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	0	0	46.619
<i>Index</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Compensaties</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>- 14.889</i>
BO 2019	0	0	31.730

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
Terugdraaien budget 2018			-46.619
Bijstelling in functie van reële kosten voor emissies 2017			31.730
TOTAAL			-14.889

Voor de bespreking van interne stromen wordt generiek verwezen naar de bespreking van de begrotingen van de betrokken Vlaamse rechtspersonen.

2.2.5. AFVAL EN MATERIALEN

**QB0-1QCH2JV-IS – OPENBARE VLAAMSE AFVALSTOFFENMAATSCHAPPIJ
(OVAM)**

Korte inhoud begrotingsartikel:

Via dit artikel ontvangt de OVAM een werkingsdotatie van het departement Omgeving ter financiering van haar algemene taken, en haar specifieke taken op het vlak van het afval-, bodem- en materialenbeleid.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	20.235	20.235	0
<i>Index</i>	313	313	0
<i>Compensaties</i>	0	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	- 496	- 496	0
BO 2019	20.052	20.052	0

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
Opstap 2019 van de koppenbesparing 2014-2019	-496	-496	
TOTAAL	-496	-496	

Voor de bespreking van interne stromen wordt generiek verwezen naar de bespreking van de begrotingen van de betrokken Vlaamse rechtspersonen.

QB0-1QCH5JV-IS – OPENBARE VLAAMSE AFVALSTOFFENMAATSCHAPPIJ (OVAM)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Via dit artikel ontvangt de VMM een investeringsdotatie van het departement Omgeving ter financiering van haar algemene en specifieke taken.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	234	234	0
<i>Index</i>	0	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0	0
BO 2019	234	234	0

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Voor de bespreking van interne stromen wordt generiek verwezen naar de bespreking van de begrotingen van de betrokken Vlaamse rechtspersonen.

2.2.6. OMGEVINGSBELEID VOOR RUIMTE EN MILIEU

QB0-1QCH2NA-WT – DE MILIEUKWALITEIT VAN DE LEEFOMGEVING VERHOGEN: HINDER

Korte inhoud begrotingsartikel:

Vanuit dit artikel financiert het departement Omgeving uitgaven die betrekking hebben op de strategische doelstellingen omtrent het verhogen van de

milieukwaliteit van de leefomgeving voor het thema hinder. Meer concreet omvat dit artikel de uitgaven voor beleidsvoorbereidend onderzoek, monitoring en evaluatie rond omgeving en gezondheid - inclusief het samenwerkingsakkoord milieu en gezondheid (NEHAP), uitgaven ter normering van zendantennes, het steunpunt milieu en gezondheid, de subsidiëring van sonometers en een aantal andere specifieke uitgaven met betrekking tot hinder.

Kredietevoluitie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	1.119	1.201	0
<i>Index</i>	7	7	0
<i>Compensaties</i>	0	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	- 82	0
BO 2019	1.126	1.126	0

Inhoudelijke toelichting kredietevoluities:

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
Bijstelling in functie van de betaalkalender	0	-82	
TOTAAL	0	-82	

- Toelichting bijstelling in functie van de betaalkalender:

- Betaalzijde: na analyse van de betaalkalender werd het VEK bijgesteld met 82 keuro.

QB0-1QCH2NB-WT – UITVOERING GEBIEDS- EN PROJECTWERKING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel omvat de kredieten nodig om de gebiedswerking en projectwerking tot uitvoering te kunnen brengen. Deze bevat onderstaande deelrubrieken :

- uitgaven verbonden aan diverse goedkeuringsprocedures voor ruimtelijke uitvoeringsplannen;
- ondersteuning van organisaties die bijdragen tot de doorwerking van de opties van het ruimtelijk beleid;
- werkingskosten Hoge Raad voor het Handhavingsbeleid;
- uitgaven in kader van beleidsplanning;
- de verdere ontwikkeling van de beleidsplanning vereist verdere ondersteuning om nieuwe beleidsmatige relevante thema's verder te onderbouwen;
- onderzoeken mbt uitvoering gebieds- en projectwerking. In 2019 ligt de prioriteit voor onderzoek bij de gebiedswerking voor verschillende werven, vooral de verderzetting van projecten die al opgestart zijn (of die nog in 2018 opgestart zullen worden) zoals projecten rond de Brusselse rand (NOH Strombeek-Koningslo), de kustzone en Centraal-Limburg (Bosbeek-Witbeek in NPHK). Voor Antwerpen wordt ingezet op het vervolg van het gebiedsprogramma Wommelgem Ranst (ENA) en verder op o.a. de Leievallei. Maar ook wordt voorzien om in te zetten om lokale leertrajecten in het kader van gebiedsontwikkeling en onderzoek ihkv het takenpakket en instrumentarium van omgevingsplanning. Ook vanuit de kant van de complexe projecten is de vraag voor budget groot. Vaak

wordt er gewerkt met projecten in cofinanciering met andere partners als andere departementen en agentschappen, gemeenten en provincies etc.

- ondersteuning van de strategische projecten; hierbij verstaan we de subsidiering van de strategische projecten in het kader van projectcoördinatie en in het kader van verwervingen.

Kredietevoluitie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	7.767	7.980	0
<i>Index</i>	0	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	- 3.000	- 2.500	0
BO 2019	4.767	5.480	0

Inhoudelijke toelichting kredietevoluities:

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
terugdraaien eenmalige impuls ruimte	-3.000	-3.000	
Bijstelling in functie van de betaalkalender		+500	
TOTAAL	-3.000	-2.500	

- Toelichting bijstelling in functie van de betaalkalender:
  - Betaalzijde: na analyse van de betaalkalender werd het VEK bijgesteld met +500 keuro.
- Toelichting bijstelling terugdraaien eenmalig budget ruimte:
  - Beleids- en betaalzijde: terugdraaien eenmalig budget toegekend bij BO 2018;

QB0-1QCH2NC-WT – KENNIS EN EXPERTISE INZAKE RUIMTELIJK- EN OMGEVINGSBELEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

De kredieten op dit artikel worden ingezet voor het verder uitbouwen van een kennis- en expertisecentrum inzake ruimtelijk- en omgevingsbeleid. Door het verzamelen van informatie vergroot de kennis en het inzicht met betrekking tot de ruimtelijke impact van maatschappelijke uitdagingen, tendensen, beleid en beleidsintenties, en te hanteren methodologie. Dit gebeurt door het opzetten van een meerjarige onderzoeksagenda (eveneens in samenspraak met andere partners) en door deelname aan gewestelijke, intergewestelijke en internationale onderzoeksprogramma's. Naast het ontwikkelen en uitvoeren van beleidsrelevant onderzoek met als doel de beleidsvoorbereiding is er vanuit deze begrotingspost eveneens ondersteuning voor monitoring en beleidsevaluatie.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	1.524	1.600	0
<i>Index</i>	0	0	0
<i>Compensaties</i>	70	501	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0	0
BO 2019	1.594	2.101	0

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	VRK
Van <i>QB0-1QCH2ND-WT</i>	70	70	
Van <i>QBX-3QCH2NY-IS</i>	0	431	
TOTAAL	70	501	

- Er wordt 70 keuro VAK en VEK gecompenseerd van *QB0-1QCH2ND-WT* voor de uitbreiding van het beleidsvoorbereidend onderzoek inzake ruimtelijk en omgevingsbeleid.
- Er wordt 431 keuro VEK gecompenseerd van *QBX-3QCH2NY-IS* voor de betaling van facturen in het kader van het beleidsvoorbereidend onderzoek inzake ruimtelijk en omgevingsbeleid.

QB0-1QCH2ND-WT – EEN BETROUWBARE PARTNER VOOR ONZE BELANGHEBBENDEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Onder dit artikel vinden we 4 deelrubrieken uitgaven terug:

- werkingsuitgaven met betrekking tot het omgevingsbeleid voor wat betreft organisatieondersteuning en organisatiebeheer;
- subsidies aan publieke en private partners voor het informeren en verder uitvoeren van het ruimtelijk beleid;
- de verdere uitbouw van het omgevingsloket door middel van ondersteuning aan de gemeenten en provincies;
- het verder opbouwen van een lerend netwerk vanuit de platformen georganiseerd in het kader van het Atrium Lerend Netwerk.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	6.348	7.297	0
<i>Index</i>	27	27	0
<i>Compensaties</i>	- 70	- 70	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	- 949	0
BO 2019	6.305	6.305	0

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(duizend euro)			
Compensaties	VAK	VEK	VRK
Naar QB0-1WCH2NC-WT	-70	-70	
TOTAAL	-70	-70	

- Er wordt 70 keuro VAK en VEK gecompenseerd naar QB0-1WCH2NC-WT om aan de behoeftes beleidsondersteunende subsidies te voorzien.

(duizend euro)			
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
Bijstelling in functie van de betaalkalender		-949	
TOTAAL		-949	

- Toelichting bijstelling in functie van de betaalkalender
  - Betaalzijde: na analyse van de betaalkalender werd het VEK bijgesteld met 949 keuro.

QB0-1QCH4NE-WT – VERNIEUWINGSFONDS**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit uitgavenartikel maakt deel uit van het VRK Vernieuwingsfonds en is dan ook direct gelinkt aan de evolutie van de inkomsten op artikel QB0-9QCHTNE-OW. Leegstaande en verwaarloosde bedrijfsruimten in Vlaanderen worden opgenomen in een inventaris die jaarlijks wordt bijgewerkt. De heffing moet worden betaald in het kalenderjaar dat volgt op de derde registratie in de inventaris. Deze heffingen komen terecht in het vernieuwingsfonds. Vanuit dit fonds wordt dan steun gegeven aan projecten die leegstaande sites nieuw leven willen inblazen

Kredietevolutie:

(duizend euro)			
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	0	0	7.500
<i>Index</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Compensaties</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
BO 2019	0	0	7.500

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Geen wijzigingen.

QB0-1QCH4NI-PA – UITVOERING GEBIEDS- EN PROJECTWERKING (FONDS VOOR LANDINRICHTING EN NATUURLIJKE RIJKDOMMEN)**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit variabel begrotingsartikel maakt deel uit van het Fonds voor Landinrichting en Natuurlijke Rijkdommen en betreft het luik aan fondsuitgaven dat aangewend wordt voor het verlenen van terugvorderbare voorschotten aan de VLM, om de

VLM in staat te stellen haar recht van voorkoop in de ruilverkavelingsprojecten effectief uit te oefenen. Het variabel krediet van dit artikel vloeit voort uit twee begrotingsartikels van de middelenbegroting.

Kredietevolucie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	0	0	5.063
<i>Index</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Compensaties</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>- 3.063</i>
BO 2019	0	0	2.000

Inhoudelijke toelichting kredietevolucies:

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
Bijstelling extra saldo-intering ifv. behoeften VLM aan terugvorderbare voorschotten RVK			+ 1.130
Bijstelling ifv. de evolutie van de ontvangsten			- 4.193
TOTAAL			- 3.063

- Toelichting bijstelling extra saldo-intering ifv. behoeften VLM aan terugvorderbare voorschotten RVK
  - Beleids- en betaalzijde: voor 2019 wordt verwacht dat de jaarlijks te verwerven oppervlakte 40 ha zal bedragen. Bij een gemiddelde aankoop prijs van landbouwgrond van 50.000 euro/ha kunnen de noodzakelijke uitgaven in 2019 geraamd worden op 2.000 keuro (+1.130 keuro tov. de gerelateerde ontvangsten 2019);
- Toelichting bijstelling ifv. de evolutie van de ontvangsten
  - Beleids- en betaalzijde: de uitgaven worden aangepast aan de totale geraamde ontvangsten op het Fonds voor Landinrichting en Natuurlijke Rijkdommen.

QB0-1QCH4NI-WT – UITVOERING GEBIEDS- EN PROJECTWERKING (FONDS VOOR LANDINRICHTING EN NATUURLIJKE RIJKDOMMEN)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel wordt voorzien om in voorkomend geval eerder ontvangen financiële zekerheden terug te betalen aan de projectuitvoerders van diepegeothermieprojecten. Deze zekerheden dienen gesteld te worden door de vergunninghouder in kader van een opsporingsvergunning voor aardwarmte.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	0	0	0
<i>Index</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Compensaties</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
BO 2019	0	0	0

Pro-memorie artikel.

**QB0-1QCH2NJ-PA – LANDBOUW EN NATUUR: PARTNERS IN EEN
MULTIFUNCTIONEEL LANDELIJK GEBIED**

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het departement Omgeving heeft voor het verlenen van terugvorderbare voorschotten aan de VLM in het kader van de ruilverkavelingsprojecten op de algemene uitgavenbegroting een extra budget ter beschikking. Vanuit dit begrotingsartikel wordt budget aan de VLM ter beschikking gesteld voor de aankoop van landeigendommen in de ruilverkaveling en de landinrichting (constant beleid). Dit artikel is aanvullend ten opzichte van de beschikbare middelen in het variabel begrotingsartikel QB0-1QCH4NI-PA.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	300	300	0
<i>Index</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Compensaties</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
BO 2019	300	300	0

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Geen wijzigingen.

**QB0-1QCH2NJ-WT – LANDBOUW EN NATUUR: PARTNERS IN EEN
MULTIFUNCTIONEEL LANDELIJK GEBIED**

Korte inhoud begrotingsartikel:

Vanuit dit artikel worden enkele beperkte uitgaven van het departement Omgeving in het kader van landinrichting en ruilverkaveling gefinancierd. Dit begrotingsartikel voorziet ook betaalkredieten voor het betalen van subsidies aan privaatrechtelijke rechtspersonen en natuurlijke personen voor de uitvoering van landinrichtingswerken, die werden toegekend vóór 2008 (uitdovende ondersteuning).

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	42	52	0
<i>Index</i>	0	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0	0
BO 2019	42	52	0

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Geen wijzigingen.

QB0-1QCH2NO-IS – RUBICONFONDS**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit artikel omvat de dotatie van het Departement Omgeving aan het Rubiconfonds.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	0	0	0
<i>Index</i>	0	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0	0
BO 2019	0	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Pro memorie.

QB0-1QCH2NX-IS – DAB GRONDFONDS**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit artikel omvat de dotatie van het Departement Omgeving aan de DAB Grondfonds.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	0	0	0
<i>Index</i>	0	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0	0
BO 2019	0	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Pro memorie.

QB0-1QCH2NY-IS – VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ (VLM)**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Via dit artikel ontvangt de VLM een werkingsdotatie van het departement Omgeving ter financiering van haar algemene taken, en haar specifieke taken op het vlak van ruilverkaveling, landinrichting, het decreet natuurbehoud, het Mestdecreet, geïntegreerd plattelandsbeleid, grondbeleid van het eigen beleidsdomein en het decreet Vlaamse Grondenbank. Daarnaast wordt er ook dotatie toegekend vanuit dit artikel voor de technische uitgaven bij ruilverkaveling en de uitvoering van landinrichtingsprojecten.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	52.990	53.091	0
<i>Index</i>	883	883	0
<i>Compensaties</i>	1.404	1.100	0
<i>Andere bijstellingen</i>	- 593	- 593	0
BO 2019	54.684	54.481	0

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	VRK
Naar PH0-1PKC2SA-WT	-3	-3	
Van PH0-1PAC2ZZ-WT	6	6	
Van PG0-1PAC2ZZ-WT	18	18	
Naar PH0-1PKC2PA-WT	-111	-111	
Naar PH0-1PKC2PY-IS	-46	-46	
Van QB0-1QCH2OU-IS	75	75	
Naar PH0-1PKC2SA-WT	-10	-10	
Vanuit QBX-3QCH2NR-IS	1.475		
Vanuit QDX-3QCH2FA-WT		1.475	
Naar QBX-3QCH2HA-WT		-304	
TOTAAL	1.404	1.100	

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
Opstap 2019 van de koppenbesparing 2014-2019	-887	-887	
Inhaaloperatie loonindexaties	294	294	
TOTAAL	-593	-593	

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Voor de bespreking van interne stromen wordt generiek verwezen naar de bespreking van de begrotingen van de betrokken Vlaamse rechtspersonen

QB0-1QCH4NY-IS – VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ (VLM)**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit artikel maakt deel uit van het Fonds voor Landinrichting en Natuurlijke Rijkdommen en betreft het luik aan fondsuitgaven dat aangewend wordt voor de subsidiëring van ruilverkavelingswerken en de financiering van saldo's ten laste van het Vlaamse Gewest bij de ontbinding van ruilverkavelingscomités.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	0	0	20
<i>Index</i>	0	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0	0
BO 2019	0	0	20

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Voor de bespreking van interne stromen wordt generiek verwezen naar de bespreking van de begrotingen van de betrokken Vlaamse rechtspersonen.

QB0-1QCH5NY-IS – VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ (VLM)**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Via dit artikel ontvangt de VLM een investeringsdotatie in de vorm van een vastleggingsmachtiging waarmee de VLM logistieke en ICT-investeringen kan aangaan. Ook wordt het correlatief krediet voor het honoreren van de betrokken verplichtingen via dit artikel aan de VLM overgedragen.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	1.668	1.668	0
<i>Index</i>	0	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0	0
BO 2019	1.668	1.668	0

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Voor de bespreking van interne stromen wordt generiek verwezen naar de bespreking van de begrotingen van de betrokken Vlaamse rechtspersonen.

2.2.7. THEMA-OVERSCHRIJDEND INSTRUMENTARIUM OMGEVING

QB0-1QCH20A-LO – HET OMGEVINGSBELEID WERKT MET EENVOUDIGE EN DOELTREFFENDE INSTRUMENTEN, WORDT WETENSCHAPPELIJK ONDERBOUWD EN STIMULEERT DOORWERKING IN RELEVANTE BELEIDSVELDEN EN SECTOREN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel worden de salarissen begroot van personeelsleden werkzaam binnen het departement Omgeving aan specifieke (door de Vlareg goedgekeurde) projecten zoals bijvoorbeeld Milieuzorg op School, Natuur en Milieueducatie en Ecocampus.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	1.745	1.745	0
<i>Index</i>	35	35	0
<i>Compensaties</i>	0	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0	0
BO 2019	1.780	1.780	0

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Geen wijzigingen buiten de indexatie.

QB0-1QCH20A-WT – HET OMGEVINGSBELEID WERKT MET EENVOUDIGE EN DOELTREFFENDE INSTRUMENTEN, WORDT WETENSCHAPPELIJK ONDERBOUWD EN STIMULEERT DOORWERKING IN RELEVANTE BELEIDSVELDEN EN SECTOREN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Vanuit dit begrotingsartikel financiert het departement Omgeving een groot aantal diverse beleidsondersteunende en -uitvoerende uitgaven, die passen in de uitvoering van de strategische doelstellingen omtrent het werken met eenvoudige en doeltreffende instrumenten binnen het omgevingsbeleid, en het doen doorwerken van het omgevingsbeleid in andere beleidsvelden en sectoren.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	9.150	10.091	0
<i>Index</i>	0	0	0
<i>Compensaties</i>	- 150	- 150	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	- 441	0
BO 2019	9.000	9.500	0

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
Compensaties			
Naar QB0-1QCH20U-IS	-150	-150	
TOTAAL	-150	-150	

- Er wordt 150 keuro VAK en VEK gecompenseerd naar QB0-1QCH20U-IS in het kader van een nieuwe referentietoekening voor VITO op het vlak van omgevingshandhaving.

(duizend euro)			
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
Bijstelling in functie van de betaalkalender		- 441	
TOTAAL		- 441	

- Toelichting bijstelling in functie van de betaalkalender:
  - Betaalzijde: na analyse van de betaalkalender werd het VEK bijgesteld met 441 keuro.

QB0-1QCH20B-WT – EEN DOELGERICHTE DEELNAME AAN HET INTERNATIONAAL BELEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

Vanuit dit artikel worden de Vlaamse bijdragen aan internationale milieuoverdragen en samenwerkingsakkoorden alsook specifieke werkingskosten in het kader van het internationaal beleid van het departement Omgeving gefinancierd.

Kredietevolutie:

(duizend euro)			
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	895	878	0
<i>Index</i>	0	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0	0
BO 2019	895	878	0

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Geen wijzigingen.

QB0-1QCH20C-WT – VERGROENING VAN DE ECONOMIE

Korte inhoud begrotingsartikel:

Vanuit dit artikel worden de uitgaven van het departement Omgeving gefinancierd die betrekking hebben op de strategische doelstellingen omtrent de vergroening van de economie.

In het kader van de uitvoering van de Vlaamse Interprofessionele Akkoorden is er een budget voorzien op dit artikel. Voor de sector Leefmilieu bestaat dit enerzijds uit een verhoging van de eindejaarspremie tot een volwaardige dertiende maand en anderzijds uit een uitbreidingswerkstelling. Aanvullend wordt de loonkost voor werknemers uit de leefmilieusector met het DAC-statuut ook gefinancierd vanuit dit artikel. In totaal gaat het om een budget van 5.076 keuro VAK.

Daarnaast wordt er een krediet voorzien voor de terugbetaling van de loonkosten voor gedetacheerden die ter beschikking gesteld worden vanuit het beleidsdomein Onderwijs, voor de provinciale begeleiders van het programma Milieuzorg op School,

voor de vzw Milieuboot en de dotatie aan de Watergroep voor ondersteunende tewerkstellings-maatregelen.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	7.187	7.178	0
<i>Index</i>	<i>140</i>	<i>140</i>	<i>0</i>
<i>Compensaties</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
BO 2019	7.327	7.318	0

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Geen wijzigingen buiten de indexatie.

QB0-1QCH4OD-WT – HET OMGEVINGSBELEID WERKT MET EENVOUDIGE DOELTREFFENDE INSTRUMENTEN, WORDT WETENSCHAPPELIJK ONDERBOUWD EN STIMULEERT DOORWERKING IN RELEVANTE BELEIDSVELDEN EN SECTOREN (FONDS EU FINANCIERING)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel maakt deel uit van het Fonds voor de uitvoering van EU-projecten. Concreet zal dit artikel gebruikt worden ter correcte ESR-matige boeking van EU-cofinancieringsuitgaven door het departement Omgeving in 2019.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	0	0	0
<i>Index</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Compensaties</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
BO 2019	0	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Pro memorie.

QB0-1QCH4OD-PA – HET OMGEVINGSBELEID WERKT MET EENVOUDIGE DOELTREFFENDE INSTRUMENTEN, WORDT WETENSCHAPPELIJK ONDERBOUWD EN STIMULEERT DOORWERKING IN RELEVANTE BELEIDSVELDEN EN SECTOREN (FONDS EU FINANCIERING)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel geeft invulling aan de begrotingsinstructies m.b.t. het ESR-neutraal maken van mogelijke EU-subsidiestromen voor het departement Omgeving via het Fonds voor de uitvoering van EU-projecten. Op dit artikel worden de uitgaven 2019 voor EU-gecofinancierde projecten van het departement Omgeving begroot waarvoor na 2019 nog een afrekening moet worden ontvangen vanuit Europa.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	0	0	0
<i>Index</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Compensaties</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
BO 2019	0	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Pro memorie.

QB0-1QCH40D-LE – HET OMGEVINGSBELEID WERKT MET EENVOUDIGE DOELTREFFENDE INSTRUMENTEN, WORDT WETENSCHAPPELIJK ONDERBOUWD EN STIMULEERT DOORWERKING IN RELEVANTE BELEIDSVELDEN EN SECTOREN (FONDS EU FINANCIERING)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel geeft invulling aan de begrotingsinstructies m.b.t. het ESR-neutraal maken van mogelijke EU-subsidiestromen voor het ministerie Omgeving via het Fonds voor de uitvoering van EU-projecten. Op dit artikel wordt de opname in 2019 van eerder ontvangen voorschotten voor EU-gecofinancierde-projecten van het departement Omgeving begroot. ANB benut binnen dit EU-Fonds in 2018 1,3 mio euro aan eerder (op OL) ontvangen voorschotten (750k lonen en 550k werking).

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	0	0	1.300
<i>Index</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Compensaties</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
BO 2019	0	0	1.300

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Geen wijzigingen.

QB0-1QCH40E-WT – HET OMGEVINGSBELEID WERKT MET EENVOUDIGE EN DOELTREFFENDE INSTRUMENTEN, WORDT WETENSCHAPPELIJK ONDERBOUWD EN STIMULEERT DOORWERKING IN RELEVANTE BELEIDSVELDEN EN SECTOREN (VLARELFONDS)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op het Fonds voor de behandeling van de erkenningsaanvragen en de uitoefening van het toezicht op de erkenningen met betrekking tot het leefmilieu, kortweg het VLAREL-Fonds, worden uitgaven aangerekend ter ondersteuning van het beleid inzake erkenningen leefmilieu en de bijhorende controles.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	0	0	584
<i>Index</i>	0	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0	- 253
BO 2019	0	0	331

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
Bijstelling ifv. de evolutie van de ontvangsten in 2019			- 253
TOTAAL			- 253

- Toelichting bijstelling ifv. de evolutie van de ontvangsten in 2019:

- Beleids-en betaalzijde: aanpassing aan de geraamde ontvangsten 2019 op het Vlarelfonds (zie artikel QB0-9QCHTOE-OW met de toegewezen ontvangsten gekoppeld aan dit uitgavenartikel).

QB0-1QCH4OF-WT – HET OMGEVINGSBELEID WERKT MET EENVOUDIGE EN DOELTREFFENDE INSTRUMENTEN, WORDT WETENSCHAPPELIJK ONDERBOUWD EN STIMULEERT DOORWERKING IN RELEVANTE BELEIDSVELDEN EN SECTOREN (OMGEVINGSFONDS)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel betreft de uitgavenzijde van het Omgevingsfonds. Op het Omgevingsfonds worden uitgaven aangerekend ter ondersteuning van de beleidskosten die verband houden met de voorbereiding, organisatie en uitvoering van het decreet betreffende de omgevingsvergunning. De inkomsten van 2019 op het Omgevingsfonds (420 keuro) worden integraal ingezet voor een flankerend beleid en digitalisering in het beleidsdomein Omgeving.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	0	0	420
<i>Index</i>	0	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0	0
BO 2019	0	0	420

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Geen wijzigingen.

QB0-1QCH2OT-IS – INSTITUUT VOOR LANDBOUW- EN VISSERIJONDERZOEK (ILVO)**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Via dit artikel ontvangt het instituut voor landbouw en visserijonderzoek (ILVO) een dotatie van het departement Omgeving ter financiering van een aantal referentietaken op het vlak van leefmilieu.

De referentietaken hebben tot doel om technisch-wetenschappelijke kennis maximaal te valoriseren ten behoeve van het beleidsdomein Omgeving, specifieke kennishiaten bij het beleidsdomein Omgeving in te vullen en alle relevante onderzoeksresultaten en kennis in binnen en buitenland te rapporteren naar het beleidsdomein Omgeving. Algemeen worden er twee referentietaken onderscheiden: de technisch-wetenschappelijke ondersteuning inzake luchtemissies bij landbouwactiviteiten en de technisch wetenschappelijke ondersteuning inzake duurzame productietechnieken in de landbouw.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	325	325	0
<i>Index</i>	5	5	0
<i>Compensaties</i>	0	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0	0
BO 2019	330	330	0

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
Index	5	5	
TOTAAL	5	5	

Voor de bespreking van interne stromen wordt generiek verwezen naar de bespreking van de begrotingen van de betrokken Vlaamse rechtspersonen.

QB0-1QCH2OU-IS – VLAAMSE INSTELLING VOOR TECHNOLOGISCH ONDERZOEK (VITO)**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Via dit artikel ontvangt het VITO een dotatie van het departement Omgeving ter financiering van een aantal referentietaken op het vlak van omgevingsbeleid.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	2.716	2.716	0
<i>Index</i>	47	47	0
<i>Compensaties</i>	252	252	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0	0
BO 2019	3.015	3.015	0

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(duizend euro)			
Compensaties	VAK	VEK	VRK
Van <i>QBX-3QCH2JA-WT</i>	150	150	
Van <i>QDX-3QCH2FA-WT</i>	27	27	
Van <i>QB0-1QCH2OA-WT</i>	150	150	
Naar <i>QB0-1QCH2NY-IS</i>	-75	-75	
TOTAAL	252	252	

Voor de bespreking van interne stromen wordt generiek verwezen naar de bespreking van de begrotingen van de betrokken Vlaamse rechtspersonen.

QB0-1QCH2OX-IS – DAB FONDS VOOR PREVENTIE EN SANERING INZAKE MILIEU EN NATUUR (DAB MINAFONDS)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Via dit artikel ontvangt de DAB Minafonds een aanvullende dotatie ter financiering van haar uitgaven.

Kredietevolutie:

(duizend euro)			
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	277.758	277.758	0
<i>Index</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Compensaties</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>- 7.176</i>	<i>- 7.176</i>	<i>0</i>
BO 2019	270.582	270.582	0

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Voor de bespreking van interne stromen wordt generiek verwezen naar de bespreking van de begrotingen van de betrokken Vlaamse rechtspersonen.

2.3. PROGRAMMA QD – WONEN**2.3.1. ONDERSTEUNING VRAAGZIJDE WONINGMARKT**

QF0-1QDC2PA-WT – AANBOD VAN VOLDOENDE KWALITATIEF GOEDE PRIVATE EN SOCIALE HUURWONINGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel omvat alle kredieten die bijdragen aan de beleidsdoelstelling om de private huurmarkt te versterken (SD3) en de sociale huurmarkt te optimaliseren (SD4). Het begrotingsartikel maakt deel uit van het ISE 'Ondersteuning vraagzijde van de woningmarkt'.

Hieronder wordt een overzicht gegeven van alle basisallocaties op dit begrotingsartikel.

	VAK/VEK in keuro
Taalcursussen	98
OHS	109
Huursubsidie	53 543
Huurpremie	27 854
Huurdersorganisaties	1 914
VHP	349
VGW	9 071
	92 938

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	66.900	66.900	0
<i>Index</i>	<i>40</i>	<i>40</i>	<i>0</i>
<i>Compensaties</i>	<i>6.163</i>	<i>6.163</i>	<i>0</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>19.835</i>	<i>19.835</i>	<i>0</i>
BO 2019	92.938	92.938	0

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	VRK
Van QF0-1QDC2RA-WT	1.315	1.315	
Van QF0-1QDC2TC-PR	4.848	4.848	
TOTAAL	6.163	6.163	

- Er wordt 1.315 keuro VAK en VEK gecompenseerd van QF0-1QDC2RA-WT om de toegenomen druk op de huurpremiebudgetten op te vangen. De raming van huurpremie gaat uit van een gemiddelde van 9.703 huurpremies die per maand rechthebbend zijn. De raming van BA18 ging nog uit van gemiddeld 9.401 huurpremies die per maand rechthebbend zijn.
- Er wordt 4.848 keuro VAK en VEK gecompenseerd van QF0-1QDC2TC-PR voor de hervorming van de huursubsidiëring. In de loop van 2019 zal een belangrijke inspanning worden geleverd om de doelgroep van de huursubsidie en huurpremie uit te breiden door de inkomensgrenzen op te trekken en de premiebedragen te verhogen. Tegelijk zullen de beide premiestelsels maximaal op elkaar afgestemd worden en worden middelen voorzien om de kost van het toegenomen aantal begunstigden op te vangen. Deze hervorming werd op 20 juli 2018 principiële goedgekeurd door de Vlaamse Regering. De meerkost in 2019 wordt geraamd op 24.848 keuro. Daarom wordt ook 20.000 keuro bijkomende inspanning geleverd door de minister (zie 'andere bijstellingen').

Andere bijstellingen	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
Terugname krediet asielcrisis 2018	-7.823	-7.823	
Zero-based raming asielcrisis 2019	7.658	7.658	
Hervorming huurpremie/huursubsidie	20.000	20.000	
TOTAAL	19.835	19.835	

- Toelichting bijstelling 'Terugname krediet asielcrisis 2018'
  - VAK en VEK worden verlaagd met 7.823 keuro. Dit is de terugneming van het budget dat in 2018 de impact van de asielcrisis op de huursubsidie moest opvangen. Jaarlijks wordt een herberekening gemaakt van de impact van de huursubsidietoekenning aan deze doelgroep (cfr. "zero-based raming 2019" hieronder).
- Toelichting bijstelling 'Zero-based raming asielcrisis 2019'
  - VAK en VEK worden verhoogd met 7.658 keuro. Erkende vluchtelingen die recht hebben op een federale installatiepremie, hebben tevens recht op de Vlaamse huursubsidie. Met een budget van 7.658 keuro kunnen maandelijks 4.300 extra huursubsidie worden betaald.
- Toelichting bijstelling 'Hervorming huurpremie/huursubsidie':
  - VAK en VEK worden verhoogd met 20.000 keuro VAK en VEK om de hervorming van de huurpremie en huursubsidie te bekostigen, zoals hierboven reeds geëxpliciteerd.

QF0-1QDC2PI-IS – DAB FONDS TER BESTRIJDING VAN DE UITHUISZETTINGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel wordt de toelage aan de DAB Fonds ter Bestrijding van de Uithuiszettingen aangerekend. Dit begrotingsartikel maakt deel uit van het inhoudelijk structurelement 'Ondersteuning vraagzijde van de woningmarkt'.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	160	160	0
<i>Index</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Compensaties</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
BO 2019	160	160	0

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Zie begroting DAB Fonds ter Bestrijding van de Uithuiszettingen.

QF0-1QDC2PJ-IS – VLAAMS WONINGFONDS (VWF)**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit begrotingsartikel staat de toelage die betaald wordt aan het Vlaams Woningfonds voor hun financiering en werking. De kredieten dragen bij aan de doelstelling om eigendomsverwerving verder te stimuleren (SD2) en maken deel uit van het inhoudelijk structurelement 'Ondersteuning vraagzijde van de woningmarkt'.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	49.691	49.691	0
<i>Index</i>	0	0	0
<i>Compensaties</i>	4.432	4.432	0
<i>Andere bijstellingen</i>	- 5.563	- 5.563	0
BO 2019	48.560	48.560	0

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	VRK
Van QF0-1QDC2TC-PR	4.432	4.432	
TOTAAL	4.432	4.432	

- Er wordt 4.432 keuro VAK en VEK gecompenseerd uit QF0-1QDC2TC-PR om de werkingskost en dubieuze debiteuren van de huurwaarborglening te compenseren. Voor meer toelichting wordt verwezen naar de bespreking van de begroting van het Vlaams Woningfonds.

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
Financieringstoelage	-9.647	-9.647	
Werkingsstoelage	4.084	4.084	
TOTAAL	-5.563	-5.563	

Zie bespreking begroting 'Vlaams Woningfonds'

QF0-1QDC5PJ-IS – VLAAMS WONINGFONDS (VWF)**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit begrotingsartikel staat de machtiging die het Vlaams Woningfonds krijgt om bijzondere sociale leningen en huurwaarborgleningen te verstrekken aan particulieren. Dit begrotingsartikel draagt bij tot de doelstelling om eigendomsverwerving verder te stimuleren (SD2) en maakt deel uit van het inhoudelijk structurelement 'Ondersteuning vraagzijde van de woningmarkt'.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	490.516	0	0
<i>Index</i>	0	0	0
<i>Compensaties</i>	9.600	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	4.763	0	0
BO 2019	504.879	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	VRK
Van QF0-1QDC5QK-IS	9.600		
TOTAAL	9.600		

- Er wordt 9.600 keuro VAK gecompenseerd van QF0-1QDC5QK-IS, de middelen zullen ingezet worden voor het verstrekken van huurwaarborgleningen aan woonbehoeftige huishoudens vanaf 1 januari 2019. De totale machtiging voor huurwaarborgleningen bedraagt in 2019 20.000 keuro. Voor meer toelichting wordt verwezen naar de bespreking van de begroting van het Vlaams Woningfonds.

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
Groeipad G&P BSL	4.763		
TOTAAL	4.763		

- Toelichting bijstelling 'Groeipad G&P BSL'
  - Conform het Grond- en Pandendecreet wordt de machtiging van de bijzondere sociale leningen bij VWF en VMSW verhoogd. De toename bij VWF bedraagt 4.763 keuro

2.3.2. ONDERSTEUNING AANBODZIJDE WONINGMARKT**QF0-1QDC2QA-WT – AANBOD VAN VOLDOENDE KWALITATIEF GOEDE PRIVATE EN SOCIALE HUURWONINGEN****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel bevat alle stromen die rechtstreeks bijdragen tot de ondersteuning van de aanbodzijde van de woningmarkt. Het gaat om de toelage aan Vlabinvest APB, Gesco-subsidies voor SVK's, huurdersbonden en SHM's, de huurvermindering, de huurcompensatie, de alternatieve financiering, de personeels- en werkingssubsidie aan SVK's, de compensatie aan gemeenten en provincies voor de minderinkomsten ten gevolge van de bijstelling van de onroerende voorheffing van 3,97% naar 2,54% op woningen die verhuurd worden aan SVK's, de subsidie aan verhuurdersorganisaties en de subsidie voor de ondersteuning van aanvullende tewerkstelling in de sector wonen. Een overzicht van alle basisallocaties op dit begrotingsartikel wordt hierna weergegeven:

	VAK in keuro	VEK in keuro
APB	740	740
Gesco's voor SHM's	272	272
Huurvermindering	10	10
Huurcompensatie	-	155
Alternatieve financiering	1 888	2 642
Gesco's voor SVK's en huurdersbonden	213	213
SVK's	23 862	23 649
Aanvullende tewerkstelling	389	389
Compensatie OV gemeenten	1 651	1 651
Compensatie OV provincies	326	326
Verhuurdersorganisaties	1 222	1 222
	30 573	31 269

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	26.330	26.445	0
<i>Index</i>	383	383	0
<i>Compensaties</i>	3.645	4.226	0
<i>Andere bijstellingen</i>	215	215	0
BO 2019	30.573	31.269	0

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	VRK
Van QF0-1QDC2TC-PR	2.705	2.705	
Van QF0-1QDC2RA-WT	940	1.521	
TOTAAL	3.645	4.226	

- Er wordt 2.705 keuro VAK en VEK gecompenseerd van QF0-1QDC2TC-PR voor het nieuwe beleid m.b.t. de sociale verhuurkantoren. De middelen zullen ingezet worden voor o.a. een nieuwe groeisubsidie, een aantrekkelijkere opstartsubsidie en ondersteuning van de professionalisering van de sector. Voor een gedetailleerd overzicht van de meerkost van dit nieuwe beleid wordt verwezen naar de nota aan de Vlaamse Regering (VR 2018 0806 DOC.0590 1bis).
- Er wordt 940 keuro VAK en 1.521 keuro VEK gecompenseerd van QF0-1QDC2RA-WT naar de werkingssubsidie van de sociale verhuurkantoren om de jaarlijkse aangroei van het woningpatrimonium te ondersteunen. Zoals de voorbije jaren, en gesteund op historische gegevens, wordt voor BO19 rekening gehouden met een aangroei van het patrimonium van 11%, ofwel een totaal van 10.627 gesubsidieerde woningen.

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
Rationalisering fiscale gunstmaatregelen	215	215	
TOTAAL	215	215	

- Toelichting bijstelling 'Rationalisering fiscale gunstmaatregelen'
  - In 2017 besliste de Vlaamse Regering in het kader van een rationalisering van de fiscale gunstmaatregelen in een bijkomende verlaging van het basistarief van de onroerende voorheffing tot 2,4% voor eigendommen die door een SVK verhuurd worden. Het budget wordt daarom verhoogd met 215 keuro VAK en VEK.

QF0-1QDC4QB-WT – BEVORDERING VAN DE EIGENDOMSVERWERVING (WAARBORGFONDS SOCIALE LENINGEN)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de uitgaven van het Waarborgfonds Sociale Leningen aangerekend. Het Waarborgfonds Sociale Leningen wordt geregeld in het BVR van 29/9/2007 houdende de voorwaarden betreffende sociale leningen met gewestwaarborg voor het bouwen, kopen, verbouwen of behouden van woningen. Het Vlaams Gewest waarborgt gedurende de eerste 10 jaar van de lening het gedeelte van de lening dat 80% van de verkoopwaarde van de gehypothekeerde woning overtreft. De uitgaven verbonden aan de uitwinning van de waarborg door kredietmaatschappijen die geconfronteerd worden met kredietnemers waarvan de woning gedwongen werd verkocht met ontoereikende verkoopsopbrengst, worden op dit begrotingsartikel aangerekend.

Het begrotingsartikel maakt deel uit van het inhoudelijk structurelement 'Ondersteuning aanbodzijde van de woningmarkt'.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	0	0	260
<i>Index</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Compensaties</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
BO 2019	0	0	260

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Constant beleid. De raming houdt rekening met een 8-tal uitwinningen per jaar.

QF0-1QDC2QK-IS – VLAAMSE MAATSCHAPPIJ VOOR SOCIAAL WONEN (VMSW)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel bevat alle stromen naar de VMSW: SSI, SV, SBE, SBR, GSC, de premie voor de Vlaamse Rand en de afrekening van de fondsen. Dit begrotingsartikel maakt deel uit van het inhoudelijk structurelement 'Ondersteuning aanbodzijde van de woningmarkt'.

Voor verdere toelichting wordt verwezen naar de begroting van de VMSW.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	78.195	85.138	0
<i>Index</i>	0	0	0
<i>Compensaties</i>	- 4.825	- 4.825	0
<i>Andere bijstellingen</i>	3.035	2.577	0
BO 2019	76.405	82.890	0

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	VRK
Naar QF0-1QDC2TC-PR	-4.825	-4.825	
TOTAAL	-4.825	-4.825	

- Er wordt 4.825 keuro VAK en VEK gecompenseerd naar de provisie: het betreft de gedeeltelijke terugzetting van een compensatie die in 2018 werd doorgevoerd.

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
Groeipad SSI	1.064		
Afrekening fondsen	2.357	2.357	
Pool der parastatalen	-386	-386	
Betaalkalender projectsubsidies		606	
TOTAAL	3.035	2.577	

- Zie bespreking begroting VMSW

QF0-1QDC5QK-IS – VLAAMSE MAATSCHAPPIJ VOOR SOCIAAL WONEN (VMSW)**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit begrotingsartikel staan de machtigingen die VMSW krijgt om:

- Goedkope, vanaf UP 2010 renteloze, en vanaf UP 2012 leningen aan -1% te verstrekken aan SHM's voor de bouw van huurwoningen;
- Bijzondere sociale leningen te verstrekken aan particulieren;
- Marktconforme bulletleningen met een rentetussenkomst te verstrekken;
- Marktconforme leningen te verstrekken.

	MAC in keuro
Machtiging Huur	833 177
Machtiging BSL	447 580
Machtiging Bullets	5 000
Machtiging marktconforme leningen	220 000
	1 505 757

Dit begrotingsartikel maakt deel uit van het inhoudelijk structurelement 'Ondersteuning aanbodzijde van de woningmarkt'. Voor verdere toelichting wordt verwezen naar de begroting van de VMSW.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	1.503.086	0	0
<i>Index</i>	0	0	0
<i>Compensaties</i>	- 9.600	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	12.271	0	0
BO 2019	1.505.757	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	VRK
Naar QF0-1QDC5PJ-IS	-9.600		
TOTAAL	-9.600		

- Er wordt 9.600 keuro VAK gecompenseerd naar QF0-1QDC5PJ-IS, ten voordele van de huurwaarborgleningen. Voor meer informatie wordt verwezen naar de begroting van het Vlaams Woningfonds.

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
Groeipad G&P FS3	7.875		
Groeipad G&P BSL	4.396		
Aanhouden verhoogde machtiging FS3	0		
TOTAAL	12.271		

- Zie bespreking begroting Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen

QF0-1QDC5QL-IS – DAB FONDS FINANCIERING URGENTIEPLAN SOCIALE HUISVESTING (UPSH)**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit begrotingsartikel staat de toelage die betaald wordt aan de DAB Fonds voor de Financiering van het Urgentieprogramma Sociale Huisvesting.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	0	1.591	0
<i>Index</i>	0	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	- 505	0
BO 2019	0	1.086	0

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
Verdere afbouw projecten		-505	
TOTAAL		-505	

Voor verdere toelichting zie bespreking begroting DAB Fonds voor de Financiering van het Urgentieprogramma voor de Sociale Huisvesting.

QF0-1QDC5QM-IS – GARANTIEFONDS VOOR DE HUISVESTING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel staat de toelage die betaald wordt aan het Garantiefonds voor de Huisvesting.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	0	1.247	0
<i>Index</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Compensaties</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>0</i>	<i>- 10</i>	<i>0</i>
BO 2019	0	1.237	0

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
Lagere inschatting betaalbehoefte		-10	
TOTAAL		-10	

Voor verdere toelichting zie bespreking begroting Garantiefonds voor de Huisvesting.

QF0-1QDC5QN-IS – VLAAMS FINANCIERINGSFONDS VOOR GROND- EN WOONBELEID VOOR VLAAMS-BRABANT (VLABINVEST)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel staat de toelage en de machtiging van het Vlaams Financieringsfonds voor Grond- en Woonbeleid voor Vlaams-Brabant.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	3.856	3.856	0
<i>Index</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Compensaties</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
BO 2019	3.856	3.856	0

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Voor verdere toelichting zie bespreking begroting Vlaams Financieringsfonds voor Grond- en Woonbeleid voor Vlaams-Brabant.

2.3.3. WONINGKWALITEIT

QF0-1QDC2RA-WT – BEWAKING EN VERBETERING VAN DE WOONKWALITEIT, DE VEILIGHEID EN DE GEZONDHEID VAN DE WONINGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel bevat alle stromen die rechtstreeks bijdragen tot de woningkwaliteit. Het gaat om de renovatiepremie, de verbeterings- en aanpassingspremie en het fiscale voordeel in het kader van renovatieovereenkomsten.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	104.715	104.728	0
<i>Index</i>	0	0	0
<i>Compensaties</i>	- 2.255	- 2.836	0
<i>Andere bijstellingen</i>	- 5.000	- 5.000	0
BO 2019	97.460	96.892	0

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	VRK
Naar QF0-1QDC2QA-WT	-940	-1.521	
Naar QF0-1QDC2PA-WT	-1.315	-1.315	
TOTAAL	-2.255	-2.836	

- Er wordt 940 keuro VAK en 1.521 keuro VEK gecompenseerd naar QF0-1QDC2QA-WT om het groeipad in het patrimonium van de SVK's op te vangen..
- Er wordt 1.315 keuro VAK en VEK gecompenseerd naar QF0-1QDC2PA-WT om de toegenomen druk op het huurpremie-budget te financieren..

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
Terugneming actieplan brandveiligheid	-5.000	-5.000	
TOTAAL	-5.000	-5.000	

- Toelichting bijstelling 'Terugneming actieplan brandveiligheid'
  - VAK en VEK worden verminderd met 5.000 keuro. Het betreft de terugname van de eenmalige maatregel die genomen werd bij de BA18 om de brandveiligheid te bevorderen.

QF0-1QDC4RB-WT – BEWAKING EN VERBETERING VAN DE WOONKWALITEIT, DE VEILIGHEID EN DE GEZONDHEID VAN DE WONINGEN (FONDS VOOR DE WOONINSPECTIE)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de uitgaven van het Fonds voor de Wooninspectie aangerekend. Het begrotingsartikel maakt deel uit van het inhoudelijk structurelement 'Woningkwaliteit'.

Het budget op dit begrotingsartikel wordt voorzien voor advocaatskosten en ambtshalve uitvoeringen in het kader van stedenbouwkundige herstelmaatregelen.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	0	0	275
<i>Index</i>	0	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0	- 50
BO 2019	0	0	225

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
Juridische kosten			-50
TOTAAL			-50

- Toelichting bijstelling 'Juridische kosten'

- Het VRK wordt verminderd met 50 keuro. Dit is in lijn met de daling in ontvangsten op begrotingsartikel QF0-9QDCTRB-OW. De daling van het aantal dossiers impliceert lagere advocaats- en procedurekosten.

2.3.4. LOKAAL WOONBELEID

QF0-1QDC2SA-WT – ONDERSTEUNING VAN HET LOKAAL WOONBELEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel staan de stromen die rechtstreeks bijdragen tot de ondersteuning van het lokaal woonbeleid. Het gaat om de subsidie die gemeenten kunnen aanvragen om via intergemeentelijke samenwerking het lokaal woonbeleid uit te bouwen (IGS-projecten).

Op 1 januari 2019 treedt het nieuwe BVR Lokaal Woonbeleid in werking. Het besluit beoogt een nadere invulling te geven aan de regisseursrol van de gemeente op het vlak van het lokaal woonbeleid. Het nieuwe besluit bevat ook het reglementair kader voor de subsidiëring van intergemeentelijke projecten lokaal woonbeleid voor de periode 2020-2025.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	3.232	6.921	0
<i>Index</i>	0	0	0
<i>Compensaties</i>	0	- 3.413	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0	0
BO 2019	3.232	3.508	0

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(duizend euro)			
Compensaties	VAK	VEK	VRK
Naar <i>QF0-1QDC2TA-WT</i>		-3.413	
TOTAAL		-3.413	

- Er wordt 3.413 keuro VEK gecompenseerd naar *QF0-1QDC2TA-WT* voor de subsidiëring van woonwagenterreinen. Door de gewijzigde regelgeving, en dus een gunstiger subsidiemechanisme, werd/wordt en in 2017 en 2018 een groot aantal projecten vastgelegd, die zullen in 2019 tot een hogere VEK-benutting leiden.

2.3.5. THEMA-OVERSCHRIJDEND INSTRUMENTARIUM WONEN**QF0-1QDC2TA-WT – GENERIEKE BELEIDSDOELSTELLINGEN VAN HET BELEIDSVELD WONEN****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit begrotingsartikel worden de uitgaven van diverse beleidsinstrumenten aangerekend, zoals communicatie, de visitatiecommissie, onderzoek en monitoring, Steunpunt Wonen, woonwagenterreinen en de werkingskosten van de Vlaamse Woonraad. Aangezien deze niet specifiek kunnen toegewezen worden aan één strategische doelstelling worden de kredieten op dit begrotingsartikel gegroepeerd.

Kredietevolutie:

(duizend euro)			
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	6.479	5.629	0
<i>Index</i>	<i>11</i>	<i>11</i>	<i>0</i>
<i>Compensaties</i>	<i>0</i>	<i>3.413</i>	<i>0</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>0</i>	<i>- 1.106</i>	<i>0</i>
BO 2019	6.490	7.947	0

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(duizend euro)			
Compensaties	VAK	VEK	VRK
Van <i>QF0-1QDC2SA-WT</i>		3.413	
TOTAAL		3.413	

- Er wordt 3.413 keuro VEK gecompenseerd van *QF0-1QDC2SA-WT* ten behoeve van de subsidiëring van woonwagenterreinen. Door de gewijzigde regelgeving, met daarin een gunstiger subsidiemechanisme, werd/wordt er in 2017 en 2018 een groot aantal woonwagenprojecten vastgelegd, die in de loop van 2019 een hoger VEK-budget vereisen.

(duizend euro)			
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
Herinschatting betaalkalender		-1.106	
TOTAAL		-1.106	

- Toelichting bijstelling 'Herinschatting betaalkalender'
  - Het VEK wordt verlaagd met 1.106 keuro ten gevolge van een herinschatting van de betaalkalender.

QF0-1QDC4TB-WT – GENERIEKE BELEIDSDOELSTELLINGEN VAN HET BELEIDSVELD WONEN (FONDS VOOR DE HUISVESTING)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel omvat de geraamde uitgaven voor het Fonds voor de Huisvesting (decreet van 15 juli 1997, Vlaamse Wooncode, artikel 59). De uitgaven, gefinancierd vanuit het Fonds hebben voornamelijk betrekking op subsidieverstrekking aan ADL projecten en ad hoc financiering van initiatieven die bijdragen tot het huisvestingsbeleid en op kosten verbonden aan de invorderingsprocedures. De ontvangsten komen toe op begrotingsartikel QF0-9QDCTTB-OW.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	0	0	1.000
<i>Index</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Compensaties</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>- 538</i>
BO 2019	0	0	462

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
Herinschatting betaalkalender			-538
TOTAAL			-538

- Toelichting bijstelling 'Herinschatting betaalkalender'
  - Het VRK wordt verminderd met 538 keuro omdat in 2019 geen nieuwe ADL-projecten meer zullen vastgelegd worden.

QF0-1QDC2TC-PR – PROVISIE NIEUW BELEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het krediet op deze provisie wordt voorzien om nieuwe beleidsinitiatieven binnen Wonen te financieren. Ze maakt deel uit van het inhoudelijk structurelement 'Thema-overschrijdend instrumentarium Wonen'.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	7.654	6.633	0
<i>Index</i>	0	0	0
<i>Compensaties</i>	-7.160	-7.160	0
<i>Andere bijstellingen</i>	7.000	7.000	0
BO 2019	7.494	6.473	0

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	VRK
Van QF0-1QDC2QK-IS	4.825	4.825	
Naar QF0-1QDC2PJ-IS	-4.432	-4.432	
Naar QF0-1QDC2PA-WT	-4.848	-4.848	
Naar QF0-1QDC2QA-WT	-2.705	-2.705	
TOTAAL	-7.160	-7.160	

- Er wordt 4.825 keuro VAK en VEK gecompenseerd van QF0-1QDC2QK-IS, het betreft de gedeeltelijke terugzetting van een compensatie die bij BA18 werd doorgevoerd. Voor meer toelichting wordt verwezen naar de begroting van de VMSW.
- Er wordt 4.432 keuro VAK en VEK gecompenseerd naar QF0-1QDC2PJ-IS, ter compensatie van de huurwaarborgleningen die het VWF vanaf 2019 zal verstrekken. Voor meer toelichting wordt verwezen naar de begroting van het VWF.
- Er wordt 4.848 keuro VAK en VEK gecompenseerd naar QF0-1QDC2PA-WT voor de hervorming van de huursubsidiëring. Voor meer toelichting wordt verwezen naar het ontvangende begrotingsartikel.
- Er wordt 2.705 keuro VAK en VEK gecompenseerd naar QF0-1QDC2QA-WT om het nieuwe beleid m.b.t. sociale verhuurkantoren te financieren. Voor meer toelichting wordt verwezen naar het ontvangende begrotingsartikel.
- Het resterende budget zal in 2019 voornamelijk worden ingezet voor een verdere versteviging van de sociale huurmarkt.

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
Bijkomende beleidsruimte minister Homans	7.000	7.000	
TOTAAL	7.000	7.000	

- Toelichting bijstelling 'Bijkomende beleidsruimte minister Homans':
  - Beleids- en betaalzijde: het krediet wordt met 7.000 keuro VAK en VEK verhoogd ter compensatie voor de daling in rentekosten bij VWF en VMSW, naar aanleiding van de nieuwe financiering.

2.4. PROGRAMMA QE – ENERGIE

2.4.1. ENERGIE

QB0-1QEB2KA-WT – DE ENERGIEOPWEKKING UIT HERNIEUWBARE ENERGIEBRONNEN BEVORDEREN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het budget op dit begrotingsartikel dient enerzijds ter financiering van de Vlaamse bijdrage voor IRENA (International Renewable Energy Agency), geschat op 76 duizend euro, en het IEA (International Energy Agency) geschat op 5 duizend euro. Anderzijds wordt een budget van 200 duizend euro voorzien voor de beleidsvoorbereiding inzake energiebeleid bij het departement Omgeving. Het gaat dan bv. over aspecten als netaansturing en –flexibiliteit.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	281	181	0
<i>Index</i>	0	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	100	0
BO 2019	281	281	0

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
Bijstelling in functie van de betaalkalender		100	
TOTAAL		100	

- Toelichting bijstelling in functie van de betaalkalender:

- Betaalzijde: na analyse van de betaalkalender werd het VEK bijgesteld met 100 duizend euro.

QE0-1QEB2KA-WT – DE ENERGIEOPWEKKING UIT HERNIEUWBARE ENERGIEBRONNEN BEVORDEREN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Vanuit dit artikel worden subsidies aangerekend ter ondersteuning van de doelstelling inzake hernieuwbare energie. Samen met een hogere energie-efficiëntie is de inzet van hernieuwbare energie een essentieel onderdeel van een toekomstgericht koolstofarm energiesysteem.

In 2019 wordt 202 duizend euro VAK gebudgetteerd voor de jaarlijks terugkerende nominatieve werkingssubsidies aan de vzw ODE Vlaanderen en de vzw Cogen Vlaanderen.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	9.479	12.277	0
<i>Index</i>	0	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	- 9.277	- 7.201	0
BO 2019	202	5.076	0

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
Terugdraai eenmalige kredieten	-9.277	-9.277	0
Bijstelling in functie van de betaalkalender	0	2.076	0
TOTAAL	-9.277	-7.201	0

- Toelichting bijstelling wegens terugdraai eenmalige kredieten
  - Beleidszijde en betaalzijde: het eenmalig toegekende budget BO2018 voor diepe geothermie (1.500 duizend euro VAK/VEK) en proefprojecten hernieuwbare energie (1.500 duizend euro VAK/VEK), alsook het eenmalig toegekende budget BA2018 voor innoverende hernieuwbare energieprojecten (6.277 duizend euro VAK/VEK), samen 9.277 duizend euro VAK/VEK, wordt teruggedraaid in 2019.
- Toelichting bijstelling in functie van de betaalkalender
  - Betaalzijde: na analyse van de betaalkalender werd het VEK bijgesteld met 2.076 duizend euro. De nog lopende projecten op basis van eenmalige kredieten 2018 en het encours op projecten uit het verleden, zorgen voor een verhoogde VEK-behoefte in 2019.

QE0-1QEB2KB-WT – HET EINDENERGIEVERBRUIK EFFICIENTER MAKEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Vanuit dit artikel worden uitgaven gefinancierd die inzetten op meer energie-efficiëntie als prioritaire doelstelling van het Vlaamse energiebeleid.

Voor 2019 is de budgettering als volgt:

- Nieuw in kader van de tabel Netto-Beleidsruimte 2019: er wordt 15.000 duizend euro (eenmalig) VAK en VEK voorzien voor de Vlaamse sloop- en herbouwkorting. In 32 Belgische steden en gemeenten – waarvan 13 Vlaamse – kan de afbraak en heropbouw van een woning tegen een verlaagd btw-tarief van 6 procent. Elders moet altijd het btw-tarief van 21 procent worden betaald. De Vlaamse Regering ijvert er voor dat het verlaagd btw-tarief wordt uitgebreid naar heel Vlaanderen, maar dat is een bevoegdheid van de federale regering. Bijgevolg wordt tijdelijk een forfaitaire sloop- en heropbouwkorting ingevoerd van voor wie buiten die 13 Vlaamse centrumsteden sloopt en heropbouwt. De korting zal 7500 euro bedragen en kan worden toegekend aan particulieren die een gebouw afbreken en

vervolgens een wooneenheid heropbouwen. Het toepassingsgebied wordt beperkt tot projecten waarvoor de omgevingsvergunning werd aangevraagd vanaf 1 oktober 2018 tot en met 31 oktober 2019. De nieuwe sloop- en heropbouwkering zal in 2019 door het VEA worden geoperationaliseerd. Eens de lokale overheid de vergunning heeft afgeleverd, zal het VEA het dossier controleren en volgt de uitbetaling. Nadien volgt nog een controle of de sloop en heropbouw effectief zijn uitgevoerd.

- 1.590 duizend euro vergoedingen voor de acties van de netbeheerders inzake energie-efficiëntie (REG-openbaardienstverplichtingen: energiescans en sociale-energie-efficiëntieprojecten).
- 4.467 duizend euro budget voor het operationaliseren van de energieleningen via de energiehuizen en het Participatiefonds Vlaanderen. Samen met de wijzigingen die de Vlaamse Regering heeft doorgevoerd aan de energieleningen zelf (zie QE0-1QEB2KB-PA), heeft de Vlaamse Regering op 19 mei 2017 ook bijkomende taken aan de energiehuizen toegewezen. Vanaf 1 januari 2019 zullen ze naast sociale kredietverlener ook de rol van uniek loket opnemen, waarbij de nadruk op begeleiding en ontzorging zal liggen op het vlak van energetische renovatiewerken.
- 1.008 duizend euro voor de ICT-middelen van het energiebeleid, zeer selectief toe te passen voor de extern gerichte ICT-toepassingen die uitvoering geven aan specifieke kernprocessen van het energiebeleid, in het bijzonder de Energieprestatiedatabank voor EPB en EPC, Expertbase voor de certificandossiers, ontwikkeling van authentieke gegevensbronnen en het in gebruik houden van infrastructuur en toepassingen.
- 780 duizend euro voor de overige reguliere werkingsmiddelen van het energiebeleid: communicatie, projectbegeleiding, studieopdrachten, enquêtes ...
- 40 duizend euro voor één of twee beperkte projectsubsidies inzake energie-efficiëntie.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	18.141	17.956	0
<i>Index</i>	0	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	4.744	5.413	0
BO 2019	22.885	23.369	0

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Andere bijstellingen	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
Terugdraai eenmalige kredieten	-10.683	-10.683	0
Vlaamse sloop en heropbouwkorting (eenmalig budget)	15.000	15.000	0
Bijstelling ondersteuningsbudget energieleningen	427	427	0
Bijstelling in functie van de betaalkalender	0	669	0
TOTAAL	4.744	5.413	0

- Toelichting bijstelling terugdraai eenmalige kredieten
  - Beleidszijde en betaalzijde: het eenmalig bijkomend budget BO2018 voor REG-ODV-vergoedingen (7.500 duizend euro VAK/VEK) en proefprojecten energie-efficiëntie (1.083 duizend euro VAK/VEK), alsook het eenmalig budget BA2018 voor energiearmoedeprojecten (2.100 duizend euro VAK/VEK), samen 10.683 duizend euro VAK/VEK, wordt teruggedraaid in 2019.
- Toelichting bijstelling Vlaamse sloop- en heropbouwkorting
  - Beleidszijde en betaalzijde: Nieuw eenmalig budget van 15 miljoen euro VAK/VEK, zie hoger.
- Toelichting bijstelling ondersteuningsbudget energieleningen
  - Beleidszijde en betaalzijde: De Vlaamse energielening (zie QE0-1QEB2KB-PA) wordt uitgekeerd via de energiehuisen (frontoffice) met extra ondersteuning van het Participatiefonds Vlaanderen (backoffice). De werkingskosten worden vergoed vanuit de Vlaamse begroting. Wat betreft de energiehuisen vertrekt het nieuwe Energiebesluit van brutovergoedingen bij constant beleid minus de verwachte renteontvangsten (zie QE0-9QEBAKB-OW). De geraamde renteontvangsten 2019 dalen met 427 duizend euro tov. BA2018 (verleggen focus naar prioritaire doelgroep). Bijgevolg stijgt het in de BO 2019 te voorzien bedrag voor de ondersteuning door de energiehuisen met hetzelfde bedrag. Het in te schrijven VAK bedraagt dus 4.876 duizend euro (brutovergoeding) -759 duizend euro (zijnde de verwachte renteontvangsten BO19 die 427 duizend euro lager liggen tov BA18) + 350 duizend euro (vergoeding Participatiefonds Vlaanderen voor backoffice) = 4.467 duizend euro VAK.
- Toelichting bijstelling in functie van de betaalkalender
  - Betaalzijde: na analyse van de betaalkalender wordt het VEK bijgesteld met 669 duizend euro. De nog lopende projecten op basis van eenmalige kredieten BO2018 en BA2018 zorgen voor een verhoogde VEK-behoefte in 2019.

QE0-1QEB2KB-PA – HET EINDENERGIEVERBRUIK EFFICIENTER MAKEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Vanuit dit artikel worden de energieleningen gefinancierd. Met de zesde staatshervorming (1/1/2015) is de bevoegdheid over de energieleningen overgedragen aan het Vlaamse Gewest. De continuïteit ervan wordt sinds 1 januari 2015 verzekerd door het VEA met ondersteuning van de energiehuizen en het Participatiefonds-Vlaanderen, zie QE0-1QEB2KB-WT.

De Vlaamse energielening is een belangrijke hoeksteen van de Vlaamse beleidsinstrumentenmix ter ondersteuning van energetische renovatiewerken. De energielening kan worden afgesloten bij de energiehuizen. Op 19 mei 2017 hechtte de Vlaamse Regering haar definitieve goedkeuring aan uitbreidingen en optimalisaties op het vlak van de prioritaire doelgroep van kwetsbare gezinnen, optrekken maximaal leenbedrag en verlenging van looptijd.

De energiehuizen spelen een belangrijke rol in het succes van de energieleningen. De ondersteunende taken van de energiehuizen worden gefinancierd vanuit QE0-1QEB2KB-WT. Uit de energieleningen worden ook inkomsten gegenereerd. Zie de kapitaalaflossingen op QE0-9QEBAKB-OP van de middelenbegroting.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	55.000	55.000	0
<i>Index</i>	0	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0	0
BO 2019	55.000	55.000	0

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Geen wijzigingen.

QE0-1QEB2KB-LE – HET EINDENERGIEVERBRUIK EFFICIENTER MAKEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Met de zesde staatshervorming (1/1/2015) is de bevoegdheid over de energieleningen overgedragen aan het Vlaamse Gewest. Vanuit dit artikel werden tot 2018 de kapitaalaflossingen aan de Federale Thesaurie gefinancierd voor de oude energieleningen aangegaan vóór de zesde staatshervorming.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	5.882	5.882	0
<i>Index</i>	0	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	- 5.882	- 5.882	0
BO 2019	0	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Vanaf 2019 zijn geen verdere terugbetalingen aan de Federale Thesaurie meer vereist. Er is dus geen budget meer te voorzien vanaf 2019.

QB0-1QEB2KC-WT – HET UITWERKEN EN UITVOEREN VAN EEN ACTIEPLAN CLEAN POWER FOR TRANSPORT**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op 18 december 2015 werd het Vlaamse actieplan 'Clean power for transport' goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Dit actieplan kadert in de gelijknamige Europese richtlijn, die de lidstaten vraagt om inspanningen te doen voor de uitrol van clean power voer- en vaartuigen (batterij-elektrisch, brandstofcellen of aardgas). Het actieplan bevat tal van initiatieven, die de komende vijf jaar genomen moeten worden om de opgenomen doelstellingen te halen.

Om invulling te geven aan de diverse opdrachten binnen dit actieplan voorzien we voor 2019:

- 100 duizend euro voor begeleiding, werking en communicatie;
- 700 duizend euro voor projecten en cofinanciering;
- 200 duizend euro voor verkennende opdrachten.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	1.000	900	0
<i>Index</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Compensaties</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
BO 2019	1.000	900	0

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Geen wijzigingen.

QE0-1QEB2KC-WT – HET UITWERKEN EN UITVOEREN VAN EEN ACTIEPLAN CLEAN POWER FOR TRANSPORT**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Vanuit dit artikel worden uitgaven gefinancierd die inzetten op het verlagen van de (aankoop)prijs voor 'schone' voertuigen in uitvoering van het Vlaams actieplan Clean power for transport (CPT) dat eind 2015 door de Vlaamse Regering werd goedgekeurd.

Als particulier, vzw of aanbieder van autodelen, kan men een premie krijgen voor een nieuw zero-emissie-voertuig. Elektrische wagens, wagens op waterstof, elektrische motorfietsen en elektrische bromfietsen klasse B (met uitzondering van speed pedelecs) komen in aanmerking voor de premie.

De premie voor een zero-emissie-wagen bedraagt in 2018 en 2019 maximaal 4000 euro. De premie voor een elektrische motorfiets bedraagt 1500 euro. Voor

een elektrische bromfiets klasse B 750 euro (telkens maximaal 25% van de catalogusprijs).

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	4.756	4.856	0
<i>Index</i>	0	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	1.144	0
BO 2019	4.756	6.000	0

Aanwending overgedragen VAK vorige begrotingsjaren
Raming is dat er eind 2018 5.391 duizend euro VAK via begrotingsruiter zal worden overgedragen van 2018 naar 2019.
De verruiming van de premie naar de doelgroepen vzw's en aanbieders van autodelen evenals de uitbreiding naar elektrische motorfietsen en elektrische bromfietsen klasse B is immers pas ingevoerd in de loop van 2018.

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
Bijstelling in functie van de betaalkalender	0	1.144	0
TOTAAL	0	1.144	0

- Toelichting bijstelling in functie van de betaalkalender
  - Betaalzijde: na analyse van de betaalkalender werd het VEK-bijgesteld met 1.144 duizend euro. De voorziene aanvragen op het beschikbaar VAK-krediet 2019, inclusief deze op de VAK-overdracht 2018-2019 (zie hoger), zorgt voor een hogere behoefte aan VEK.

QE0-1QEB2KD-WT – UITGAVEN TER FINANCIERING VAN DE GROENE STROOMDOELSTELLINGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel werd buiten het Energiefonds gecreëerd met dezelfde doelstelling als deze aangaande de afbouw van het historisch certificatenoverschot op basis van de energieheffing (zie QE0-1QEB4KG-WT).

Dit artikel kan worden ingezet voor de afbouw van het historisch certificatenoverschot via middelen buiten het Energiefonds of voor het opvangen van eventuele substantiële décalages tussen kas- en ESR-inkomsten met betrekking tot de energieheffing.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	0	0	0
<i>Index</i>	0	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0	0
BO 2019	0	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Pro memorie.

QE0-1QEB4KE-LO – IMPULSPROJECTEN ENERGIEBELEID (ENERGIEFONDS)**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit artikel geeft invulling aan de begrotingsinstructies m.b.t. het ESR-neutraal maken van mogelijke EU-subsidiestromen via het Energiefonds en betreft de door Europa gesubsidieerde loonkosten van het VEA.

Zie ook QE0-9QEBTKE-OW met daarin de ontvangsten voor het Europees gesubsidieerde 'BE-REEL!'-project.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	0	0	178
<i>Index</i>	0	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0	162
BO 2019	0	0	340

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
Bijstelling project BE-REEL!	0	0	162
TOTAAL	0	0	162

- Toelichting bijstelling project BE-REEL!

- Beleidszijde en betaalzijde: het Europees subsidiabel budget voor de VEA-loonkost 2019 voor het project BE-REEL! wordt ingeschat op 340 duizend euro.

QE0-1QEB4KE-WT – IMPULSPROJECTEN ENERGIEBELEID (ENERGIEFONDS)**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Vanuit dit artikel worden impulsprojecten van het energiebeleid gefinancierd via het Energiefonds. Impulsprojecten op het Energiefonds dragen bij aan de hoofddoelstellingen van het energiebeleid, in het bijzonder energie-efficiëntie en hernieuwbare energie.

Uitgaven op basis van een begrotingsfonds zijn mogelijk op basis van de eigen inkomsten die dergelijk fonds realiseert. Cijfers hieronder zijn dus ramingen die in eerste instantie afhankelijk zijn van de geraamde inkomsten in de middelenbegroting.

Deze uitgavenkant van het Energiefonds (impulsprojecten energiebeleid entiteit VEA) wordt gespijzigd via de ontvangsten op respectievelijk QE0-9QEBTKE-OW (algemene ontvangsten Energiefonds) en QE0-9QEBTKE-OI (ontvangsten vanuit het Klimaatfonds). Voor 2019 worden deze spijzigingen geraamd op 37.325 duizend euro:

- energieheffing (17.040 duizend euro);
- handavingsinkomsten VEA (1.825 duizend euro);
- EU-werkingsubsidies VEA (360 duizend euro);
- supercapregeling (3.000 duizend euro);
- overdracht vanuit het Klimaatfonds (15.100 duizend euro) waarvan 11.100 duizend euro nieuwe beleidsruimte voor het warmtenet Oostende en 4.000 duizend euro nieuwe beleidsruimte voor de vergoedingen aan de netbeheerders voor de nieuwe premie voor warmtepompboilers.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	0	0	17.579
<i>Index</i>	0	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0	8.476
BO 2019	0	0	26.055

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
Bijstelling in functie van de betaalkalender	0	0	8.476
TOTAAL	0	0	8.476

- Toelichting bijstelling in functie van de betaalkalender
  - Betaalzijde VRKVEK: het geraamde VRKVEK (betalingen) op deze uitgang van het Energiefonds bedraagt 26.055 duizend euro (+8.476 duizend euro):
    - 17.330 duizend euro voor groene warmte (+5.030 duizend euro). Daarvan heeft +3.330 duizend euro betrekking op het warmtenet Oostende (nieuw in kader van de tabel Netto-Beleidsruimte 2019);
    - 1.200 duizend euro voor warmtepompboilers (nieuw in kader van de tabel Netto-Beleidsruimte 2019);

- 1.140 duizend euro investeringssteun voor kleine WKK- en groenestroominstallaties;
  - 1.200 duizend euro voor ondersteuning batterijtechnologie;
  - 1.500 duizend euro investeringssteun windturbines (+300 duizend euro);
  - 3.325 duizend euro allerhande projecten (+1825 duizend euro);
  - 360 duizend euro voor de werkingsuitgaven van het BE-REEL!-project (+121 duizend euro).
- Ter info beleidszijde VRKVAK: Het geraamde VRKVAK (vastleggingen) op deze uitgang van het Energiefonds bedraagt 37.325 duizend euro (+3.546 duizend euro):
    - 21.600 duizend euro voor groene warmte (-3.900 duizend euro). Daarvan is 11.100 duizend euro voorzien voor het warmtenet Oostende (nieuw in kader van de tabel Netto-Beleidsruimte 2019);
    - +4.000 duizend euro voor warmtepompboilers (nieuw in kader van de tabel Netto-Beleidsruimte 2019);
    - 1.140 duizend euro investeringssteun voor kleine WKK- en groenestroominstallaties;
    - 1.200 duizend euro batterijtechnologie;
    - 4.200 duizend euro investeringssteun windturbines;
    - 4.825 duizend euro allerhande projecten (+3.325 duizend euro);
    - 360 duizend euro voor de werkingsuitgaven van het BE-REEL!-project (+121 duizend euro).

QE0-1QEB4KE-PA – IMPULSPROJECTEN ENERGIEBELEID (ENERGIEFONDS)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel geeft invulling aan de begrotingsinstructies m.b.t. het ESR-neutraal maken van mogelijke EU-subsidiestromen richting VEA via het Energiefonds.

Op dit artikel worden de uitgaven 2019 voor het Europees gesubsidieerde project BE-REEL! begroot waarvoor na 2019 nog een afrekening moet worden ontvangen vanuit Europa.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	0	0	0
<i>Index</i>	0	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0	595
BO 2019	0	0	595

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
Bijstelling project BE-REEL!	0	0	595
TOTAAL	0	0	595

- Toelichting bijstelling project BE-REEL!
  - Beleidszijde en betaalzijde: raming is dat VEA in 2019 voor het project BE-REEL! voor een bedrag van 595 duizend euro zal uitgeven waarvoor er pas na 2019 een afrekening wordt verwacht.

QE0-1QEB4KE-LE – IMPULSPROJECTEN ENERGIEBELEID (ENERGIEFONDS)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel geeft invulling aan de begrotingsinstructies m.b.t. het ESR-neutraal maken van mogelijke EU-subsidiestromen richting VEA via het Energiefonds.

Op dit artikel wordt de opname in 2019 van eerder ontvangen voorschotten voor het Europees gesubsidieerd BE-REEL!-project begroot.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	0	0	0
<i>Index</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Compensaties</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>105</i>
BO 2019	0	0	105

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
Bijstelling project BE-REEL!	0	0	105
TOTAAL	0	0	105

- Toelichting bijstelling project BE-REEL!
  - Beleidszijde en betaalzijde: raming is dat VEA in 2019 voor het project BE-REEL! 105 duizend euro zal opnemen uit eerder ontvangen voorschotten.

QB0-1QEB4KF-WT – IMPULSPROJECTEN ENERGIEBELEID (FONDS EU COFINANCIERING)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel maakt deel uit van het Fonds voor de uitvoering van EU-projecten. Concreet zal dit artikel gebruikt worden ter correcte ESR-matige boeking van EU-cofinancieringsuitgaven door het departement Omgeving in 2019.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	0	0	1.017
<i>Index</i>	0	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0	- 80
BO 2019	0	0	937

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
Aanpassing voor het BENEFIC-project			- 80
TOTAAL			- 80

- Toelichting aanpassing voor het BENEFIC-project

- De uitgaven kaderen specifiek in het Europese BENEFIC-project, waarmee op de grote verkeersassen in Vlaanderen infrastructuur geplaatst zal worden om voertuigen met alternatieve aandrijvingen te bevoorraden (elektriciteit, aardgas en waterstof). In 2019 wordt er effectief geraamd om 937 duizend euro ESR-matig uit te geven voor dit project. Deze uitgave is gelijk aan de ESR-matige ontvangst voor dit project via artikel QB0-9QEBTKF-OW.

QB0-1QEB4KF-PA – IMPULSPROJECTEN ENERGIEBELEID (FONDS EU COFINANCIERING)**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit artikel geeft invulling aan de begrotingsinstructies m.b.t. het ESR-neutraal maken van mogelijke EU-subsidiestromen voor het departement Omgeving via het Energiefonds.

Op dit artikel worden de uitgaven 2019 voor EU-gecofinancierde-projecten van het departement Omgeving begroot waarvoor na 2019 nog een afrekening moet worden ontvangen vanuit Europa.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	0	0	0
<i>Index</i>	0	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0	0
BO 2019	0	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties

Pro memorie.

QB0-1QEB4KF-LE – IMPULSPROJECTEN ENERGIEBELEID (FONDS EU COFINANCIERING)**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit artikel geeft invulling aan de begrotingsinstructies m.b.t. het ESR-neutraal maken van mogelijke EU-subsidiestromen voor het departement Omgeving via het Energiefonds.

Op dit artikel wordt de opname in 2019 van eerder ontvangen voorschotten voor EU-gecofinancierde-projecten van het departement Omgeving begroot.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	0	0	0
<i>Index</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Compensaties</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>937</i>
BO 2019	0	0	937

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
Aanpassing voor het BENEFIC-project			937
TOTAAL			937

- Toelichting aanpassing voor het BENEFIC-project

- In 2019 wordt er effectief geraamd om 937 duizend euro aan eerder ontvangen voorschotten op te nemen in het kader van het project BENEFIC.

QE0-1QEB4KG-WT – UITGAVEN TER FINANCIERING VAN DE GROENE STROOMDOELSTELLINGEN (ENERGIEFONDS)**Korte inhoud begrotingsartikel:**

De (vooral historisch opgebouwde) overschotten aan groenestroom- en warmtekrachtcertificaten worden gereduceerd via verhoogde quota, een continue aanpassing of afschaffing van onnodige certificatensteun en het rechtstreeks uit de markt halen van certificaten.

Vanuit dit artikel van het Energiefonds worden op basis van de energieheffing, uitgaven gefinancierd voor het rechtstreeks uit de markt halen van certificaten ten einde de certificatenmarkt te herstellen.

Uitgaven op basis van een begrotingsfonds zijn mogelijk op basis van de eigen inkomsten die dergelijk fonds realiseert. Cijfers hieronder zijn dus ramingen die in eerste instantie afhankelijk zijn van de geraamde inkomsten in de middelenbegroting.

Voor de overeenstemmende geraamde ontvangsten wordt verwezen naar het ontvangstenartikel QE0-9QEBTKE-OW.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	0	0	181.017
<i>Index</i>	0	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0	- 80.529
BO 2019	0	0	100.488

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
Bijstelling in functie van ESR afrekening Energiefonds	0	0	-80.529
TOTAAL	0	0	-80.529

- Toelichting bijstelling in functie van ESR afrekening Energiefonds

- Beleidszijde VRKVAK en betaalzijde VRKVEK: in 2019 is de raming dat, na verrekening van de andere verplichtingen op de energieheffing (groene warmte, ondersteuning windturbines, ondersteuning batterijtechnologie, ondersteuningsregeling micro-WKK en VREG) én door de gezamenlijke uitgaven of afnames (VRKVAK) op het ganse Energiefonds af te toppen tot het niveau van de gezamenlijke ESR-aanrekeningen, er 100.488 duizend euro VRKVAK en VRKVEK (-80.529 duizend euro) kan worden ingezet voor het uit de markt halen van certificaten.

Middelen uit het Klimaatfonds evenals de Europese subsidiemiddelen die transiteren via het Energiefonds, zijn uitgesloten van bovengenoemd ESR-gebaseerd aftoppingsmechanisme.

QE0-1QEB4KI-PR – PROVISIE (ENERGIEFONDS)**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Met de invoering van het Rekendecreet werd dit artikel met betrekking tot het Energiefonds vervangen door een nieuw uitgavenartikel. Om technische redenen moet dit artikel wel worden behouden zolang er inkomsten uit oude vorderingen (tot 2011) mogelijk zijn ten gunste van het Energiefonds.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	0	0	0
<i>Index</i>	0	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0	0
BO 2019	0	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Pro memorie.

QE0-1QEB4KJ-WT – IMPULSPROJECTEN ENERGIEBELEID TER ONDERSTEUNING VAN HET KLIMAATBELEID (ENERGIEFONDS)**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit artikel van het Energiefonds worden impulsprojecten van het energiebeleid gebudgetteerd die het klimaatbeleid ondersteunen. Op dit ogenblik is dit beperkt tot een eenmalige actie in het kader van het proces Stroomversnelling via een dotatie uit het Klimaatfonds.

Voor de ontvangstenzijde, zie QE0-9QEBTKE-OI.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	0	0	1.000
<i>Index</i>	0	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0	2.000
BO 2019	0	0	3.000

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
Bijstelling VRKVEK in functie van de betaalkalender	0	0	2.000
TOTAAL	0	0	2.000

- Toelichting bijstelling VRKVEK in functie van de betaalkalender

- In 2018 werd een eenmalig budget van 6.516 duizend euro voorzien voor de realisatie van lokale energieprojecten gekoppeld aan de burgeruitdagingen in het kader van het proces Stroomversnelling door een overdracht vanuit het Vlaams Klimaatfonds naar het Energiefonds. Dit lopende project op basis van eenmalige kredieten, zorgt voor een verhoogd VEK in 2019.

QE0-1QEB4KS-IS – VLAAMSE REGULATOR VAN DE ELEKTRICITEITS- EN GASMARKT (VREG)**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Vanuit dit artikel van het Energiefonds ontvangt de VREG haar werkingsdotatie ter financiering van haar algemene taken.

Deze uitgavenkant van het Energiefonds wordt volledig gespijzigd door toegewezen ontvangsten afkomstig van de energieheffing. Voor de overeenstemmende geraamde ontvangsten wordt verwezen naar het ontvangstenartikel QE0-9QEBTKE-OW.

Sinds februari 2017 is de VREG een autonome dienst met rechtspersoonlijkheid, die onder toezicht staat van het Vlaams Parlement. Dit toezicht van het Vlaams Parlement bestaat er o.a. uit dat er hoorzittingen zullen gehouden worden in het Vlaams Parlement over het ontwerp van ondernemingsplan en de begroting van de VREG en dat het Vlaams Parlement de begroting goedkeurt.

De onderstaande dotatie is gebaseerd op het ontwerp van begroting 2019 zoals goedgekeurd door de Raad van Bestuur. De hoorzitting in het Vlaams Parlement is voorzien in november 2018. Eventuele aanpassingen naar aanleiding van de bovenvermelde hoorzitting volgen in de begrotingsaanpassing 2019.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	0	0	6.139
<i>Index</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Compensaties</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>141</i>
BO 2019	0	0	6.280

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
Bijstelling dotatie bij constant beleid			141
TOTAAL			141

Voor de bespreking van interne stromen wordt generiek verwezen naar de bespreking van de begrotingen van de betrokken Vlaamse rechtspersonen.

2.5. PROGRAMMA QF – DIERENWELZIJN

2.5.1. DIERENWELZIJN

QB0-1QFF2MA-WT – VLAANDEREN ALS VOORLOPER IN EUROPA: NAAR EEN STERK EN DOORDACHT DIERENWELZIJSBELEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel worden de reguliere werkingsmiddelen inzake dierenwelzijn gegroepeerd. Specifiek worden de uitgaven voor studies en wetenschappelijk onderzoek inzake dierenwelzijn, deels engagementen uit het verleden en deels nieuwe studies, gefinancierd vanuit dit artikel. Tevens worden de bijdrage van het Vlaams Gewest in het kader van het FAVV-protocol en diverse administratieve en werkingskosten inzake dierenwelzijn aangerekend op dit artikel.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	3.704	3.500	0
<i>Index</i>	0	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	204	0
BO 2019	3.704	3.704	0

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
Bijstelling in functie van de betaalkalender		204	
TOTAAL		204	

- Toelichting bijstelling in functie van de betaalkalender:

- Betaalzijde: na analyse van de betaalkalender werd het VEK bijgesteld met 204 keuro.

QB0-1QFF4MB-WT – VLAANDEREN ALS VOORLOPER IN EUROPA: NAAR EEN STERK EN DOORDACHT DIERENWELZIJSBELEID (DIERENWELZIJSFONDS)**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Met de 6de staatshervorming werd de bevoegdheid Dierenwelzijn overgeheveld naar de Gewesten. Als gevolg hiervan werd bij BO2015 op Vlaams niveau een "Vlaams Dierenwelzijnsfonds" opgericht.

De inkomsten van het Fonds mogen aangewend worden voor de financiering van administratie- en werkingskosten, kosten voor juridische bijstand, kosten voor sensibilisering, kosten voor studies en wetenschappelijk onderzoek, investeringen en toezicht en alle kosten van om het even welke aard met betrekking tot dierenwelzijn, waaronder ook de kosten die gepaard gaan met de inbeslagname van verwaarloosde dieren.

De toegewezen uitgaven binnen het Fonds worden gelijkgesteld aan de geraamde ontvangsten binnen het Fonds (zie artikel QB0- 9QFFTMB-OW).

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	0	0	756
<i>Index</i>	0	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0	0
BO 2019	0	0	756

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Geen wijzigingen.

2.6. PROGRAMMA QG – ONROEREND ERFGOED

2.6.1. THEMA-OVERSCHRIJDEND INSTRUMENTARIUM ONROEREND ERFGOED

QG0-1QGA2AA-WT – DE ZORG VOOR ONROEREND ERFGOED VOOR IEDEREEN VANZELFSPREKEND MAKEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel dient voor de aanrekening van volgende uitgaven:

- werkingsuitgaven specifiek voor Onroerend Erfgoed zoals depotkosten, advertentiekosten voor openbare onderzoeken, externe communicatie, juridische kosten inzake beleidsdossiers, informatiedrukwerk ten behoeve van derden, kosten van infosessies voor derden, projectmatige kosten voor onder meer de Doelse kogge, UNESCO-dossiers, ...
- ICT toepassingen voor extern gebruik;
- externe studies betreffende onroerend erfgoed.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	1.250	1.263	0
<i>Index</i>	0	0	0
<i>Compensaties</i>	1.054	686	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0	0
BO 2019	2.304	1.949	0

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	VRK
Van QG0-1QGA2CB-WT (+)	1.054	0	
Van QG0-1QGA2BB-WT (+)	0	40	
Van QG0-1QGA2CB-WT (+)	0	646	
TOTAAL	1.054	686	

- Er wordt 1.054 keuro VAK gecompenseerd vanuit begrotingsartikel QG0-1QGA2CB-WT (premiëkrediet) om het VAK-tekort van 1.054 keuro te financieren voor de volgende behoeften:

- ICT-kosten voor het onderhoud van bestaande toepassingen en voor de (éénmalige) ontwikkeling van nieuwe toepassingen voor de burgers/klanten (digitalisering premie-aanvraag, digitale indiening beheersplan, perceelinformatie op geoportaal, analyse van het proces 'beschermen') = 469 keuro;
- Verhuis depots Tongeren, Zarren en Zellik naar het centraal depot van de Vlaamse overheid in Vilvoorde (éénmalig) = 224 keuro;
- Onderzoek en conservatie van 800 skeletten op de site van 'Ieperse Meersen' conform het akkoord met de eigenaar en de aannemer (éénmalig) = 293 keuro;
- Vanaf 2019 start het agentschap met de impregnatie van de scheepsfragmenten van de Doelse kogge met Polyethyleen-glycol (PEG). De kost voor de conservatie stijgt = 68 keuro.

- Deels samenhangend wordt er 40 keuro VEK gecompenseerd vanuit begrotingsartikel QG0-1QGA2BB-WT (ondersteunen van onroerendergoedinitiatieven) om het VEK-tekort van 686 keuro te financieren.
- Aanvullend wordt er 646 keuro VEK gecompenseerd vanuit begrotingsartikel QG0-1QGA2CA-WT (ondersteunen van punctuele onroerendergoedinitiatieven) om het resterende VEK-tekort te financieren.

De aard van de (bijkomende) uitgaven (IT, verhuis depot, opgraving, bewaring Kogge) vertaalt zich in onmiddellijke betaalluitgaven.

QG0-1QGA4AB-WT – DE ZORG VOOR ONROEREND ERFGOED VOOR IEDEREEN VANZELFSPREKEND MAKEN (FONDS ONROEREND ERFGOED)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het variabel krediet op dit begrotingsartikel, dat de uitgavenzijde vormde van het Fonds voor de Monumenten en Landschappen, vindt zijn oorsprong in artikel 25 van het decreet van 21 december 1990 houdende begrotingstechnische bepalingen alsmede de bepalingen tot begeleiding van de begroting 1991.

Dit begrotingsfonds Monumenten en Landschappen werd decretaal aangepast (artikel 19 van het decreet van 4 mei 2016 'houdende wijziging van diverse decreten ingevolge de integratie van de opdrachten van het agentschap Inspectie RWO in het departement Leefmilieu, Natuur en Energie en het agentschap Wonen-Vlaanderen, alsook betreffende de begrotingsfondsen en andere technische aanpassingen' (653 (2015-2016)) en werd het verruimde 'Fonds Onroerend Erfgoed'. Dit betreft de uitgavenzijde van het 'Fonds Onroerend Erfgoed'. Dit begrotingsartikel is het spiegelbeeld van het ontvangstenartikel QG0-9QGATAB-OW.

Conform artikel 25, § 3, van het decreet van 21 december 1990 houdende begrotingstechnische bepalingen alsmede de bepalingen tot begeleiding van de begroting 1991 mogen de middelen van dit Fonds aangewend worden voor:

- 1° het dekken van uitgaven met betrekking tot publicaties en allerlei initiatieven van het agentschap Onroerend Erfgoed;
- 2° het dekken van uitgaven die betrekking hebben op de handhaving;
- 3° het verlenen van subsidies en premies op basis van hoofdstuk 10 van het Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	0	0	342
<i>Index</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Compensaties</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>- 86</i>
BO 2019	0	0	256

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
Eenmalige 2018		-86	
TOTAAL		-86	

- In 2018 was er een eenmalige afwijking van het evenwicht op het begrotingsfonds: voor een dadingsdossier (Gent Sint-Anna) werden 85 keuro extra uitgaven toegestaan.
- We brengen het begrotingsfonds helemaal in evenwicht; we verminderen de uitgaven met 1 keuro in de lijn met het ontvangstenbedrag (zie ontvangstenartikel QG0-9QGATAB-OW).

2.6.2. PARTNERSCHAPPEN ROND ERFGOEDZORG

QG0-1QGA2BA-WT – DE ZORG VOOR ONROEREND ERFGOED VOOR IEDEREEN VANZELFSPREKEND MAKEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel dient voor de uitgaven:

- de onroerenderfgoedprijs aan de laureaten (Onroerenderfgoeddecreet van 12/07/2013, artikel 9.1.1. en het BVR van 16/05/2014 betreffende de uitvoering van het Onroerenderfgoeddecreet van 12/07/2013, hoofdstuk 9, afdeling 1);
- bijdragen aan internationale instellingen zoals UNESCO (dollarafhankelijk);
- kosten verbonden aan de operationalisering van de erfgoedleningen (in beheer bij het Participatiefonds Vlaanderen; de kostendrijver is het aantal leningsaanvragen).

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	167	154	0
<i>Index</i>	0	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0	0
BO 2019	167	154	0

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

De grootste kostendrijver op dit begrotingsartikel zijn de kosten voor de toekenning en de opvolging van de erfgoedleningen. De ESR-aanrekenbare renteontvangsten van de erfgoedleningen (aangerekend op het begrotingsartikel QG0-9QGAACB-OW) kunnen we verrekenen met de beheerskosten van de erfgoedleningen die aan de uitgavenzijde aangerekend worden op onderhavig begrotingsartikel QG0-1QGA2AA-WT. Die verrekening wordt bij BA2019 juist gezet in functie van de realisatie 2018.

Detail aanwending krediet (in keuro):

	(duizend euro)	
Wat?	VAK	VEK
Beheerskosten erfgoedleningen	135	122
Kosten toekenning onroerenderfgoedprijs	20	20
Bijdragen aan internationale instellingen zoals UNESCO	12	12
Totaal	167	154

QG0-1QGA2BB-WT – ONDERSTEUNEN VAN ONROERENDERFGOED-INITIATIEVEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit begrotingsartikel rekenen we punctuele, decretale en facultatieve subsidies aan. Het kan zowel een algemene werkingssubsidie, als een projectsubsidie betreffen.

Kredietevolucie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	233	171	0
<i>Index</i>	0	0	0
<i>Compensaties</i>	- 128	- 40	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0	0
BO 2019	105	131	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolucies:

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	VRK
Naar QG0-1QAA2AA-WT (-)	-128	0	
Naar QG0-1QGA2AA-WT (-)	0	-40	
TOTAAL	-128	-40	

- Er wordt 128 keuro VAK gecompenseerd naar QG0-1QAA2ZZ-WT (werking apparaat) om het VAK-tekort van 261 keuro mee te financieren.
- Er wordt 40 keuro VEK gecompenseerd naar QG0-1QGA2AA-WT (werking beleid) om het VEK-tekort van 686 keuro mee te financieren.

In vergelijking met BA 2018 schrijven we 5 nieuwe, facultatieve subsidies in. Hiervan hebben er 4 betrekking op de financiële ondersteuning van de algemene werking van koepelstructuren van UNESCO werelderfgoederen:

- Zoniënwood
- Belforten
- Begijnhoven
- Koloniën van Weldadigheid.

Een laatste, nieuwe subsidie betreft een algemene werkingssubsidie aan vzw Histories voor de ondersteuning van het MEDEA-platform (een platform voor kennisdeling en informatie-uitwisseling tussen metaaldetectoristen en experts).

Detail aanwending krediet (in keuro):

Wat?	(duizend euro)	
	VAK	VEK
Projectsubsidies Europees jaar van het Erfgoed	0	40
Werkingsubsidie vzw Het orgel in Vlaanderen	15	15
Werkingsubsidie vzw Forum Vlaamse Archeologie	10	10
Werkingsubsidies vzw Histories (Medea-platform)	46	37
Werkingsubsidie koepelstructuur Fondation Le Corbusier (UNESCO werelderfgoed dossier)	8	8
Werkingsubsidie koepelstructuur Zoniënwoud (UNESCO werelderfgoed dossier)	8	6
Werkingsubsidie koepelstructuur Belforten (UNESCO werelderfgoed dossier)	6	5
Werkingsubsidie koepelstructuur Begijnhoven (UNESCO werelderfgoed dossier)	6	5
Werkingsubsidie koepelstructuur Koloniën van Weldadigheid (UNESCO werelderfgoed dossier)	6	5
Totaal	105	131

QG0-1QGA2BC-WT – ONDERSTEUNEN VAN DE WERKING VAN PRIORITAIRE ONROERENDERFGOEDPARTNERS

Korte inhoud begrotingsartikel:

De organisaties, die we betoelagen via dit begrotingsartikel, beschouwen we als prioritaire beleidspartners; de facultatieve subsidies (algemene werkingsubsidies of loonsubsidies) aan deze partners hebben een recurrent karakter:

- HERITA vzw
- MOWA (Monumentenwacht) vzw
- CRKC (Centrum voor Religieuze Kunst en Cultuur) vzw
- Verenigingen in de erfgoedsector met DAC-personeel in dienst.

Kredietevolutive:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	3.116	3.085	0
<i>Index</i>	<i>3</i>	<i>3</i>	<i>0</i>
<i>Compensaties</i>	<i>0</i>	<i>81</i>	<i>0</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>- 250</i>	<i>- 250</i>	<i>0</i>
BO 2019	2.869	2.919	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutive:

Compensaties	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
Van QG0-1QGA2CA-WT (+)		81	
TOTAAL		81	

Andere bijstellingen	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
'Eenmalige 2018' terug naar algemene middelen	-250	-250	
TOTAAL	-250	-250	

Toelichting compensaties en bijstellingen:

- In 2018 werd vanuit de algemene middelen eenmalig 250 keuro VAK en VEK toegevoegd aan QG0-1QGA2BC-WT voor de toekenning van een eenmalige investeringssubsidie aan Herita vzw. In 2019 vloeien deze eenmalige middelen nu terug naar de algemene middelen. Op QG0-1QGA2BC-WT is er echter onvoldoende vrij VEK om het volledige eenmalige VEK van 250 keuro te laten terugvloeien naar de algemene middelen. De beschikbare marge bedraagt slechts 169 keuro VEK. Het ontbrekende restant van 81 keuro VEK hevelen we daarom eerst over vanuit vrij beschikbaar VEK onder QG0-1QGA2CA-WT zodat we de 250 keuro VAK en VEK toch integraal kunnen laten terugvloeien naar de algemene middelen.

Detail aanwending krediet (in keuro):

Wat?	(duizend euro)	
	VAK	VEK
Werkingsubsidie vzw Monumentenwacht Vlaanderen	271	271
Subsidie voor de regularisatie van de gewezen DAC'ers tewerkgesteld bij vzw's en andere instellingen	164	164
Werkingsubsidie vzw CRKC (Centrum voor Religieuze Kunst en Cultuur)	225	225
Werkingsubsidie vzw Herita	2.209	2.259
Totaal	2.869	2.919

QG0-1QGA2BD-WT – STIMULEREN VAN INTERLOKALE SAMENWERKING, DEPOTWERKING EN ARCHEOLOGIEFONDSEN EN VAN PROJECTEN VOOR ONDERZOEK EN VOOR EDUCATIE EN PUBLIEKSWERKING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Via het Onroerendergoeddecreet van 12/07/2013 en het Onroerendergoedbesluit van 16/05/2014 zijn semi-gereguleerde werkingssubsidies mogelijk voor:

- erkende intergemeentelijke onroerendergoeddiensten (IOED);
- erkende onroerendergoeddepots;
- erkende archeologiefondsen.

Via het Onroerendergoeddecreet van 12/07/2013 en het Onroerendergoedbesluit van 16/05/2014 zijn semi-gereguleerde projectsubsidies mogelijk voor onderzoek, educatie en publiekswerking.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	4.284	3.671	0
<i>Index</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Compensaties</i>	<i>171</i>	<i>- 47</i>	<i>0</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>0</i>	<i>465</i>	<i>0</i>
BO 2019	4.455	4.089	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutes:

(duizend euro)			
Compensaties	VAK	VEK	VRK
Van QG0-1QGA2CB-WT (+)	171		
Naar PA0-1PEA2BC-WT (-)		-47	
TOTAAL	171	-47	

- Er wordt 171 keuro VAK gecompenseerd van QG0-1QGA2CB-WT (premiëkrediet) om het VAK-tekort te financieren. Dit VAK-tekort is te wijten aan:
  - Twee extra onroerenderfgoeddepots die elk in aanmerking komen voor een subsidie van 85 keuro vanaf 2019;
  - Een toename van 1 keuro VAK voor de subsidie aan erkende IOED's wegens de fusie op 1/1/2019 van de gemeenten:
    - Nevele en Deinze
    - Neerpelt en Overpelt.
- De bij BA2018 éénmalig herschikte 47 keuro VEK keert nu terug naar begrotingsartikel PA0-1PEA2BC-WT 'ondersteuning Vlaamse Regering – langetermijnfocus'.

(duizend euro)			
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
Technische bijvraag VEK		465	
TOTAAL		465	

Het VEK neemt toe naarmate deze subsidies 'op kruissnelheid' komen (en groeit dus gestadig naar het VAK).

Detail aanwending krediet (in keuro):

(duizend euro)		
Wat?	VAK	VEK
Subsidies erkende intergemeentelijke onroerenderfgoeddiensten (IOED) (25)	2.300	2.300
Subsidies erkende onroerenderfgoeddepots (12)	1.105	1.054
Projectsubsidies voor (archeologisch) onderzoek	1.000	700
Subsidie erkende archeologiefondsen	50	35
Totaal	4.455	4.089

2.6.3. KWALITEIT VAN ONROERENDERFGOED(ZORG)**QG0-1QGA2CA-WT – ONDERSTEUNEN VAN ONROERENDERFGOED-INITIATIEVEN****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit begrotingsartikel rekenen we punctuele, decretale en facultatieve investeringssubsidies aan.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	191	1.423	0
<i>Index</i>	0	0	0
<i>Compensaties</i>	- 60	- 727	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	- 394	0
BO 2019	131	302	0

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	VRK
Naar QG0-1QAA2ZZ-WT (-)	-60	0	
Naar QG0-1QGA2AA-WT (-)	0	-646	
Naar QG0-1QGA2BC-WT (-)	0	-81	
TOTAAL	-60	-727	

- Er wordt 60 keuro vrij VAK gecompenseerd naar QG0-1QAA2ZZ-WT om het VAK-tekort van 261 keuro te financieren.
- Er wordt 646 keuro vrij VEK gecompenseerd naar QG0-1QGA2AA-WT om het VEK-tekort van 686 keuro te financieren.
- Er wordt 81 keuro vrij VEK gecompenseerd naar QG0-1QGA2BC-WT om vanuit dat begrotingsartikel 250 keuro te laten terugvloeien naar de algemene middelen (cf. de eenmalige investeringssubsidie aan Herita vzw in 2018).

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
Terug naar algemene middelen (eenmalig extra VEK in 2018 voor investeringssubsidie aan Abdij van Park)	0	-394	
TOTAAL	0	-394	

- Bij BO 2018 werd vanuit de algemene middelen 394 keuro VEK toegevoegd aan QG0-1QGA2CA-WT voor de vereffening van de laatste subsidieschijf voor de investeringssubsidie voor de Abdij van Park. Het bedrag van 394 keuro VEK laten we in 2019 terugvloeien naar de algemene middelen.

Detail aanwending krediet (in keuro):

	(duizend euro)	
Wat?	VAK	VEK
Subsidie voor instandhouding, herstelling en onderhoud van het IJzermonument en het omringende domein in Diksmuide (decreet van 23/12/1986)	131	131
Investingssubsidie stad Gent – restauratie Lam Gods	0	171
Totaal	131	302

**QGO-1QGA2CB-PA – ONDERSTEUNEN VAN EEN KWALITEITSVOL
ONROERENDERFGOEDBEHEER**

Korte inhoud begrotingsartikel:

Onder dit begrotingsartikel nemen we middelen op voor de toekenning van investeringsstimulerende 'erfgoedleningen' naar het voorbeeld van de energielening. Het betreft leningen voor de ondersteuning van investeringen in beschermd onroerend erfgoed en met het oog op het behoud en de versterking van de erfgoedwaarde van onroerende goederen opgenomen in een vastgestelde inventaris. De modaliteiten worden geregeld in een samenwerkingsovereenkomst van januari 2017 gesloten met het Participatiefonds Vlaanderen NV, dat - naar analogie met de energieleningen (ex-LE0-1LEB2AB-PA) en de leningen in het kader van het Impulsefonds (GE0-1GDD2AB-PA) - optreedt als financieel-technische 'back office' operator, die de voorwaarden om in aanmerking te komen onderzoekt en de erfgoedleningen autonoom toekent. Het agentschap zorgt voor de bekendmaking van dit instrument zoals bij de andere ondersteuningsinstrumenten zodat aan erfgoedbeheerders de volledige waaier van ondersteuningsinstrumenten aangeboden kan worden.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	7.000	7.000	0
<i>Index</i>	0	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0	0
BO 2019	7.000	7.000	0

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Geen compensaties of bijstellingen. We zetten deze maatregel verder in constant beleid.

**QGO-1QGA2CB-WT – ONDERSTEUNEN VAN EEN KWALITEITSVOL
ONROERENDERFGOEDBEHEER**

Korte inhoud begrotingsartikel:

Door de sinds 2013 ontwikkelde onroerenderfgoedregelgeving (Onroerenderfgoeddecreet van 12/07/2013 en het Onroerenderfgoedbesluit van 16/05/2014) is er geen onderscheid meer tussen de erfgoeddisciplines monumenten, landschappen en archeologie.

Voor alle premieaanvragen samen, de oude die we volgens de huidige regelgeving afhandelen (artikel 12.3.12. Onroerenderfgoeddecreet van 12/07/2013) en de nieuwe volgens de regels van het BVR van 16/05/2014, stellen we één programmatie op, waarbij ik als minister beleidsaccenten kan leggen.

Om alle premies op te nemen in één omvattende programmatie (met deelprogramma's zoals een programmatie voor restauratiepremie), is er één begrotingsartikel gecreëerd voor en de toekenning van premies volgens de bestaande regelgeving (voor restauratiepremie, onderhoudspremie, premie voor landschapszorg en archeologiepremie) en de toekenning van nieuwe

premies volgens artikel 10.2.1 van het decreet van 12/07/2013 en hoofdstuk 11 van het BVR van 16/05/2014. Dit is het begrotingsartikel voor premies (QG0-1QGA2CB-WT) met als omschrijving 'kwaliteit van onroerenderfgoed(zorg) - ondersteunen van een kwaliteitsvol erfgoedbeheer'.

Voor de compensatie van buitensporige opgravingskosten is nieuwe regelgeving ontwikkeld (BVR van 04/12/2015). De premierregelgeving voor varend erfgoed is aangepast (BVR van 27/11/2015). Ook de premies inzake deze nieuwe regelgeving worden onderbracht onder het begrotingsartikel QG0-1QGA2CB-WT voor premies.

Kredietevolutive:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	87.856	90.012	0
<i>Index</i>	0	0	0
<i>Compensaties</i>	- 1.298	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	10.000	- 2.012	0
BO 2019	96.558	88.000	0

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	VRK
Naar QG0-1QAA2ZZ-WT (-)	-73		
Naar QG0-1QQA2AA-WT (-)	-1.054		
Naar QG0-1QQA2BD-WT (-)	-171		
TOTAAL	-1.298		

- Er wordt 73 keuro VAK gecompenseerd naar QG0-1QAA2ZZ-WT (werking apparaat) voor de financiering van het VAK-tekort van 261 keuro.
- Er wordt 1.054 keuro VAK gecompenseerd naar QG0-1QGA2AA-WT (werking beleid) voor de financiering van het VAK-tekort van 1.054 keuro.
- Er wordt 171 keuro VAK gecompenseerd naar QG0-1QGA2BD-WT voor de financiering van het VAK-tekort van 171 keuro.

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
Extra eenmalige investeringsinspanning 2019	10.000	1.000	
Technische bijstelling VEK		-3.012	
TOTAAL	10.000	-2.012	

De netto beleidsruimte voor 2019 laat toe om in 2019 een *bijkomende, eenmalige investeringsinspanning* met 10 miljoen euro te doen om de wachtlijst van de restauratiepremies verder af te bouwen. Samenhangend met deze tijdelijke toename van het VAK met 10.000 keuro werd voor directe vereffeningen reeds 1.000 keuro VEK toegevoegd.

In afwachting van de realisatie 2018 en de onzekerheid over *enerzijds* de (snelheid van) afbouw van het encours tot eind 2017 en *anderzijds* de uitrol van

de premie voor buitensporige opgravingskosten, wordt het VEK technisch verminderd met 3.012 keuro.

1 Detail aanwending krediet (in keuro):

Premie	VAK 2018	VEK 2018	Juridische basis
RP (restaurantiepremie) privé	10.872	16.421	Decreet 3/3/1976 en BVR 14/12/2001, uitdovend
RP openbaar	13.668	23.311	Decreet 3/3/1976 en BVR 14/12/2001, uitdovend
RP erediensten	37.719	23.012	Decreet 3/3/1976 en BVR 14/12/2001, uitdovend
RP relance privé	0	1.534	Decreet 3/3/1976 en BVR 14/12/2001, uitdovend
RP relance openbaar	0	572	Decreet 3/3/1976 en BVR 14/12/2001, uitdovend
RP FFEU	0	1.133	Decreet 3/3/1976 en BVR 14/12/2001, uitdovend
OP (onderhouds-premie) privé	0	13	Decreet 3/3/1976 en BVR 14/7/2004, uitdovend
OP openbaar	0	10	Decreet 3/3/1976 en BVR 14/7/2004, uitdovend
Premie varend erfgoed 'uitdovend'	0	37	Decreet 29/3/2002 en BVR 4/6/2004, uitdovend
Premie opmaak beheersplan landschappen openbaar	0	296	Decreet 16/4/1996 en BVR 16/5/2003, uitdovend
OP (onderhouds-premie)/LP (landschapspremie) landschappen openbaar	0	1.336	Decreet 16/4/1996 en BVR 16/5/2003, uitdovend
Premie opmaak beheersplan landschappen privé	0	61	Decreet 16/4/1996 en BVR 16/5/2003, uitdovend
OP/LP landschappen privé	0	1.018	Decreet 16/4/1996 en BVR 16/5/2003, uitdovend
Erfgoedpremie standaardproce-dure	7.560	3.636	Decreet 12/7/2013 en BVR 16/5/2014
Erfgoedpremie bijzondere procedure, voorafnames	5.575	4.390	Decreet 12/7/2013 en BVR 16/5/2014
Erfgoedpremie bijzondere procedure, chronologische volgorde	0	0	Decreet 12/7/2013 en BVR 16/5/2014
Onderzoekspremie	5.220	2.015	Decreet 12/7/2013 en BVR 16/5/2014

Meerjarenpremie-overeenkomst	14.544	8.910	Decreet 12/7/2013 en BVR 16/5/2014
Premie buitensporige opgravingskosten	1.000	12	BVR 4/12/2015
Premie varend erfgoed 'nieuw'	400	283	Decreet 29/3/2002 en BVR 27/11/2015
Totaal	96.558	88.000	

2 Wettelijke basis inzake toekenning premies op basis van het Onroerend-erfgoeddecreet van 12 juli 2013

Artikel 12.3.12. van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 bepaalt dat de aanvraag voor een premie voor landschapszorg, monumentenzorg en archeologiebeleid, die volledig werd ingediend voor 1/1/2015 en inhoudelijk ook goedgekeurd werd, afgehandeld wordt volgens de 'oude' regelgeving. Artikel 13.3.7. van het BVR van 16 mei 2014 bepaalt dat de aanvraag voor een onderhoudspremie, een restauratiepremie, landschapspremie of premie voor archeologie, die volledig werd ingediend voor 1/1/2015 en inhoudelijk ook goedgekeurd werd, voor de bepaling van de volgorde van de toekenning van de premie gelijkgesteld wordt aan een aanvraag van een erfgoedpremie voor werkzaamheden of beheersmaatregelen opgenomen in een goedgekeurd beheersplan.

In artikel 11.2.6. van het BVR van 16 mei 2014 wordt de wijze bepaald waarop de toekenning gebeurt voor erfgoedpremies volgens de bijzondere procedure: deze verloopt in chronologische volgorde (artikel 11.2.6., eerste lid).

In afwijking op deze algemene regel moet het beschikbare budget eerst worden aangesproken om de volgende structurele voorafnames te financieren (artikel 11.2.6., tweede lid):

- Aanvragen van een bijkomende erfgoedpremie ten gevolge van onvoorzienbare meer- of bijwerken;
- Actualisaties naar aanleiding van de verhogingen van de prijsherzieningsindexen S en I;
- Aanvragen voor een erfgoedpremie voor beheersmaatregelen, werkzaamheden of diensten die vermeld zijn in een goedgekeurd beheersplan.

Gemandateerd door artikel 11.2.6., derde lid, van het BVR van 16 mei 2014, heeft de minister bevoegd voor onroerend erfgoed via het MB van 16 maart 2015 (aangepast bij het MB van 10 maart 2017) bijkomende structurele voorafnames bepaald voor de toekenning van een erfgoedpremie volgens de bijzondere procedure:

- Aanvragen met een dwingend karakter vanwege de koppeling aan een cofinanciering door een andere subsidiërende overheid of een instantie van de Europese Unie waarvan de kredieten dreigen verloren te gaan door een latere toekenning;
- Aanvragen met een hoogdringend karakter vanwege de staat van het erfgoed waardoor de openbare veiligheid, de stabiliteit of de erfgoedwaarde van het goed in het gedrang komt, waarbij het hoogst dringend karakter wordt aangetoond in een objectief rapport;

- Aanvragen ingediend door premienemers die in het beschermde goed waarvoor de premie wordt aangevraagd als natuurlijke persoon hun hoofdverblijfplaats hebben of van plan zijn er hun hoofdverblijfplaats te vestigen;
- Aanvragen die passen binnen een investering waarvoor de geraamde kost van de beheerswerkzaamheden die voor de toekenning van een premie in aanmerking komen, niet meer bedraagt dan een derde van de totale investeringskosten.

Er is geen hiërarchisch onderscheid tussen een voorafname volgens het BVR van 16 mei 2014 en een voorafname volgens het MB van 10 maart 2017: beide soorten voorafnames staan op gelijke voet.

Erfgoedpremies volgens de bijzondere procedure, die niet onder een voorafname vallen, worden bij de toekenning chronologisch opgenomen op de wachtlijst.

3 Stand van zaken ontvankelijk verklaarde dossiers volgens de oude regelgeving

De wachtlijst met ontvankelijk verklaarde restauratiepremiédossiers - met een piek van ongeveer 386.000 keuro in 2015 - nam af tot 324.700 keuro eind 2016.

Op 1/1/2017 trad het decreet van 15/7/2016 'houdende wijziging van het Onroerendergoeddecreet van 12/7/2013 en van diverse decreten wat betreft de uitvoering van het kerntakenplan van het agentschap Onroerend Erfgoed en wat betreft financiële en technische aanpassingen' in werking. De financiële en technische aanpassingen aan de onroerendergoedwetgeving hebben een weerslag op de restauratiepremiédossiers op de wachtlijst 'nog toe te kennen premies'. Voor de berekening van de restauratiepremie wordt de aanvaarde kostenraming niet langer vermeerderd met de BTW. De premieberekening omvat vanaf 1/1/2017 nog enkel het subsidieerbaar bedrag, vermenigvuldigd met de 10% algemene kosten en het premiepercentage.

Daarnaast moesten de 'kerkendossiers' op de wachtlijst voortaan een actueel kerkenbeleidsplan kunnen voorleggen tegen uiterlijk eind september 2017. Dit is een schriftelijk document dat eerst door het representatief orgaan van de betrokken eredienst (bisdom) en vervolgens door de voogdijoverheid (gemeenteraad) wordt goedgekeurd en dat een lokaal gedragen langetermijnvisie biedt voor alle gebouwen die bestemd zijn voor de betrokken eredienst op het grondgebied van een bepaalde gemeente. Het overgrote deel van de 'kerkendossiers' heeft tijdig aan deze voorwaarde voldaan en heeft dus de plaats op de wachtlijst behouden.

Na uitvoering van de derde programmatie 2018 rest een wachtlijst van nog toe te kennen restauratiepremies en erfgoedpremies volgens de bijzondere procedure van ongeveer 219.400 keuro.

Er zijn daarnaast nog meerdere, lopende meerjarenovereenkomsten volgens de uitdovende regelgeving (BVR van 14/12/2001) voor een verwacht vastleggingsbedrag van 9.914 keuro voor 2018 en met een verwacht gecumuleerd vastleggingsbedrag van ongeveer 42.866 keuro voor de periode 2018-2024 = 7 jaar (inclusief de 9.914 keuro van 2018).

Ook zijn er lopende meerjarenovereenkomsten volgens de huidige regelgeving (BVR van 16/05/2014) met een vastgelegd bedrag van ongeveer 13.280 keuro in 2018 en met een verwacht gecumuleerd vastleggingsbedrag van ongeveer 64.112 keuro voor de periode 2018-2024 = 7 jaar (inclusief de 13.280 keuro van 2018). Een aangevraagde, maar nog niet goedgekeurde meerjarenovereenkomst

voor de meerjarige restauratie van de Sint-Katharinakerk te Hoogstraten is niet inbegrepen in deze cijfers.

4 Globaal toekenningskader premies 2019 op dit begrotingsartikel

- Toekenning van alle ontvankelijk verklaarde premies volgens de oude regelgeving voor monumentenzorg, landschapszorg en archeologiebeleid: ze worden automatisch beschouwd als premies met een goedgekeurd beheersplan en worden bijgevolg prioritair toegekend (binnen de perken van de in de begroting beschikbare kredieten);
- Toekenning van erfgoedpremies volgens de bijzondere procedure die voldoen aan een voorafname (binnen de perken van de in de begroting beschikbare kredieten);
- Toekenning van erfgoedpremies volgens de standaardprocedure (binnen de perken van de in de begroting beschikbare kredieten);
- Toekenning van onderzoekspremies volgens de nieuwe regelgeving (binnen de perken van de in de begroting beschikbare kredieten);
- Toekenning van premies voor varend erfgoed (binnen de perken van de in de begroting beschikbare kredieten);
- Toekenning van premies voor buitensporige opgravingskosten (binnen de perken van de in de begroting voorziene kredieten).

Gelet op het bedrag van de wachtlijst kennen we (als uitgangspunt) in 2019 geen erfgoedpremies toe volgens de bijzondere procedure, die niet vallen onder een van de voorafnames. Bijgevolg schrijven we geen VAK in op de basisallocatie voor de erfgoedpremies volgens de bijzondere procedure, die we toekennen volgens chronologische volgorde.

5 Toekenningskader restauratiepremies 2019

Voor de toekenning van restauratiepremies geldt nog een bijkomende toekenningsprocedure: als algemene regel geldt de chronologische behandeling van de dossiers. Daarnaast zijn voorafnames mogelijk. In 2019 gelden voorafnames voor restauratiepremies voor:

1. Bijwerken;
2. Actualisaties;
3. meerjarige overeenkomsten;
4. dringende dossiers (cf. MB van 10 maart 2017);
5. eigenaar-bewoner (cf. MB van 10 maart 2017);
6. verenigingen van mede-eigenaars (MB in voorbereiding);
7. investeringsdossiers (cf. MB van 10 maart 2017);
8. dwingende co-financiering (cf. MB van 10 maart 2017);
9. aanvragen die gegund worden binnen de Meesterproef Herbestemming, georganiseerd door het agentschap Onroerend Erfgoed en de Vlaamse bouwmeester (cf. MB van 10 maart 2017);
10. aanvragen waarbij het beschermde goed verhuurd wordt of zal worden als sociale huurwoning, zoals vermeld in art. 2,§2, eerste lid, 22° van de Vlaamse Wooncode van 15 juli 1997 (cf. MB van 10 maart 2017).

6 Stand van zaken 2018 premies volgens nieuwe regelgeving

Voor de erfgoedpremies standaardprocedure en de onderzoekspremies schreven we in de begroting 2018 een VAK in van 7.560 keuro, respectief 5.220 keuro. We maakten in september een proratering van de in totaal te verwachten toe te kennen premies in 2018. Voor de erfgoedpremies standaardprocedure verwachten we 8.412 keuro vast te leggen. Voor de onderzoekspremie verwachten we 6.216 keuro vast te leggen. Het totaal te verwachten tekort van 1.848 keuro compenseren we binnen het begrotingsartikel voor premies.

In 2018 hebben we 4.648 keuro VAK bestemd voor *erfgoedpremies volgens de bijzondere procedure – voorafnames*. Volgens de prognose zullen we voor 8.170 keuro vastleggen in 2018. Het te verwachten tekort compenseren we binnen het begrotingsartikel voor premies.

In 2018 is 13.487 keuro VAK bestemd voor meerjarenpremieovereenkomsten. We hebben alle dossiers vastgelegd voor een bedrag van 13.280 keuro. Het restbedrag dient voor compensatie binnen het begrotingsartikel voor premies.

Voor varend Erfgoed hebben we 900 keuro VAK bestemd in 2018. We verwachten 326 keuro vast te leggen. Het restbedrag gebruiken we voor compensaties binnen het begrotingsartikel voor premies.

Voor premies voor buitensporige opgravingskosten schreven we 12 keuro VAK en VEK in. We verwachten dat we deze kredieten 100% zullen benutten.

QG0-1QGA2CH-IS – HOGER ONDERWIJS

Korte inhoud begrotingsartikel:

Vanaf 2017 moeten we de premies aan hoger onderwijs aanrekenen op een apart begrotingsartikel om de interne stromen beter te kunnen opvolgen. Via dit artikel kennen we dezelfde premies toe en vereffenen we deze zoals vermeld onder artikel QG0-1QGA2CB-WT met dit verschil dat we op QG0-1QGA2CH-IS de interne stromen aanrekenen naar universiteiten en hogescholen behorend tot de ESR-consolidatiekring van de Vlaamse overheid (daarom 'interne stromen' binnen de ESR-consolidatiekring).

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	0	0	0
<i>Index</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Compensaties</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
BO 2019	0	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

We herschikken (via herverdelingen) gedurende het betreffende begrotingsjaar kredieten van het WT- naar het IS-artikel als er zich concrete dossiers aandien voor vastlegging of betaling. Omdat we dit vooraf niet kunnen inschatten, schrijven we op het begrotingsartikel QG0-1QGA2CH-IS dus noch VAK, noch VEK in bij een reguliere begrotingsronde (BO en BA).

B. DAB's**B.1. VLAAMS INSTITUUT VOOR HET ONROEREND ERFGOED (VIOE)**

De DAB VIOE gebruiken we vanaf 2012 uitsluitend als begrotingstechnisch instrument voor projecten die derden financieren.

1. ONTVANGSTENARTIKELEN**1.1. PROGRAMMA QG – ONROEREND ERFGOED****1.2.1. PARTNERSCHAPPEN ROND ERFGOEDZORG**

QGZ-2QGAABA-OW

We verwachten geen ontvangsten voor onderzoeksprojecten gefinancierd door andere derden dan FWO en HERMES.

QGZ-2QGAABG-OI

We verwachte geen ontvangsten van interne stromen van het FWO.

QGZ-2QGAABP-OI

We verwachten geen ontvangsten van interne stromen van het Fonds Flankerend Economisch Beleid (HERMES).

1.2.2. GEEN INHOUDELIJKE TOEWIJZING (ZZ)

QGZ-2QGAAZZ-OR

Er zijn geen reserveontvangsten.

QGZ-2QGAAZZ-OG

We ramen het overgedragen overschot van vorige boekjaren naar 2019 op 2.398 keuro.

QGZ-2QGAAZZ-OU

Er is geen over te dragen tekort van het boekjaar.

2. UITGAVENARTIKELEN**2.1. PROGRAMMA QG – ONROEREND ERFGOED****2.2.1. PARTNERSCHAPPEN ROND ERFGOEDZORG**

QGZ-3QGA2BA-WT

We verwachten geen werkingsuitgaven inzake onderzoeksprojecten gefinancierd door derden.

2.2.2. GEEN INHOUDELIJKE TOEWIJZING (ZZ)

QGZ-3QGA2ZZ-LO

We verwachten geen loonuitgaven inzake onderzoeksprojecten gefinancierd door derden.

QGZ-3QGA2ZZ-RE

Reserves zijn niet van toepassing.

QGZ-3QGA2ZZ-OH

Er is geen overgedragen tekort van vorige boekjaren.

QGZ-3QGA2ZZ-OV

We ramen het over te dragen saldo naar 2020 op 2.398 keuro omdat we in 2019 noch ontvangsten noch uitgaven verwachten.

B.2. FONDS TER BESTRIJDING VAN DE UITHUISZETTINGEN

Het Fonds ter bestrijding van uithuiszettingen, ook gekend als het Huurgarantiefonds, is een instrument dat bijdraagt tot de realisatie van de operationele doelstelling om de woonzekerheid van de private huurder en betaalbaarheid voor de verhuurder te bevorderen (SD3: de private huurmarkt versterken). Vanaf 2018 maakt het deel uit van het inhoudelijk structurelement 'Ondersteuning vraagzijde van de woningmarkt'.

Dit fonds beoogt niet alleen de woonzekerheid van huurders in financiële problemen te verbeteren door hen te beschermen tegen gerechtelijke uithuiszetting, maar ook om via een partnerschap met de verhuurders grotere huurinkomenszekerheid te bieden.

2.1. ONTVANGSTENARTIKELEN

QFY-2QDCAPA-OW

Deze begrotingspost bevat de geraamde ontvangsten die voortvloeien uit de aansluitingsbedragen van de verhuurders. Het aantal geraamde aansluitingen wordt constant gehouden op 25 keuro. Dit komt overeen met 333 aansluitingen van 75€.

QFY-2QDCAZZ-OI

Op dit begrotingsartikel staat de toelage die het Huurgarantiefonds ontvangt van het Vlaams Gewest (begrotingsartikel QF0-1QDC2PI-IS). De toelage wordt op een constant niveau van 160 keuro behouden.

QFY-2QDCAZZ-OG

Rekening houdend met de geraamde uitvoeringscijfers van 2018 wordt er een saldo overgedragen naar 2019 van 7.342 keuro.

2.2. UITGAVENARTIKELEN

QFY-3QDC2PC-WT

Deze begrotingspost bevat de geraamde uitgaven van het Huurgarantiefonds. Het gaat om tussenkomsten aan verhuurders en ICT-uitgaven. De uitgaven worden t.o.v. BA18 op een constant niveau van 160 keuro behouden.

QFY-3QDC2ZZ-OV

Rekening houdend met de bovenstaande assumpties wordt een saldo van 7.367 keuro overgedragen naar 2020.

B.3. FONDS VOOR DE FINANCIERING VAN HET URGENTIEPLAN VOOR DE SOCIALE HUISVESTING

Deze DAB draagt bij tot de realisatie van de operationele doelstelling om het aanbod van sociale woningen op de huurmarkt te vergroten (SD4: de sociale huurmarkt optimaliseren). Vanaf 2018 maakt het deel uit van het inhoudelijk structurelement 'Ondersteuning aanbodzijde van de woningmarkt'.

De dienst vindt zijn bestaansreden in het in 1992 door de Vlaamse Regering opgestarte urgentieplan voor de sociale huisvesting, beter gekend als de Domus Flandria (cfr ook de entiteit Domus Flandria). De toenmalige initiatiefnemers hebben, zolang zij de woningen sociaal verhuren recht op een financiële tegemoetkoming als tussenkomst in de bouwkosten en op een huursubsidie. Voorwaarde voor deze subsidiëring is dat de woningen gedurende 20 jaar sociaal verhuurd worden. Deze projecten doven uit in de komende jaren.

2.1. ONTVANGSTENARTIKELEN

QFZ-2QDCAZZ-OG

Rekening houdend met de geraamde uitvoering in 2018, wordt er geen saldo overgedragen uit 2018.

QFZ-2QDCAZZ-OI

Op dit begrotingsartikel staat de toelage die het UPSH ontvangt van het Vlaamse Gewest T.o.v. BA18 is er een vermindering van 505 keuro, ten gevolge van de lagere uitgaven in het Fonds. Zie bespreking begrotingsartikel QFZ-13QDC2QA-WT.

2.2. UITGAVENARTIKELEN

QFZ-3QDC2QA-WT

T.o.v. BA18 wordt het krediet verminderd met 505 keuro omdat in de loop van 2019 opnieuw een aantal projecten aan het einde van hun verbintenissentermijn komen.

QFZ-3QDC2ZZ-OV

Rekening houdend met de bovenstaande assumpties zal geen saldo worden overgedragen naar 2020.

B.4. GRONDFONDS**1. ONTVANGSTENARTIKELEN****1.1. PROGRAMMA QC – RUIMTELIJKE ORDENING, MILIEU EN NATUUR****1.2.1. OMGEVINGSBELEID VOOR RUIMTE EN MILIEU**

QBZ-2QCHANF-OW – ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN –
OMGEVINGSBELEID VOOR RUIMTE EN MILIEU – EEN GERICHT
HANDHAVINGSBELEID INZAKE RUIMTELIJKE ORDENING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel omvat de ontvangsten in het Grondfonds die voortkomen uit beslissingen tot opleggen van administratieve geldboetes, dwangsommen, recuperatie afbraakkosten, minnelijke schikkingen en meerwaarden van de afdeling Handhaving van het departement Omgeving in uitvoering Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	ALGEMENE ONTVANGST	TOEGEWEEZEN ONTVANGST	LENINGS- OPBRENGSTEN
BA 2018	1.300		
Bijstelling BO 2019	0		
BO 2019	1.300		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Geen wijzigingen.

QBZ-2QCHANG-OI – ONTVANGSTEN INTERNE STROMEN – OMGEVINGSBELEID
VOOR RUIMTE EN MILIEU – VERDERE GEBIEDSGERICHTE RUIMTELIJKE
ONTWIKKELING VIA RUIMTELIJKE UITVOERINGSPLANNEN – PLANBATEN- EN
PLANSCHADEDOSSIERS

Korte inhoud begrotingsartikel:

Via dit artikel komen de ontvangsten uit de planbatenheffing, zoals geïnd door Vlabel, binnen in het Grondfonds. Omwille van de specificiteit van de planbatenheffing die geen wekerende heffing is en die pas moet worden betaald na een startfeit, kan op zich pas post factum worden ingeschat welke de ingekohierde bedragen en welke de inningen zijn. Om die reden wordt het gemiddelde van de laatste drie jaar aan werkelijk geïnde heffingen gebudgetteerd. Aangezien de totale reële ontvangsten 2018 nog niet gekend zijn, kan de raming pas bij BA2019 geactualiseerd worden.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	ALGEMENE ONTVANGST	TOEGEWEEZEN ONTVANGST	LENINGS- OPBRENGSTEN
BA 2018	861		
Bijstelling BO 2019	0		
BO 2019	861		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Geen wijzigingen.

1.2.2. GEEN INHOUDELIJKE TOEWIJZING (ZZ)**QBZ-2QCHAZZ-OI – Dotatie DAB Grondfonds****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Via dit artikel ontvangt de DAB Grondfonds haar dotatie vanuit artikel QB0-1QCH2NX-IS van de algemene uitgavenbegroting.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	ALGEMENE ONTVANGST	TOEGEWEEZEN ONTVANGST	LENINGS- OPBRENGSTEN
BA 2018	0		
Bijstelling BO 2019	0		
BO 2019	0		

Pro Memorie

QBZ-2QCHAZZ-OG – SALDO**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het overgedragen saldo uit de uitvoeringsrekening van het vorige begrotingsjaar wordt hier ingebracht aan ontvangstenzijde van de DAB Grondfonds.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	ALGEMENE ONTVANGST	TOEGEWEEZEN ONTVANGST	LENINGS- OPBRENGSTEN
BA 2018	40.802		
Bijstelling BO 2019	-707		
BO 2019	40.095		

Het geraamde overgedragen saldo dient geactualiseerd te worden tot 40.095 keuro.

2. UITGAVENARTIKELEN

2.1. PROGRAMMA QC – RUIMTELIJKE ORDENING, MILIEU EN NATUUR

2.2.1. OMGEVINGSBELEID VOOR RUIMTE EN MILIEU

QBZ-3QCH2NF-WT – WERKING EN TOELAGEN – OMGEVINGSBELEID VOOR RUIMTE EN MILIEU – EEN GERICHT HANDHAVINGSBELEID INZAKE RUIMTELIJKE ORDENING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel van de DAB Grondfonds worden de kredieten voor de juridische afhandeling van inspectiedossiers inzake ruimtelijke ordening voorzien.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	1.300	1.300	
<i>Index</i>	0	0	
<i>Compensaties</i>	0	0	
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0	
BO 2019	1.300	1.300	

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Geen wijzigingen.

QBZ-3QCH2NG-WT – WERKING EN TOELAGEN – OMGEVINGSBELEID VOOR RUIMTE EN MILIEU – VERDERE GEBIEDSGERICHTE RUIMTELIJKE ONTWIKKELING VIA RUIMTELIJKE UITVOERINGSPLANNEN – PLANBATEN- EN PLANSCHADEDOSSIERS

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel van de DAB Grondfonds worden de kredieten voor de afhandeling van planschadedossiers voorzien.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)			
	VAK	VEK	VRK	MAC
BA 2018	1.568	1.568		
<i>Index</i>	0	0		
<i>Compensaties</i>	0	0		
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0		
BO 2019	1.568	1.568		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Geen wijzigingen.

2.2.2. GEEN INHOUDELIJKE TOEWIJZING (ZZ)**QBZ-3QCH2ZZ-OV – SALDO****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit artikel omvat het over te dragen saldo van de DAB Grondfonds op het einde van het betrokken begrotingsjaar.

Kredietevolutive:

	(duizend euro)			
	VAK	VEK	VRK	MAC
BA 2018	0	40.095		
<i>Index</i>	0	0		
<i>Compensaties</i>	0	0		
<i>Andere bijstellingen</i>	0	-707		
BO 2019	0	39.388		

	(duizend euro)			
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK	MAC
Bijstelling naar aanleiding van gewijzigde raming overgedragen saldo 2018		-707		
TOTAAL		-707		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Het saldo wordt aangepast op basis van de aanpassing van de raming voor het eind 2018 overgedragen saldo (zie artikel QBZ-2QCHAZZ-OI).

B.5. FONDS VOOR PREVENTIE EN SANERING INZAKE LEEFMILIEU EN NATUURBEHOUD (MINAFONDS)**1. ONTVANGSTENARTIKELEN****1.1. PROGRAMMA QC – RUIMTELIJKE ORDENING, MILIEU EN NATUUR****1.2.1. WATER****QBX-2QCHADA-OW – DE MILIEUKWALITEIT VAN DE LEEFOMGEVING
VERHOGEN: WATER****Korte inhoud begrotingsartikel:**

De totale raming voor de heffing op de waterverontreiniging en de heffing op de winning van grondwater bedraagt 67.815 keuro. De ramingen voor de heffing op de waterverontreiniging bedraagt 43.535 keuro en deze voor de heffing op de winning van grondwater 24.280 keuro.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	ALGEMENE ONTVANGST	TOEGEWEEZEN ONTVANGST	LENINGS- OPBRENGSTEN
BA 2018	69.845		
Bijstelling BO 2019	- 2.030		
BO 2019	67.815		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

De daling van de heffing op de waterverontreiniging ten opzichte van BA 2018 bedraagt 2.030 keuro. Dit is voornamelijk te wijten aan een in 2019 kleinere versnelling van de inkohering dan de voorziene versnelling in 2018. De versnelling in 2019 is waarschijnlijk de laatst mogelijke versnelling.

QBX-2QCHADB-OW – KIEZEN VOOR EEN GEBIEDSGERICHTE AANPAK VAN DE MESTPROBLEMATIEK IN HET NIEUWE MESTACTIEPLAN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

De ontvangsten zijn geraamd op basis van de toepassing van het decreet inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen en het decreet houdende de bescherming van water tegen de verontreiniging door nitraten uit agrarisch bronnen. Volgens deze decreten wordt de Mestbank belast met het opleggen en innen van heffingen en administratieve geldboetes. Vanaf productiejaar 2007 worden er enkel nog administratieve geldboetes opgelegd.

De geraamde ontvangst van 2.200 keuro in 2019 bestaat in hoofdzaak uit 3.131 keuro aan volgende vorderingen die verwacht worden uitgeschreven te worden in 2019: verzuim aangifteplicht (189 keuro), balansoverschrijdingen (173 keuro), verzuim mestverwerkingsplicht (350 keuro), overschrijding nutriënten-emissierechten (2.068 keuro) en andere boetes zoals overtredingen tegen vervoersreglementeringen, registerplicht, foutieve aangifte...(351 keuro). De vorderingen uitgeschreven in 2019 worden gecorrigeerd met enerzijds (een gedeelte van) de ontvangsten en annulaties van de dubieuze vorderingen eind 2018 en anderzijds de oninbare bijkomende dubieuze vorderingen vanaf 2019. Deze correctie bedraagt 931 keuro zodat de totale ontvangsten geraamd worden op 2.200 keuro.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	ALGEMENE ONTVANGST	TOEGEWEEZEN ONTVANGST	LENINGS- OPBRENGSTEN
BA 2018	2.200		
Bijstelling BO 2019	0		
BO 2019	2.200		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Geen wijzigingen.

1.2.2. NATUUR EN BIODIVERSITEIT

QBX-2QCHAFa-OW – DE MILIEUKWALITEIT VAN DE LEEFOMGEVING VERHOGEN: NATUUR

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel omvat diverse ontvangsten, die moeilijk vooraf geraamd kunnen worden en waarvan vooraf ook geen exacte bedragen gekend zijn. Deze ontvangsten betreffen de occasionele vervreemding van onroerende goederen en de verkoop na afschrijving van investeringsgoederen die aangekocht zijn met middelen van het MINA-fonds.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	ALGEMENE ONTVANGST	TOEGEWENZEN ONTVANGST	LENINGS- OPBRENGSTEN
BA 2018	50		
Bijstelling BO 2019	0		
BO 2019	50		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Geen wijzigingen.

1.2.3. AFVAL EN MATERIALEN

QBX-2QCHAJA-OW – VLAANDEREN OP WEG ZETTEN NAAR EEN KRINGLOOPECONOMIE

Korte inhoud begrotingsartikel:

De ontvangsten op dit artikel bestaan enerzijds uit de inkomsten uit milieuheffingen, die behouden blijven op 48 miljoen euro. Daarbij wordt rekening gehouden met de bij BO2018 doorgevoerde wijzigingen inzake heffingen met het oog op het verder verfijnen van het sturend effect van de heffingen en binnen budgettaire doelstellingen.

Daarnaast ontvangt de DAB MINAfonds op grond van het samenwerkingsakkoord betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval van FOST Plus vanaf 2009 jaarlijks, na indexering 58 eurocent per inwoner aan het Vlaamse Gewest ter beschikking stellen voor het beleid rond verpakkingsafval. Voor 2019 wordt het totale bedrag geraamd op 3.779 keuro. Jaarlijks wordt op basis van een werkprogramma het deelbedrag bepaald dat gestort wordt in het MINA-fonds. Pas wanneer dit bedrag gestort wordt door Fost Plus, kunnen de gerelateerde uitgavenkredieten (zie artikel QBX-3QCH2JA-WT) hiervoor aangewend worden door OVAM voor investeringssubsidies aan lokale overheden.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	ALGEMENE ONTVANGST	TOEGEWEEZEN ONTVANGST	LENINGS- OPBRENGSTEN
BA 2018	51.779		
Bijstelling BO 2019	0		
BO 2019	51.779		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Geen wijzigingen.

1.2.4. THEMA-OVERSCHRIJDEND INSTRUMENTARIUM OMGEVING

QBX-2QCHAOA-OW – HET OMGEVINGSBELEID WERKT MET EENVOUDIGE EN DOELTREFFENDE INSTRUMENTEN, WORDT WETENSCHAPPELIJK ONDERBOUWD EN STIMULEERT DOORWERKING IN RELEVANTE BELEIDSVELDEN EN SECTOREN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel komt het dividend binnen dat de NV Vlaamse Milieuholding aan dividenden gaat uitbetalen aan het Vlaams Gewest, evenals de milieuboetes en een aantal overige kleinere ontvangsten.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	ALGEMENE ONTVANGST	TOEGEWEEZEN ONTVANGST	LENINGS- OPBRENGSTEN
BA 2018	9.825		
Bijstelling BO 2019	780		
BO 2019	10.605		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Het dividend uit de participatie van de Vlaamse overheid in NV Aquafin dat in 2019 vanuit de NV Vlaamse Milieuholding wordt ontvangen, stijgt met 780 keuro tot 8 miljoen euro. De andere ontvangsten worden constant geraamd op 2.605 keuro.

1.2.5. GEEN INHOUDELIJKE TOEWIJZING (ZZ)

QBX-2QCHAZZ-OI – ONTVANGSTEN INTERNE STROMEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Via dit artikel ontvangt de DAB MINA-fonds een aanvullende dotatie vanuit artikel QB0-1QCH2OX-IS van de algemene uitgavenbegroting.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	ALGEMENE ONTVANGST	TOEGEWEEZEN ONTVANGST	LENINGS- OPBRENGSTEN
BA 2018	277.758		
Bijstelling BO 2019	- 7.176		
BO 2019	270.582		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

De aanvullende dotatie voor de DAB MINAfonds wordt ontvangen vanuit artikel QB0-1QCH2OX-IS en is vastgelegd op 270.582 keuro.

QBX-2QCHAZZ-OG – OVERGEDRAGEN OVERSCHOT VORIGE BOEKJAREN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het overgedragen saldo uit de uitvoeringsrekening van het vorige begrotingsjaar wordt hier ingebracht aan ontvangstenzijde van de DAB MINAfonds.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	ALGEMENE ONTVANGST	TOEGEWEEZEN ONTVANGST	LENINGS- OPBRENGSTEN
BA 2018	261.967		
Bijstelling BO 2019	0		
BO 2019	261.967		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Geen wijzigingen.

2. UITGAVENARTIKELEN**2.1. PROGRAMMA QC – RUIMTELIJKE ORDENING, MILIEU EN NATUUR****2.2.1. WATER****QBX-3QCH2DA-WT – DE MILIEUKWALITEIT VAN DE LEEFOMGEVING
VERHOGEN: WATER****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Vanuit dit begrotingsartikel draagt de VMM bij aan de uitvoering van de strategische doelstellingen omtrent het verhogen van de milieukwaliteit van de leefomgeving voor het thema Water.

De VMM financiert rechtstreeks beleidsuitgaven (VAK) gericht op het uitvoeren van het integraal waterbeleid. Dit omvangrijke budget wordt nagenoeg volledig ingezet op de subsidiëring van de aanleg van gemeentelijke rioleringen en de bouw van kleinschalige (individuele en private) waterzuiveringsinstallaties. Bij BO 2019 wordt 123.069 keuro VAK en 77.730 keuro VEK voorzien voor

subsidiedossiers ressorterend onder het subsidiebesluit van de Vlaamse Regering van 1 februari 2002, d.i. voor de aanleg van gemeentelijke rioleringen en de bouw van kleinschalige (individuele en private) waterzuiveringsinstallaties.

Daarnaast wordt voor de financiering van de StroomGebiedBeheerPlannen (SGBP) een VAK van 5.000 keuro en een VEK van 2.844 keuro voorzien. Bij BA 2016 werd hiervoor een eerste maal extra budget ingeschreven (2.450 keuro VAK en 450 keuro VEK). Bij de voorbereiding van de plannen voor de tweede periode 2016-2021 werden alle maatregelen geïnventariseerd die nodig geacht worden om de goede toestand te realiseren. Op basis van de reacties uit het openbaar onderzoek over de stroomgebiedbeheerplannen, de resultaten van de disproportionaliteitsanalyse en rekening houdend met de budgettaire context is gekozen voor een geoptimaliseerd scenario 'speerpuntgebieden en aandachtsgebieden en klasse I-acties voor grondwater' (SPG/AG-scenario). Voor 2019 is er een VAK van 5.000 keuro voorzien voor concrete projecten die resulteren uit de projectwerking, gemotiveerd zijn als actie of maatregel in de oorspronkelijke meervraag, en derhalve een meerwaarde opleveren in functie van het realiseren van het doelbereik binnen de speerpunt- en aandachtsgebieden. Deze projecten krijgen in de loop van 2019 verder vorm. Het VEK van 2.844 keuro voor 2019 zal worden aangewend voor de effectieve realisatie van de investeringsprojecten vastgelegd in 2016, 2017 en 2018 (2.544 keuro) en de in 2019 vast te leggen investeringsprojecten (300 keuro). Daarnaast zal gewerkt worden aan het onderbouwend beleid ten behoeve van de lange termijn financiering, de tussentijdse evaluatie van de uitvoering van het maatregelenprogramma en de optimalisatie van ondersteunende beleidsinstrumenten in functie van de voorbereiding van de volgende plancyclus.

Vanuit dit artikel worden ook betalingen gedaan voor het FFEU-project 2003 "Brownfields en Waterbeheersing". Na de stopzetting van het FFEU-fonds werd het openstaand encours van 661 keuro van dit project toegevoegd aan dit artikel. Er wordt uitgegaan van een volledige vereffening van het openstaand encours in 2018 waardoor het krediet bij BO 2019 verminderd kan worden met 309 keuro.

Bij BO 2019 wordt aan de VMM extra 4.000 keuro VAK en 400 keuro VEK toegewezen voor de subsidiëring van projecten in het kader van waterhergebruik en voorkoming van droogte. Hiertoe zal een oproep gelanceerd worden om dergelijke subsidieerbare projecten in te dienen.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	128.619	80.569	
<i>Index</i>	0	0	
<i>Compensaties</i>	- 550	314	
<i>Andere bijstellingen</i>	4.000	91	
BO 2019	132.069	80.974	

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	VRK
Van QB0-1QCH2DA-WT		314	
Naar QB0-1QCH5DW-IS	-550		
TOTAAL	-550	314	

- Er wordt 314 keuro VEK gecompenseerd van QB0-1QCH2DA-WT naar QBX-3QCH2DA-WT.
In 2004 werd bij uitzonderingsmaatregel eenmalig onder artikel QB0-1QCH2DA-WT op de algemene uitgavenbegroting 50.000 keuro vastgelegd voor subsidiedossiers ressorterend onder het subsidiebesluit van de Vlaamse Regering van 1 februari 2002. Voor de vereffening van hogergenoemde (aflopende) dossiers wordt 314 keuro VEK voorzien. Bij overheveling naar QBX-3QCH2DA-WT staan alle kredieten met betrekking tot riool-subsidiedossiers onder hetzelfde artikel op het Minafonds. Op die manier worden de budgetten efficiënter beheerd.
- Er wordt 550 keuro VAK gecompenseerd van QBX-3QCH2DA-WT naar QB0-1QCH5DW-IS.
Deze herschikking heeft tot doel om de tweede ambitie binnen het AWIS-programma met name de volledige digitale dossierinitiatie en opvolging medio 2020 in productie te kunnen stellen. Dit project voorziet in het herwerken van de verouderde dossier-opvolgingssystemen. Deze herwerking impliceert een procesoptimalisatie, grondige vernieuwing en digitalisering van de initiatie en opvolging van subsidiedossiers (GIP). Door het nieuwe subsidiebesluit is digitale uitwisseling de norm en de huidige werkwijze (gegevensuitwisseling) dient grondig vernieuwd te worden om de implementatie ervan mogelijk te maken. De aanpassingen zijn aldus zeer fundamenteel en de timing hiervoor is dringend. De huidige (verouderde) systemen laten niet toe dat de dossierafhandeling gebeurt conform de verwachtingen vanuit het nieuwe Rio-besluit en van de stakeholders.

(duizend euro)			
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
Weggewerkt encours FFEU-project 2003		-309	
Tabel Netto-beleidsruimte 2019 – bijkomende investeringsinspanning voor de uitvoering van droogteprojecten	4.000	400	
TOTAAL	4.000	91	

- Toelichting bijstelling tabel Netto-beleidsruimte 2019 – bijkomende investeringsinspanning voor de uitvoering van droogteprojecten:
  - Beleids- en betaalzijde: aan de VMM wordt in 2019 extra 4.000 keuro VAK en 400 keuro VEK toegewezen voor de subsidiëring van projecten in het kader van waterhergebruik en voorkoming van droogte.
- Toelichting bijstelling weggewerkt encours FFEU-project 2003:
  - Betaalzijde: er wordt uitgegaan van een volledige vereffening van het openstaand encours in 2018, waardoor het krediet bij BO 2019 verminderd kan worden met 309 keuro.

QBX-3QCH2DW-IS – VLAAMSE MILIEUMAATSCHAPPIJ (VMM)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Via dit artikel ontvangt de VMM een aanvullende dotatie vanuit de DAB MINAfonds ter financiering van de terugbetalingen sociale vrijstellingen, moratoriumintresten, rechtsplegingsvergoedingen en gearchiveerde ontvangsten

in het kader van milieuheffingen met betrekking tot oppervlaktewateren en grondwaterbeheer.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	156	156	
<i>Index</i>	0	0	
<i>Compensaties</i>	0	0	
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0	
BO 2019	156	156	

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Voor de bespreking van interne stromen wordt generiek verwezen naar de bespreking van de begrotingen van de betrokken Vlaamse rechtspersonen.

QBX-3QCH2DB-WT – KIEZEN VOOR EEN GEBIEDSGERICHTE AANPAK VAN DE MESTPROBLEMATIEK IN HET NIEUWE MESTACTIEPLAN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Vanaf dit artikel worden de subsidies i.h.k.v. flankerende maatregelen MAP aan praktijkcentra, watergroeperingen en andere actoren gefinancierd.

het Coördinatiecentrum Voorlichting en Begeleiding Duurzame Bemesting VZW (afgekort CVBB) zal in 2019 verder flankerend werken rond individuele begeleiding en voorlichting inzake duurzame bemesting en het oprichten en operationeel houden van waterkwaliteitsgroepen.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	2.200	2.200	
<i>Index</i>	0	0	
<i>Compensaties</i>	0	0	
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0	
BO 2019	2.200	2.200	

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Geen wijzigingen.

QBX-3QCH2DY-IS – VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ (VLM)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Via dit artikel ontvangt de VLM een aanvullende dotatie vanuit de DAB MINA-fonds voor uitgaven in het kader van het MAP.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	627	929	
<i>Index</i>	0	0	
<i>Compensaties</i>	0	0	
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0	
BO 2019	627	929	

Voor de bespreking van interne stromen wordt generiek verwezen naar de bespreking van de begrotingen van de betrokken Vlaamse rechtspersonen.

QBX-3QCH2DC-WT – SLUITENDE FINANCIERING VAN HET WATERBELEID OP LANGE TERMIJN - OVERDRACHT AAN DE OPENBARE WATERDISTRIBUTIENETWERKEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Om hun saneringsverplichting uit te voeren, hebben de drinkwatermaatschappijen een overeenkomst met de NV Aquafin. De Vlaamse Regering kent een werkingstoelage omwille van het algemeen belang toe aan de drinkwatermaatschappijen. De rest van de vergoeding die aan Aquafin NV dient betaald te worden, moeten de drinkwatermaatschappijen doorrekenen aan hun klanten.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	131.221	131.221	
<i>Index</i>	0	0	
<i>Compensaties</i>	0	0	
<i>Andere bijstellingen</i>	2.508	2.508	
BO 2019	133.729	133.729	

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
Actualisatie in functie van het Budgetoverleg met Aquafin NV	2.508	2.508	
TOTAAL	2.508	2.508	

- Toelichting bijstelling actualisatie in functie van het Budgetoverleg met Aquafin NV:
  - Beleids- en betaalzijde: naar aanleiding van het periodieke Budgetoverleg met Aquafin en de herraaming van de inkomsten uit de bovengemeentelijke bijdrage wordt de werkingstoelage voor de drinkwatermaatschappijen verhoogd met 2.508 keuro.

QBX-3QCH2DQ-IS – EIGEN VERMOGEN INFORMATIE VLAANDEREN (EV IV)**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Via dit artikel ontvangt het EV Informatie Vlaanderen een aanvullende dotatie vanuit de DAB MINAfonds ter financiering van het Aquafin-aandeel in de kosten m.b.t. de opmeting van de grootschalige basiskaart voor Vlaanderen voor het jaar 2019.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	170	170	
<i>Index</i>	0	0	
<i>Compensaties</i>	0	0	
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0	
BO 2019	170	170	

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Geen wijzigingen.

2.2.2. BODEM EN ONDERGROND**QBX-3QCH2EA-WT – DE MILIEUKWALITEIT VAN DE LEEFOMGEVING VERHOGEN: BODEM EN ONDERGROND****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op 14 september 2007 is VLABOTEX vzw erkend door de Vlaamse Regering als bodemsaneringsorganisatie voor de droogkuissector en dit voor een periode van 30 jaar. De uitgaven op dit artikel hebben betrekking op de werking van dit fonds, dat als doel heeft om bodemverontreiniging te voorkomen, evenals het begeleiden, uitvoeren en stimuleren van de sanering van bodemverontreiniging binnen de droogkuissector.

In het besluit van de Vlaamse Regering van 7 oktober 2016 betreffende de goedkeuring van het subsidiëringsprogramma voor de periode van 2018 tot en met 2022 van Vlabotex vzw is voor 2019 een subsidiebedrag van 1.121 keuro vooropgesteld. Wegens de gerealiseerde toename van het totaal aantal gesloten overeenkomsten wordt vanaf 2018 een bedrag van 1.150 keuro voorzien voor de jaarlijkse subsidiëring door de Vlaamse Overheid aan VLABOTEX vzw.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	1.150	1.150	
<i>Index</i>	0	0	
<i>Compensaties</i>	0	0	
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0	
BO 2019	1.150	1.150	

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Geen wijzigingen.

QBX-3QCH2EV-IS – OPENBARE VLAAMSE AFVALSTOFFENMAATSCHAPPIJ (OVAM)**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Via dit artikel ontvangt OVAM een aanvullende dotatie vanuit de DAB MINAfonds ter financiering van uitgaven op de OVAM-begroting in het kader van het bodemdecreet, het thema afvalbeheer en materialenbeleid (materialendecreet), de convenant met UMICORE en het decreet ambtshalve bodemsaneringen.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	35.558	39.419	
<i>Index</i>	0	0	
<i>Compensaties</i>	0	- 5.064	
<i>Andere bijstellingen</i>	3.000	1.200	
BO 2019	38.558	35.555	

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	VRK
Naar QBX-3QCH2JA-WT	0	-5.064	
TOTAAL	0	-5.064	

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
Tabel Netto-beleidsruimte 2019 – bijkomende investeringsinspanning voor het Actieplan asbestafbouw	+2.800	+1.000	
Tabel Netto-beleidsruimte 2019 – beleidsimpuls voor het Actieplan asbestafbouw	+200	+200	
TOTAAL	+3.000	+1.200	

Voor de bespreking van interne stromen wordt generiek verwezen naar de bespreking van de begrotingen van de betrokken Vlaamse rechtspersonen.

2.2.3. NATUUR EN BIODIVERSITEIT**QDX-3QCH2FA-WT – DE MILIEUKWALITEIT VAN DE LEEFOMGEVING VERHOGEN: NATUUR****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel bevat de middelen van het Agentschap voor Natuur en Bos op het Minafonds. De middelen worden in hoofdzaak aangewend voor de

ondersteuning van de burger, lokale besturen en verenigingen voor initiatieven op het vlak van biodiversiteitsbeleid, voor beleidsvoorbereiding en voor de aankoop, inrichting en het beheer van het patrimonium van het ANB. Dit alles in functie van de realisatie van de Europese natuurdoelen die, in uitvoering van de Habitat- en Vogelrichtlijn, op 23 april 2014 door de Vlaamse regering definitief zijn goedgekeurd.

Op basis van de Europese Biodiversiteitsstrategie mikt Vlaanderen op een gunstige of verbeterde regionale staat van instandhouding voor 16 habitats tegen 2020. Daarenboven moet volgens de Beleidsnota Omgeving 70% van alle vereiste instandhoudingsmaatregelen genomen zijn in 2020 en is Vlaanderen verplicht maatregelen te nemen die nodig zijn om achteruitgang te vermijden. De wijze waarop deze taakstelling gerealiseerd dient te worden, is eveneens door de Vlaamse regering bekrachtigd. Het principe "sterkste schouders, zwaarste lasten" is daarbij heel belangrijk, waarbij lopende inspanningen maximaal op de Europese natuurdoelen gericht worden. Daarnaast wordt ook ingezet op vrijwillige natuurontwikkeling. De in het natuurdecreet voorziene instrumenten worden ingezet om zowel overheden en verenigingen als gezinnen of bedrijven te betrekken.

De taakstelling van Europese natuurdoelen die aan het ANB toegemeten zijn, stelt het ANB voor een grote uitdaging. Voor de realisatie van de nodige maatregelen voor het behoud en de versterking van de Europese en Vlaams beschermde habitats en soorten is een behoorlijke financiële inspanning nodig.

Een eerste stap naar de realisatie was het focussen van het beheer en de inrichting, waar mogelijk, op de implementatie van de instandhoudingsdoelstellingen. Er werd over een tijdsspanne van 10 jaar een evolutie afgelegd van algemeen beheer en inrichting in functie van het verhogen van de biodiversiteit naar beheer en inrichting gericht op de realisatie van de Europese natuurdoelen en het behoud en de bescherming van regionaal belangrijke natuur, waaronder Vlaams prioritaire soorten. Concreet wordt voor de uitgaven op de betreffende begrotingsartikels het percentage van de werkings- en investeringskredieten van het ANB dat gaat naar werken in uitvoering van de instandhoudingsdoelstellingen systematisch opgetrokken. Eenzelfde heroriëntering van de bestaande kredieten, resulterend in een verhoging van de middelen die ingezet worden voor de concrete realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen, wordt ook van de partners gevraagd. Concreet worden zowel de kredieten voor aankoop, inrichting en beheer als de subsidies voor terreinbeherende verenigingen en andere initiatiefnemers waar mogelijk en nodig geheroriënteerd naar en gefocust op de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen.

Daarnaast is er ook het geactualiseerde Sigmaplan, dat een onderdeel is van de Ontwikkelingsschets 2010 (Langetermijnvisie voor het Schelde-estuarium). Vanuit de vaststelling dat op de Zee- en Westerschelde inrichtingswerken met impact op Speciale Beschermingszones nodig zijn voor toegankelijkheid van de Antwerpse haven en veiligheid, is beslist op diverse niveaus dat ook een stevig natuurpakket als mitigatie nodig was. De langetermijnvisie voorziet daarom in een piste naar een gunstige staat van zowel de toegankelijkheid, de veiligheid als van de natuurlijkheid tegen 2030. De realisaties binnen het project geven invulling aan de realisatie van instandhoudingsdoelstellingen zoals voorzien in het regeerakkoord en ook hoger aangehaald. De degelijkheid van deze aanpak werd door Europa al erkend. Deze werkwijze bood ook de mogelijkheid om over langere termijn voor sectoren als landbouw en plattelandsrecreatie duidelijkheid te brengen i.v.m. de verwachte evoluties qua grondinname en om daarbij een passend flankerend beleid op te maken.

In uitvoering van het Vlaams regeerakkoord 2014-2019 wordt er verder ingezet op een verbetering van de beleving en de toegankelijkheid van groene domeinen en de realisatie van multifunctionele stadsbossen. Deze taak wordt opgenomen door het Agentschap voor Natuur en Bos zelf als door de subsidies die worden toegekend vanuit dit begrotingsartikel. De uitbreiding van de te beheren oppervlakte en ook de taakstelling inzake realisatie van een duurzame instandhouding leggen extra druk op de budgetten voor het uitvoeren van werken, waardoor derhalve door het ANB continu ingezet wordt op efficiëntiewinsten.

Naast de bestedingen vernoemd in bovenstaande tekst, wordt het budget binnen dit begrotingsartikel onder andere besteed aan de volgende doelstellingen:

- Het beleid inzake groenjobs is decretaal en bij Besluit van de Vlaamse Regering en Ministerieel Besluit geregeld. Vanuit de natuursector (natuurverenigingen, terreinbeherende verenigingen, bosgroepen, regionale landschappen, maar ook lokale besturen die natuurgebied bezitten) bestaat een belangrijke behoefte aan kwaliteitsvol natuur- en bosbeheer. Omdat dergelijke ecologisch waardevolle werken vaak arbeidsintensief en vanuit louter (micro)economisch perspectief verlieslatend zijn, én de beheerders over onvoldoende eigen middelen beschikken om zelf de werken te laten uitvoeren, heeft het beleid er voor gekozen om deze actoren geldelijk te ondersteunen door subsidies in het leven te roepen die ertoe strekken dergelijke werken financieel mogelijk te maken.
- De Beleidsnota Omgeving voorziet de uitbreiding van de gebieden onder effectief natuurbeheer (erkende, Vlaamse of bosreservaten, andere natuurgebieden onder vergelijkbaar beheerplan) . Eén manier om dit te realiseren betreft de subsidiëring van de verwerving van percelen door derden met als doel ze te laten erkennen als reservaat. Volgens het Besluit van de Vlaamse Regering van 20 juni 2014 tot regeling van het Vlaams Natura 2000-programma, de managementplannen Natura 2000, de zoekzones en de actiegebieden voor de specifieke instandhoudingsdoelstellingen voor Europees te beschermen soorten en habitats moet minstens 75% van dit krediet aangewend worden voor het instandhoudingsbeleid. Het decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu vormt de rechtsgrond voor het aankoopbeleid van natuurgebieden.
- De realisatie van de IHD veronderstelt een forse investering in inrichtingswerken: afgraven, ontbossen, bosvorming, hermeanderen, baggeren, exoten bestrijden... Een aantal van deze werken zal via grootschalige natuurinrichtings-projecten moeten verlopen. Maar er zijn ook tal van kleine inrichtingen noodzakelijk die snel en op maat afgesproken kunnen worden. Er wordt hiervoor door het ANB maximaal ingezet op samenwerking met partners. Naast de interne integratie in het beleid van andere entiteiten, zijn deze samenwerking en partnerschappen met lokale actoren essentieel om de planvorming op Vlaams niveau inzake instandhoudingsdoelstellingen en soortenbescherming te laten resulteren in effectieve realisaties op terrein. Er wordt hierbij sterk ingezet op de projectmatige ondersteuning van alle partners in het natuurbeleid, zoals vzw's, bosgroepen, regionale landschappen en private personen voor beheer- en inrichtingswerken met het oog op de realisatie van de IHD.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	70.966	67.155	
<i>Index</i>	0	0	
<i>Compensaties</i>	29	-1.058	
<i>Andere bijstellingen</i>	7.483	7.483	
BO 2019	78.478	73.580	

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	VRK
Van QBX-3QCH2FY-IS	56	444	
Naar QB0-1QCH2OU-IS	-27	-27	
Naar QB0-1QCH2NY-IS		-1.475	
TOTAAL	29	-1.058	

- Bij BO2018 werd 56 keuro VAK en 444 keuro VEK eenmalig gecompenseerd naar QBX-3QCH2FY-IS voor de realisatie van natuurcompensatie in de achterhaven van Zeebrugge. Deze compensatie wordt nu teruggedraaid.
- Voor de uitbreiding van de referentietaak van VITO wordt 27 keuro gecompenseerd naar QB0-1QCH2OU-IS.
- Voor de financiering van het tekort aan betaalkredieten op de werkingsdotatie VLM wordt 1.475 keuro onbenutte betaalkredieten gecompenseerd naar QB0-1QCH2NY-IS.

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
Terugdraaien eenmalige verhoging VSGB	-2.517	-2.517	
Tabel Netto-beleidsruimte 2019 – recurrent bijkomend beleid voor de uitvoering van instandhoudingsdoelstellingen	10.000	10.000	
TOTAAL	7.483	7.483	

- Toelichting terugdraaien eenmalige verhoging VSGB:
  - Beleids- en betaalzijde: bij BO2018 werd een eenmalige verhoging van 2.517 keuro VAK en VEK toegekend voor de realisatie van 1000 ha bijkomend groen in het Vlaams Strategisch Gebied rond Brussel. Deze impuls wordt nu teruggedraaid.
- Toelichting tabel Netto-beleidsruimte 2019 – recurrent bijkomend beleid voor de uitvoering van instandhoudingsdoelstellingen (IHD):
  - Beleids- en betaalzijde: in het kader van de noden voor IHD wordt het budget op dit begrotingsartikel recurrent verhoogd met 10.000 keuro VAK en VEK.

QBX-3QCH2FY-IS – VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ (VLM)**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Via dit artikel wordt vanuit ANB budget voorzien voor het uitoefenen van het recht van voorkoop en de aankopen binnen de lokale grondenbanken door VLM.

Kredietevolutive:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	21.776	19.644	
<i>Index</i>	0	0	
<i>Compensaties</i>	- 56	- 444	
<i>Andere bijstellingen</i>	- 3.700	- 3.700	
BO 2019	18.020	15.500	

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	VRK
Naar QDX-3QCH2FA-WT	-56	-444	
TOTAAL	-56	-444	

- Bij BO2018 werd 56 keuro VAK en 444 keuro VEK gecompenseerd vanuit QDX-3QCH2FA-WT voor de realisatie van natuurcompensatie in de achterhaven van Zeebrugge. Deze compensatie wordt nu teruggedraaid.

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
Terugzetten eenmalige verhoging Sigma	-3.700	-3.700	
TOTAAL	-3.700	-3.700	

- Toelichting terugdraaien eenmalige verhoging Sigma:
  - Beleids- en betaalzijde: bij BO2018 werd een bijkomende beleidsimpuls van 3.700 keuro VAK/VEK voorzien voor de realisatie van het geactualiseerde Sigmaplan. Deze impuls wordt nu teruggedraaid.

2.2.4. PLATTELANDSBELEID**QBX-3QCH2GA-WT – HET PLATTELANDSBELEID LEGT DE BASIS VOOR DE DUURZAME ONTWIKKELING VAN HET VLAAMS PLATTELAND****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Vanuit dit artikel worden de cofinanciering van het Vlaams Gewest voor plattelandsprojecten en leedergroepen ingevolge het plattelandsontwikkelingsprogramma voor Vlaanderen, projectsubsidies in het kader van het geïntegreerd plattelandsbeleid voor Vlaanderen en Platteland Plus gefinancierd.

De middelen van dit begrotingsartikel worden in 2019 voor PDPO III en Platteland Plus projecten gebruikt.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	3.448	3.448	
<i>Index</i>	0	0	
<i>Compensaties</i>	0	0	
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0	
BO 2019	3.448	3.448	

Geen wijzigingen.

QBX-3QCH2GY-IS – VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ (VLM)**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Via dit artikel ontvangt de VLM een aanvullende dotatie vanuit de DAB MINAfonds voor de financiering van haar plattelandsbeleid.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	701	936	
<i>Index</i>	0	0	
<i>Compensaties</i>	0	0	
<i>Andere bijstellingen</i>	0	446	
BO 2019	701	1.382	

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
Correcte aanrekening werkingsdotaties		446	
TOTAAL		446	

Voor de bespreking van interne stromen wordt generiek verwezen naar de bespreking van de begrotingen van de betrokken Vlaamse rechtspersonen.

2.2.5. LUCHT**QBX-3QCH2HA-WT – DE MILIEUKWALITEIT VAN DE LEEFOMGEVING VERHOGEN: LUCHT****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Vanuit dit artikel financiert het departement Omgeving beleidsondersteunende uitgaven die betrekking hebben op de strategische doelstellingen mbt. het verhogen van de leef- en luchtkwaliteit. Op dit artikel worden ook premies toegekend voor de aankoop en installatie van emissieverminderende systemen in voertuigen en woningen.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	548	508	
<i>Index</i>	0	0	
<i>Compensaties</i>	0	304	
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0	
BO 2019	548	812	

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	VRK
Van QB0-1QCH2NY-IS		304	
TOTAAL		304	

- Er wordt 304 keuro VEK gecompenseerd vanuit QB0-1QCH2NY-IS na analyse van de betaalkalenders.

QBX-3QCH2HP-IS – FONDS FLANKEREND ECONOMISCH BELEID (HERMESFONDS)**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Vanuit dit artikel kan het Hermesfonds een aanvullende dotatie vanuit de DAB MINAfonds ontvangen voor de (co-)financiering van leefmilieu gerelateerde maatregelen.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	0	0	
<i>Index</i>	0	0	
<i>Compensaties</i>	0	0	
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0	
BO 2019	0	0	

Pro memorie.

2.2.6. KLIMAAT**QBX-3QCH2IA-WT – NAAR EEN KLIMAATVRIENDELIJKE SAMENLEVING: UITVOEREN EN VERSTERKEN KORTE TERMIJN KLIMAATBELEID****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Via dit artikel kunnen klimaatuitgaven op de DAB MINAfonds aangerekend worden.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	0	0	
<i>Index</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	
<i>Compensaties</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	
BO 2019	0	0	

Pro memorie.

2.2.7. AFVAL EN MATERIALEN**QBX-3QCH2JA-WT – VLAANDEREN OP WEG ZETTEN NAAR EEN KRINGLOOPECONOMIE****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Vanuit dit begrotingsartikel van de DAB Minafonds financiert OVAM uitgaven gericht op de uitvoering van het afvalstoffen- en materialenbeleid.

Meer in detail worden volgende uitgaven voorzien op dit begrotingsartikel.

De benodigde kredieten inzake de verwerking van dierlijk afval, dierenmeel en slachtafval hangen af van de hoeveelheid opgehaalde krenge en de verwerkingskost. Uitgangspunt voor het gebudgetteerde bedrag is een tussenkomst van 50% door de overheid voor de bijdrageplichtigen en 100 % voor de niet-bijdrageplichtigen. Het budget wordt op hetzelfde niveau gehouden als in 2018: 8.150 keuro in VAK en VEK.

Subsidies aan de 31 erkende kringloopcentra worden toegekend op basis van het subsidiebesluit van 20 mei 2005. De subsidie per kringloopcentrum wordt berekend op basis van het aantal kilo hergebruikte goederen (theoretisch hergebruik) en rekening houdend met de grootte en het aantal inwoners dat in het verzorgingsgebied van elk kringloopcentrum ligt. Het vastleggings- en vereffeningskrediet blijft in 2019 ongewijzigd op 808 keuro.

Aan lokale overheden wordt financiële steun gegeven voor de uitvoering van het lokale huishoudelijk afvalstoffenbeleid. Dit kadert in de doelstelling de effectiviteit van het afvalstoffenbeleid te verhogen en het SUP Huishoudelijke afvalstoffen. De procedures voorzien in dit besluit (ontwerp-, toewijzings- en betalingsfase) en het feit dat de betalingsaanvragen ingediend moeten worden door de lokale overheden via de OVAM geven aanleiding tot een gespreide uitbetaling van de subsidies. Deze middelen dienen voor de subsidies voor investeringen in diftar huis aan huis, diftar containerparken, projecten openbare reinheid, ondergrondse containers en sorteerstraatjes. Vanuit deze kredieten wordt in 2019 ook 9.800 keuro voorzien in VAK en 2.600 keuro in VEK voor subsidies aan lokale overheden in het kader van een versnelde asbestafbouw. Met de verbreding van het bestaande 'Subsidiebesluit lokale besturen' kan het lokaal bestuur via een eigen selectie van mogelijke projectformules (bronophaling, samenaankoop,...) een lokaal verankerd asbestafbouwinstrumentarium uitrollen voor de burger en voor het eigen patrimonium. Met dit instrumentarium kan het lokale bestuur daarbij zowel ontzorging aan de burger aanbieden bij asbestverwijdering als een financiële ondersteuning op vlak van de asbestmeerkost. In 2019 wordt 19.436 keuro aan vastleggingskrediet en 13.554 keuro aan vereffeningskrediet voorzien.

Voor projecten en subsidies in het kader van Circulaire Economie wordt in 2019 3.000 keuro aan vastleggingskrediet en 3.460 keuro aan vereffeningskrediet voorzien. Hiermee worden initiatieven van bedrijven en organisaties ondersteund voor projecten circulaire economie.

Kredietevoluitie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	38.844	35.558	
<i>Index</i>	0	0	
<i>Compensaties</i>	- 150	4.914	
<i>Andere bijstellingen</i>	- 7.300	- 14.500	
BO 2019	31.394	25.972	

Inhoudelijke toelichting kredietevoluities:

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	VRK
Van QBX-3QCH2EV-IS		5.064	
Naar QB0-1QCH2OU-IS	-150	-150	
TOTAAL	-150	4.914	

- Bij BA 2018 werden betaalkredieten voor de fipronilcrisis en saneringen vanuit QBX-3QCH2JA-WT gecompenseerd. Deze compensatie wordt nu teruggedraaid. Zo kunnen op dit artikel de engagementen uit het verleden voor subsidies circulaire economie (+1.260 keuro) en subsidies asbestafbouw lokale besturen (+3.804 keuro) uitbetaald worden.
- Er wordt 150 keuro gecompenseerd naar QB0-1QCH2OU-IS voor de uitwerking van het symbioseplatform via de referentietaken bij VITO.

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
Terugdraaien eenmalige kredieten 2018	-17.100	-17.100	
Tabel Netto-beleidsruimte 2019 – bijkomende investeringsinspanning voor het Actieplan asbestafbouw	+7.200		
Tabel Netto-beleidsruimte 2019 – beleidsimpulsen voor het Actieplan asbestafbouw	+2.600	+2.600	
TOTAAL	-7.300	-14.500	

- Toelichting terugdraaien eenmalige kredieten 2018:
  - Beleids- en betaalzijde: de in 2018 toegekende extra kredieten voor asbestafbouw bij lokale besturen en voor subsidies circulaire economie worden in 2019 teruggedraaid.

- Toelichting bijstelling Tabel Netto-beleidsruimte 2019 – bijkomende investeringsinspanningen en eenmalige beleidsimpulsen voor het Actieplan asbestafbouw:
- Beleids- en betaalzijde: in het kader van asbestafbouw bij lokale overheden wordt 9.800 keuro VAK en 2.600 keuro VEK toegevoegd voor subsidies aan lokale overheden. Met de verbreding van het bestaande 'Subsidiebesluit lokale besturen' kan het lokaal bestuur via een eigen selectie van mogelijke projectformules (bronophaling, samenaankoop,...) een lokaal verankerd asbestafbouwinstrumentarium uitrollen voor de burger en voor het eigen patrimonium. Met dit instrumentarium kan het lokale bestuur daarbij zowel ontzorging aan de burger aanbieden bij asbestverwijdering als een financiële ondersteuning op vlak van de asbestmeerkost.

2.2.8. OMGEVINGSBELEID VOOR RUIMTE EN MILIEU

QBX-3QCH2NJ-WT – LANDBOUW EN NATUUR: PARTNERS IN EEN MULTIFUNCTIONEEL LANDELIJK GEBIED

Korte inhoud begrotingsartikel:

Vanuit dit artikel worden de vergoedingen (inclusief beheerovereenkomsten) ingevolge gebiedsgerichte verscherpingen in uitvoering van het Mestdecreet en het plattelandsontwikkelingsprogramma voor Vlaanderen en subsidies voor de uitvoering van landinrichtingsplannen gefinancierd.

De beheerovereenkomsten worden gesloten in het kader van het plattelandsontwikkelingsprogramma (PDPO) voor Vlaanderen en worden zowel met Vlaamse als Europese middelen gefinancierd. De VLM sluit beheerovereenkomsten met de landbouwers voor het vrijwillig uitvoeren van agromilieumaatregelen, telkens met een looptijd van 5 jaar. De landbouwers ontvangen voor het uitvoeren van deze agromilieumaatregelen jaarlijks een vergoeding. De landbouwer kan, onder begeleiding van de bedrijfsplanner, beheerovereenkomsten met diverse doelstellingen sluiten. De volgende beheerdoelstellingen werden bepaald: de soortenbescherming, het perceelsrandenbeheer, de erosiebestrijding, het onderhoud van kleine landschapselementen, het verbeteren van de waterkwaliteit, het botanisch beheer en bijdragen aan de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen: landbouwgronden gelegen in of rond Natura 2000 gebieden via fosfaatuitmijning voorbereiden op het behalen van bepaalde habitattypes en de milieukwaliteit in lokale gebieden in of rond Natura 2000 gebieden aangeduid voor het realiseren van de instandhoudingsdoelstellingen, verbeteren door het gebruik van meststoffen (P, N) met 100 % te reduceren. Met het sluiten van beheerovereenkomsten (programmaperiode 2014-2020) wordt uitvoering gegeven aan de Vlaamse beleidsdoelstellingen en -prioriteiten, bepaald door de Vlaamse regering, en dit in uitvoering van het Europees plattelandsontwikkelingsbeleid.

Inzake VAK wordt voor 2019 12.359 keuro voorzien. Alle beheerovereenkomsten met startdatum 01/01/2019 zullen worden vastgelegd voor de volledige looptijd (5 jaar). Inzake VEK wordt voor 2019 7.540 keuro voorzien. Dit betreft het in 2019 uit te betalen bedrag met betrekking tot de beheerovereenkomsten met startdatum 01/01/2015, 01/01/2016, 01/01/2017 en 01/01/2018.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	13.260	7.784	
<i>Index</i>	0	0	
<i>Compensaties</i>	0	0	
<i>Andere bijstellingen</i>	0	657	
BO 2019	13.260	8.441	

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
Bijstelling ifv. analyse betaalkalender		657	
TOTAAL		657	

- Toelichting bijstelling betaalkalender:

- Betaalzijde: het VEK wordt vermeerderd met 657 keuro na evaluatie van de betaalkalender.

QBX-3QCH2NR-IS – VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ (VLM) - GEBRUIKERSCHADE EN KAPITAALSCHADE**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Vanuit dit artikel ontvangt VLM een aanvullende dotatie vanuit de DAB MINA-fonds voor de uitbetaling van kapitaalschade en gebruikersschade.

Dit is de schade die de eigenaar/gebruiker van een grond ondervindt als gevolg van: een bestemmingswijziging van "landbouw" naar "natuur", "bos" of "overig groen"; het in een plan opnemen van een overdruk die de economische aanwending van landbouwgrond beïnvloedt; het opleggen van een erfdienstbaarheid die de economische aanwending van landbouwgrond beïnvloedt. Het krediet dient om de aanvragers voor deze schade te vergoeden en verloopt via de VLM-begroting via deze interne stroom.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	3.460	1.185	
<i>Index</i>	0	0	
<i>Compensaties</i>	-1.475	0	
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0	
BO 2019	1.985	1.185	

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	VRK
Naar QB0-1QCH2NY-IS	-1.475		
TOTAAL	-1.475		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Voor de bespreking van interne stromen wordt generiek verwezen naar de bespreking van de begrotingen van de betrokken Vlaamse rechtspersonen.

QBX-3QCH2NY-IS – VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ (VLM)**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Vanuit dit artikel ontvangt VLM een aanvullende dotatie vanuit de DAB MINAfonds voor uitgaven in het kader van ruilverkavelingsprojecten en grondverwerving buffergebieden.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	3.961	4.320	
<i>Index</i>	0	0	
<i>Compensaties</i>	0	- 431	
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0	
BO 2019	3.961	3.889	

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
Bijstelling ifv. analyse van de betaalkalender		- 431	
TOTAAL		- 431	

Voor de bespreking van interne stromen wordt generiek verwezen naar de bespreking van de begrotingen van de betrokken Vlaamse rechtspersonen.

QBX-3QCH2NA-WT – DE MILIEUKWALITEIT VAN DE LEEFOMGEVING VERHOGEN: HINDER**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Vanuit dit artikel financiert het departement Omgeving uitgaven die betrekking hebben op de strategische doelstellingen omtrent het verhogen van de leefkwaliteit voor het thema hinder. Meer concreet omvat dit artikel uitgaven voor beleidsvoorbereidend onderzoek, uitwerking en implementatie van maatregelen en beleidsinstrumenten in verband met milieuhinder en leefomgevingskwaliteit.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	179	480	
<i>Index</i>	0	0	
<i>Compensaties</i>	0	0	
<i>Andere bijstellingen</i>	0	- 301	
BO 2019	179	179	

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
Bijstelling ifv. analyse van de betaalkalender	0	-301	
TOTAAL	0	-301	

- Toelichting bijstelling ifv. analyse van de betaalkalender:

- Betaalzijde: na analyse van de betaalkalender werd het VEK bijgesteld met 301 keuro.

2.2.9. THEMA-OVERSCHRIJDEND INSTRUMENTARIUM OMGEVING

QBX-3QCH20A-WT – HET OMGEVINGSBELEID WERKT MET EENVOUDIGE EN DOELTREFFENDE INSTRUMENTEN, WORDT WETENSCHAPPELIJK ONDERBOUWD EN STIMULEERT DOORWERKING IN RELEVANTE BELEIDSVELDEN EN SECTOREN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel worden specifieke beleidsgelateerde werkingskosten van het departement Omgeving aangerekend. Concreet gaat het over kosten voorzien voor procedures en gerechtskosten en schadevergoedingen aan derden, studies inzake beleidsvoorbereiding, -evaluatie en -opvolging die een bijdrage leveren aan een effectiever, efficiënter en/of zuiniger milieubeleid en specifieke ad hoc beleidsuitgaven voor het departement Omgeving.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	879	2.000	
<i>Index</i>	0	0	
<i>Compensaties</i>	72	72	
<i>Andere bijstellingen</i>	0	- 1.034	
BO 2019	951	1.038	

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	VRK
Vanuit QBX-3QCH20B-WT	-72	-72	
TOTAAL	-72	-72	

- Een in 2018 eenmalig toegekend VAK en VEK budget op artikel QBX-3QCH2OB-WT wordt binnen het departement Omgeving gecompenseerd naar QBX-3QCH2OA-WT.

(duizend euro)			
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
Bijstelling in functie van de betaalkalender		-1.034	
TOTAAL		-1.034	

- Toelichting bijstelling in functie van de betaalkalender:
  - Betaalzijde: na analyse van de betaalkalender werd het VEK bijgesteld met 1.034 keuro.

QBX-3QCH2OB-WT – EEN DOELGERICHTE DEELNAME AAN HET INTERNATIONAAL BELEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

Vanuit dit artikel worden allerlei uitgaven en projecten gerelateerd aan het internationale milieu- en natuurbeleid gefinancierd. Vlaanderen draagt zo bij tot de realisatie van de op internationale, Europese, Belgische of bilaterale overheidsfora onderschreven natuur- en milieudoelstellingen, met inbegrip van klimaat en biodiversiteit en de milieu- en natuurcomponenten van de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's). Mede met het oog op het nakomen van het internationale engagement tot de noodzakelijke internationale capaciteitsopbouw en technologietransfer wordt bovendien ernaar gestreefd de milieu- en organisatorische technologie en knowhow die in Vlaanderen ontwikkeld werd of wordt, te promoten, te verspreiden en te valoriseren als concrete bijdrage voor duurzame ontwikkeling en voor de verbetering van het leefmilieu in het eigen gewest en op het internationale forum.

Kredietevolutie:

(duizend euro)			
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	700	817	
<i>Index</i>	0	0	
<i>Compensaties</i>	-72	-72	
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0	
BO 2019	628	745	

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(duizend euro)			
Compensaties	VAK	VEK	VRK
Naar QBX-3QCH2OA-WT	-72	-72	
TOTAAL	-72	-72	

- Een eenmalig in 2018 toegekend budget van 72 keuro VAK en VEK wordt gecompenseerd naar artikel QBX-3QCH2OA-WT.

QBX-3QCH2OC-WT – VERGROENING VAN DE ECONOMIE**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Vanuit dit artikel worden de uitgaven van het Departement Omgeving gefinancierd die betrekking hebben op de strategische doelstellingen omtrent de vergroening van de economie. Het Departement financiert het gros van haar initiatieven (incl. subsidies) richting haar doelgroepen en partners via dit begrotingsartikel van het MINAfonds, met het oog op het verankeren en versterken van het omgevingsbewustzijn in de verschillende geledingen van de Vlaamse samenleving.

Er wordt budget voorzien voor de werkingskosten op het vlak van natuur- en milieueducatie, natuurtechnische milieu-bouw, doelgroepenbeleid, informatie, sensibilisering en kennisdeling naar de verschillende doelgroepen, voor natuurtechnische milieubouwprojecten en voor specifieke investeringen voor de werking van de Vlaamse Kennis- en Vormingscentra voor Natuur en Milieu.

Voor de subsidiëring van de milieu- en natuurverenigingen in het kader van het decreet van 29 april 1991 wordt een bedrag voorzien van 5.143 keuro VAK.

Het besluit van de Vlaamse Regering van 28 maart 2014 houdende de toekenning van compensatie aan de verschillende actoren en aan gemeenten voor milieu gerelateerde taken, uitgevoerd door doelgroepwerknemers voorziet jaarlijks een bedrag van 3.234 keuro VAK/VEK om 616 takenpakketten in te zetten voor de gemeenten om bedoelde werkzaamheden te ondersteunen.

Voor de financiering van allerlei subsidievragen voor vernieuwende projecten van verenigingen, scholen, ... rond informatie, sensibilisering, natuur- en milieueducatie, doelgroepenbeleid, natuurtechnische milieubouw, ... of specifieke (kleinschalige) projectoproepen wordt een budget voorzien van 534 keuro VAK.

Kredietevolutive:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	11.111	11.808	
<i>Index</i>	707	589	
<i>Compensaties</i>	0	0	
<i>Andere bijstellingen</i>	0	-400	
BO 2019	11.818	11.997	

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK
Bijstelling ifv. analyse van de betaalkalender		- 400	
TOTAAL		- 400	

- Toelichting bijstelling betaalkalender:

- Betaalzijde: na analyse van de betaalkalender wordt het VEK bijgesteld met 400 keuro.

2.2.10. GEEN INHOUDELIJKE TOEWIJZING (ZZ)

QBX-3QCH2ZZ-OV – OVER TE DRAGEN OVERSCHOT VAN HET BOEKJAAR

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel omvat het over te dragen saldo van de DAB MINAfonds op het einde van het betrokken begrotingsjaar.

Kredietevolutive:

	(duizend euro)		
	VAK	VEK	VRK
BA 2018	0	261.967	
<i>Index</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	
<i>Compensaties</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	
BO 2019	0	261.967	

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Geen wijzigingen.

C. IVA'S MET RECHTSPERSOONLIJKHEID

C.1. OPENBARE VLAAMSE AFVALSTOFFENMAATSCHAPPIJ (OVAM)

De OVAM werd opgericht op 2 juli 1981 in het kader van het afvalstoffendecreet. Bij de hervormingen in het kader van Beter Bestuurlijk Beleid werd, door het decreet van 7 mei 2004, de OVAM op 1 april 2006 een intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid.

De OVAM neemt de engagementen op binnen de taken en bevoegdheden die haar zijn toegewezen in het oprichtingsdecreet van 7 mei 2004 tot wijziging van het decreet van 5 april 1995.

De decretale taken van de OVAM met betrekking tot het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen zijn:

1° het ontwikkelen van instrumenten en het uitwerken van maatregelen voor de bevordering van het zuinige gebruik van grondstoffen, onder meer door zo veel mogelijk de materiaalkringlopen te sluiten;

2° het bevorderen van de kwaliteit van producten en productieprocessen met aandacht voor kwalitatieve en kwantitatieve preventie voor wat betreft het gebruik van grondstoffen, het verspreiden van milieugevaarlijke stoffen en het voorkomen van afval;

3° het ontwikkelen van instrumenten en het uitwerken van maatregelen voor de bevordering van een duurzaam consumptiegedrag, voor wat betreft het gebruik van grondstoffen, het verspreiden van milieugevaarlijke stoffen en het voorkomen van afval;

4° het ontwikkelen van instrumenten en het uitwerken van maatregelen voor een veilig beheer van milieugevaarlijke stoffen en voor het voorkomen en zo nodig beperken van lekken van milieugevaarlijke stoffen uit stoffenkringlopen;

5° ter aanvulling van de vorige taken, de sturing en coördinatie van de inzameling en de veilige verwijdering van afvalstoffen alsmede de ambtshalve verwijdering ervan;

6° het ontwikkelen van instrumenten en het uitwerken van maatregelen om de correcte werking van de afvalstoffenmarkt te garanderen.

De decretale taken van de OVAM met betrekking tot de bodemsanering zijn:

1° het ontwikkelen van instrumenten en het uitwerken van maatregelen om nieuwe bodemverontreiniging te voorkomen;

2° het ontwikkelen van instrumenten en het uitwerken van maatregelen om individuele en collectieve saneringen te stimuleren;

3° het saneren van de historische en nieuwe bodemverontreiniging, met inbegrip van de zorg om verlaten terreinen waar mogelijk opnieuw een nuttige functie te geven;

4° het ontwikkelen van instrumenten en het uitwerken van maatregelen om de correcte werking van de bodemsaneringsmarkt te garanderen.

1. TOELICHTING PER ARTIKEL

Onder dit punt worden de ontvangsten en uitgaven van de OVAM-begroting 2019 op het niveau van de ESR-code besproken.

De OVAM oefent haar activiteiten uit onder de ISE Bodem en Ondergrond (QE) en Afval en Materialen (QJ).

1.1. ONTVANGSTENARTIKELEN

ESR 08.211 Overgedragen werkingssaldo

Het saldo wordt aangepast aan de begrotingsaanpassing 2018.

ESR 16 Verkoop van goederen en diensten

Belangrijkste inkomsten op dit artikel zijn de ontvangsten bodemattesten. Door de historisch lage rente op leningen, wordt er veel meer gekocht en verkocht. In 2017 werden 266.000 attesten afgeleverd. Bij BO2018 werd een stijging tot 250.000 attesten opgenomen, zowel bij BA2018 als bij BO2019 wordt uitgegaan van 260.000 attesten.

Het deel van de inkomsten die voortvloeien uit de invoering van de cofinancieringsregeling wordt opgenomen in het Bodembeschermingsfonds. Voor 2019 wordt dit bedrag ingeschat op 4.346 keuro.

De OVAM ontvangt middelen van Fost Plus voor een duurzaam evenementenbeleid en een beleid voor netheid in Vlaanderen. In januari 2016 sloot Vlaams minister van Omgeving Joke Schauvliege een overeenkomst over bijkomende financiële middelen voor het realiseren van een integraal zwerfvuilbeleid: Vlaanderen Mooi is een samenwerking tussen de OVAM, het verpakkend bedrijfsleven (Fost Plus) en de lokale besturen (VVSG). Samen pakken we al enkele jaren het zwerfvuil in Vlaanderen grondig aan. Vlaanderen Mooi organiseert onder meer de acties en de campagnes van de Mooimakers. De inkomsten worden bij BO2019 geactualiseerd met +7 keuro. In totaal wordt 592 keuro voor lonen en 70 keuro voor werkmiddelen voorzien.

Daarnaast worden de ontvangsten opgenomen o.a verhuur van gebouw, opvragen digitale informatie e.d.. De ontvangsten gedetacheerd personeel worden geactualiseerd (-34 keuro).

ESR 38 Inkomensoverdrachten

In het kader van de convenant met UMICORE is voorzien dat UMICORE voor 50% tussenkomt in de gedane uitgaven. Het bedrag blijft constant op 310 keuro rekening houdend met de verwachte uitgaven in het kader van de convenant (zie uitgaven artikel 1211.90 en 73.4 die gedeeltelijk zijn bestemd voor UMICORE).

De inningen van teruggevorderde uitgaven m.b.t. verwijderingen en saneringen blijven met 1.000 keuro bij BO2019 op hetzelfde niveau als bij BA2018. Voor bodemonderzoeken wordt 100 keuro voorzien.

Van 24 tot 27 februari 2019 zakken 1000 experts in circulaire economie en grondstoffen af naar Antwerpen voor het gerenommeerde World Resources Forum (WRF). De OVAM organiseert dit forum in samenwerking met partners als stad Antwerpen, VITO, Agoria, ... Er worden voor 662 keuro aan inkomsten voorzien van inschrijvingsgelden, sponsoring, expositieruimte e.d.

ESR 39.10 Financiering – EU / 3920 Financiering - andere Lidstaten

De inkomsten uit de verschillende Europese projecten worden ingeschat op 465 keuro. Er worden overdrachten voorzien voor personeelskosten, reis-en verblijfkosten, specifieke expertises en afvalverwijdering.

European Topic Centre: 30 keuro

Het Europees Milieu Agentschap (EMA) besteedt opdrachten uit aan verschillende 'European Topic Centra' (ETC's) rond diverse milieu-aangelegenheden. Eind 2013 lanceerden ze een call voor de oprichting van een European Topic Centre for Materials and Waste in a Green Economy (ETC/WMGE). De OVAM zal jaarlijks gemiddeld 50 mandagen ondersteuning aanbieden in de domeinen afvalbeheer en afvalpreventie.

FISSAC: 42 keuro

Het EU-project FISSAC (Horizon 2020) bekijkt de mogelijkheden voor toepassingen in bouwmaterialen van grondstoffen die afkomstig zijn van afvalstoffen binnen en buiten de bouwsector. Om dit proces te versterken wil het project op Europese schaal kijken naar de mogelijke samenwerking en symbiose van verschillende economische sectoren. Het project wil met proefprojecten aantonen welke bijkomende mogelijkheden bestaan om industriële afvalstoffen in te zetten als grondstoffen voor de productie van bouwmaterialen en – toepassingen.

Urbanrec: 160 keuro

Het doel van URBANREC is het ontwikkelen van een integrale aanpak voor grofvuil (verbetering van preventie en hergebruik, verbetering van logistiek, testen van nieuwe afvalverwerkingstechnieken om producten met een hogere toegevoegde waarde te bekomen) en het aantonen van de effectiviteit ervan in verschillende regio's met verschillende recyclagepercentages. URBANREC zal zich richten op de volgende stromen: PU-schuim, gemengde harde kunststoffen en gemengd textiel – nu niet gerecycleerd omwille van het ontbreken van kosten-efficiënte recyclagetechnieken en afzetproblemen – en hout, de grootste fractie binnen het grofvuil.

Repair: 29 keuro

Resource Management in Peri-urban Areas: Going Beyond Urban Metabolism. De bijdrage van de OVAM in het project is gefocust op de case Gent, één van zes steden in het project waarvoor men het grondstoffen- en materialenbeheer wil optimaliseren. UGent zal de binnen- en buitenkomende materiaalstromen gedetailleerd in kaart brengen, maar ook ruimtelijke aspecten analyseren en gedrag van consumenten in kaart brengen. Vervolgens kunnen eco-innovatieve oplossingen in het model ingebracht worden.

Rawfill: 100 keuro

Dit Interreg-project spitst zich toe op het karakteriseren van oude stortplaatsen en het opstellen van een bruikbare inventaris. Bij de stortplaats te Meerhout, welke als onderzoeksterrein in het Vlaamse deel van het Rawfillproject fungeert, zal een klassieke karakterisatie met behulp van boringen, monsternames en analyses van de stortinhoud worden uitgevoerd. De resultaten hiervan kunnen als ijk materiaal dienen voor het navolgend geofysisch onderzoek.

Cocoon: 64 keuro

Doel van dit Interreg-project is om d.m.v. ervaringsuitwisseling en kennisdeling tussen de projectpartners, beleidsinstrumenten te ontwerpen en te verbeteren die de ontwikkeling van ELFM bevorderen. De OVAM concentreert zich hier op het bodemdecreet. Voor 2018 wordt samen met de Vlaamse stakeholders een inventariseringsinspanning gedaan op het vlak van mapping.

Sullied Sediments: 40 keuro

Sullied Sediments, een Interreg-project onder het Noordzeeregioprogramma dat loopt van 2017 tot en met 2019, wil ondersteuning bieden op drie vlakken: een betere risico-inschatting van 'nieuwe' verontreinigende stoffen in sediment, een betere behandeling (zowel in situ als ex situ) en betere mogelijkheden tot hergebruik van verontreinigd sediment en een betere preventie van verontreiniging door de bewustmaking van alle betrokkenen. Bij het project zijn drie Vlaamse partners betrokken: de OVAM, de Vlaamse Milieumaatschappij en de Universiteit Antwerpen.

ESR 46.1 Inkomensoverdrachten

Het betreft hier de werkingsdotatie voor de OVAM bestemd voor de financiering van de personeelskosten en de overheadkosten (QB0-1QCH2JV-IS): -183 keuro. In het kader van de indexatie wordt het krediet verhoogd met 313 keuro VAK en VEK. Het budget wordt daarnaast verminderd met 496 keuro ter uitvoering van de opstap 2019 van de opgelegde koppenbesparing 2014-2019.

ESR 46.3 Overdrachten uit het MINA-fonds (niet-investeringen)

Ontvangsten vanuit het MINA-fonds (QBX-3QCH2EV-IS) voor verschillende uitgaven OVAM-begroting: communicatie, onderzoeken, expertise en in het kader van de overeenkomst met Umicore (werking).

Voor het luik duurzaam beheer van materialenkringlopen en afvalstoffen wordt 4.561 keuro voorzien waarvan 1.200 keuro eenmalig voor het actieplan asbestafbouw (nieuw in kader van de tabel Netto-Beleidsruimte 2019). Voor het luik m.b.t. overdracht werking en attestering bodemonderzoek wordt 3.913 keuro voorzien.

ESR 66.11 Kapitaal overdrachten

Het betreft hier de investeringsdotatie (vereffening) voor de OVAM voor de aankoop van installaties, machines en uitrusting, kantoormeubilair, hardware en software. De kapitaaloverdracht (QB0-1QCH5JV-IS) blijft constant op 234 keuro.

ESR 66.31 Overdrachten MINA-fonds

Betreft overdrachten uit het MINA-fonds voor saneringen, verwijderingen afvalstoffen en in het kader van de overeenkomst met UMICORE (investerings), (QBX-3QCH2EV-IS).

Voor verwijderingen en saneringen wordt een krediet voorzien van 26.771 keuro. In dit krediet wordt rekening gehouden met het bij BA2017 toegekend krediet van 7.500 keuro voor de versnelde aanpak van het asbestafbouwbeleid in scholen: hiervoor wordt 1.500 keuro VEK voorzien (zie ESR 73.40). Voor verwijderingen en saneringen Umicore wordt 310 keuro voorzien (zie ESR 73.40). Daarnaast wordt in VAK 1.800 keuro extra voorzien voor asbestafbouw (nieuw in kader van de tabel Netto-Beleidsruimte 2019).

ESR 08.10 Opname uit het reservefonds (BBF)

Ter financiering van ambtshalve sanering en saneringen en in het kader van het dossier UMICORE (zie ESR 03.10).

1.2. UITGAVENARTIKELEN

ESR 03.22 Over te dragen werkingssaldo

Het over te dragen werkingssaldo wordt afgeleid van het overgedragen saldo van de begrotingsaanpassing 2018 na vermindering met een gedeelte van de huur (967 keuro).

ESR 11 Lonen en sociale lasten

De personeelskosten worden gefinancierd met de werkingsdotatie en de inzet van eigen middelen (-193 keuro).

In het kader van de indexatie wordt het krediet verhoogd met 313 keuro. Het bedrag gedetacheerden en medewerkers Vlaanderen Mooi wordt geactualiseerd (-27 keuro). Het krediet wordt verhoogd met 17 keuro extra inkomsten uit Europese projecten voorzien voor personeelsinzet. Het budget wordt tenslotte verminderd met 496 keuro ter uitvoering van de opstap 2019 van de opgelegde koppenbesparing 2014-2019.

ESR 1211 Werkingskosten.

Deze uitgaven worden gefinancierd via de werkingsdotatie en de eigen inkomsten. De huisvestingskosten, reis-en verblijfkosten en exploitatie wagenpark blijven op hetzelfde niveau als bij BA2018.

ESR 12.20 Huur gebouwen

Krediet voor de huur van het OVAM-gebouw.

ESR 1211.6 Specifieke aankopen – werking

Het betreft uitgaven voor voornamelijk geschillen, uitbesteding verwerking meldingsgegevens, specifieke (juridische) expertise. Deze uitgaven worden gefinancierd via het Mina-fonds in het kader van bodemsanering en het duurzaam beheer van materialenkringlopen en afvalstoffen. (QBX-3QCH2EV-IS). Dit krediet stijgt met 19 keuro voorzien vanuit de EU-projecten.

ESR 1211.7 Sensibilisering en informatievoorziening

Het betreft diverse uitgaven voor communicatie en informatievoorziening: algemeen, sectorspecifiek, in het kader van UMICORE,... Deze uitgaven worden gefinancierd via het Mina-fonds in het kader van bodemsanering, de convenant UMICORE en het duurzaam beheer van materialenkringlopen en afvalstoffen. (QBX-3QCH2EV-IS). Het reguliere budget blijft constant.

Bij BO2019 worden eenmalig extra kredieten ingezet voor de organisatie van het WRF-congres en AquaConsoil. Hierdoor stijgt het budget met 575 keuro bij BO2019. Het grootste deel van de extra uitgaven worden gedekt door eenmalige inkomsten voor inschrijvingen en sponsoring (zie ESR 38).

Voor het actieplan asbestafbouw 'directe uitgaven' wordt eenmalig 200 keuro extra VAK/VEK voorzien (nieuw in kader van de tabel Netto-Beleidsruimte 2019). De verbreding van de kerntaak asbest naar het asbestafbouwbeleid, waarbij de OVAM voor de Vlaamse overheid sinds 2016 instaat voor de functie als centraal informatieloket en regulerende en regisserende entiteit, vergt een verbreding van alle communicatiedragers (websites, brochures, leidraden, ...).

ESR 1211.8 Studies en onderzoeken

Uitgaven voor onderzoeken rond bodem en het afval-en materialenbeleid. Deze uitgaven worden gefinancierd via het Mina-fonds in het kader van bodemsanering en het duurzaam beheer van materialenkringlopen en afvalstoffen. (QBX-3QCH2EV-IS).

Voor 2018 wordt een budget van 395 keuro VAK geraamd voor de onderzoeksprogrammatie gericht op wetenschappelijk onderzoek naar innovatieve inzichten in bodemverontreinigingen en de behandeling van deze verontreiniging.

In het kader van het afval- en materialenbeleid wordt een budget van 967 keuro VAK voorzien voor onderzoeken rond o.a. sorteeraanlyse huishoudelijke afvalstoffen, symbiose, onderzoek naar de methodologie voor de toekennen van de R1D10-status van eindverwerkingsinstallaties, evaluatie van de kwaliteit van granulaten en sorteerzeefzanden met beleidsaanbevelingen, de TOTEM-tool, updates m.b.t. de bouwcatalogus met concrete oplossingen voor veranderingsgericht en circulair bouwen, verbeterde dataverzameling en -monitoring op het vlak van afvalstoffen, indicatoren voor circulaire economie en methoden om lekken uit materiaalkringlopen te modelleren, onderzoeksprojecten in het kader van ruimte als hefboom voor circulaire economie, waaronder Circulair Antwerpen, Atelier 2.0,... en het Steunpunt Duurzaam Materialenbeheer binnen een circulaire economie.

ESR 1211.9 Werkingskosten saneringen en attesteringen en afval-en materialenbeleid

Betreft uitgaven voor onder meer OBO's, BBO's in het kader van het bodemsaneringsdecreet. Ook de niet-investeringsuitgaven UMICORE vallen onder dit krediet. Deze uitgaven worden gefinancierd via het MINA-fonds (QBX-3QCH2EV-IS), UMICORE en via het Bodembeschermingsfonds.

Voor 2019 wordt voor bodemonderzoeken een budget geraamd van 926 keuro VAK om onder meer de inspanningen rond de inventarisatie en sanering in kwetsbare gebieden (vb. drinkwater-wingebieden, brownfields, ...) en van woonzone-projecten verder te zetten.

Voor 2019 wordt een budget van 5.000 keuro ambtshalve bodemonderzoeken voorzien, waarvan 2.615 keuro vanuit het Bodembeschermingsfonds. Dit budget is noodzakelijk om voldoende invulling te geven aan de realisatie van de 2036-doelstelling. Dit verloopt praktisch via een doelgroepenaanpak en via programma's inzake ambtshalve saneringen.

Verder wordt 200 keuro VAK voorzien voor de uitvoering van ondersteuning, onderzoek en studies in kader van de convenant afgesloten met Umicore met betrekking tot de bredere omgeving.

Het VEK daalt met 640 keuro t.o.v. BA2018 vanuit het Minafonds luik bodem na analyse van de betaalkalenders. Voor de bodemonderzoeken gefinancierd via het

Bodembeschermingsfonds wordt 1.700 keuro VEK voorzien of -500 keuro t.o.v. BA2018.

Er wordt 100 keuro VEK voorzien voor werkingskosten afval- en materialenbeleid m.b.t. digitalisering en archivering.

ESR 31.322 Werkingsbijdragen inzameling en afzet

De OVAM ondersteunt een aantal organisaties en platformen die haar beleid mee helpen organiseren, in hun werking door het toekennen van een werkingsbijdrage: Interregionale Verpakkingscommissie (IVC) 544 keuro; VZW VLACO 532 keuro; UNEP 40 keuro; cofinanciering Recy-Composite 38 keuro; (QBX-3QCH2EV-IS).

ESR 31.324 Cofinanciering bodemsaneringswerken

Het besluit van de Vlaamse Regering betreffende de bodemsanering en de bodembescherming (VLAREBO) geeft uitvoering aan artikel 15 van het Bodemdecreet en voert een cofinancieringsregeling in voor bodemsaneringswerken. Er wordt verwacht dat jaarlijks een 40-tal subsidieaanvragen ingediend zullen worden. Hiervoor wordt bij B02019 een VAK van 3.181 keuro en VEK van 2.096 keuro voorzien.

ESR 31.325 Verwijdering fipronilverontreiniging

In 2017 werd een budget van 2.800 keuro voorzien voor de fipronilcrisis. Op basis van een raming werd 1.000 keuro te ontvangen facturen opgenomen voor de verwijdering fipronil in 2017 en werd nog 1.800 keuro VEK voorzien voor de kosten van 2018. Er worden geen uitgaven meer verwacht in 2019.

ESR 33.000 vzw Sociale Dienst

Bijdrage voor de personeelsleden van de OVAM aan de VZW sociale dienst.

ESR 71 Aanschaffingen terreinen

In het protocolakkoord met de curatoren is voorzien dat de OVAM vervuilde gronden kan overnemen. Deze uitgaven geraamd op 30 keuro worden gefinancierd met eigen inkomsten.

ESR 7340. Verwijderingen en saneringen (BBF)

Middelen voor (ambtshalve) saneringen, inclusief saneringen in het kader van de overeenkomst met UMICORE. Deze uitgaven worden gefinancierd via het Minafonds. (QBX-3QCH2EV-IS) en via het Bodembeschermingsfonds.

Voor de ambtshalve saneringen en afvalverwijderingen wordt een budget geraamd van 28.352 keuro VAK. Hierbij inbegrepen is 2.050 keuro uit het Bodembeschermingsfonds. Met deze middelen realiseren we in eerste instantie engagementen die reeds in het verleden zijn genomen: de sanering van dossiers in kwetsbare gebieden, de sanering van woonzones, de sanering van dossiers waar onschuld werd verleend en de OVAM de sanering uitvoert, in uitvoering van overeenkomsten, bij afgesloten brownfieldconvenanten, bij verworven terreinen of afgesloten dadingen of in toepassing van het protocol scholen.

Voor het Actieplan asbestafbouw wordt 1.800 keuro in VAK extra voorzien (Netto-Beleidsruimte 2019). Op 23 oktober 2014 gaf de Vlaamse regering haar principiële goedkeuring aan de doelstelling Asbestveilig Vlaanderen 2040 en de opmaak van een beleidsplan tegen 2018 om deze beleidsdoelstelling te realiseren. De OVAM stelde conform voormelde beslissing een Actieplan asbestafbouw op dat via een nota aan de Vlaamse regering voorwerp uitmaakt van een lopend goedkeuringstraject.

Een sectorprotocol biedt specifiek voor prioritaire doelgroepen die overkoepelend een beherende of financierende publieke entiteit kennen zoals scholen,

zorginstellingen en sociale huisvestingsmaatschappijen, een samenwerkingsovereenkomst om de realisatie van de asbestafbouwbeleidsdoelstellingen te halen. Flankerend aan hun reguliere financiering voor gebouwinvesteringen en energierenovaties, en aanvullend op de ondersteuning via asbestafbouwprojecten van lokale besturen, focust de OVAM binnen sectorprotocollen in eerste instantie op ondersteuning van een versnelde asbestinventarisatie en het verlenen van ontzorging en expertise.

Bij BA2017 werd voor het project asbest in scholen een krediet voorzien van 7.500 keuro in VAK en VEK. In 2017 werd het volledige budget in VAK benut maar het was in de praktijk onmogelijk om ook het toegekende krediet in VEK aan te wenden. Er wordt geraamd dat er in 2018 3.500 keuro en in 2019 1.500 keuro VEK-krediet noodzakelijk zal zijn voor de asbestafbouw in scholen.

In functie van de betaalkalender wordt het VEK voor de saneringen verlaagd met -2.624 keuro vanuit het Mina-fonds.

In 2017 ontvingen we een vrijwillige financiële bijdrage van 300 keuro voor de verwijdering van asbestcementdraailingen. De voorbije jaren werden nog verschillende bedragen aan terugvorderingen geïnd o.a. via protocol scholen. Al deze bedragen worden opgenomen in het Bodembeschermingsfonds. Voor 2019 verwachten we net zoals in 2017 een totaal van 1.000 keuro inkomsten in het kader van teruggevorderde bedragen. In 2019 wordt 2.050 keuro opnieuw aangewend in VAK voor diverse projecten verwijderingen en saneringen. In VEK wordt eveneens een bedrag van 1.150 keuro voorzien voor de vastleggingen op BBF van de voorbije jaren of -400 keuro tov BA2018.

De verwijderingen en saneringen Umicore bedraagt in VAK 3.000 keuro voor saneringen omgeving en terrein arseenfabriek Bocholt. In VEK wordt 500 keuro voorzien.

ESR 74 Verwerving overige investeringsgoederen

Middelen (vereffeningen) voor verschillende investeringen o.a. installaties, machines en uitrusting, hardware en software. Deze uitgaven worden gefinancierd via de investeringsdotatie en via de eigen middelen.

De OVAM wenst haar dienstverlening en werking verder te automatiseren in het licht van Vlaanderen radicaal digitaal. De OVAM ontwikkelt mee de woningpas, wat diverse analyses en ontwikkelingen op IT-vlak vereist. Voor ELFM trachten we in 2019 quickwins te realiseren uit de behoefteanalyse van 2018. Verder willen we in 2019 blijven inzetten op de privacy en informatieveiligheid.

Voor het Actieplan asbestafbouw wordt in 2019 extra 1.000 keuro voorzien voor de ontwikkeling van een databank en kwaliteitsborgingssysteem asbestinventarisatie (tabel Netto-Beleidsruimte 2019).

Tenslotte zijn er diverse investeringen noodzakelijk om interne processen te automatiseren.

ESR 0310 Spijziging BBF

De spijziging BBF bedraagt voor BO2019 in totaal 29.737 keuro. Dit betreft 24.081 keuro vanuit het MINA-fonds, 1.000 keuro via terugvorderingen inzake ambtshalve bodemsaneringen, 310 keuro rechtstreeks vanuit UMICORE en 4.346 keuro van de cofinanciering bodemattesten. In 2019 wordt er anderzijds voor 29.737 keuro aan middelen opgenomen uit het BBF: 620 keuro in het kader van de uitvoering van de UMICORE-convenant, 25.321 keuro voor saneringen gefinancierd via het MINA-fonds en teruggevorderde bedragen, 2.096 keuro voor cofinanciering bodemsaneringswerken en 1.700 keuro voor bodemonderzoeken.

C.2. VLAAMSE MILIEUMAATSCHAPPIJ (VMM)

De Vlaamse Milieumaatschappij is een intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid, opgericht bij het decreet van 7 mei 2004 als rechtsopvolger van de parastatale Vlaamse Milieumaatschappij bedoeld in artikel 32bis, § 1, van de Oppervlaktewaterwet.

Het agentschap oefent de taken uit zoals voorzien in de artikelen 10.2.2. en 10.2.3. van het decreet algemene bepalingen milieubeleid. De Vlaamse Milieumaatschappij heeft als missie bij te dragen tot de realisatie van de doelstellingen van het milieubeleid door het voorkomen, beperken en ongedaan maken van schadelijke effecten voor watersystemen, verontreiniging van de atmosfeer, en tot de realisatie van de doelstellingen van het integraal waterbeleid, bedoeld in artikel 5 van het decreet integraal waterbeleid.

1. TOELICHTING PER ARTIKEL

Onder dit punt worden de ontvangsten en uitgaven van de VMM-begroting 2019 op het niveau van de ESR-code besproken.

De VMM oefent haar activiteiten uit onder de ISE Water (QD) en Lucht (QH).

1.1 ONTVANGSTENARTIKELN

ESR 08.1 Opnemingen uit reservefondsen

Het betreft het "Fonds voor het grondwaterbeheer" en het "Fonds voor de waterhuishouding" die in 2006 naar de VMM-begroting zijn overgekomen in het kader van de overdracht van de afdeling Water naar het IVA VMM.

Bij BA 2018 werd een opname van 583 keuro uit het Fonds voor het grondwaterbeheer ingeschreven om over te hevelen naar het Fonds voor de waterhuishouding. Vanaf BO 2019 wordt dit fonds opgeheven.

Budget voor opname uit het Fonds voor de waterhuishouding wordt behouden op 1.900 keuro.

ESR 08.21 Overgedragen overschot vorige boekjaren

Betreft het saldo dat volgens de raming BA 2018 zal worden overgedragen naar 2019. Dit saldo daalt met 4.295 keuro. Bij BA 2018 werd het saldo afgebouwd met 3.418 keuro voor het niet-benutte deel van de investeringsdotaties 2016 en met 877 keuro als gevolg van recuperatie eigen ontvangsten (verkoop kantoorgebouw Mechelen in 2017).

ESR 16.11 Verkopen niet-duurzame goederen en diensten aan bedrijven

Budget wordt behouden op 439 keuro.

ESR 16.11 Inkomsten in het kader van de waterhuishouding (Fonds voor de waterhuishouding)

De inkomsten zijn op niveau van BA 2018 behouden.

ESR 16.12 Verkopen niet-duurzame goederen en diensten aan vzw's ten behoeve van gezinnen en aan gezinnen

Budget wordt behouden op 42 keuro.

ESR 16.20 Verkoop van niet-duurzame goederen en diensten binnen de overheidssector

Budget wordt verminderd met 671 keuro. Ingevolge de geactualiseerde loonberekening van de gedetacheerde personeelsleden waarvan het loon kan worden teruggevorderd, is er een daling van 139 keuro. Binnen het beleidsdomein Omgeving werd een engagement genomen om het datacenter van de VMM gezamenlijk te gebruiken en de kosten voor het gebruik ervan evenals de eventuele nieuwe investeringen gemeenschappelijk te dragen. In de eerste fase zullen OVAM, VLM en het departement Omgeving mee gebruik maken van het datacenter van de VMM. Het aandeel van de externe partijen in de kosten voor het gebruik van het datacenter worden voor 2019 geraamd op 150 keuro en ingeschreven als ontvangst in de begroting van de VMM. Dit betekent een daling met 536 keuro ten opzichte van BA 2018. Daarnaast worden de inkomsten van de verhuur van lokalen in het LAK Gent verhoogd met 4 keuro.

ESR 16.20 Verkoop van niet-duurzame goederen en diensten binnen de overheidssector in het kader van de waterhuishouding (Fonds voor de waterhuishouding)

De inkomsten zijn op niveau van BA 2018 behouden.

ESR 28.30 Huurgelden van gronden in het kader van de waterhuishouding (Fonds voor de waterhuishouding)

De inkomsten zijn op niveau van BA 2018 behouden.

ESR 38.10 Inkomensoverdrachten van bedrijven

Budget wordt behouden op 100 keuro.

ESR 38.10 Inkomensoverdrachten van bedrijven (Fonds voor de waterhuishouding)

De inkomsten zijn op niveau van BA 2018 behouden.

ESR 38.30 Inkomensoverdrachten van verzekeringsmaatschappijen

Budget wordt behouden op 131 keuro.

ESR 39.10 Inkomensoverdrachten van EU-instellingen

De inkomsten op artikel 39.10 stijgen met 547 keuro.

Als gevolg van aanpassingen aan de projectbegrotingen worden bij BO 2019 de ontvangsten voor de Europese projecten verhoogd met 138 keuro. Daarnaast worden er bij BO 2019 twee nieuwe Europese projecten ingeschreven: GeoERA voor een bedrag van 10 keuro en Stiemer voor een bedrag van 399 keuro.

Bijgevolg worden langs de uitgavenkant de betreffende loonkredieten vermeerderd met 139 keuro, de werkingskredieten met 288 keuro en de investeringskredieten met 120 keuro.

ESR 46.10 Bijzondere dotatie aan de VMM

Bij BO 2019 wordt in de VMM-begroting een bedrag van 53 keuro VAK/VEK ingeschreven voor de financiering van onderling afgesproken projecten m.b.t. water en gezondheid die de VMM voor het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid (VAZG) uitvoert.

Dit bedrag is ook opgenomen in de begroting van het VAZG.

ESR 46.10 Werkingsdotatie aan de VMM QB0-1QCH2DW-IS

De werkingsdotatie aan de VMM wordt verminderd met 1.673 keuro VAK en vermeerderd met 14.954 keuro VEK als gevolg van volgende budgetbewegingen.

Er zijn stijgingen met 1.094 keuro VAK/VEK als gevolg van de indexatie van de loonkredieten en 200 keuro VAK/VEK als gevolg van een herschikking via compensatie van artikel 66.11 Investeringsdotatie aan de VMM (QB0-1QCH5DW-IS) voor het deels terugdraaien van een herschikking bij BA 2018. Het budget wordt verminderd met 1.225 keuro VAK/VEK ter uitvoering van de opstap 2019

van de opgelegde koppenbesparing 2014-2019. In het kader van de uitrol van het Actieplan Energie-Efficiëntie wordt het budget op dit artikel verminderd met 30 keuro VAK/VEK (compensatie naar CB0-1CBX2AC-PR). Er is een bijkomende daling met 1.500 keuro VAK/VEK als gevolg van een herschikking via compensatie naar artikel 66.11 Investeringsdotatie aan de VMM (QB0-1QCH5DW-IS) voor een herschikking tussen het werkings- en investeringsbudget operationeel waterbeheer. In het kader van de overdracht van een personeelslid naar ILVO is er een daling met 62 keuro VAK/VEK (compensatie van 44 keuro naar KD0-1KAH2ZZ-LO, 5 keuro naar KD0-1KAH2ZZ-WT en een bijstelling van 13 keuro ten gevolge van het wegvallen van de bijdrage aan de Pool der Parastatalen). Voor het aan Aquafin ter beschikking gesteld personeel dat op pensioen gaat en wordt vervangen, dient er 150 keuro VAK/VEK te worden overgedragen.

Het VEK op dit artikel wordt eenmalig verhoogd met 16.627 keuro naar aanleiding van een recente opmerking van het Rekenhof inzake de correcte aanrekening van werkingstoelagen.

ESR 46.10 Dotatie Minafonds voor de terugbetaling van sociale vrijstellingen, moratoriumintresten, rechtsplegingsvergoedingen en gearchiveerde ontvangsten ikv milieuheffingen mbt oppervlaktewateren en grondwaterbeheer (QBX-3QCH2DW-IS)

Het bedrag van deze dotatie vanuit het Minafonds wordt behouden op het niveau van BA 2018.

ESR 66.11 Investeringsdotatie aan de VMM QB0-1QCH5DW-IS

Ingevolge het nieuwe rekendecreet werd deze voorwaardelijke toelage vanaf 2012 opgesplitst in een vastleggingsmachtiging en een bijbehorend correlatief krediet.

Het VAK wordt vermeerderd met 1.850 keuro als gevolg van een herschikking van 1.500 keuro via compensatie vanuit artikel 46.10 Werkingsdotatie aan de VMM (QB0-1QCH2DW-IS) voor herschikking tussen het werkings- en investeringsbudget operationeel waterbeheer, een herschikking van 550 keuro via compensatie vanuit QBX-3QCH2DA-WT in het kader van het AWIS-project en een herschikking van 200 keuro als gevolg van een herschikking via compensatie naar artikel 46.10 Werkingsdotatie aan de VMM (QB0-1QCH2DW-IS) voor het deels terugdraaien van een herschikking bij BA 2018.

Het VEK wordt vermeerderd met 4.718 keuro als gevolg van een herschikking van 1.500 keuro via compensatie vanuit artikel 46.10 Werkingsdotatie aan de VMM (QB0-1QCH2DW-IS) voor herschikking tussen het werkings- en investeringsbudget operationeel waterbeheer, een herschikking van 200 keuro als gevolg van een herschikking via compensatie naar artikel 46.10 Werkingsdotatie aan de VMM (QB0-1QCH2DW-IS) voor het deels terugdraaien van een herschikking bij BA 2018 en een bijstelling van +3.418 keuro voor het terugzetten van de aanwending overgedragen saldi bij BA 2018.

ESR 76.11 Verkoop van gronden binnen de overheidssector

De verkopen in 2019 zijn nog niet gekend en worden desgevallend bij BA 2019 ingeschreven.

ESR 76.11 Verkoop van gronden binnen de overheidssector (Fonds voor de waterhuishouding)

De verkopen in 2019 zijn nog niet gekend en worden desgevallend bij BA 2019 ingeschreven.

ESR 76.12 Verkoop van gronden aan andere sectoren dan de overheidssector

De verkopen in 2019 zijn nog niet gekend en worden desgevallend bij BA 2019 ingeschreven.

ESR 76.12 Verkoop van gronden aan andere sectoren dan de overheidssector (Fonds voor de waterhuishouding)

De verkopen in 2019 zijn nog niet gekend en worden desgevallend bij BA 2019 ingeschreven.

ESR 76.21 Verkoop van bestaande wegen- en waterbouwkundige werken aan binnen de overheidssector

De verkopen in 2019 zijn nog niet gekend en worden desgevallend bij BA 2019 ingeschreven.

ESR 76.22 Verkoop van bestaande wegen- en waterbouwkundige werken aan andere sectoren dan de overheidssector

De vierde fase van de verkopen van RWZI's aan de NV Aquafin werd afgerond in 2015. Voor 2019 worden geen verkopen verwacht.

ESR 76.32 Verkoop van bestaande gebouwen binnen de overheidssector

Er zijn voor 2019 geen verkopen gepland.

ESR 76.32 Verkoop van bestaande gebouwen aan andere sectoren dan de overheidssector

Er zijn voor 2019 geen verkopen gepland.

ESR 77.10 Verkoop van vervoermaterieel

De verkoopopbrengst van rollend materieel wordt verminderd tot 30 keuro. Op basis van een simulatie van de verkopen of recyclage van de in 2019 uit dienst te nemen wagens worden de ontvangsten bijgesteld.

ESR 77.20 Verkoop van overig materieel

Voor 2019 worden er geen verkopen ingeschreven.

ESR 86.10 Recuperatie van waarborgen

Budget wordt behouden op 27 keuro.

1.2. UITGAVENARTIKELEN

ESR 03.1 Dotaties aan reservefondsen

Het betreft het "Fonds voor de waterhuishouding" dat in 2006 naar de VMM-begroting is overgekomen in het kader van de overdracht van de afdeling Water naar het IVA VMM.

Budget wordt teruggebracht op het niveau van BO 2018 of een daling met 318 keuro. Bij BA 2018 werd het saldo van het Fonds voor het grondwaterbeheer van 583 keuro overgeheveld naar het Fonds voor de waterhuishouding. Dit werd in 2018 deels aangewend voor een investeringsproject van 265 keuro in het kader van herstel en uitbreiding primair meetnet in functie van opvolging herstelbeleid grondwater. Het saldo ten bedrage van 318 keuro werd bij BA 2018 ingeschreven in het Fonds voor de Waterhuishouding.

ESR 03.22 Over te dragen overschot van het boekjaar

Het betreft het saldo dat naar raming eind 2019 overgedragen zal worden naar de begroting van 2020.

Het VEK op dit artikel wordt eenmalig verhoogd met 16.627 keuro naar aanleiding van een recente opmerking van het Rekenhof inzake de correcte aanrekening van werkingsdotaties. Het betreft hier een technische bijstelling om gevolg te geven aan de opmerking van het Rekenhof dat volgens het VABN-advies 2017/6 van 8 maart 2017 de werkingstoelagen moeten worden aangerekend in het jaar waarin de activiteiten van de gesubsidieerde hebben plaatsgevonden. De werkingsdotatie voor het operationeel beheer van watersystemen van het departement Omgeving werden geboekt à rato van de

gemaakte kosten die werden verantwoord aan het departement Omgeving en niet op basis van het toegewezen bedrag in de subsidiebesluiten.

ESR 11 Lonen en sociale lasten- ISE Water

De loonkosten worden in afwachting van een correcte raming 2019 volledig toegewezen aan het ISE Water. De daling met 72 keuro VAK/VEK ten opzichte van BA 2018 is als volgt te verklaren.

Het budget wordt verminderd met 1.225 keuro ter uitvoering van de opstap 2019 van de opgelegde koppenbesparing 2014-2019. Daarnaast zijn er dalingen met 139 keuro ingevolge de geactualiseerde loonberekening van de gedetacheerde personeelsleden waarvan het loon kan worden teruggevorderd, 150 keuro voor het aan Aquafin ter beschikking gesteld personeel dat op pensioen gaat en wordt vervangen en 57 keuro voor de overdracht van een personeelslid naar ILVO (compensatie van 44 keuro naar KD0-1KAH2ZZ-LO en een bijstelling van 13 keuro ten gevolge van het wegvallen van de bijdrage aan de Pool der Parastatalen). Het budget stijgt met 1.060 keuro als gevolg van de indexatie van de loonkredieten, 139 keuro als gevolg van gewijzigde inkomsten van Europese projecten (tegenpost artikel 39.10), en 300 keuro als gevolg van het deels terugdraaien van een eenmalige kredietherschikking bij BA 2018 (100 keuro van artikel 12.11 Aankoop van niet-duurzame goederen en diensten – Algemene werkingskosten en 200 keuro van artikel 74.22 Verwerving van overig materieel apparaat).

ESR 11.00 Lonen en sociale lasten - ISE Lucht

Wegens het ontbreken van een correcte raming 2019 kunnen er voor het ISE Lucht geen loonkredieten worden ingevuld.

ESR 12.11 Aankoop van niet-duurzame goederen en diensten – Algemene werkingskosten

Het VAK/VEK vermindert met 6.133 keuro VAK/VEK. Enerzijds zijn stijgingen met 73 keuro door de wijzigingen in de ingeschreven Europese projecten (tegenpost artikel 39.10), en 4 keuro door de verhoogde inkomsten van de verhuur van lokalen in het LAK Gent. Anderzijds zijn er dalingen met 5 keuro in de inkomsten ingeschreven voor het ter beschikking stellen van het datacenter aan externe partijen, 10 keuro als gevolg van de schrapping van een eenmalige verkoop in 2018, 100 keuro als gevolg van het terugdraaien van een eenmalige kredietherschikking vanuit ESR11, 5 keuro herschikking via compensatie naar KD0-1KAH2ZZ-WT voor de overdracht van een personeelslid naar ILVO en 33 keuro herschikking naar artikel 12.12 Huurgelden van gebouwen. In het kader van de uitrol van het Actieplan Energie-Efficiëntie wordt het budget op dit artikel verminderd met 9 keuro en wordt er 6.048 keuro herschikt naar 12.11 Beleidsuitgaven water.

ESR 12.12 Huurgelden van gebouwen

Budget wordt verhoogd met 33 keuro als gevolg van indexatie (herschikking van artikel 12.11 Algemene werkingskosten).

ESR 12.11 Geschillen

Budget wordt behouden op het niveau van BA 2018.

ESR 12.11 Technologisch onderzoek en studieopdrachten privésector

Budget wordt behouden op het niveau van BA 2018 en herschikt naar 12.11 Beleidsuitgaven water.

ESR 12.11 Milieurapport

Budget wordt behouden op het niveau van BA 2018 en herschikt naar 12.11 Beleidsuitgaven water.

ESR 12.11 Beleidsuitgaven water (exploitatiekosten meetnetten, inningskosten milieuheffing, economisch en ecologisch toezicht, integraal waterbeleid, operationeel waterbeheer, communicatie met de doelgroepen,...)

Het VAK/VEK wordt vermeerderd met 5.949 keuro. In het kader van de uitrol van het Actieplan Energie-Efficiëntie wordt het budget op dit artikel verminderd met 19 keuro. Daarnaast zijn er enerzijds dalingen als gevolg van een herschikking van 1.500 keuro naar 73.20 Waterbouwkundige werken en 2 keuro ten gevolge van een wijziging in de inkomsten voor het ter beschikking stellen van het datacenter. Anderzijds zijn er stijgingen van 215 keuro als gevolg van wijzigingen in de ingeschreven Europese projecten en 7.255 keuro herschikking van de artikels 12.11 en 12.21 Technologisch onderzoek en studieopdrachten, Milieurapport en Algemene werkingskosten.

ESR 12.11 Beleidsuitgaven lucht

In het kader van de uitrol van het Actieplan Energie-Efficiëntie wordt het budget op dit artikel verminderd met 2 keuro

ESR 12.11 Specifieke werkingsuitgaven voor het operationeel beheer van watersystemen – Fonds voor de waterhuishouding

Budget wordt behouden op het niveau van BA 2018.

ESR 12.22 Huurgelden van gebouwen vergoed binnen de overheidssector

Budget wordt verminderd met 1 keuro als gevolg van een herschikking naar 24.10 Huurgelden van gronden - Betalingen binnen de overheidssector.

ESR 12.21 Technologisch onderzoek en studieopdrachten overheidssector

Budget wordt behouden op het niveau van BA 2018 en herschikt naar 12.11 Beleidsuitgaven water.

ESR 12.21 Milieurapport overheidssector

Budget wordt behouden op het niveau van BA 2018 en herschikt naar 12.11 Beleidsuitgaven water.

ESR 12.50 Belastingen

Budget wordt behouden op het niveau van BA 2018.

ESR 21.40 Rente op commerciële schuld

Budget wordt behouden op het niveau van BA 2018.

ESR 24.10 Huurgelden van gronden - Betalingen aan andere sectoren dan de overheidssector

Budget wordt behouden op het niveau van BA 2018.

ESR 24.20 Huurgelden van gronden - Betalingen binnen de overheidssector

Budget wordt verhoogd met 1 keuro als gevolg van een herschikking van artikel 12.22 Huurgelden van gebouwen vergoed binnen de overheidssector.

ESR 32.00 Inkomensoverdrachten aan bedrijven

en ESR 34.41 Geldelijke uitkeringen aan gezinnen als verbruikers

Betreft de tegenposten van artikel 46.30 "Dotatie Minafonds (artikel QBX-3QCH2DW-IS)" voor terugbetalingen van sociale vrijstellingen en moratoriumintresten in het kader van de afvalwaterheffing en de grondwaterheffing, de rechtsplegingsvergoeding in toepassing van de wet van 21 april 2007 betreffende de verhaalbaarheid van de erelonen en de kosten verbonden aan de bijstand van een advocaat en terugbetalingen van gearcheverde ontvangsten. Het bedrag van deze dotatie vanuit het Minafonds (artikel QBX-3QCH2DW-IS) wordt behouden op het niveau van BA 2018.

ESR 33.00 Bijdrage aan vzw Sociale Dienst

Budget wordt behouden op het niveau van BA 2018.

ESR 41.10 Doorstorting van opbrengst vervreemding onroerende goederen aan Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap QB0-9QCHADW-OI

De vierde fase van de verkopen van RWZI's aan de NV Aquafin werd afgerond in 2015. Voor 2019 worden geen verkopen verwacht. Zie ook artikel 76.22.

ESR 43.59 Tegemoetkomingen aan polders en wateringen in het kader van de regularisatie van de DAC-statuten

In het kader van de indexatie wordt het krediet verhoogd met 34 keuro VAK/VEK.

ESR 51.22 Overige kapitaaloverdrachten aan privébedrijven in het kader van het Fonds voor het grondwaterbeheer (incl. studies voor schadebepaling)

Bij BA 2018 werd het saldo van het Fonds voor het grondwaterbeheer van 583 keuro overgeheveld naar het Fonds voor de waterhuishouding.

ESR 61.41 Investeringsbijdrage aan VLM voor grondenbank

Het VAK wordt verhoogd met 320 keuro als gevolg van een interne herschikking vanuit artikel 73.20 Waterbouwkundige werken. Het VEK blijft behouden op het niveau van BA 2018.

ESR 63.59 Subsidies aan polders en wateringen voor de verbetering van de onbevaarbare waterlopen en van de waterhuishouding, en voor de aankoop van en infrastructuurwerken aan administratieve gebouwen

Budget wordt behouden op het niveau van BA 2018.

71.12 Aankoop van gronden in andere sectoren dan de overheidssector i.k.v. beheer van watersystemen

Het VAK/VEK voor artikel 71.12 blijft behouden op het niveau van BA 2018.

ESR 71.12 Aankoop van gronden in het kader van de waterhuishouding

Het VAK/VEK daalt met 50 keuro als gevolg van een interne herschikking naar 73.20 Waterbouwkundige werken - Fonds voor de waterhuishouding.

73.20 Waterbouwkundige werken

Het VAK stijgt met 1.220 keuro. Enerzijds is er een daling van 320 keuro als gevolg van een interne herschikking naar 61.41 Investeringsbijdrage aan VLM voor grondenbank en anderzijds zijn er stijgingen met 1.500 keuro als gevolg van een herschikking van 12.11 Beleidsuitgaven water en 40 keuro als gevolg van een gewijzigde Europese projectbegroting.

Het VEK stijgt met 663 keuro. Enerzijds is er een daling als gevolg van de schrapping van de in 2017 ingeschreven verkoop van het kantoorgebouw te Mechelen met in 2018 recuperatie van eigen ontvangsten ten bedrage van 877 keuro. Anderzijds zijn er stijgingen met 1.500 keuro als gevolg van een herschikking van 12.11 Beleidsuitgaven water en 40 keuro als gevolg van een gewijzigde Europese projectbegroting.

ESR 73.20 Waterbouwkundige werken - Fonds voor de waterhuishouding

Het budget wordt verminderd met 215 keuro. Enerzijds is er een stijging als gevolg van een interne herschikking vanuit 71.12 Aankoop van gronden in het kader van de waterhuishouding. Anderzijds is er een daling met 265 keuro. Bij BA 2018 werd het saldo van het Fonds voor het grondwaterbeheer van 583 keuro overgeheveld naar het Fonds voor de waterhuishouding. Dit werd in 2018 deels aangewend voor een investeringsproject van 265 keuro in het kader van herstel en uitbreiding primair meetnet in functie van opvolging herstelbeleid grondwater. Vanaf 2019 wordt de aanwending vanuit het Fonds voor de waterhuishouding terug op het niveau van BO 2018 gebracht.

ESR 74.10 Aankoop van vervoermaterieel

Het VAK en VEK van artikel 74.10 wordt verminderd met 10 keuro als gevolg van de geactualiseerde raming of recyclage van de verkopen van de in 2019 uit dienst te nemen wagens.

ESR 74.22 Verwerving van overig materieel apparaat

Het VAK daalt met 429 keuro als gevolg van herschikkingen van 9 keuro naar 74.22 Verwerving van overig materieel beleid water, 200 keuro naar ESR11 en 220 keuro naar 74.40 Verwerving van patenten, octrooien en andere immateriële goederen.

Het VEK daalt met 432 keuro als gevolg van herschikkingen van 12 keuro naar 74.22 Verwerving van overig materieel beleid water, 200 keuro naar ESR11 en 220 keuro naar 74.40 Verwerving van patenten, octrooien en andere immateriële goederen.

ESR 74.22 Verwerving van overig materieel beleid water

Het VAK daalt met 480 keuro. Enerzijds zijn er dalingen met 80 keuro als gevolg van een herschikking naar 74.40 Verwerving van patenten, octrooien en andere immateriële goederen en 529 keuro als gevolg van de gewijzigde inkomsten voor het ter beschikking stellen van het datacenter. Anderzijds zijn er stijgingen met 120 keuro als gevolg van gewijzigde Europese inkomsten en 9 keuro herschikking van artikel 74.22 Verwerving van overig materieel apparaat.

Het VEK daalt met 477 keuro. Enerzijds zijn er dalingen met 80 keuro als gevolg van een herschikking naar 74.40 Verwerving van patenten, octrooien en andere immateriële goederen en 529 keuro als gevolg van de gewijzigde inkomsten voor het ter beschikking stellen van het datacenter. Anderzijds zijn er stijgingen met 120 keuro als gevolg van gewijzigde Europese inkomsten en 12 keuro herschikking van artikel 74.22 Verwerving van overig materieel apparaat.

ESR 74.22 Verwerving van overig materieel beleid lucht

Budget wordt behouden op het niveau van BA 2018.

ESR 74.40 Verwerving van patenten, octrooien en andere immateriële goederen

Het VAK stijgt met 810 keuro. Enerzijds is er een daling van 40 keuro als gevolg van een gewijzigde Europese projectbegroting. Anderzijds zijn er stijgingen met 220 keuro als gevolg van een herschikking van 74.22 Verwerving van overig materieel apparaat, 80 keuro als gevolg van een herschikking van 74.22 Verwerving van overig materieel beleid water en 550 keuro als gevolg van een herschikking via compensatie vanuit QBX-3QCH2DA-WT voor het AWIS-project.

Het VEK stijgt met 260 keuro. Enerzijds is er een daling van 40 keuro als gevolg van een gewijzigde Europese projectbegroting. Anderzijds zijn er stijgingen met 220 keuro als gevolg van een herschikking van 74.22 Verwerving van overig materieel apparaat en 80 keuro als gevolg van een herschikking van 74.22 Verwerving van overig materieel beleid water.

ESR 81.12 Waarborgen

Budget wordt behouden op het niveau van BA 2018. Tegenpost is ontvangstenartikel 86.10.

D. VLAAMSE INSTELLINGEN VAN OPENBAAR NUT, CATEGORIE A**D.1. GRINDFONDS**

Het Grindfonds werd opgericht bij decreet van 14 juli 1993 tot oprichting van het Grindfonds en tot regeling van de grindwinning (Grinddecreet). Het heeft rechtspersoonlijkheid. Het werd opgericht als een instelling van categorie A in de zin van de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut.

De taken, bevoegdheden, werking en bestuur zijn geregeld in het Grinddecreet. Initieel ging het concreet over het innen van grindheffingen en het toezicht houden op de werking en de uitgaven van het Grindcomité, het Herstructureringscomité, het Sociaal Comité en het Onderzoeksc comité. Vermits de taken van het Onderzoeksc comité in 2012 werden beëindigd en de grindheffing afgeschaft werd voor de grindwinning die plaatsvindt vanaf 1 januari 2018, hebben de initiële taken en bevoegdheden van het Grindfonds thans enkel nog betrekking op het toezicht houden op de werking en de uitgaven van het Grindcomité, het Herstructureringscomité en het Sociaal Comité.

Daarnaast werd het Grindfonds, via het decreet van 5 juli 2013 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2013, verantwoordelijk voor vier nieuwe uitgavencategorieën, namelijk de financiering van sociaal-economische en ecologische hefboomprojecten in de grindgebieden, de financiering van wetenschappelijke projecten met het oog op de versterking van het sociaal-economisch weefsel in Limburg, de financiering van een reconversieproject in de landbouw en de financiering van de administratieve en technische ondersteuning van het projectgrindwinningscomité.

1. TOELICHTING PER ARTIKEL

Onder dit punt worden de ontvangsten en uitgaven van de begroting 2019 van het Grindfonds op het niveau van de ESR-code besproken.

Het Grindfonds oefent zijn activiteiten uit onder de ISE Bodem en Ondergrond (QE).

1.1. ONTVANGSTENARTIKELEN

ESR 0821 Overgedragen saldo

Het overgedragen saldo eind 2018 wordt geraamd op 11.270 keuro.

ESR 3690 Inkomsten uit heffingen

Vermits de grindheffing via art. 65 van het decreet van 22 december 2017 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2018 (Programmadedcreet) afgeschaft werd voor de grindwinning die plaatsvindt vanaf 1 januari 2018, kunnen de heffingsinkomsten voor 2019 met zekerheid geraamd worden op 0 euro.

ESR 2610 Inkomsten uit intrestopbrengsten

Het Grindfonds is met ingang van 1 januari 2011 uit het CFO getreden en staat ook in 2019 zelf in voor de beleggingen van zijn middelen. De opbrengst wordt in 2019 nog geraamd op 8 keuro.

1.2. UITGAVENARTIKELEN

ESR-code 12.11-0

De uitgaven voor ESR-code 12.11-0 worden voor 2019 t.o.v. de begrotingsaanpassing 2018 bijgesteld van 300 keuro naar 255 keuro omdat de voorgaande jaren is gebleken dat deze uitgavenpost stelselmatig te hoog werd ingeschat.

ESR-code 1211-2

Het budget voor de financiering van de administratieve en technische ondersteuning van het projectgrindwinningscomité blijft constant op 60 keuro.

ESR-code 1221

De algemene werkingskosten van de verschillende comités vergoed binnen de sector overheid blijven constant tov. BA2018 op 40 keuro.

ESR-code 12.50

De uitgaven voor ESR-code 12.50 worden voor 2019 t.o.v. de begrotingsaanpassing 2018 bijgesteld van 3 keuro naar 2 keuro, omwille van de dalende inkomsten uit intrestopbrengsten.

ESR-code 3200-1

Financiering van het Applicatiecentrum Beton van de Universiteit Hasselt blijft constant tov. BA2018 op 409 keuro.

ESR-code 3431

Budget voor de uitvoering van het sociaal begeleidingsplan van het Sociaal Comité blijft constant op 261 keuro.

ESR-code 4312

Werkingskosten POM Limburg constant op 300 keuro.

ESR-code 5112-0

De herstructureringskosten van de grindwinningszones blijven constant op 1.425 keuro.

ESR-code 5112-1

Financiering van het project Rivierpark Maasvallei blijft constant op 272 keuro.

ESR-code 51.12-2

De uitgaven voor ESR-code 51.12-2 worden voor 2019 t.o.v. de begrotingsaanpassing 2018 bijgesteld van 139 k.euro naar 154 k.euro. Deze uitgaven hebben betrekking op het irrigatieproject CIRO (ruilverkaveling Ophoven) en het irrigatieproject gekoppeld aan de projectgrindwinning Elerweerd.

ESR-code 03.22

Over te dragen overschot van het boekjaar richting 2020 wordt geraamd op 8.100 keuro.

D.2. RUBICONFONDS

Via het Rubicon-fonds kunnen provincie- en gemeentebesturen 60% van de kosten voor planschadevergoedingen van gemeentelijke en provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen voor percelen volledig of deels gelegen binnen een door de Vlaamse Regering goedgekeurd signaalgebied terugbetaald krijgen.

De Vlaamse Regering wil hiermee de lokale besturen ondersteunen in de keuze voor een preventief beleid gericht op het terugdringen van overstromingsrisico's. Het fonds wordt gespijsd via:

- de opbrengsten van de planbatenheffing voor bestemmingswijzigingen naar een zone bestemd voor bedrijven;
- de inkomsten die voortvloeien uit de activiteiten van het Fonds;

1. TOELICHTING PER ARTIKEL

Onder dit punt worden de ontvangsten en uitgaven van de begroting 2019 van het Rubiconfonds op het niveau van de ESR-code besproken.

Het Rubiconfonds oefent zijn activiteiten uit onder de ISE Omgevingsbeleid voor Ruimte en Milieu (QN).

1.1. ONTVANGSTENARTIKELEN

ESR 08.21 Overgedragen saldo

Het overgedragen saldo eind 2018 wordt geraamd op 3.626 keuro.

ESR 46.1 Dotatie Planbaten CE0-1CDB4DY-IS

Omwille van de specificiteit van de planbatenheffing die geen wekerende heffing is en die pas moet worden betaald na een startfeit, kan op zich pas post factum worden ingeschat welke de ingekohierde bedragen en welke de inningen zijn. Om die reden wordt het gemiddelde van de laatste drie jaar aan werkelijk geïnde heffingen gebudgetteerd.

Er was een gemiddelde totale ontvangst (periode 2015-2017) van 2.138 keuro aan planbatenheffingen (Rubicon en Grondfonds samen) waarvan na aftrek van de inningskosten 967 keuro werd toegewezen aan het Rubiconfonds. Er werd geen wijziging tov BA2018 doorgevoerd daar de totale ontvangsten 2018 nog niet gekend zijn.

1.2. UITGAVENARTIKELEN

ESR 63.11 en 63.21 Subsidies aan provincies en subsidies aan steden en gemeenten

Gemeenten of provincies die veroordeeld worden voor planschade als gevolg van een RUP dat gevolg geeft aan een beslissing van de Vlaamse Regering over een signaalgebied komen in aanmerking voor een tussenkomst van 60% in de planschadekosten vanuit het Rubiconfonds. In het kader van mogelijke schadegevallen werd voor 2019 een budget van 967 keuro voorzien in overeenstemming met de raming te ontvangen planbaten.

ESR 03.22 Over te dragen saldo

Rekening houdende met de verwachte inkomsten en uitgaven 2019 werd het over te dragen saldo eind 2019 vastgelegd op 3.626 keuro.

D.3. GARANTIEFONDS VOOR HUISVESTING

Het Garantiefonds voor Huisvesting is opgericht in het kader van publiek-private samenwerkingsprojecten (PPS-projecten) voor sociale huisvesting. Het doel van deze projecten is het aanbod van sociale huurwoningen verruimen en de betrokkenheid van de private sector bij het sociaal woonbeleid vergroten. De PPS-structuur bestaat uit 3 partijen: het Vlaams Gewest, een private partner en een lokale huisvestingsinstantie.

In deze structuur fungeert het Garantiefonds als speler tussen het Vlaams Gewest enerzijds en de private partner en lokale huisvestingsinstanties anderzijds. De voornaamste taak van het fonds is de subsidiëring van de sociale woonprojecten onder de vorm van een maandelijks tegemoetkoming aan de lokale huisvestingsinstanties.

Het Garantiefonds voor Huisvesting maakt deel uit van het inhoudelijk structurelement 'Ondersteuning aanbodzijde woningmarkt'.

2.1. ONTVANGSTENARTIKELEN

ESR-code 46.10: Deze ESR-code bevat de toelage die het Garantiefonds ontvangt van het Vlaams Gewest (QF0-1QDC5QM-IS). De toelage is nodig om te voldoen aan alle betaalverplichtingen in 2019 en zo de begroting van 2019 sluitend te maken.

2.2. UITGAVENARTIKELEN

ESR-code 12.21: Het Garantiefonds betaalt jaarlijks een kostenvergoeding aan de VMSW voor de terbeschikkingstelling van de nodige diensten, uitrusting, installaties en personeelsleden.

ESR-code 51.21: In het kader van de PPS Wonen betaalt het Garantiefonds maandelijks een tegemoetkoming voor het verschil tussen de erfpachtcanon en de reële huurprijs en een forfaitaire tegemoetkoming voor leegstand en wanbetaling aan de betrokken sociale huisvestingsmaatschappijen. De berekening van de tussenkomsten zijn gedaan op basis van de reële huurprijzen van januari 2018.

ESR-code 63.22: In het kader van de PPS Wonen betaalt het Garantiefonds maandelijks een tegemoetkoming voor het verschil tussen de erfpachtcanon en de reële huurprijs en een forfaitaire tegemoetkoming voor leegstand en wanbetaling aan de betrokken stad. De berekening van de tussenkomsten zijn gedaan op basis van de reële huurprijzen van januari 2018.

D.4. VLAAMS FINANCIERINGSFONDS VOOR GROND- EN WOONBELEID VOOR VLAAMS-BRABANT

In navolging van een interne staatshervorming is de opdracht van Vlabinvest, nl. het voeren van een specifiek grond- en woonbeleid voor Vlaams-Brabant, op 1 januari 2014 overgedragen aan de provincie Vlaams-Brabant. Op provinciaal niveau werd een autonoom provinciebedrijf (Vlabinvest APB) opgericht dat deze opdracht uitvoert.

Vlabinvest werd op 1 januari 2014 omgevormd tot het Vlaams Financieringsfonds voor Grond- en Woonbeleid voor Vlaams-Brabant. Het fonds heeft de opdracht om renteloze leningen te verstrekken aan het APB ter realisatie van het grond- en woonbeleid in Vlaams-Brabant.

Het Vlaams Financieringsfonds voor Grond- en Woonbeleid voor Vlaams-Brabant maakt deel uit van het inhoudelijk structurelement 'Ondersteuning aanbodzijde woningmarkt'.

2.1. ONTVANGSTENARTIKELEN

ESR-code 26.10: Deze ESR-code omvat de verkregen interesten van de leningen verstrekt aan sociale huisvestingsmaatschappijen (SHM's) om sociale woonprojecten in het Vlabinvest-werkgebied te financieren. De renteontvangsten worden volledig overgedragen aan het autonoom provinciebedrijf Vlabinvest apb (cfr ESR-code 32.00 onder de uitgaven).

ESR-code 66.11: De toelage die in 2019 zal toegekend worden door het Vlaams Gewest (via begrotingsartikel QF0-1QDC5QN-IS) aan het Vlaams Financieringsfonds vindt u terug op deze ESR-code. Er werd rekening gehouden met een constant beleid voor begrotingsjaar 2019. De toelage zal integraal gebruikt worden om in de komende begrotingsjaren de kredietopnames op al vastgelegde kredietverleningen te betalen. Dit ter realisatie van het grond- en woonbeleid in Vlaams-Brabant.

ESR-code 86.20 en 89.35: Deze ESR-code bevat de kapitaalaflossingen van de verstrekte leningen aan SHM's. De stijging van 4.072 Keuro tov BA 2018 op ESR-code 86.20 is een gevolg van de voorziene terugbetaling van twee projecten met prefinanciering grondaankopen (nl. 'Steenokkerzeel Lijsterlaan Den Achtergael'

en ' Beersel Wolfabriek'). Hierbij wordt verondersteld dat de prefinanciering integraal wordt terugbetaald op het moment van gunning.

2.2. UITGAVENARTIKELEN

ESR-code 32.00: De interesten die het Vlaams Financieringsfonds ontvangt (zie verantwoording bij ESR-code 26.10), worden integraal doorgestort aan Vlabinvest apb als subsidie. Dit werd vastgelegd in het decreet van 31 januari 2014 betreffende de opdracht van de bevoegdheid inzake het voeren van een specifiek grond- en woonbeleid voor Vlaams-Brabant aan de Provincie Vlaams-Brabant.

ESR-code 85.35: Het Vlaams Financieringsfonds verstrekt sinds 1 januari 2014 uitsluitend nog renteloze leningen aan Vlabinvest apb om haar grond- en woonbeleid in Vlaams-Brabant te realiseren. Er wordt standaard uitgegaan van een opnameritme van 15%-60%-25% tijdens het eerste, tweede en derde jaar vanaf de eerste geldopname, tenzij de specificiteiten van het project anders bepalen. De stijging van 9.423 Keuro tov BA 2018 is een gevolg van het grote aantal projecten dat in 2018 werd gefinancierd.

E. EVA'S

E.1. VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ (VLM)

Vlaamse Landmaatschappij (VLM) NV is een burgerlijke vennootschap met handelsvorm. De VLM is opgericht bij decreet van 21 december 1988 als een burgerlijke vennootschap op aandelen onder de vorm van een naamloze vennootschap. De VLM heeft rechtspersoonlijkheid. Door het kaderdecreet bestuurlijk beleid van 18 juli 2003 is de VLM een publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap.

Het agentschap heeft als missie bij te dragen tot de realisatie van de doelstellingen van:

- het milieubeleid, bedoeld in artikel 1.2.1, § 1, van het decreet algemene bepalingen milieubeleid;
- de ruilverkaveling, bedoeld in de wetgeving inzake ruilverkaveling van landeigendommen;
- de landinrichting, vermeld in het decreet van 28 maart 2014 betreffende de landinrichting;
- het decreet natuurbehoud;
- het Mestdecreet van 22 december 2006;
- het geïntegreerd plattelandsbeleid;
- het grondbeleid van het eigen beleidsdomein;
- het decreet Vlaamse Grondenbank.

De taken van het agentschap zijn:

- de uitvoering van het mestbeleid, als bedoeld in het Mestdecreet van 22 december 2006;
- de uitvoering van het beleid ter bescherming van de kwaliteit van de bodem dat erop gericht is om die geschikt te maken of te houden voor zo veel mogelijk bodemfuncties;
- op verzoek van de bevoegde diensten van de Vlaamse regering, de bevoegde agentschappen of, in voorkomend geval, de bevoegde lokale besturen, zijn medewerking te verlenen aan de ondersteuning van de algemene inrichting van het buitengebied en de open ruimte;

- de uitvoering van het geïntegreerd plattelandsbeleid met uitzondering van die aspecten die werden toegewezen aan andere agentschappen of tot een ander beleidsdomein behoren;
- een uniek loket beheersovereenkomsten voor de doelgroep landbouw op te richten en te beheren;
- op verzoek van de bevoegde diensten van de Vlaamse regering of de bevoegde agentschappen, zijn medewerking te verlenen aan de uitvoering van het grondbeleid;
- ondersteuning te geven aan het Agentschap Informatie Vlaanderen;
- een grond databank uit te bouwen en te beheren.

1. TOELICHTING PER ARTIKEL

Onder dit punt worden de ontvangsten en uitgaven van de VLM-begroting 2019 op het niveau van de ESR-code besproken.

De VLM oefent haar activiteiten uit onder de ISE Omgevingsbeleid voor Ruimte en Milieu (QN), Water (QD), Plattelandsbeleid (QG) en Biodiversiteit en Natuur (QF).

1.1. ONTVANGSTENARTIKELN

ESR klasse 1: Lopende ontvangsten van goederen en diensten

2018 BA: 1.328   2019 BO: 1.503

De inkomsten uit verkopen van goederen en diensten worden geraamd op 1.203 keuro (+331 keuro t.o.v. BA2018) wegens de huidig geraamde inkomsten uit verkopen en allerlei landbouweconomische studies en niet instrument gebonden opdrachten die de VLM uitvoert voor derden, zowel binnen als buiten de sector overheid. De opbrengst op het toezicht op de ruilverkavelingswerken wordt t.o.v. BA2018 geraamd op 300 keuro (-50 keuro).

ESR klasse 2: Rentes

2018 BA: 569   2019 BO: 561

De inkomsten uit rentes (gemak van betaling bij verkoop domeingoederen en ruilverkaveling) worden op 41 keuro geraamd (-5 keuro t.o.v. BA2018). De verwachte inkomsten uit pachten worden geraamd op 520 keuro (-3 keuro t.o.v. BO2018).

ESR klasse 3: Inkomensoverdrachten van andere sectoren

2018 BA: 7.171   2019 BO: 3.540

Er worden bij BO2019 geen inkomsten uit "nadelige saldi" verwacht binnen de entiteit ruilverkaveling (t.o.v. 4.083 keuro bij BA2018). Dit omwille van het feit dat er geen eindrekening ten gevolge van aanvullende aktes in ruilverkaveling gepland staan. Vanuit verzekeringsmaatschappijen wordt 40 keuro verwacht (constant). Voor recuperaties vanuit vzw's wordt de raming op 95 keuro gebracht (-11 keuro t.o.v. BA2018). De raming van de inkomsten uit projecten met Europese cofinanciering wordt op 3.405 keuro gebracht (+463 keuro t.o.v. BA2018).

ESR klasse 4: Inkomensoverdrachten binnen de sector overheid

2018 BA: 55.767   2019 BO: 57.858

Via begrotingsartikel QB0-1QCH2NY-IS

De VLM beschikt in 2019 in totaal over een werkingsdotatie van 54.684 keuro t.o.v. 52.990 keuro bij BA2018 (+1.694 keuro).

In het kader van indexatie werd het krediet verhoogd met 883 keuro VAK en VEK. Het budget wordt verminderd met 887 keuro ter uitvoering van de opstap

2019 van de opgelegde koppenbesparing 2014-2019. In het kader van de uitrol van het Actieplan Energie-Efficiëntie wordt het budget op dit artikel verminderd met 3 keuro. Het budget wordt verhoogd met 294 keuro VAK en VEK ikv. een inhaaloperatie inzake loonindexaties. Er wordt 6 keuro VAK en VEK gecompenseerd van begrotingsartikel PH0-1PAC2ZZ-WT in het kader van de afronding van de overdracht van 2 personeelsleden van de VLM naar HFB. Er wordt 18 keuro VAK en VEK gecompenseerd van begrotingsartikel PG0-1PAC2ZZ-WT in het kader van de afronding van de overdracht van 4 personeelsleden van de VLM naar het DCPA. Er wordt 111 keuro VAK en VEK gecompenseerd naar begrotingsartikel PH0-1PKC2PA-WT om reden van de verhuis van de VLM naar het Consciencegebouw en dit voor energie en technisch beheer tvv HFB. Er wordt 46 keuro VAK en VEK gecompenseerd naar begrotingsartikel PH0-1PKC2PY-IS omwille van de verhuis van de VLM naar het Consciencegebouw en de overdracht van de schoonmaak naar HFB. Er wordt 75 keuro VAK en VEK gecompenseerd van begrotingsartikel QB0-1QCH2OU-IS door de inkrimping van een referentietask en het bijhorende terugdraaien van een gedeeltelijk eenmalige verhoging in BA2018. Er wordt 10 keuro VAK en VEK gecompenseerd naar begrotingsartikel PH0-1PKC2SA-WT om reden van de instap van de VLM in eDelta. Er wordt 1.475 keuro VAK vanuit begrotingsartikel QBX-3QCH2NR-IS en 1.475 keuro VEK vanuit begrotingsartikel QBX-3QCH2FA-WT gecompenseerd als structurele oplossing voor het deficit op de werking door de décalage tussen de opgelegde budgetbesparing en koppenbesparing.

Vanuit het departement Omgeving worden verder de inkomende budgetten voor studies in de ruilverkaveling voorzien. Het budget voor de voorbereiding en de ecologische monitoring van ruilverkavelingsprojecten bedraagt 100 keuro VAK en 70 keuro VEK (VEK -80 keuro t.o.v. BA2018).

Via begrotingsartikel QD0-1QCH5FY-IS

Vanuit ANB wordt een vastleggingsmachtiging van 726 keuro VAK voorzien (constant beleid t.o.v. BA2018). Het correlatief krediet wordt op 0 keuro gehouden (constant t.o.v. BA2018). Deze kredieten zijn voorzien voor studies en vergoedingen in de natuurinrichting die door de VLM gefinancierd worden.

Via begrotingsartikel QBX-3QCH2NR-IS

Er wordt voor gebruikersschade uitgegaan van een VAK van 1.075 keuro (-1.475 keuro t.o.v. BA2018, compensatie naar begrotingsartikel QB0-1QCH2NY-IS) en 275 keuro VEK. Voor kapitaalschade wordt uitgegaan van constant beleid, nl. 910 keuro VAK en VEK.

Via begrotingsartikel QBX-3QCH2GY-IS

De dotatie Plattelandsbeleid blijft qua VAK constant op 701 keuro. Het VEK op dit artikel wordt eenmalig verhoogd met 446 keuro naar aanleiding van een recente opmerking van het Rekenhof inzake de correcte aanrekening van werkingsdotaties tot 1.382 keuro.

Via begrotingsartikel QBX-3QCH2DY-IS:

Op basis van constant beleid wordt er voor 2019 voor deze dotatie voor uitgaven in het kader van het MAP (onderzoeken) 627 keuro VAK en 929 keuro VEK voorzien.

Via begrotingsartikel QBX-3QCH2FY-IS:

Dit betreft de dotatie aan de VLM voor uitgaven in het kader van instandhoudingsdoelstellingen (IHD) en programmatische aanpak stikstof (PAS).

Dit artikel omvat het budget voor de uitvoering van een aantal maatregelen die zijn goedgekeurd ikv. het herstructureringsprogramma PAS – rode en oranje bedrijven. Meer concreet wordt het budget aangewend voor de uitbetaling van studies en vergoedingen bij de inzet van volgende maatregelen:

bedrijfsverplaatsing, bedrijfsreconversie, bedrijfsbeëindiging en bedrijfsbegeleiding. Het VAK blijft op 5.100 keuro wegens ongewijzigd beleid m.b.t. het herstructureringsprogramma PAS voor rode en oranje bedrijven. Het VEK blijft op 3.500 keuro op basis van de lopende dossiers en de verwachte instroom aan nieuwe dossiers ikv. het herstructureringsprogramma PAS voor rode en voor oranje bedrijven.

Er wordt bij BO2019 31 keuro recuperatie verwacht van de gemeente Berlare voor het dossier Berlare broek Donkmeer.

ESR klasse 5: Kapitaaloverdrachten van andere sectoren

2018 BA: 92   2019 BO: 1.065

Er worden bij BO2019 vanuit het SALK-project geen inkomsten verwacht voor grondenbank Noord-Oost Limburg voor grondverwerving en ruilverkaveling (92 keuro bij BA2018).

Er worden in de inrichtingsentiteiten landinrichting en natuurinrichting 1.065 keuro recuperaties verwacht vanuit Europa (geen inkomsten bij BA2018).

ESR klasse 6: Kapitaaloverdrachten binnen de sector overheid

2018 BA: 42.059   2019 BO: 34.747

Via begrotingsartikel QB0-1QCH5NY-IS

De VLM kan in 2019 beschikken over een vastleggingsmachtiging voor investeringen en bijhorend correlatief krediet van 1.668 keuro, constant beleid t.o.v. BA2018.

Via begrotingsartikel QB0-1QCH2NY-IS

Het budget voor de subsidiëring van landinrichtingswerken die door de Vlaamse Landmaatschappij worden uitgevoerd bedraagt 3.823 keuro VAK en 3.450 keuro VEK. Dit is constant t.o.v. BA2018.

Het budget voor het betalen van de subsidies voor ruilverkavelingswerken is uitdovend op de algemene uitgavenbegroting. Er blijft 200 keuro VEK beschikbaar (-224 keuro t.o.v. BA2018).

Via begrotingsartikel QB0-1QCH4NY-IS

Een variabel krediet wordt aangewend voor de subsidiëring van ruilverkavelingswerken. De raming van de kredietbehoefte bedraagt 20 keuro VRVAK en is gelijk aan de raming van de toegewezen ontvangsten (zie Fonds voor Landinrichting en Natuurlijke Rijkdommen).

Via begrotingsartikel QD0-1QCH4FY-IS

Vanuit ANB wordt in een dotatie voorzien van 850 keuro ter realisatie van het project "Groenpool Vinderhoutse bossen" (constant beleid tov. BA2018).

Via begrotingsartikel QD0-1QCH5FY-IS

Vanuit ANB wordt een vastleggingsmachtiging van 2.877 keuro voorzien (constant beleid t.o.v. BA 2018). Het correlatief krediet wordt op 2.645 keuro gebracht (+1.295 keuro t.o.v. BA2018 ten gevolge van terugzetten van een eenmalige technische correctie nav aanwending van overgedragen saldo bij BA2018, - 89 keuro ingevolge VEK-afoming). Deze kredieten zijn voorzien voor de afhandeling van investeringsprojecten inzake natuurinrichting.

Via begrotingsartikel QBX-3QCH2NY-IS

Dotatie aan de VLM voor grondverwerving buffergebieden:

Dit artikel omvat het budget voor de verwerving van de woningen en bedrijfszetels die gelegen zijn in het Seveso-buffergebied te Overdam (Gent). Er werd in het verleden reeds voldoende VAK voorzien (VAK 2019 is 0 keuro). Het

VEK wordt verhoogd met 685 keuro van 374 keuro naar 1.059 keuro. Van het VEK is 965 keuro benodigd voor de verwerving van de manège gelegen te Overdam 22. Het resterende VEK van 94 keuro zal aangewend worden voor de afbraak van enerzijds deze en anderzijds de woning gelegen te Overdam 11 (waarvan de verwerving in 2018 is voorzien).

Dotatie aan de VLM voor technische uitgaven met betrekking tot de toepassing van de wetten op de ruilverkaveling van landeigendommen, eventueel door toekenning van voorschotten: voor de subsidiëring van ruilverkavelingswerken wordt er 3.961 keuro VAK voorzien. Het VEK bedraagt 2.830 keuro (-1.116 keuro t.o.v. BA2018).

Via begrotingsartikel QBX-3QCH2FY-IS

Dotatie aan de VLM voor uitgaven in het kader van instandhoudingsdoelstellingen (IHD) en programmatische aanpak stikstof (PAS):

Dit artikel omvat het budget voor enerzijds de aankoop van ruilgronden voor landbouwers die worden getroffen door de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen en anderzijds de aankoop, inclusief de eventuele eigenaarstoelage en wijkerstimulus, van gronden en gebouwen ikv. het herstructureringsprogramma PAS rode en oranje bedrijven. Het VAK blijft op 10.420 keuro wegens ongewijzigd beleid m.b.t. het herstructureringsprogramma PAS voor rode en oranje bedrijven. Het VEK wordt behouden op 9.500 keuro op basis van enerzijds de lopende dossiers en de verwachte instroom aan nieuwe dossiers.

Dotatie aan de VLM voor voorkeurecht natuur en de werking van de grondenbanken:

Op dit begrotingsartikel is bij BO2019 2.500 keuro VAK en VEK voorzien (6.256 keuro VAK en 6.644 keuro VEK bij BA2018) voor de projectgewijze overdracht van het Agentschap voor Natuur en Bos aan de Vlaamse Landmaatschappij voor de uitoefening van het voorkeurecht, de koopplichten in het kader van het Natuurdecreet, de verwerving via overbedeling in ruilverkavelingsprojecten en landinrichtingsprojecten en de verwerving via de grondenbanken. 1.000 keuro VAK en VEK is voorzien voor het recht van voorkeurecht natuur. 1.500 keuro VAK en VEK voor grondenbankwerking.

Via begrotingsartikel MDU-3MHF2RW-IS

Vanuit Agentschap Wegen en Verkeer wordt 537 keuro VAK en VEK aan de VLM gedoteerd, en dit voor diverse ruilverkavelings- en landinrichtingsprojecten en voor fietspad N370 (976 keuro VAK en VEK bij BA2018).

Via begrotingsartikel MBU-3MIF2VX-IS

Vanuit Agentschap Maritieme Toegang wordt 1.705 keuro VAK en VEK aan de VLM gedoteerd, en dit voor de projecten grondenbanken LSO en RSO en diverse landinrichtingsprojecten (3.577 keuro VAK en VEK bij BA2018).

Vanuit de VMM wordt voorzien in een inkomst van 320 keuro VAK en VEK in het kader van het recht van voorkeurecht en de koopplicht Integraal Waterbeleid (constant t.o.v. BA2018).

De bijdrage van de provincies en de gemeenten in de inrichtingswerken en grondenbankwerking werd berekend op respectievelijk 2.089 keuro (+799 keuro t.o.v. BAO2018) en 5.320 keuro (-1.424 keuro t.o.v. BA2018).

Vanuit vzw's wordt 54 keuro voorzien voor hun bijdrage in inrichtingswerken (+23 keuro t.o.v. BA2018).

Vanuit de federale overheid wordt niet voorzien in een inkomst voor grondenbank RSO (NMBS/Infrabel). Dit is - 806 keuro t.o.v. BA2018.

ESR klasse 7: Desinvesteringen

2018 BA: 10.156   2019 BO: 6.213

De geraamde opbrengsten uit de verkoop van gronden worden bijgesteld van 10.1430 keuro naar 6.183 keuro. Het gaat om volgende bedragen: 3.502 keuro voor de entiteit grondenbanken, 906 keuro voor de entiteit landinrichting en 500 keuro voor de entiteit ruilverkaveling. Verder zijn er nog voor 1.275 keuro verkopen van het patrimonium van de VLM gepland.

De VLM verwacht in 2019 voor 30 keuro ontvangsten uit verkoop van voertuigen en afgeschreven laptops en pc's (+ 17 keuro t.o.v. BA2018).

ESR klasse 8: Kredietaflossingen en vereffeningen

2018 BA: 5.613   2019 BO: 2.594

Dit betreft de raming van de ontvangsten van de hypothecaire debiteuren ruilverkaveling en ontvangsten vanuit de verkoop van domeingoederen van de VLM via gemak van betaling evenals de leningen van de sociale dienst. De raming wordt op 294 keuro berekend (+44 keuro t.o.v. BA2018). Ook het begrotingsartikel QB0-1QCH4NI-PA, een variabel krediet ter financiering van het recht van voorkoop in de ruilverkaveling (terugvorderbaar voorschot) wordt bij ontvangst door de VLM hierop aangerekend. De raming bij AGOP voor de ontvangst bij de VLM is begroot op 2.000 keuro (-3.063 t.o.v. BA2018). Tenslotte wordt ook begrotingsartikel QB0-1QCH2NJ-PA in deze ESR-klasse bij ontvangst aangerekend. Bij AGOP is 300 keuro voorzien bij BO2019 (constant t.o.v. BA2018).

1.2. UITGAVENARTIKELLEN

ESR klasse 11: Lonen en sociale lasten

2018 BA: 45.304   2019 BO: 47.069

De loonkredieten werden voor BO2019 geactualiseerd en deze nemen gefinancierd door de werkingsdotatie met 883 keuro toe t.o.v. BA2018 ten gevolge de index. Daarnaast wordt het budget verminderd met 887 keuro ter uitvoering van de opstap 2019 van de opgelegde koppenbesparing 2014-2019. Het budget neemt met 294 keuro toe ivm. de goedgekeurde inhaaloperatie inzake loonindexaties, en met 1.475 keuro ingevolge de structurele oplossing voor het deficit op de lonen door de décalage tussen de opgelegde budgetbesparing en koppenbesparing.

ESR klasse 12: Aankopen van niet – duurzame goederen en diensten

2018 BA: 12.725   2019 BO: 12.041

De aanpassing komt enerzijds voor uit de actualisatie van de raming van de benodigde werkingskosten (-335 keuro t.o.v. BA2018) en anderzijds een verlaging van 349 keuro voor werkingskosten in de inrichtingsentiteiten van de VLM en het patrimonium.

ESR klasse 3: Inkomensoverdrachten aan andere sectoren

2018 BA: 10.780   2019 BO: 7.631

Bij BA2018 werden de uitgaven aan batige saldi in het kader van de ruilverkaveling geraamd op 3.300 keuro. Bij BO2019 gaan we uit van 100 keuro. Voor de grondenbanken wordt een uitgave voorzien van 756 keuro om aan de bestaande stimuli en flankerende maatregelen te kunnen voldoen (-339 keuro t.o.v. BA2018). In het kader van RUP's zal er voor 1.185 keuro (constant beleid t.o.v. BA2018) betaald worden aan gebruikers- en kapitaalschade (decreet grond- en pandenbeleid). De raming van de kosten MAP5 wijst op een uit te betalen vergoeding van 545 keuro voor terugbetaling van bodemanalyses (+75

keuro t.o.v. BA2018). In de land- en natuurinrichting wordt 539 keuro (+520 keuro t.o.v. BA2018) voorzien voor uitbetalingen cultuurschade en andere vergoedingen. De jaarlijkse bijdrage aan het VCM bedraagt bij BO2019 87 keuro (constant beleid). In het kader van Plattelandsbeleid worden 347 keuro inkomensoverdrachten aan vzw's voorzien (-2 keuro t.o.v. BA2018). Daar waar de VLM lead-partner is in Europese projecten dienen 120 keuro (constant beleid t.o.v. BA2018) te worden doorgestort aan EU-overheden. In het kader van het EIP-project dienen in 2018 687 keuro (constant beleid t.o.v. BA2018) doorstortingen te gebeuren aan EU-partners, overheden en niet-overheden. In het kader van andere Europese projecten gaat het om 48 keuro. Voor flankerend beleid IHD-PAS worden bij BO2019 3.217 keuro aan uitgaven voorzien voor uitbetaling van bedrijfsbegeleiding en vergoedingen (-51 keuro t.o.v. BA2018).

ESR klasse 4: Inkomensoverdrachten binnen de sector overheid

2018 BA: 227 2019 BO: 80

In het kader van Plattelandsbeleid werden bij BA2018 55 keuro betalingen aan provincies voorzien. Bij BO2019 wordt de raming op 0 keuro gebracht. Er worden bij BO2019 ook 80 keuro overdrachten aan gemeenten voorzien in het kader van het plattelandsbeleid (-92 keuro t.o.v. BA2018).

ESR klasse 7: Investerings

2018 BA: 51.633 2019 BO: 43.470

Het krediet voor aankopen gronden binnen de grondenbankactiviteiten van de VLM wordt op basis van actualisatiegegevens en de diverse begrote inkomsten van de diverse partners op 21.847 keuro gebracht (-3.549 keuro t.o.v. BA2018). De geraamde grondverwervingen in het kader van de inrichtingsactiviteiten worden om dezelfde reden op 5.187 keuro gebracht (-2.856 keuro t.o.v. BA2018). De VLM maakt in 2018 voor 1.275 keuro van zijn domeingoederen te gelde en zal deze middelen en andere inkomsten voor een totaal van 1.478 keuro aanwenden voor het verwerven van nieuwe gronden (-1.622 keuro t.o.v. BA2018). Voor de inrichtingswerken wordt bij BO2019 een bedrag van 13.290 keuro geraamd op basis van geactualiseerde gegevens (-136 keuro t.o.v. BA2018). Er wordt de aankoop of vervanging van bedrijfswagens voorzien voor 85 keuro (+7 keuro t.o.v. BA2018) en investeringen in informatica, kantoor materiaal en meubilair worden geraamd op 1.583 keuro (-7 keuro t.o.v. BA2018). Deze laatste twee uitgavenposten sporen samen met de vastleggingsmachtiging voor investeringen van de VLM.

ESR klasse 8: Kredietverleningen

2018 BA: 5.083 2019 BO: 890

Ter spijzing van het landinrichtingsfonds verwacht de VLM in 2019 om 390 keuro aan het departement Omgeving door te storten aan geïnde pachten op gronden aangekocht in het kader van de ruilverkaveling en geïnde intrest door het toestaan van gemak van betaling in de ruilverkaveling voor het voldoen van de nadelige saldi (constant t.o.v. BA2018). Ook teveel ontvangen subsidies voor inrichtingswerken of positieve saldi ten gevolge van ontbinding van ruilverkavelingscomités maken deel uit van het geraamde bedrag. Op basis van een ingeschatte aanwending van terugvorderbare voorschotten in de ruilverkaveling wordt verwacht dat een bedrag van 500 keuro (-4.193 keuro t.o.v. BA2018) kan teruggestort worden aan het departement Omgeving ter voldoening van het bekomen terugvorderbaar voorschot.

E.2. VLAAMSE REGULATOR VAN DE ELEKTRICITEITS- EN GASMARKT (VREG)

De VREG werd opgericht in december 2001 in het kader van de vrijmaking van de Vlaamse elektriciteits- en gasmarkt. Sinds februari 2017 is de VREG een autonome dienst met rechtspersoonlijkheid, die onder toezicht staat van het Vlaams Parlement. Dit toezicht van het Vlaams Parlement bestaat eruit dat het Vlaams Parlement de werking en organisatie van de VREG regelt in het Energiedecreet, de leden van de Raad van Bestuur aanstelt, er hoorzittingen zullen gehouden worden in het Vlaams Parlement over het ontwerp van ondernemingsplan en de begroting van de VREG en dat het Vlaams Parlement de begroting goedkeurt. Daarbij mag de VREG, noch zijn bestuurders, noch zijn personeelsleden, bij de uitoefening van zijn taken en bevoegdheden als regulator, instructies van het Vlaams Parlement vragen of ontvangen, noch van iedere andere publieke of particuliere entiteit, en dit overeenkomstig artikel 3.1.1 van het Energiedecreet.

De taken, bevoegdheden, werking en bestuur zijn geregeld in hoofdstuk I van titel III van het Energiedecreet. Concreet gaat het in hoofdzaak over het reguleren van de elektriciteits- en gasmarkt in het Vlaams Gewest, het toezicht houden op en monitoren van deze markt, het adviseren van de beleidsmakers over aanpassingen van de regelgeving, het efficiënt informeren over de energiemarkt, het toekennen en beheren van groenestroom- en warmtekrachtcertificaten en het bemiddelen in en beslechten van geschillen van marktpartijen met de netbeheerder.

Artikel 3.1.13 § 5. van het Energiedecreet bepaalt dat het door de Raad van Bestuur goedgekeurde ontwerp van begroting en ontwerp van ondernemingsplan ter bespreking overgemaakt wordt aan het Vlaams Parlement. Na de hoorzitting in het Vlaams Parlement stelt de VREG zijn definitieve begroting en ondernemingsplan vast. Op basis van deze definitieve begroting stelt de Vlaamse Regering de dotatie voor de VREG vast.

Hieronder wordt het ontwerp van begroting 2019 zoals goedgekeurd door de Raad van Bestuur beschreven en toegelicht. De hoorzitting in het Vlaams Parlement is voorzien in november 2018. Eventuele aanpassingen naar aanleiding van de bovenvermelde hoorzitting volgen in de begrotingsaanpassing 2019.

1. TOELICHTING PER ARTIKEL

Onder dit punt worden de ontvangsten en uitgaven van de VREG-begroting 2019 op het niveau van de ESR-code besproken.

De VREG oefent haar activiteiten uit onder de ISE Energie (QK).

1.1. ONTVANGSTENARTIKELEN

ESR-code 08.21 Overgedragen overschot vorige boekjaren

In 2018 wordt 98 duizend euro aangewend uit het saldo om de uitgaven bij constant beleid te kunnen aanhouden. In het begrotingsjaar 2019 blijft zodoende slechts 88 duizend euro aan saldo over om op in te teren. Dit heeft als gevolg dat de dotatie met 10 duizend euro dient te verhogen.

ESR-code 46.10 Dotatie VREG

De werking van de VREG wordt gefinancierd via een heffing ten voordele van het Energiefonds. VREG ontvangt zijn dotatie vanuit het Energiefonds (artikel QE0-1QEB4KS-IS), dat onder het beheer staat van het VEA. De dotatie bedraagt in 2019 6.280 duizend euro, of 141 duizend euro meer dan bij BA2018.

1.2. UITGAVENARTIKELEN

Voor de begroting 2019 gaat de VREG uit van uitgaven ten belope van 6.368 duizend euro voor de activiteiten opgenomen in het ontwerpondernemingsplan.

ESR 03.22 Over te dragen overschot van het boekjaar

Het over te dragen overschot van het boekjaar richting 2020 wordt geraamd op 0 duizend euro. Het overgedragen overschot vorige boekjaren van 88 duizend euro wordt zodoende in zijn geheel aangewend om de uitgaven voor 2019 te bekostigen.

ESR 11 Lonen en sociale lasten

De personeelsuitgaven verhogen met 131 duizend euro en zijn berekend inclusief de index, de vergrijzingskost en de verhoging van de bijdrage aan de pool der parastatalen. Dit omwille van het feit dat de VREG niet kan putten uit de centrale provisies die hiervoor worden aangelegd.

ESR 12 Werkingskosten

Het betreffen uitgaven inzake communicatie, V-test, Infolijn (1700), onderhoud databanken, uitwisseling certificaten, marktonderzoeken, studies uitbesteed aan externe consultants, opleidingen, advocaatkosten, juridische dienstverlening en de dagelijkse werking van het agentschap. Deze uitgaven blijven constant t.o.v. BA2018.

ESR 74 Investerings

De investeringen voor 2019 focussen enerzijds op de verdere uitbouw en ontwikkeling van de handelsdatabank nodig voor het toekennen en het beheer van de groenestroom- en warmtekrachtcertificaten. Anderzijds gaat de VREG de bestaande prijzendatabank en beheermodule van het V-test systeem vervangen.

De investeringen omvatten verder ook nog de vervanging van hard- en software infrastructuur conform een vooraf bepaalde cyclus. Deze uitgaven blijven constant t.o.v. BA2018.

G. STRATEGISCHE ADVIESRADEN

G.1. SAR MINARAAD

De SAR Minaraad (Milieu- en Natuurraad Vlaanderen) is een strategische adviesraad van het beleidsdomein Omgeving binnen de Vlaamse overheid. De Raad heeft een algemene bevoegdheid inzake studie, aanbeveling en advies voor alles wat verband houdt met milieu en natuur. De Minaraad brengt op eigen initiatief, of op vraag van de Vlaamse Regering of het Vlaams Parlement, adviezen uit over het milieubeleid en/of over het milieuaspect van duurzame ontwikkeling.

Zoals duidelijk bepaald in het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, hebben milieu en milieubeleid een ruime betekenis. Hierdoor houdt de Raad zich ook bezig met thema's als duurzame ontwikkeling, ruimtelijke ordening, energie, mobiliteit, landbouw en natuurlijke hulpbronnen.

1. TOELICHTING PER ARTIKEL

Onder dit punt worden de ontvangsten en uitgaven van de begroting 2019 van de SAR MINARAAD op het niveau van de wijzigingen per ESR-code besproken.

1.1. ONTVANGSTENARTIKELEN

ESR-code 08.21: overgedragen saldo

Het overgedragen saldo eind 2018 wordt constant geraamd.

ESR-code 46.10: werkingsdotatie

De werkingsdotatie neemt toe met 14 keuro ten gevolge van de indexatie, en daalt met 20 keuro ter uitvoering van de opstap 2019 van de opgelegde koppenbesparing 2014-2019.

1.2. UITGAVENARTIKELEN

ESR-code 11: personeelskosten

De personeelskosten dalen met 6 keuro conform de afname van de dotatie (zie supra).

ESR-code 12: werkingskosten

De werkingskosten blijven constant. Er is wel een beperkte overheveling van 3 keuro van code 12.22 (huurgelden binnen de overheid) naar code 12.21 (algemene werkingskosten binnen de overheid)

ESR-code 74: investeringskosten

De investeringskosten blijven status quo.

G.2. SAR RUIMTELIJKE ORDENING EN ONROEREND ERFGOED (SARO)

De SAR Minaraad (Milieu- en Natuurraad Vlaanderen) is een strategische adviesraad van het beleidsdomein Omgeving binnen de Vlaamse overheid. De strategische adviesraad voor ruimtelijke ordening en onroerend erfgoed brengt advies uit aan de Vlaamse Regering of het Vlaams Parlement over strategische beleidsvraagstukken en over de hoofdlijnen van het beleid inzake ruimtelijke ordening en onroerend erfgoed.

1. TOELICHTING PER ARTIKEL

Onder dit punt worden de ontvangsten en uitgaven van de begroting 2019 van de SARO op het niveau van de ESR-code besproken.

1.1. ONTVANGSTENARTIKELEN

ESR-code 08.21 Overgedragen saldo

Het overgedragen saldo eind 2018 wordt geraamd op 732 keuro.

ESR-code 46.10 Dotatie vanuit het Departement Omgeving (QBO-1QAX2OW-IS)

De dotatie werd geïndexeerd met 5 keuro. Het budget werd daarnaast verminderd met 8 keuro ter uitvoering van de opstap 2019 van de opgelegde koppenbesparing 2014-2019. De dotatie bedraagt zodoende 363 keuro.

ESR-code 46.10 Dotatie vanuit het Agentschap Onroerend Erfgoed (QG0-1QAA2OW-IS)

De dotatie werd geïndexeerd met 1 keuro tot 95 keuro.

1.2. UITGAVENARTIKELEN

ESR-code 03.22 Over te dragen saldo

Het saldo werd op basis van de geraamde ontvangsten en uitgaven geraamd op 732 keuro.

ESR-code 11.11 Bezoldigingen

De bezoldigingen voor de personeelsleden van het secretariaat van de SARO (dat ook de ondersteuning doet van de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed, de Vlaamse Heraldische Raad en de Vlaamse Commissie Varend Erfgoed) bedraagt 292 keuro. De bezoldigingen ten behoeve van de VCOE, VHR en VCVE worden geraamd op 66 keuro.

ESR-code 12.11 Werkingskosten

De totale kosten voor diensten en diverse goederen, specifiek de huisvestingskosten, werkingskosten, variabele gelden SARO en werkingskosten VCOE, VHR en VCVE worden geraamd op 71 keuro voor de SARO en 29 keuro voor de drie OE-commissies.

ESR-code 08.21 Over te dragen saldo

Het over te dragen saldo eind 2019 wordt geraamd op 732 keuro.

H. EIGEN VERMOGENS

H.1. EIGEN VERMOGEN VAN HET INSTITUUT VOOR NATUUR- EN BOSONDERZOEK (EV INBO)

Bij het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) is een Eigen Vermogen ingesteld, waaraan rechtspersoonlijkheid is toegekend onder de benaming "Eigen Vermogen van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek", afgekort EV INBO.

Het INBO is het Vlaams onderzoeks- en kenniscentrum voor natuur en het duurzame beheer en gebruik ervan. Het INBO verricht onderzoek en levert kennis aan voornamelijk het Vlaamse beleid. Financiering gebeurt integraal via de Vlaamse overheid.

Het EV INBO is een aparte juridische entiteit (rechtspersoon) waarin projecten worden uitgevoerd die met externe middelen gefinancierd worden. Het voornaamste doel van het EV INBO is om het INBO onderzoek aan te vullen voor zover rechtstreeks toegewezen publieke middelen niet volstaan voor een volwaardig toekomstgericht onderzoek. Het biedt de mogelijkheid om in te gaan op nieuwe onderzoeksthema's die onmiddellijke of op(middel) lange termijn beleidsrelevant zijn of zullen zijn. Zoals voor het INBO, blijft ook voor het EV INBO de relevantie voor het biodiversiteitsbeleid een fundamentele voorwaarde voor het verrichten van onderzoek. Het EV INBO voert opdrachten uit voor een breed spectrum aan klanten, zoals Vlaamse en lokale overheden, belspo, universiteiten, natuur- en bosorganisaties, landbouw, jacht, visserij; ook Europa (in het recente verleden onder meer FP6, FP7, Life Watch, Horizon2020, ESFRI, Interreg, LIFE+ projecten) behoort tot de regelmatige opdrachtgevers.

De via deze projecten opgebouwde internationale wetenschappelijke samenwerkingen versterken het imago van het INBO en laten het toe zijn netwerk te onderhouden en uit te breiden. Ze creëren kansen voor data-uitwisseling, het delen van ervaring en kennis, en de ontwikkeling van Europese monitoringfaciliteiten. Het EV INBO heeft verder de mogelijkheid om doctoraatsbeursalen aan te trekken en (mee) te financieren met het oog op het uitvoeren van vernieuwend wetenschappelijk onderzoek gericht op uiteindelijke

beleidsimplementatie op korte tot langere termijn, en om inzichten te verbreden in het waarom van toestand en trends van de biodiversiteit en ecosysteemdiensten in Vlaanderen en daarbuiten.

1. TOELICHTING PER ARTIKEL

Onder dit punt worden de ontvangsten en uitgaven van de begroting 2019 van het EV INBO op het niveau van de ESR-code besproken.

Binnen het EV INBO wordt op projectbasis gewerkt waarbij er rekening moet gehouden worden met de volgende elementen (in volgorde van afnemend belang):

- Inkomsten en uitgaven vallen niet systematisch in hetzelfde boekjaar (bijvoorbeeld bij EU projecten, en bij quasi alle projecten met een looptijd van meer dan een jaar);
- Ontvangsten en uitgaven zijn afhankelijk van het binnenhalen van projecten (waarbij de succesgraad uit de vorige jaren niet noodzakelijk representatief is voor de succesgraad van het lopende jaar en/of van de toekomstige jaren);
- De vertraging van projecten kan leiden tot verschuivingen van inkomsten van het ene boekjaar naar het andere.

Het EV INBO oefent haar activiteiten uit onder de ISE Natuur en Biodiversiteit (QF).

1.1. ONTVANGSTENARTIKELEN

De begroting wordt aan de ontvangstenzijde als volgt gewijzigd:

ESR.0821- Overgedragen saldo

Dit saldo bedraagt 4.911 keuro, het cijfer dat overeenkomt met de overdracht van het reële saldo van de uitvoering 2017, zodat het EV INBO niet inteert in 2018.

ESR.1600 – Verkopen

De begroting van de verkopen wordt in 2019 hoger ingeschat dan de uitvoering van 2017 en BA 2018. Het EV INBO doet extra inspanningen om meer projecten binnen te halen die een langere looptijd hebben en onder meer aangeboden worden op de internationale markt. Dit heeft als doel beleidsondersteunende INBO-taken maximaal te versterken aangezien deze niet volledig afgedekt worden door de INBO-begroting. Binnen deze ESR-code zijn de middelen mee opgenomen die we zullen ontvangen op basis van het contract dat we met ANB zullen afsluiten. Deze middelen zullen gebruikt worden om de lonen te betalen van het personeel dat ingezet zal worden ter verwezenlijking van PAS-taken, bovenop de INBO-projecten ter zake.

ESR.2620 – Rente

Het saldo van de rente-ontvangsten wordt aangehouden op 0 euro vermits de rentes nog steeds op een laag peil staan.

ESR.3860 – Ontvangen subsidies

In het verleden werd de korting op de bedrijfsvoorheffing op ESR-code 49.40 geboekt. Naar aanleiding van de begrotingsinstructies m.b.t. BA 2018 dienen we de korting op de bedrijfsvoorheffing voortaan te boeken op ESR-code 38.60. Deze raming is gebaseerd op de laatste stand van zaken van de vermindering die we zullen ontvangen op het betalen van bedrijfsvoorheffing in 2019 bij behoud van het huidige personeelsbestand bij EV INBO. Dit bedrag houdt een vermindering van 80% in op de bedrijfsvoorheffing van wetenschappelijk

personeel. Sinds 2018 zijn er ook een aantal B-profielen die wetenschappelijk werk uitvoeren opgenomen in deze lijst.

ESR.4670 – Inkomensoverdrachten van andere eenheden

Vermits het EV INBO binnen de consolidatiekring valt, moeten interrelaties met andere eenheden opgenomen worden binnen 46.70. Onze interrelatie met FWO wordt om deze reden hieronder opgenomen. Het EV INBO zal voor het SBO project S003017N, "Future floodplains: ecosystem services of floodplains under socio-ecological change", in 2019 99 keuro ontvangen van het FWO.

ESR.8950 – Kredietaflossingen

De kredietaflossingen worden begroot op 5 keuro voor BO 2019. Dit is een inschatting van het bedrag dat aan borg zal worden terugbetaald. Dit bedrag is het resultaat van het verschil tussen de borg die teruggestort zal worden in 2019 (wegens de definitieve oplevering van de opdracht en de terugvraag van de borg m.b.t. het opgeleverde project) en de borg die zal moeten gestort worden naar aanleiding van nieuwe projecten die ons zullen gegund worden.

1.2. UITGAVENARTIKELEN

De begroting wordt aan de uitgavenzijde als volgt gewijzigd:

ESR.0322 – Over te dragen saldo

Het EV INBO verwacht het boekjaar 2019 met dit saldo af te sluiten.

ESR.1100 - Personeelskosten

Het EV INBO heeft momenteel een programmamanager, een administratief medewerker en een financieel en juridisch ondersteuner in dienst. Daarnaast zijn er wetenschappers in dienst die project gerelateerde taken uitoefenen. In deze laatste categorie kunnen wijzigingen optreden in functie van de afgelopen of nieuw binnengehaalde projecten. De loonkosten worden voor 2019 op 3.751 keuro geraamd. De begroting van de loonkosten is gebaseerd op de bestending van huidige contracten. We trachten voor deze medewerkers nieuwe projectmiddelen te vinden vooraleer hun huidige projecten ten einde lopen. De nieuwe projecten genereren extra ontvangsten (cfr. ESR 16) waarmee deze personeelskosten zullen betaald worden. Tenslotte heeft het EV INBO vier wetenschappers in dienst die niet projectgebonden activiteiten opnemen, met het oog op ondersteuning inzake biodiversiteitsbeleid gerelateerde, sociologische en economische vraagstukken en ter ondersteuning van de natuurrapportering. Deze personeelsleden worden betaald met de middelen die gerecupereerd worden op de bedrijfsvoorheffing van wetenschappelijk personeel van het EV INBO.

ESR.1200 – Werkingskosten

Deze begroting is gebaseerd op een raming van de werkingskosten in 2019 aan de hand van de te verwachten verkopen.

ESR.7200 – Nieuwbouw van gebouwen

Er zal in 2019 190 keuro ingezet worden voor een nieuwe technische ruimte inclusief stookplaats voor onze serres en voor een nieuwe klimaatcomputer die zich in de serres bevindt. De huidige dateert van de jaren '80 van de vorige eeuw. Dit zal het totale energieverbruik voor het verbruik van de serres in één keer drastisch doen dalen. Het niet realiseren van een energetische verbetering van de serre infrastructuur betekent een significante minwaarde voor de energiedoelstellingen van de site. Aangezien de Vlaamse overheid een voorbeeldrol wil opnemen in het verminderen van haar klimaatimpact, legt ze enkele doelstellingen vast tot en met 31 december 2030 tegenover het referentiejaar 2015. Deze doelstellingen gelden voor de volledige Vlaamse

overheid én voor alle entiteiten afzonderlijk. Om deze doelstellingen te halen, moeten investeringen gebeuren in energiebesparende maatregelen. Hierin kaderen de aanpassingen aan de serres volledig.

ESR.7422 – Verwerving van overige investeringsgoederen

De begroting van de investeringsgoederen die in 2019 zullen aangekocht worden, wordt geraamd op 146 keuro. In deze raming werden o.a. de aankoop van nieuwe pc's en IT materiaal, de vervanging van oude toestellen en aankoop van meetapparatuur voor het LifeWatch-project meegenomen. Hier bovenop wordt er ook rekening gehouden met mogelijke investeringen voor de overige projecten.

K. TOT DE VLAAMSE CONSOLIDATIEPERIMETER BEHORENDE RECHTSPERSONEN

K.1. VLAAMSE MILIEUHOLDING (VMH)

De Vlaamse Milieuholding nv is een publieke investeringsmaatschappij die participeert in ondernemingen in de milieusector die door de Vlaamse overheid worden aanzien als strategisch en die risicokapitaal verschaft aan bedrijven die zich in een vroeg ontwikkelingsstadium bevinden en de transitie naar de circulaire economie versnellen.

De Vlaamse Milieuholding (VMH) werd opgericht op 18 januari 1990, oorspronkelijk als dochtermaatschappij van de Gewestelijke Investeringsmaatschappij voor Vlaanderen (Gimv). Sinds 1994 werkt de Vlaamse Milieuholding autonoom aan de opdrachten, die door haar aandeelhouder, het Vlaamse Gewest, in een beheersovereenkomst werden vastgelegd. In 2000 bestond de portefeuille van VMH uit vijf strategische participaties en vijftwintig participaties in bedrijven die actief zijn in de milieu en recyclagesector. In 2001 besliste de toenmalige Vlaamse regering VMH te herstructureren door afbouw van de risicokapitaalfunctie in de daaropvolgende drie jaren en verkoop van drie van de vijf strategische participaties in de loop van de daaropvolgende jaren.

In november 2017 besliste de Vlaamse regering om VMH opnieuw in te zetten als instrument om het beleid inzake transitieprioriteit "circulaire economie" mede te ondersteunen. Naast de strategische participatie in Aquafin verschaft VMH nu risicokapitaal aan bedrijven die de transitie naar een circulaire economie versnellen. VMH zal enkel investeren samen met de ondernemers, bedrijven en andere financiers onder vorm van een minderheidsaandeel in de risicokapitaalronde.

1. TOELICHTING PER ARTIKEL

Onder dit punt worden de ontvangsten en uitgaven van de VMH-begroting 2019 op het niveau van de ESR-code besproken.

VMH oefent haar activiteiten in 2019 uit onder de ISE Water (QD) en Afval en Materialen (QJ).

1.1. ONTVANGSTENARTIKELEN

ESR-code 16: verkopen

De voor 2019 geraamde verkopen blijven constant tov. BA2018.

ESR-code 28.20 dividenden

De te ontvangen dividenden blijven constant op 8.764 keuro en zijn gebaseerd op de verwachte winstuitkering door Aquafin in 2019 met betrekking tot het boekjaar 2018.

1.2. UITGAVENARTIKELEN

ESR-code 11: personeelskosten

De raming van de bezoldigingen (ESR 11.11) en overige bezoldigingselementen (ESR 11 ,12) sluit voor 2019 aan bij de BA2018 (+2 keuro).

ESR-code 12: werkingskosten

De algemene werkingskosten (ESR 12.1 en 12.2) liggen 60 keuro hoger dan bij BA2018.

ESR-code 25: dividenden

Het betreft hier de geraamde dividenden die de Vlaamse Milieuholding in 2019 zal uitkeren aan haar aandeelhouder. Dit bedrag is gebaseerd op het resultaat van het boekjaar waarvan 5% wordt gereserveerd dat niet wordt uitgekeerd. In 2019 wordt het uitgekeerde dividend zodoende geraamd op 8 miljoen euro.

ESR-code 81: kredietverleningen en deelnemingen

Een bedrag van 5 miljoen euro werd voorzien om te investeren in 2018 in startende bedrijven in de sector circulaire economie. Dit bedrag kadert in het voorstel om VMH in te schakelen in het transitieproject circulaire economie van de Vlaamse regering waarbij 25 miljoen euro van de middelen van VMH zouden gespreid aangewend worden over de eerstvolgende 4 à 5 jaar om deze transitietopic, die onderdeel uitmaakt van de lange termijnvisie van het Vlaamse gewest, te stimuleren. In 2019 wordt zodoende een volgende extra schijf van 6 miljoen euro ingeschreven in de VMH-begroting.

K.2. DOMUS FLANDRIA NV

Domus Flandria NV werd opgericht in het kader van het Urgentieprogramma voor sociale huisvesting. De vennootschap beheert de investeringskredieten die aan de sociale huisvestingsmaatschappijen (SHM's) en een aantal andere actoren (zogenaamde GOI's, nl. gemeenten, OCMW's en intercommunales) zijn toegekend naar aanleiding van dit Urgentieprogramma.

Daarnaast fungeert Domus Flandria als uitbetalingsinstantie voor de subsidies die de Vlaamse overheid in het kader van Domus Flandria-projecten toekent aan de SHM's en GOI's. Het betreft tegemoetkomingen in de leninglast en huursubsidies voor de SHM's en GOI's.

Domus Flandria NV maakt deel uit van het intern structurelement 'Ondersteuning aanbodzijde van de woningmarkt'.

2.1. ONTVANGSTENARTIKELEN

ESR-code 16.20: Deze ESR-code bevat de forfaitaire beheersvergoeding van 48 Keuro die Domus Flandria jaarlijks ontvangt van het Vlaams Gewest.

(begrotingsartikel QFZ-3QDC2QA-WT van de DAB Fonds Urgentieprogramma Sociale Huisvesting).

ESR-code 26.10: De interestaflossingen van de verstrekte leningen aan SHM's en een SVK en de verwachte interestontvangsten op de bankrekeningen worden verzameld op deze ESR-code. Deze worden geraamd op 78 Keuro.

ESR-code 96.10: De kapitaalaflossingen van de verstrekte leningen worden geraamd op 753 Keuro voor 2019. Er worden geen nieuwe leningen meer verstrekt.

2.2. UITGAVENARTIKELEN

ESR-code 12.11: De algemene werkingskosten vergoed aan andere sectoren dan de overheidssector worden voor 2019 geraamd op 16 Keuro. Deze bevatten o.a. de mandaatvergoeding van de commissaris en de onderhoudskost voor het boekhoudpakket.

ESR-code 12.21: De algemene werkingskosten vergoed binnen de overheidssector worden voor 2019 geraamd op 1 Keuro. Deze bevatten de jaarlijkse verplichte bijdrage aan de RSVZ en de jaarlijkse kosten voor de neerlegging van de jaarrekening. Voorgaande jaren werden deze kosten ondergebracht onder ESR-code 12.11.

ESR-code 12.50: Domus Flandria betaalt als Belgische vennootschap jaarlijks vennootschapsbelasting. Rekening houdend met een percentage van 0,237% voor notionele interestaftrek, wordt de belasting voor 2019 geraamd op 22 Keuro.

ESR-code 21.10: Domus Flandria heeft deels beroep gedaan op bankleningen voor de financiering van de kredieten die ze verstrekt heeft aan SHM's en GOI's. In 2019 wordt een interestaflossing van 1 Keuro verwacht. Er worden geen nieuwe leningen meer aangegaan.

ESR-code 25.00: De winst van het boekjaar wordt jaarlijks integraal als dividend uitgekeerd aan de aandeelhouders (GIMV, VWF, VMSW, BNP Paribas Fortis, Belfius Bank en KBC Bank). De dividenduitkering wordt geraamd op 50 Keuro in 2019.

ESR-code 91.10: De kapitaalaflossingen van de bankfinanciering worden geschat op 99 Keuro. Er worden geen nieuwe leningen meer aangegaan.

K.3. VITARE

De nv Vitare is een sociale huisvestingsmaatschappij (SHM) die in 2013 werd erkend onder het nummer 3413. Het is de enige SHM die niet slaagt voor de markttest van het INR. Om die reden is Vitare opgenomen in de Vlaamse consolidatieperimeter.

Intussen is de nv Vitare in vereffening. Bij de opmaak van de begroting zag het ernaar uit dat de vereffening nog voor eind 2018 zou worden afgerond. Daarom is er geen begroting voor Vitare ingediend.

K.4. VLAAMSE MAATSCHAPPIJ VOOR SOCIAAL WONEN (VMSW)

Algemeen

De doelstellingen van de VMSW zijn vervat in een missie en in ambities. De **missie** formuleert de dagelijkse opdracht en welke taak er voor de VMSW als organisatie is weggelegd. De **ambities** stellen een aantal streefdoelen voorop. Het zijn de drijfveren en het gemeenschappelijk doel.

Missie

De VMSW maakt sociaal wonen mogelijk:

- De VMSW stimuleert duurzame, kwaliteitsvolle en betaalbare woonprojecten;
- De VMSW is een toegankelijke en efficiënte kredietverstrekker voor de sociale woonactoren en voor mensen in een kwetsbare woonsituatie;
- De VMSW is een deskundige partner, een innoverend kenniscentrum en een betrouwbare financieel beheerder voor het beleid en de sociale woonactoren.

Ambities

- De VMSW is een motor voor de verdere professionalisering van de SHM's en SVK's;
- De VMSW is de marktplaats zijn voor informatie, kennis en expertise over sociaal bouwen en wonen;
- De VMSW streeft naar een consensus onder haar klanten dat ze waar krijgen voor hun geld;
- De VMSW behoort voor werknemerstevredenheid tegen 2020 tot de top 10 van Vlaamse overheid-entiteiten.

Financiering van de VMSW

De VMSW staat in voor het verstrekken van bijzondere sociale leningen aan particulieren en van al dan niet gesubsidieerde leningen aan initiatiefnemers voor de realisatie van sociale woningen. De beleidsfondsen die daarvoor binnen de VMSW werden opgericht, zijn gebundeld in het Bijzonder Overheidsfonds (BOF). De financiering daarvan wordt geregeld bij Besluit van de Vlaamse Regering van 9 september 2016 houdende de financiering van de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen en het Vlaams Woningfonds. Jaarverlies van het BOF (zoals omschreven in dat besluit) wordt bijgepast door een dotatie aan de VMSW en eventuele winst wordt teruggevorderd.

De VMSW staat ook in voor de verdeling van subsidies die de Vlaamse Regering aan initiatiefnemers verstrekt, om de realisatie en uitbating van sociale woningen mogelijk te maken. De VMSW ontvangt hiervoor een dotatie, die de te verstrekken subsidies compenseert.

Voor de verdere werking van de VMSW is geen dotatie voorzien. Daarvoor kan de VMSW enerzijds de opbrengsten aanwenden uit marktconforme financiering. Anderzijds wordt de werking gefinancierd met de bijdrage die de sociale woonactoren daarvoor doen, op basis van het Besluit van de Vlaamse Regering van 13 januari 2012 tot vaststelling van nadere regels voor de bijdragen van de sociale woonactoren in de financiering van de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen. Alle financiële stromen die betrekking hebben op de verdere werking (dus alle stromen buiten het BOF en de subsidiestromen), zijn gebundeld in het Globaal Autonoom Fonds (GAF).

Vastleggingsmachtigingen

De machtigingen aan de VMSW zijn verzameld onder begrotingsartikel QF0-1QDC5QK-IS.

FS3 (basisallocatie QD651)

De verbintenissen die de VMSW kan aangaan in het kader van FS3 bedragen maximaal 833.177 Keuro. Hiermee kan de VMSW goedkope leningen aan -1% verstrekken aan SHM's voor de bouw en renovatie van sociale huurwoningen (art. 22, §2, vierde lid, 1° en art. 33 §3 Vlaamse Wooncode). De inkomende en uitgaande financiële stromen en de betrokken kosten van dit programma worden mee opgenomen in het resultaat van het Bijzonder Overheidsfonds.

Het volume voor 2019 is overgenomen uit de tabel, opgenomen in het Financieringsbesluit. Er werd geen index toegepast, maar het groeipad geeft aanleiding tot een stijging met 7,9 miljoen euro. De verhoging met 200 miljoen euro is hernomen in 2019, net als de verhoging met 85 miljoen euro voor het vroeger opgestarte renovatieprogramma.

Bijlage bij het financieringsbesluit:

	2018	2019
Budget voor groeipad constant beleid (*)	241.768.726	241.768.726
Budget voor groeipad additioneel beleid (**)	204.014.358	211.889.312
Regulier budget voor G&P renovatie (*)	94.519.255	94.519.255
Bijkomend budget	285.000.000	285.000.000
Totaal	825.302.339	833.177.293

(*) Jaarlijks geïndexeerd volgens begrotingsindex (in oorspronkelijke tabel aan 1%, hier 0%)

(**) Jaarlijks geïndexeerd aan 3,86%

Bijzondere sociale leningen (basisallocatie QD652)

De verbintenissen die de VMSW kan aangaan in het kader van de Bijzondere Sociale Leningen aan particulieren bedragen maximaal 447.580 Keuro (art. 22, §2, vierde lid, 2° en art. 79 Vlaamse Wooncode). De inkomende en uitgaande financiële stromen en de betrokken kosten van dit programma worden mee opgenomen in het resultaat van het Bijzonder Overheidsfonds.

Ten opzichte van het volume in 2018 is een verhoging op het globale budget doorgevoerd met 9.159 keuro ingevolge het groeipad voor Grond en Panden. Vervolgens is een verlaging doorgevoerd met 20 miljoen euro ter compensatie van de huurwaarborgleningen, die het Vlaams Woningfonds zal verstrekken. Het resultaat is verdeeld over VMSW en het Vlaams Woningfonds, volgens de verdeelsleutel van respectievelijk 48%/52%.

Rollend Grondfonds

De machtiging in het kader van het Rollend Grondfonds werd aan de VMSW verstrekt opdat zij haar taken kan uitvoeren om hoogwaardige woonkwaliteit te behouden of te bevorderen in Vlabinvestgebied en in het gebied in Vlaanderen met de hoogste bouwgrondprijzen (art. 33, §1, vierde lid, 6° Vlaamse Wooncode en het BVR van 2 maart 2012 tot bepaling van de nadere regeling met betrekking tot het Rollend Grondfonds, verder BVR Rollend Grondfonds). In het bijzonder kan de VMSW hiermee vanuit het Rollend Grondfonds de aankoop financieren van gronden in de vermelde gebieden. De funding die nodig is voor deze

verwervingen en de betrokken kosten en opbrengsten, worden mee opgenomen in de resultaatsberekening van het Bijzonder Overheidsfonds (cfr. §1).

De verbintenissen die de VMSW kan aangaan in het kader van het Rollend Grondfonds bedragen maximaal het saldo van de machtigingen verstrekt in de jaren 2011 tot en met 2014, verminderd met 20 miljoen euro en vermeerderd met de verkoopopbrengsten in het fonds, maar beperkt tot een bedrag van 5 miljoen euro per jaar.

In de periode 2011 tot en met 2014 werd hiervoor in totaal een machtiging van 50 miljoen euro gegeven, waarvan het saldo telkens met een ruiter overdraagbaar werd gemaakt naar de volgende begrotingsjaren.

Begin 2016 werd een nieuwe werkwijze voor het Rollend Grondfonds ingevoerd. Het werd mogelijk gemaakt voor SHM's om zelf hetzelfde type van verrichtingen (in hetzelfde gebied en onder dezelfde voorwaarden) uit te voeren, met een goedkope FS3-financiering (cfr art. 3, tweede lid, 6° en vierde lid en art. 5/1 BVR Rollend Grondfonds). De openstaande machtiging werd daarom in 2015 en 2016 telkens met 10 miljoen euro verminderd, ten voordele van de machtiging voor FS3.

Eind 2017 was het saldo op deze machtiging 15.542 keuro. In 2018 en 2019 wordt de aanwending telkens beperkt tot 5 miljoen euro. In 2020 is dus nog minimaal een machtiging van 5.542 keuro beschikbaar.

Grondverwerving (basisallocatie QD654)

De verbintenissen die de VMSW kan aangaan in het kader van het verstrekken van renteloze bulletleningen voor grondverwerving, bedragen maximaal 5 miljoen euro.

Dit heeft betrekking op de renteloze bulletleningen die vanuit FS3 maar buiten het kader van het rollend grondfonds worden verstrekt voor grondaankopen in functie van sociale huurprojecten (art. 11, §1, eerste lid en art. 26 van het Financieringsbesluit van 21 december 2012). De inkomende en uitgaande financiële stromen en de betrokken kosten van dit programma, worden mee opgenomen in het resultaat van het Bijzonder Overheidsfonds.

Vanaf het moment dat de VMSW heeft bevestigd dat een voorontwerp voldoet aan de technische voorwaarden, kan de initiatiefnemer voor een deel van de aankoopprijs een overbruggingsfinanciering krijgen in de vorm van een bulletlening, waarop de volledige rentelast wordt vergoed. Dezelfde machtiging als in 2018 wordt aangehouden.

Marktconforme financiering (basisallocatie QD662)

De verbintenissen die de VMSW kan aangaan voor het verstrekken van marktconforme kredieten bedragen maximaal 220 miljoen euro. De inkomende en uitgaande financiële stromen en de betrokken kosten van dit programma, zijn ondergebracht in het Globaal Autonoom Fonds.

Sociale huisvestingsmaatschappijen zijn verplicht om alle verrichtingen die verband houden met hun opdrachten te financieren met leningen, aangegaan bij de VMSW (art. 44 Vlaamse Wooncode). Dergelijke verrichtingen, waarvoor geen gesubsidieerde programma's bestaan, worden marktconform gefinancierd door de VMSW. Het betreft onder meer de financiering van het gedeelte van investeringen boven het prijsplafond (FS3), van grondverwerving, de bouw van sociale koopwoningen en het gedeelte van gemeenschapsvoorzieningen of niet-

residentiële ruimten waarvoor geen subsidie wordt voorzien. Dezelfde machtiging als in 2018 wordt aangehouden.

Subsidieprogramma's

In de volgende tabel wordt een overzicht gegeven van de volledige interne stromen die naar de VMSW vloeien. Dit zijn in hoofdzaak de subsidiestromen, die de VMSW zelf verder uitrekt aan initiatiefnemers. Dit zijn de investeringsbijdragen, die toekomen op ESR 66.11. Daarnaast zijn er de inkomensoverdrachten, die toekomen op 46.10 en waarmee het Gewest tussenkomt in de werkings- en financieringskost van de VMSW (hoofdzakelijk BOF).

Van elke onderdeel worden volgende stromen weergegeven (in keuro):

- de beschikbare vastleggingskredieten
- de vereffeningskredieten, die het Gewest uitbetaalt aan de VMSW, ter compensatie van de overeenkomstige uitgaven
- de geraamde uitgaven die reëel vanuit de VMSW naar initiatiefnemers zullen gaan

Artikel	Allocatie	Omschrijving	VAK BA18	Δ	VAK BO19	VEK BA18	Δ	VEK BO19	Uitbetaling 2018	Δ	Uitbetaling 2019
QF0-1QDC2QK-IS	QD627	Afrekening fondsen	7.511	2.632	10.143	7.511	2.632	10.143	-	-	-
	idem QD660	Pool der parastatalen	386	-386	-	386	-386	-	-	-	-
	idem QD626	Middelen FFEU	-	-	-	1.785	-1.525	260	1.844	-1.584	260
	idem QD628	SBE	9.032	-8.532	500	15.565	-4.602	10.963	14.669	-3.706	10.963
	idem QD629	SV	952	-	952	640	1.360	2.000	1.500	500	2.000
	idem QD632	Vlaamse Rand	14	-	14	14	-	14	19	-5	14
	idem QD634	GSC	7.000	500	7.500	6.989	511	7.500	7.000	500	7.500
	idem QD635	SBR	300	-	300	1.184	-684	500	1.000	-500	500
	idem QD636	SSI	51.000	3.996	54.996	49.064	446	49.510	48.768	742	49.510
	idem QD661	Fusieondersteuning SHM's	2.000	-	2.000	2.000	-	2.000	2.000	-	2.000
	idem NE280	Actieve SHM's	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal artikel			78.195	-1.790	76.405	85.138	-2.248	82.890	76.800	-4.053	72.747
	NE029	REG							3.371	-3.371	-
QB0-1QCH4IR-IS	QC146	VKF	20.000	-	20.000	20.000	32.000	52.000	20.000	9.600	29.600
totaal			98.195	-1.790	96.405	105.138	29.752	134.890	100.171	2.176	102.347
		46.10				7.911	2.246	10.157			
		66.11				88.238	26.995	115.233			
		66.12				8.989	511	9.500			
		38.31							19	-5	14
		51.11							91.152	1.681	92.833
		51.21							9.000	500	9.500

Het bovenste deel van de tabel geeft het begrotingsartikel QF0-1QDC2QK-IS weer.

De eerste 2 lijnen betreffen inkomensoverdrachten, die toekomen op ESR 46.10:

- De 'afrekening fondsen' is de dotatie die wordt voorzien om het tekort van de financieringsfondsen binnen BOF bij te passen (zie hoger). Dit hoort thuis bij de overige beleidsprogramma's, cfr. het volgende punt. Daarnaast is ook een dotatie toegevoegd van 275 keuro, voor de bijkomende ondersteuning van SVK-diensten.
- Onder 'Pool der Parastatalen' is een bedrag opgenomen dat in 2017 vanuit de daarvoor voorziene provisie aan de VMSW werd overgemaakt, om de stijging op te vangen in de pensioenbijdragen. Intussen is afgesproken dat VMSW deze kosten uit eigen inkomsten moet dekken, en is de bijdrage voor 2019 dus geschrapt.

De overige lijnen binnen het begrotingsartikel betreffen de klassieke subsidiestromen:

- SBE: een uitdovend stelsel van subsidies voor de realisatie van sociale koopwoningen. 2018 is het laatste jaar in de overgang, waarin deze subsidie nog kan worden toegekend. Het VAK dat nog wordt voorzien, moet eindafrekeningen dekken.
- SV: een uitdovend stelsel van subsidies voor verwerving van gronden, waarop enkel nog dossiers in afhandeling worden betaald.
- Vlaamse Rand: een uitdovend stelsel van rentesubsidies op hypothecaire leningen in de Vlaamse Rand rond Brussel.
- GSC: de Gewestelijke Sociale Correctie, die wordt verstrekt aan SHM's ter financiële ondersteuning voor de terbeschikkingstelling van sociale huurwoningen. Er wordt rekening gehouden met een lichte stijging.
- SBR: een uitdovend stelsel van subsidies voor de bouw en renovatie van sociale huurwoningen.
- SSI: subsidie voor de aanleg van infrastructuur en omgevingswerken bij sociale woonprojecten (de in de tabel vermelde FFEU-middelen werden via een herverdeling ook toegewezen aan enkele specifieke SSI-projecten). De hoge productie aan huurwoningen zorgt ook voor een opstoot aan omgevingswerken, waardoor SSI op volle toeren draait.
- Fusieondersteuning SHM's: een premiestelsel ter ondersteuning van herstructureringen bij SHM's.
- Actieve SHM's: een premie die in 2017 werd voorzien voor de ondersteuning van actieve SHM's. In 2018 wordt het initiatief hernomen, waarvoor nog een begrotingsaanpassing wordt voorzien. In 2019 is hiervoor voorlopig niets voorzien.

Het tweede deel van de tabel betreft de subsidies voor energiebesparende maatregelen. Onder REG rest er nog een bedrag dat vroeger aan de VMSW werd uitgekeerd, en dat nog aan de SHM's uitbetaald wordt. Voorlopig is het uitgangspunt dat er in 2019 geen uitgaven meer zullen zijn. Ook met de middelen uit het Vlaams Klimaatfonds (VKF) worden energiebesparende maatregelen ondersteund, die vanuit het begrotingsartikel QB0-1QCH4IR-IS aan de VMSW wordt uitgekeerd. Hiervoor is een bijkomend budget van 32 miljoen euro ingeschreven. Voor de uitbetaling aan initiatiefnemers is 9.600 keuro geraamd.

Onder het totaal wordt nog weergegeven over welke ESR-codes de betrokken bedragen worden genoteerd. Het VEK is in de VMSW begroting een inkomende stroom, via ESR 46.10 (de dotatie en Vlaamse Rand), 66.11 en 66.12 (de GSC en de subsidie voor actieve SHM's). De uitgaven die VMSW met deze middelen doet, worden genoteerd onder 38.31 (Vlaamse Rand), 51.11 en 51.21 (GSC en de subsidie voor actieve SHM's).

Samengenomen stijgt de interne stroom naar de VMSW met 29.752 keuro, van 105.138 naar 134.890 keuro, waarvan 27.506 keuro naar uit te keren subsidies gaat. De stroom die vanuit VMSW (via ESR 51.11) richting de initiatiefnemers gaat, neemt slechts met 2.176 keuro toe. Het verschil zit vooral in de VKF-subsidie, waarvoor de bijkomende uitbetaling aan initiatiefnemers op 9.600 keuro geraamd is, terwijl het VEK al 32 miljoen bedraagt.

Beleidsprogramma's

Naast de subsidies die aan initiatiefnemers worden verstrekt, worden er ook bijzondere sociale leningen aan particulieren verstrekt, en gesubsidieerde leningen aan initiatiefnemers voor de realisatie van sociale huurwoningen. De stromen die daarmee samenhangen zijn samengevoegd in het Bijzonder Overheidsfonds (BOF), en worden hier uitgelicht.

Ontvangsten

De VMSW ontvangt een dotatie als bijpassing voor het verlies van het BOF. Voor 2019 is de afrekening geraamd op 9.868 keuro, onder ESR-code 46.10. De belangrijkste andere ontvangsten die betrekking hebben op de beleidsprogramma's zijn de volgende:

- ESR 26.10 (intrestaflossingen van initiatiefnemers en sociale ontleners): van 214.770 naar 223.036 keuro (+8.266 keuro);
- ESR 86.10 (kapitaalsaflossingen initiatiefnemers): van 317.270 naar 324.753 keuro (+7.608 keuro);
- ESR 87.20 (kapitaalsaflossingen van sociale ontleners): van 226.221 naar 240.611 keuro (+14.390 keuro);
- ESR-code 96.30 (opname van leningen): van 1.000.000 naar 1.350.000 keuro

Door de stijging van de programma's blijven de rente- en kapitaalstromen verder toenemen. Er wordt ook een hogere nood aan funding verwacht.

Uitgaven

De volgende zijn de belangrijkste uitgaven die betrekking hebben op de beleidsprogramma's:

- ESR 21.10 (rentes): van 184.962 naar 177.164 keuro (+7.798 keuro);
- ESR 31.11 (tussenkomen in FS3-leningen): van 89.405 naar 106.338 keuro (+16.933 keuro);
- ESR 31.22 (overige subsidies, dit is de vergoeding aan SHM's voor het aanbrengen van de bijzondere sociale leningen): van 5.646 naar 6.960 keuro (+1.314 keuro);
- ESR 81.11 (krediet aan initiatiefnemers): van 971.127 naar 970.000 keuro (-1.127 keuro);
- ESR 83.00 (krediet aan sociale ontleners): van 464.064 naar 464.908 keuro (+844 keuro)
- ESR 91.10A (schuldaflissing): van 230.171 naar 237.603 keuro (+7.432 keuro);
- ESR 91.30 (schuldaflissing binnen sector overheid): 92.002 naar 121.455 keuro (+29.453 keuro)

De kredietverlening, zowel aan particulieren als aan initiatiefnemers, stabiliseert op een hoogtepunt. De tussenkomen en inkomende rente blijven voorlopig wel toenemen door de grote investeringsvolumes. Daarnaast nemen vooral de aflossingen binnen de overheidssector verder toe.

2.1. ONTVANGSTENARTIKELEN

08. Interne verrichtingen

Het voorziene overgedragen saldo bij aanvang van 2019 (ESR-code 8.21) bedraagt 57.034 Keuro.

16. Verkopen van niet-duurzame goederen en diensten

De inkomsten onder de ESR-codes 16.11 en 16.12 betreffen respectievelijk 1.025 Keuro aan recuperaties en commissie die de VMSW ontvangt voor het verstrekken van de schuldsaldoverzekerings en 1.175 Keuro aan huurinkomsten uit eigen patrimonium.

26. en 28. Rente-ontvangsten en dividenden

De inkomsten onder ESR-codes 26.20 (285 Keuro) en 28.20 (41 Keuro) zijn opbrengsten uit OLO's en het dividend van (het aflopende) Domus Flandria.

De rente-ontvangsten op ESR-code 26.10 zijn hoger toegelicht, onder de beleidsprogramma's.

38.10 Overige inkomensoverdrachten van bedrijven

Onder ESR-code 38.10 zijn de beheersvergoedingen opgenomen die de VMSW ontvangt. Het betreft hoofdzakelijk, voor 15.144 Keuro, de bijdrage van de sociale woonactoren.

46.10 Afrekening van de financieringsfondsen

Dit is besproken onder de punten m.b.t. de subsidie- en beleidsprogramma's.

66.11 Investeringsbijdragen van de institutionele overheid

ESR-code 66.11 geeft het bedrag weer dat de VMSW ontvangt om als subsidie aan de initiatiefnemers ter beschikking te stellen. Dit bedrag is meer in detail toegelicht onder het punt subsidieprogramma's.

96.10 Opnemingen van leningen

Op ESR-code 96.10B worden de bedragen geboekt die SHM's in de loop van het jaar op rekening-courant bij de VMSW storten, en die dus schuld aan die SHM's worden. De overige leningsopnames komen terug onder het punt beleidsprogramma's.

2.2. UITGAVENARTIKELEN

11. Lonen en sociale lasten

Het globale loonbedrag is een indexatie (met 2%) van het laatste budget in BA18. Er werd 275 keuro toegevoegd voor de opstart van SVK pro, om de uitgebreide ondersteuning aan de SVK-sector mogelijk te maken. Daarnaast is voorzien dat de factuur aan het facilitair bedrijf met 15 keuro daalt (op ESR 12.21). Aangezien dit eerder op het loonbudget was gecompenseerd, wordt dit bedrag terug bij het loon gevoegd.

12. Aankopen van niet-duurzame goederen en diensten

De algemene werkingskosten op ESR 12.11 blijven ongewijzigd op 6.177 keuro.

Verder zijn de indirecte belastingen onder ESR 12.50 naar boven bijgesteld. Door de aanpassing van de notionele intrestaftrek, zal VMSW terug belastingen moeten betalen op haar winst. Deze wordt momenteel op 175 keuro geraamd.

21. en 3. Rentes op overheidsschuld en Inkomensoverdrachten aan andere sectoren

Deze zijn besproken onder de beleidsprogramma's.

51.11 Specifieke dotaties

Deze zijn hoger toegelicht onder het punt subsidieprogramma's.

07. Investerings

De investeringen zijn constant gehouden ten opzichte van 2018.

8. en 91. Kredietverlening en overheidsschuld

Deze punten zijn besproken onder het punt beleidsprogramma's. Enkel punt 91.10B betreft de opnames die SHM's doen op hun rekening courant. De raming daarvan blijft gelijk.

K.5. VLAAMS WONINGFONDS (VWF)

Het Vlaams Woningfonds (VWF) verstrekt bijzondere sociale leningen voor de verwerving, het behoud en/of de renovatie van een woning. Vanaf 1 januari 2019 wordt het toekennen van huurwaarborgleningen als nieuwe activiteit van het Vlaams Woningfonds opgenomen in de begroting. De inkomsten en uitgaven die voortvloeien uit het toekennen van de bijzondere sociale leningen en huurwaarborgleningen worden in de prestatiebegroting ondergebracht bij het ISE 'ondersteuning van de vraagzijde van de woningmarkt'. Als derde activiteit verhuurt het VWF 832 wooneenheden onder de vorm van sociale verhuur. Het VWF beheert een patrimonium van 974 wooneenheden waarvan een deel van deze woningen, in het kader van de verfraaiing van de woonkernen en het voldoen aan gestelde energienormen, verder gerenoveerd moeten worden. In het vierde kwartaal van 2018 zijn voor 67 van deze woningen de renovaties aan de gang. De renovatie van deze panden wordt grotendeels met FS3-leningen gefinancierd. De inkomsten en uitgaven met betrekking tot deze huurhulpactiviteit worden ondergebracht onder ISE 'ondersteuning aanbodzijde van de woningmarkt'.

Sinds 2016 verstrekt het Vlaamse Gewest rechtstreeks leningen voor de financiering van het VWF en komt het tussen in de kosten van het VWF. Daartoe wordt een toelage voor werking en een toelage voor financiering voorzien.

Voor de financiering van de werking wordt er een werkingstoelage toegekend die alle werkingskosten, verminderd met de daaraan gekoppelde opbrengsten, moet dekken.

Voor de financiering van de rentelasten wordt er een financieringstoelage toegekend die gelijk is aan het verschil tussen alle ontvangen intresten (aflossingen en beleggingen) en de te betalen intresten van kredieten uit het verleden.

Het BVR dat beide toelagen regelt, werd op 9 september 2016 goedgekeurd. De berekening van de toelagen wordt gedetailleerd beschreven in het vastgelegde protocol tussen de beide bevoegde ministers dat op 11 mei 2017 voor het laatst werd gewijzigd.

De begroting voor het VWF ziet er als volgt uit:

1.1. ONTVANGSTENARTIKELEN

16.11 inkomsten van verzekeringsmaatschappijen – De geschatte ontvangsten uit commissies voor schuldsaldoverzekerings.

16.12 Inkomsten van gezinnen – De inkomstenpost bevat de ontvangen huurgelden (QQ) en ontvangen dossierkosten voor bijzondere sociale leningen (QP)

26.10 Rente-ontvangsten uit hypothecaire leningen en beleggingen - Er wordt een (beperkte) stijging van het aantal invereffeningstellingen en een licht dalende trend aan vervroegde terugbetalingen verwacht ten opzichte van 2018.

38.10 De ontvangen compensatie op de geconsolideerde FS3 wordt hier afzonderlijk vermeld (Voorheen onder code 26.20 (2017) en 38.10 (2018)). De betaalde intresten op FS3 leningen worden vermeld bij code 21.30 (Uitgaven).

46.10 Financieringstoelage – detail berekening

Financieringstoelage		BA2018	BO2019	Vershil
Ontvangsten				
26.10	Rente-ontvangsten andere dan overheid	58.908	60.356	1.448
	Correctie Fonds B			
	- van hypothecaire leningen RF 6	-407	-388	19
	- van beleggingen	-100	-60	40
	Correctie forfaitaire rentelast HH patrimonium vóór FS3	590	560	-30
	terugname provisie dub hypothecaire debiteuren Fonds B2	145	145	0
	overschot afrekening vorig begrotingsjaar			
Totaal ontvangsten		59.136	60.613	1.477
Uitgaven				
21.40	Rentes op commerciële schuld	-98.105	-92.197	5.908
21.30	Rente op schuld bij het Vlaamse Gewest	0	0	0
	Toevoeging provisie dub hypothecaire debiteuren Fonds B2	-985	-985	0
	tekort op de afrekening van de financieringstoelage van het vorige begrotingsjaar dat nog dient bij betaald te worden	-2.262	0	2.262
Totaal Uitgaven		-101.352	-93.182	8.170
TOTAAL FINANCIERINGSTOELAGE		-42.216	-32.569	9.647

46.10 Werkingstoelage – detail berekening

Werkingsstoelage		BA2018	BO2019	Verschil
Ontvangsten				
16.11	Verkopen aan bedrijven, kredietinstellingen en verzekeringsmaatschappijen	500	525	25
	Correctie Fonds B - commissie schuldsaldoverzekeringen	-500	-525	-25
	Correctie vergoeding FST van 2% van Fonds B aan Fonds B2	890	900	10
16.12	Verkopen aan privaatrechtelijke instellingen zonder winstoogmerk t.b.v. gezinnen en aan gezinnen	3.100	3.100	0
	Terugneming provisie huurdersvorderingen	10	10	0
28.20	Dividenden Domus Flandria	15	10	-5
	Gerealiseerde meerwaarden uit verkopen Fonds B2	10	10	0
	Overschot afrekening vorig begrotingsjaar	3.886	0	-3.886
38.20	Ontvangen compensatie rentelast FS3 leningen	153	227	74
	Afschrijvingen kapitaalsubsidies	1.193	1.193	0
Totaal ontvangsten		9.257	5.450	-3.807
Uitgaven				
11.11	Bezoldigingen volgens salarisschalen	-5.101	-5.427	-326
11.12	Overige bezoldigingselementen	-1.453	-1.546	-93
	Correctie Fonds B - familiale vermindering pensioenverzekering	5	5	0
11.20	Sociale verzekeringspremie ten laste van WG	-1.763	-1.875	-112
12.11	Algemene werkingskosten	-3.360	-3.386	-26
	Correctie Fonds B - werkingskosten	10	10	0
12.50	Belastingen betaald aan sectoren van overheid	-364	-369	-5
53.20	Toevoeging dub deb HWL		-4.000	-4.000
HH	Toevoeging dub deb HH	-40	-40	0
HH	Afschrijvingen HH	-3.500	-3.625	-125
21.30	Marktconforme rentelast FS3 HH (vanaf 2018)	-126	-178	-52
HH	Corr Forfaitaire rentelast HH patrimonium vóór FS3	-590	-560	30
	Afschrijvingen kantoren + IT + Meubilair	-450	-450	0
	Gerealiseerde minwaarden op verkoop VA met middelen Fonds B2	0	0	0
	Tekort afrekening vorig begrotingsjaar dat nog bijbetaald dient te worden	0	0	0
Totaal Uitgaven		-16.732	-21.441	-4.709
TOTAAL WERKINGSTOELAGE		-7.475	-15.991	-8.516

87.20 De geraamde kredietaflossingen door de gezinnen werden aangepast op basis van het gekende vervaldagboek en de voorziene wijzigingen m.b.t. de portefeuille aan bijzondere sociale leningen en huurwaarborgleningen. Het bedrag aan vervoegde terugbetalingen van hypothecaire leningen wordt vanaf BO2019 lager ingeschat gezien dit steeds minder interessant wordt voor de lopende dossiers.

1.2. UITGAVENARTIKELEN

11.11 - 11.12 - 11.20 Bezoldigingen - Het VWF valt sinds 01 oktober 2017 onder Paritair Comité 200 en dient zowel een jaarlijkse indexatie als baremieke verhogingen toe te passen. Conform de begrotingsinstructies werd op de looncomponenten een indexering toegepast van 1,5 % en dit volgens de verwachte evolutie gezondheidsindex. Voor het verstrekken van de huurwaarborgleningen werd een bijkomende loonlast voorzien van 406 keuro of 7 VTE, gecompenseerd op begrotingsartikel QF0-1QDC2TC-PR.

12.11 Algemene werkingskosten - Voor het verstrekken van de huurwaarborgleningen werd bij BO2019 een bijkomende werkingskost voorzien van 26 keuro, gecompenseerd op begrotingsartikel QF0-1QDC2TC-PR.

21.30 Betaalde intresten op de FS3 leningen - De ontvangen compensatie wordt vermeld bij code 38.10 (ontvangsten).

21.40 Rente op commerciële schulden – Aflopende bancaire schulden volgens vervaldagboek.

53.20 Overige kapitaaloverdrachten aan gezinnen - De kostprijs van wanbetaling in het kader van de huurwaarborgleningen wordt geraamd op 20% of 4.000 keuro, gecompenseerd op begrotingsartikel QF0-1QDC2TC-PR. Er werd voorzien dat het VWF het effectieve bedrag aan wanbetaling ontvangt als compensatie onder de vorm van een werkingstoelage.

71.31 Renovatie van bestaande gebouwen - Er werd voor een bedrag van 4.000 keuro aan renovaties voorzien bij BO 2019. Het betreft hier enkel renovatiewerken aan gebouwen die reeds in portefeuille zitten en bestemd zijn voor de huurhulpactiviteit.

83.00 Kredietverleningen aan gezinnen – Het bedrag van de verbintenismachtiging werd bij BO2019 bepaald op 504.516 keuro voor het toekennen van zowel bijzondere sociale leningen als huurwaarborgleningen. Hiervan werd 20.000 keuro geraamd als zijnde het bedrag aan toe te kennen huurwaarborgleningen. De totale machtiging kan evenwel voor beide activiteiten aangewend worden.

91.10 Aflossingen schuld in nationale valuta - Kapitaalsaflossingen van bancaire schulden volgens vervaldagboek.

91.30 Aflossingen overheidsschuld – Kapitaalsaflossingen op leningen Vlaamse Gewest 2016-2018

K.6. ERKENDE KREDIETMAATSCHAPPIJEN (EKM)

De erkende kredietmaatschappijen verstrekken en beheren sociale leningen voor het bouwen, kopen, verbouwen of behouden van een sociale woning ten behoeve van natuurlijke personen die geen andere woning in volle eigendom bezitten en die de woning zelf bewonen of zullen bewonen. Zij dragen bij tot de realisatie van de strategische doelstelling 2: het verder stimuleren van eigendomsverwerving. Vanaf 2018 maken zij deel uit van het inhoudelijk structurelement 'Ondersteuning vraagzijde van de woningmarkt'.

De kredietmaatschappijen worden erkend door de Vlaamse Regering. Via de voorwaarden voor erkenning en toezicht wordt een kader gevormd waarbinnen zowel de werking van de kredietmaatschappij wordt geregeld als de leningsvoorwaarden waaraan de lener, de sociale woning als de lening dienen te voldoen. Het Vlaams Gewest waarborgt de erkende kredietmaatschappijen de terugbetaling van het gedeelte van de lening dat 80% van de verkoopwaarde overschrijdt als bij uitvoering van de hypotheek de verkoopopbrengst het openstaand saldo niet dekt. Sedert 2007 wordt de door de kredietmaatschappijen opgenomen funding volledig gewaarborgd door het Vlaams Gewest.

Ten gevolge van fusies in de loop van 2018 zijn er in 2019 nog 17 maatschappijen actief.

Het ESR-vorderingensaldo bedraagt +1.062. Dit is een verslechtertering met 891 keuro ten opzichte van de begrotingsaanpassing 2018. Dit is een gevolg van een combinatie van bewegingen op ontvangsten- en uitgavenartikelen:

2.1. ONTVANGSTENARTIKELEN

De ontvangsten van de erkende kredietmaatschappijen bestaan voor het grootste deel uit rente-ontvangsten op hypothecaire leningen (ESR-code 26.10). Ze worden geraamd op 22.373 keuro, wat 2.115 keuro lager is dan bij BA18. Daarnaast zijn er ontvangsten uit de verkopen van vaste activa (ESR-code 76.32 en code 77.20) voor een totaal geraamd bedrag 144 keuro. Op de ESR-code 16.12 staan de verkopen van niet-duurzame goederen aan andere sectoren dan de overheid. Hier worden andere bedrijfsopbrengsten op geregistreerd zoals bijvoorbeeld huurinkomsten. Ze worden geraamd op 1.095 keuro, wat 196 keuro hoger is dan bij BA18. De kredietaflossingen van hypothecaire leningen door gezinnen worden geraamd op 66.408 keuro (ESR-code 87.20). De opname van leningen bij kredietinstellingen dalen tot 61.998 keuro (ESR-code 96.10).

2.2. UITGAVENARTIKELEN

De grootste uitgavenpost van de EKM's is de rentekost die ze betalen aan de fundingverstrekker (ESR-code 21.40). Deze kosten worden geraamd op 14.150 keuro, wat 1.611 keuro lager is dan bij BA18. De loonkosten (ESR-code 11.11) en werkingsmiddelen (ESR-code 12.11) worden geraamd op 2.708 keuro en respectievelijk 4.919 keuro. Investerings in activa (ESR-code 71.32, ESR-code 74.22 en ESR-code 74.40) worden geraamd op 773 keuro in totaal. De kredietverleningen aan gezinnen vertegenwoordigen een bedrag van 84.950 keuro (ESR-code 83.00) en de aflossing van schuld aan fundingverstrekkers bedraagt 45.663 keuro.

DEEL 5: GECONSOLIDEERDE BELEIDS- EN BETAALKREDIETEN PER INHOUDELIJK STRUCTUURELEMENT

ISE	ISE OMSCHRIJVING	ESR Beleid	ESR Betaal	Ontvangsten
QA	Thema-overschrijdend instrumentarium onroerend erfgoed	2.560	2.205	256
QB	Partnerschappen rond erfgoedzorg	7.596	7.293	0
QC	Kwaliteit van onroerenderfgoed(zorg)	96.689	88.302	63
QD	Water	418.974	368.732	88.196
QE	Bodem en ondergrond	65.048	57.949	6.820
QF	Natuur en biodiversiteit	122.317	117.084	16.461
QG	Plattelandsbeleid	4.763	4.911	0
QH	Lucht	4.027	4.381	0
QI	Klimaat	28.822	13.583	206.319
QJ	Afval en materialen	54.866	49.568	53.406
QK	Energie	180.862	172.814	130.270
QM	Dierenwelzijn	4.460	4.460	756
QN	Omgevingsbeleid voor ruimte en milieu	103.885	98.110	24.127
QO	Thema-overschrijdend instrumentarium omgeving	33.150	34.007	11.361
QP	Ondersteuning vraagzijde woningmarkt	280.570	281.293	135.443
QQ	Ondersteuning aanbodzijde woningmarkt	407.208	412.425	193.543
QR	Woningkwaliteit	97.760	97.117	300
QS	Lokaal woonbeleid	3.232	3.508	
QT	Thema-overschrijdend instrumentarium wonen	14.384	14.882	400